

METODIKA TVORBY KURIKUL A REALIZACE KURZŮ DVPP

ZAMĚŘENÝCH NA INKLUZIVNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Veronika Machowská,
Lucia Pastieriková,
Dita Finková a kolektiv

SYSTÉMOVÁ PODPORA
INKLUZIVNÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ V ČR

METODIKA TVORBY KURIKUL

A REALIZACE KURZŮ DVPP
ZAMĚŘENÝCH NA INKLUZIVNÍ
VZDĚLÁVÁNÍ

Veronika Machowská,
Lucia Pastieriková,
Dita Finková a kolektiv

SYSTÉMOVÁ PODPORA
INKLUZIVNÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ V ČR

Partneři projektu:

Recenzenti:

Mgr. Zdeňka Kozáková, Ph.D.
doc. PhDr. Eva Souralová, Ph.D.

Autorský tým:

Ing. Veronika Machowská, MBA (vedoucí autorského kolektivu)
Mgr. Lucia Pastieriková, Ph.D.
doc. Mgr. Dita Finková, Ph.D.
PaedDr. Pavlína Baslerová
prof. PaedDr. Milan Valenta, Ph.D.
Mgr. Kateřina Jeřábková, Ph.D.
Mgr. Michal Růžička, Ph.D.
Mgr. Martin D. Polínek, Ph.D.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Publikace vznikla díky projektu Systémová podpora inkluzivního vzdělávání v ČR CZ.1.07/1.2.00/43.0003. Tento projekt je spolufinancován ESF a státním rozpočtem ČR.

Neoprávněné užití tohoto díla je porušením autorských práv a může zakládat občanskoprávní, správněprávní, popř. trestněprávní odpovědnost.

METODIKA TVORBY KURIKUL A REALIZACE KURZŮ DVPP ZAMĚŘENÝCH
NA INKLUZIVNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

1. vydání

© Veronika Machowská, Lucia Pastieriková, Dita Finková a kol., 2015
© Univerzita Palackého v Olomouci, 2015

ISBN 978-80-244-4720-9 (tištěná verze)
ISBN 978-80-244-4807-7 (elektronická verze)

OBSAH

ÚVOD	7
1 INKLUZE	9
1.1 Historická východiska	10
1.2 Integrace x inkluze	11
1.3 Inkluzivní vzdělávání z dnešního pohledu a jeho úspěšnost	12
2 VÝZNAM CELOŽIVOTNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI INKLUZIVNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ	15
3 JAK METODICKY A ORGANIZAČNĚ PŘIPRAVIT KURZ/PROGRAM?	19
3.1 Základní specifika kurzu	20
3.2 Základní specifika programu	20
3.3 Garantující pracoviště, garant kurzu programu, manažer	22
3.4 Lektor kurzu programu	24
3.5 Cílová skupina kurzu	24
3.6 Cílová skupina programu	25
3.7 Požadavky k přijetí do kurzu	26
3.8 Požadavky k přijetí do programu	26
3.9 Rozsah kurzu	27
3.10 Rozsah programu	28
3.11 Místo konání kurzu programu	30
3.12 Cíl kurzu	31
3.13 Cíl programu	31
3.14 Formy práce použité při kurzu programu	32
3.15 Obsah kurzu	33
3.16 Obsah programu	33
3.17 Další náležitosti související s nabídkou kurzu	34
3.18 Další náležitosti související s nabídkou programu	35
3.19 Příklad nabídky kurzu	36
3.20 Příklad nabídky programu	37
4 JAK VYTIPOVAT SPRÁVNÉHO LEKTORA?	41
5 JAK PŘIPRAVIT CENOVOU KALKULACI KURZU?	45
6 JAK INFORMOVAT ZÁJEMCE O NABÍZENÉM KURZU?	49
6.1 Proč využívat sociální sítě a média k marketingovým účelům?	54
6.2 Facebook jako součást komunikačního mixu	54
6.3 Výhody/nevýhody propagace prostřednictvím sociálních sítí	56
7 JAK PŘIPRAVIT KURZ K AKREDITACI?	59
7.1 Základní informace	60
7.2 Kontrolní postup	61
8 JAK SE PŘIPRAVIT NA REALIZACI KURZU/PROGRAMU?	67
8.1 Výuková místnost a požadavky na technické zabezpečení výuky	68

8.2	Docházkový list	69
8.3	Rozvrh hodin	69
8.4	Anotace předmětu	70
8.5	Příprava dalších podkladů	70
9	JAK REALIZOVAT KURZ?	73
10	JAK UKONČIT KURZ/PROGRAM?	77
10.1	Formy ukončení kurzů	78
10.2	Formy ukončení předmětů v rámci programu.	78
10.3	Závěrečná zkouška	79
10.4	Závěrečná práce a její obhajoba	80
10.5	Osvědčení a potvrzení o účasti na kurzu/programu	83
11	PILOTNÍ OVĚŘENÍ KURZU A PROGRAMU?	85
12	JAK PROVÉST EVALUACI KURZU/PROGRAMU?	89
	ZÁVĚR.	95
	POUŽITÁ A DOPORUČENÁ LITERATURA	96
	PŘÍLOHY	101
	Příloha č. 1: Doporučené řazení dokumentů v žádosti	103
	Příloha č. 2: Doporučený vzor popisu vzdělávacího programu	105
	Příloha č. 3: Kalkulace předpokládaných nákladů na vzdělávací akci	106
	Příloha č. 4: Náhled na vyhledávání stavu akreditačních žádostí v akreditačním systému	107
	Příloha č. 5: Termíny přijímání žádostí o udělení akreditace v systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v roce 2015	108
	Příloha č. 6: Vstup pro zadání akreditačních žádostí	109
	Příloha č. 7: Kritéria hodnocení e-learningových vzdělávacích programů pro vzdělávání pedagogických pracovníků	110
	Příloha č. 8: Prodloužení akreditace vzdělávacího programu	111
	Příloha č. 9: Akreditace vzdělávací instituce	113
	Příloha č. 10: Vysvětlivky k vyplnění tabulky základní informace o vzdělávacím zařízení	115
	Příloha č. 11: Vysvětlivky k vyplnění tabulky Seznam vzdělávacích programů předkládaných k akreditaci	117
	Příloha č. 12: Důležitá upozornění – časté chyby v žádostech.	120
	Příloha č. 13: Postup žadatele při vydání usnesení s výzvou k odstranění nedostatků	122
	Příloha č. 14: Osvědčení	123
	Příloha č. 15: Platnost akreditace	124
	Příloha č. 16: Seznam členů akreditační komise DVPP	125
	Příloha č. 17: Standardy pro udělování akreditací DVPP	126
	Příloha č. 18: Standard studia pedagogiky.	127
	Příloha č. 19: Standard studia pro asistenty pedagoga	132
	Příloha č. 20: Standard studia pro ředitele škol a školských zařízení	134
	Příloha č. 21: Standard studia pro vedoucí pedagogické pracovníky	137

Příloha č. 22: Standardy studia k výkonu specializovaných činností – 6e) Studium k výkonu specializovaných činností – specializovaná činnost v oblasti prostorové orientace zrakově postižených vyhláška č. 317/2005 Sb. § 9 e)	.140
Příloha č. 23: Standard studia k výkonu specializované činnosti speciálního pedagoga v oblasti školské logopedie, č.j. MSMT-50027/2013-1	.145
Příloha č. 24: Standard kurzu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřeného na podporu přirozeného rozvoje řeči dětí – primární logopedickou prevencí	.151
Příloha č. 25: Standard studia pedagogiky k získání kvalifikace pedagoga volného času, který vykonává komplexní přímou pedagogickou činnost v zájmovém vzdělávání ve školách a školských zařízeních pro zájmové vzdělávání (č.j. MSMT-42447/2013).	.154
Příloha č. 26: Program – Speciální pedagogika	.158
Příloha č. 27: Program – Speciální pedagogika – surdopedie	.172
Příloha č. 28: Program – Speciální pedagogika pro učitele odborného výcviku	.178
Příloha č. 29: Program – Speciální pedagogika pro učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku	.183
Příloha č. 30: Program – Speciální pedagogika pro učitele mateřských škol	.188
Příloha č. 31: Program – Speciální pedagogika pro vychovatele	.193
Příloha č. 32: Program – Specializovaná činnost v oblasti prostorové orientace osob se zrakovým postižením	.201
Příloha č. 33: Program – Studium pro vedoucí pedagogické pracovníky	.206
Příloha č. 34: Program – Speciální pedagogika – logopedie se zaměřením na činnost logopedického asistenta	.212
Příloha č. 35: Program – Speciální pedagogika pro výchovné poradce – doplnění kvalifikace o speciálněpedagogickou problematiku	.220
Příloha č. 36: Program – Speciální pedagogika pro učitele, vychovatele a výchovné poradce	.224
Příloha č. 37: Program – Asistent pedagoga	.228
Příloha č. 38: Program – Speciální pedagog.	.233
Příloha č. 39: Rozdíl mezi programem Speciální pedagogika x Speciální pedagog	.255
Příloha č. 40: Přihláška k závěrečné zkoušce	.258
Příloha č. 41: Tematické okruhy k závěrečné zkoušce z předmětu Speciální pedagogika.	.259
Příloha č. 42: Osvědčení o absolvování kurzu	.261
Příloha č. 43: Zadání závěrečné práce	.262
Příloha č. 44: Posudek závěrečné práce	.263
Příloha č. 45: Evaluační dotazník pro účastníky.	.264
Příloha č. 46: Evaluační dotazník pro lektora	.267

ÚVOD

Publikace si ve své nynější podobě klade za cíl seznámit instituce realizující programy a kurzy z oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřených na oblast inkluzivního vzdělávání (s akcentem na fakulty vysokých škol) s problematikou tvorby specifických pravidel pro tvorbu kurikul vzdělávacích kurzů a programů pro inkluzivní vzdělávání. Proč je zaměřena právě na problematiku zaměřenou na inkluze?

Metodika tvorby kurikul a realizace kurzů DVPP zaměřených na inkluzivní vzdělávání vznikla v rámci projektu Systémová podpora inkluzivního vzdělávání v ČR, registrační číslo: CZ.1.07/1.2.00/43.0003, realizovaného na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci od 07/2013 do 06/2015. Metodika byla jedním z plánovaných výstupů projektu, konkrétně se jednalo o klíčovou aktivitu č. 9 – Tvorba modulů DVPP. Veškeré informace o projektu jsou k dispozici na webových stránkách: <http://www.inkluzie.upol.cz/portal/>. Tento materiál čerpá z velmi dobrého modelu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků realizovaného v Centru celoživotního vzdělávání Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Proto **je snadno využitelný a uplatnitelný na půdě ostatních fakult připravujících a vzdělávajících pedagogické pracovníky**. S mírnou obměnou (např. odpovědné osoby, garanti atd.) **je však rovněž využitelný v jiných institucích**, např. neziskových či komerčních, které v této oblasti působí.

Snaha o inkluzi osob se specifickými potřebami je v posledních přibližně 10 letech významným celospolečenským jevem na národní i evropské úrovni. Etymologicky je pojem inkluze odvozen od latinského *inclusio*, což označuje proces přijetí nebo zahrnutí do celku. V případě osob se specifickými potřebami se inkluze spojuje zejména s oblastí vzdělávání, dále v obecné rovině s procesy socializace, tedy sociální inkluzí. Tým, který tuto metodiku zpracoval, respektuje práva osob se specifickými potřebami na rovné vzdělávání a stojí na stanovisku potřebnosti a svého druhu společenské výhodnosti společného vzdělávání. Za podstatný důvod tvorby této metodiky však považujeme reálnou situaci v naší vzdělávací soustavě.

V současné době je z našeho pohledu možno vymezit inkluzi třemi způsoby. Prvním způsobem je ztotožnění s integrací, druhým pak chápání inkluze jako vylepšené integrace a třetím způsobem je nahlížení na inkluzi jako na nový kvalitní přístup, který se ale od integrace liší. Nejvhodnějším východiskem, tak jak inkluzi chápe zpracovatelský tým této publikace, je chápání inkluze ve třetím pojetí. Inkluze je chápána jako stav, kdy se jedinec s postižením rodí do společnosti, která fakticky akceptuje jeho odlišnost a odlišnost každého svého člena, kdy je tedy normální být jiný. Takové dítě se rodí do společnosti, která se nad jeho stavem vůbec nepozastavuje. Inkluze je založena na akceptaci různorodosti a odlišnosti, pokud se jedná o pohlaví, rasu, národnost, sociální zázemí nebo zdravotní postižení.

Termín inkluze je používán aktivisty a zastánci práv osob se specifickými potřebami pro vyjádření a realizaci rovných příležitostí a svobody. Inkluze jako termín je chápána ve smyslu zajištění takového stavu, aby lidé se specifickými potřebami byli ve všech směrech považováni za plnohodnotné a rovnoprávné jedince a členy společnosti.

Vzhledem k tématu publikace budeme hovořit o inkluzivním vzdělávání. Z pohledu procesu vzdělávání představuje „inkluze“ právo všech lidí, osob, jedinců na plnou účast na vzdělávání, nejen na vzdělávání částečné a podmíněné, jako je tomu u integrace. Inkluzivní vzdělávání je uspořádání běžné školy takovým způsobem, aby v ní mohlo být nabídnuto adekvátní vyučování všem bez ohledu na jejich individuální rozdíly, na druhu speciálních potřeb, bez rozdílu ve výkonech v učení.

K tomu, aby mohla inkluze reálně probíhat, je nutno splnit řadu podmínek, které jsou zacíleny jak na samotné jedince se specifickými potřebami, tak na příslušníky majoritní společnosti, z našeho pohledu především na pedagogické pracovníky. Na úspěšnosti inkluzivních procesů se pak zásadně podílí míra naplnění podmínek inkluze. Z tohoto pohledu můžeme tedy hovořit i o nutnosti přípravy, nabídky a nutnosti realizace takových kurzů a programů, které pedagogické pracovníky připraví na práci s jedinci se specifickými potřebami z pohledu inkluze.

Inkluze osob se specifickými potřebami je aktuálně velmi dynamicky se rozvíjející oblast nejen z obecného hlediska, ale i z pohledu pro nás velmi důležitého, a to z pohledu pedagogiky a například i speciální pedagogiky. Inkluze je tedy významným celospolečenským tématem. Česká republika se na základě ratifikace řady mezinárodních dokumentů zavázala k realizaci takových opatření, která vedou k inkluzi osob se specifickými potřebami. I přes fakt, že se praktická realizace jednotlivých inkluzivních opatření stále potýká se značnými obtížemi, se z naší strany snažíme o maximalizaci vstřícnosti a zefektivnění přístupů směrem k inkluzi.

Publikace nabízí ucelenou metodiku zaměřenou na přípravu a realizaci samotných kurzů a programů s ohledem na inkluzi. Obsahově se setkáte s tématy, která Vám například napoví, jak organizačně připravit kurz, jak vytipovat vhodného lektora pro výuku v daném kurzu nebo programu, nebo jak si připravit cenovou kalkulaci. Za podstatné taktéž považujeme zařazení kapitol, které jsou zaměřeny na přípravu kurzu či programu k akreditaci, bez níž by realizace některých programů nebyla možná. Dále se dozvíte, jak informovat zájemce o existenci kurzu a programu, jak kurz a program realizovat, jak jej ukončit, jak provést evaluaci, která je nutná pro zpětnou vazbu a udržení kvality. Publikace vychází a akceptuje v současné době aktuální zákonná vymezení, příslušné prováděcí vyhlášky apod.

Součástí publikace je i mnoho příloh, které Vám usnadní orientaci v problematice. Naleznete zde například doporučený vzor popisu vzdělávacího programu, důležité standardy pro udělování akreditací k vzdělávacím programům v systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, doporučený vzor popisu vzdělávacího programu, **prodloužení akreditace vzdělávacího programu**, vzorové ukázky programů a kurzů aj.

Doufáme, že Vám tato publikace svým obsahem napomůže k úspěšné realizaci vzdělávacích kurzů a programů s ohledem na inkluzivní vzdělávání.

autorský tým

INKLUZE

Problematika osob se specifickými potřebami (ve vzdělávání hovoříme o speciálních vzdělávacích potřebách) a právo těchto osob na rovné příležitosti, včetně vzdělávání, je v poslední době stále diskutovanou tematikou, kdy se Česká republika snaží o naplnění práv těchto osob s důrazem na integraci, respektive inkluzi.

Jak již bylo v úvodu řečeno, snaha o inkluzi osob se specifickými potřebami je v posledních přibližně 10 letech významným celospolečenským jevem. Inkluze je dle zpracovatelského týmu této publikace chápána jako stav, kdy se jedinec s postižením rodí do společnosti, která fakticky akceptuje jeho odlišnost a odlišnost každého svého člena, kdy **je tedy normální být jiný**. Takové dítě se rodí do společnosti, která se nad jeho stavem vůbec nepozastavuje. Inkluze je založena na akceptaci různorodosti a odlišnosti, pokud se jedná o pohlaví, rasu, národnost, sociální zázemí nebo zdravotní postižení.

Inkluze jako termín je chápán ve smyslu zajištění takového stavu, aby lidé se specifickými potřebami byli ve všech směrech považováni za plnohodnotné a rovnoprávné jedince a členy společnosti. K tomu, aby mohla inkluze reálně probíhat, je nutno splnit celou řadu rozličných podmínek, které jsou zaměřeny jednak na samotné jedince se specifickými potřebami, ale i na příslušníky majoritní společnosti, z našeho pohledu především na pedagogické pracovníky. Na úspěšnosti inkluzivních procesů se pak zásadně podílí míra naplnění podmínek inkluze. Účelem této publikace není teoreticky (ani prakticky) řešit otázky systémového pojetí tzv. inkluzivního vzdělávání.

Další text je zaměřen na již výše proponovanou oblast dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků – a konkrétně na metodiku tvorby kurikul vzdělávacích kurzů. Pro zasazení do rámce celospolečenského diskurzu (a přiblížení tématu i pracovníkům těch organizací, které se v dané oblasti vzdělávání neorientují) však přinášíme i nezbytné minimum informací o inkluzi či inkluzivním vzdělávání.

1.1 HISTORICKÁ VÝCHODISKA

Ne vždy se hovořilo o integraci či dokonce o inkluzi. Historie nám ukázala řadu snah, jak přistupovat k osobám se specifickými potřebami. Z počátku se jednalo o tendence segregativního charakteru, avšak v oblasti vzdělávání osob se specifickými potřebami to znamenalo velký posun. Na konci 19. století a počátkem 20. století začaly vznikat instituce zaměřené na vzdělávání těchto osob, což byl s ohledem na minulost obrovský pokrok (jedinci se specifickými potřebami byli vzděláváni výjimečně – spíše ve vyšších vrstvách společnosti, nebo vůbec). K inkluzi však bylo ještě velmi daleko. Hlavní myšlenkou tzv. segregovaného vzdělávání bylo především umožnění vzdělávání těchto osob za pomoci nastavení takových podmínek, které budou pro tyto osoby optimální (například menší počty žáků ve třídách, výuka realizovaná výhradně speciálními pedagogy, optimální vybavení speciálními pomůckami, kvalitní metodická základna). Navíc bylo toto vzdělávání realizováno ve speciálních školách zaměřených na jednotlivé typy a stupně postižení (Hanáková, Stejskalová, 2014).

Nicméně, jak dále autorky (2014) uvádějí, již v období tzv. první republiky bylo možno vysledovat první snahy o jakési integrované vzdělávání, o které se zasadil František Bakule,

ve smyslu myšlené organizace společné výchovy a vzdělávání dětí s postižením a intaktních dětí. Integrace dětí nebyly zákony podloženy, tudíž pokusy o společné vzdělávání dítěte s postižením a dětí intaktních byly spíše ojedinělé, a to až do roku 1989. V daném období se setkáme spíše s pravým opakem, kdy bylo podporováno právě segregované vzdělávání. Nicméně model segregovaného vzdělávání byl více méně těmto dětem se specifickými potřebami upraven tak, že byly přizpůsobeny konkrétní metodické postupy a didaktické zásady, školy byly kvalitně vybaveny kompenzačními pomůckami, které byly jinak obtížně dostupné. Také individuální přístup, tak jak ho chápeme z dnešního pohledu, nebyl zcela naplňován.

Za zlom považujeme devadesátá léta 20. století, kdy můžeme hovořit o počátcích školské integrace v České republice. Zlomem bylo přijetí vyhlášky o ZŠ, kde byla prvně zmíněna možnost integrace žáků se zdravotním postižením do běžných škol (Hanáková, Stejskalová, 2014). Od této doby však uběhlo mnoho času a snahy o integraci byly stále silnější. Opravdu velkým zlomem bylo prosazení nového školského zákona č. 561/2004 Sb. a zákona o pedagogických pracovnících č. 563/2004 Sb., prováděcí vyhlášky č. 73/2005 Sb. a č. 72/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Podle těchto norem je tzv. integrace považována za samozřejmou (viz ust. prováděcí vyhlášky č. 73). Zákon integrované vzdělávání řadí mezi speciální vzdělávání.

Konečně nelze nezmínit novelu školského zákona č. 82/2015 Sb., která poměrně radikálně mění pojetí podpůrných opatření jako svého druhu „nárokových a bezplatných“ prostředků podpory poskytovaných dětem, žákům a studentům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Z textu nově přijatého zákona lze dovodit (byť není zatím znám text prováděcí normy, která řadu institutů upraví), že můžeme očekávat nárůst zájmu o další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti přípravy na působení v integrované/inkluzivní třídě či škole.

1.2 INTEGRACE X INKLUZE

Výše jsme hovořili spíše o integraci než o inkluzi. Jaký je tedy rozdíl mezi těmito termíny a proč se v dnešní době hovoří stále více o tzv. inkluzi? Oba již zmíněné termíny jsou často považovány za synonyma, jsou zaměňovány, což není vzhledem k cíli a hlavní myšlence správné. V základu však mají společný cíl, tj. **maximální začlenění osob se specifickými potřebami ve všech směrech života**. Pokud hovoříme o integraci, jedná se, jak již bylo řečeno, o maximální začlenění jedince do běžného proudu vzdělávání. V případě inkluze je jedinec součástí společnosti, nikdy nebyl vyčleněn, je bezpodmínečně akceptován, tzn. škola a obecně vzdělávací systém se musí přizpůsobit žákům a studentům s postižením. V případě vzdělávání dětí se specifickými potřebami jsou tedy akceptovány individuální potřeby každého jedince, tedy každého žáka a studenta (Mittler, 2000).

Hájková, Strnadová (2010) uvádějí, že inkluze není jen optimalizovaná a rozšířená integrace, ale koncept, podle něhož by všechny děti měly navštěvovat třídy hlavního vzdělávacího proudu, a to bez ohledu na stupeň postižení. V této souvislosti můžeme hovořit i o tzv. inkluzivní pedagogice, kdy Svobodová (2011, s. 10) ve své práci tuto vymezuje následně: „*Inkluzivní pedagogika je pak taková pedagogika, která prosazuje otevřenou, individualizovanou a na individuální schopnosti dítěte orientovanou podobu učebních procesů bez statických výkonnostních norem, jež umožňuje zohlednit specifické vzdělávací potřeby žáků v heterogenních učebních skupinách. Prosazuje vnitřní diferenciaci a individualizaci vyučování, otevřenost vyučování, orientaci na obec a komunitu.*“

Můžeme tedy hovořit i o nutnosti připravenosti pedagogů a škol tzv. běžného typu na inkluzivní vzdělávání, což představuje v současné době i změny v přípravě budoucích pedagogů, kteří vzdělávají anebo budou vzdělávat společně děti intaktní a děti se specifickými potřebami. Častým jevem je tedy i implementace výuky speciální pedagogiky do výuky budoucích pedagogů, pokud nehovoříme přímo o přípravě speciálních pedagogů jako takových. K tomu např. uvádí Michalík (2012) nutnost komplexního přístupu k řešení (celospolečenských) otázek vzdělávání zdravotně postižených.

Dále můžeme inkluzi pojmut dle Striebecka (in Lechta, 2010, s. 31) v tom smyslu, kdy autor podotýká, že „kategorie postižení je především sociální kategorií“. Lechta (2010) k tématu říká, že „inkluzivní pedagogika“ je v našem prostředí spíše na počátku a jedná se o dlouhodobý trend, kdy cílem je úplné přijetí každého jedince s postižením jako člena společnosti, tedy školní komunity. Michalík (2013, s. 86) výslovně akcentuje nutnost zajistit „studium speciální pedagogiky pro práci ve třídě se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami“. Právě další vzdělávání se může stát nositelem naplnění tohoto požadavku.

1.3 INKLUZIVNÍ VZDĚLÁVÁNÍ Z DNEŠNÍHO POHLEDU A JEHO ÚSPĚŠNOST

I když se zpočátku, objevovaly hlasy, které myšlenku inkluze nepodporovaly, v dnešní době si podle mnohých odborníků již neklademe otázku, jestli inkluzi ano, nebo ne, ale měli bychom si klást spíše otázku jak (Janebová, 2010).

Proto se musíme zamyslet nad tím, co inkluzi jako takovou v dnešní době ovlivňuje, jaké jsou okolnosti a na co se zaměřit. Je potřeba zmínit i propojenost právě oněch různých složek (ekonomické, pedagogické, psychosociální, legislativní i personální), které podmiňují optimální inkluzi. Jedná se tedy o následující vybrané oblasti integrující v sobě směřování k úspěšné inkluzi:

- připravenost pedagogů po stránce speciálněpedagogického vzdělání;
- připravenost legislativy;
- podpora v rodině;

- osobnost jedince (dítěte, studenta);
- osobnost pedagoga;
- úroveň adaptability všech zúčastněných;
- individuální přístup;
- míra omezení;
- finanční zatížení školy;
- postoje a očekávání rodiny a školy;
- apod. (Finková, Ludíková, Růžicková, 2007; Vágnerová, 2001; Jesenský, 1995).

Inkluze klade zvýšené nároky především na pedagogické pracovníky. Nejvíce zatíženi jsou především pedagogové, asistenti pedagoga a podpůrní učitelé (Michalík, 2002). Proto je potřeba zmínit znovu otázku **nutnosti kvalitního vzdělání jak pedagogů, tak asistentů pedagoga**. Profesní připravenost, vzájemná komunikační strategie, ale i spolupráce s rodinou na této úrovni vyžadují mnoho zkušeností a pedagogického umu. Podporou na této úrovni jsou pedagogickým pracovníků především poradenská zařízení, resp. školská poradenská zařízení, která mohou v určitých situacích hrát nezastupitelnou roli.

Souhlasíme s Janebovou (2010), která říká, že díváme-li se na vzdělávání inkluzivní optikou, nevidíme zdroj problému v konkrétním žákovi ani v jeho speciálních vzdělávacích potřebách, ale v **systému**, který není dostatečně připraven všechny děti vyučovat tak, aby dosáhly svého maximálního potenciálu. A právě navržení systémového řešení inkluzivního vzdělávání by mělo být výsledkem dvouleté snahy všech pracovníků a odborníků podílejících se na projektu *Systémová podpora inkluzivního vzdělávání v České republice*. Nezbytnou součástí nastavení kvalitního systému je zajištění takové přípravy budoucích pedagogů, asistentů a dalších pedagogických pracovníků, kteří budou schopni flexibilně reagovat na rozdílné potřeby žáků. A právě jejich příprava (tzv. DVPP) tvoří jednu z důležitých částí mozaiky zvané společné vzdělávání dětí žáků a studentů.

VÝZNAM CELOŽIVOTNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI INKLUZIVNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Celoživotní vzdělávání se v průběhu několika posledních let stalo trendem panujícím ve všech vyspělých zemích. Všeobecně se klade důraz na zvýšení investic do lidského kapitálu, neboť vzdělaná společnost je stěžejním předpokladem pro hospodářský růst a růst životní úrovně obyvatel. Celoživotní vzdělávání má plnit funkci konkurenceschopnosti, tak aby obyvatelé byli schopni čelit přicházející pracovní síle ze zahraničí, což ovlivňuje i ekonomický potenciál společnosti, ve které žijí. „*Profesně orientované vzdělávání dospělých může v určitém směru být podněcovatelem určitých změn v ekonomice i společnosti*“ (Mužík, 2000, s. 47).

Potřeba „zůstat v obraze“ a sebero-zvíjení vyplývají i z charakteru dnešní doby, která jde neskutečně rychle dopředu a nutí lidi stále se učit. Jednak to vyžaduje neustálý technologický pokrok, ale i touha člověka nezůstat za světem pozadu, protože pak jen naráží na překážky, ať už z oblasti profesně-pracovní, ale i v soukromém životě (Strategie celoživotního učení ČR, 2007).

„*V posledních desetiletích se ve vzdělávací politice v celosvětovém měřítku prosazuje koncepce, že lidé se musí učit a vzdělávat v průběhu celého života. Nejde při tom o prodloužení povinné školní docházky či rozšiřování stávajících vzdělávacích systémů, ale o zásadně nový pohled na roli vzdělávání pro jednotlivce a veškeré lidstvo*“ (Průcha, Walterová, Mareš, 2001, s. 33).

Člověk se učí v každé etapě života, bez rozdílu věku, vývojového stadia, zájmů, postavení, pohlaví atd. OECD definuje celoživotní učení takto: „*Celoživotní učení je kontinuální proces, který stimuluje a zplnomocňuje jednotlivce k získávání všech znalostí, hodnot, dovedností a porozumění, které potřebuje v průběhu života a k jejich používání se sebedůvěrou, kreativitou a uspokojením ve všech rolích, okolnostech a prostředcích*“ (Palán, 1997, s. 159).

Ať již se jedná o jakýkoliv druh potřeby vzdělávání dospělého jedince, vždy závisí na analýze vzdělávacích potřeb, která by měla vyústit v jednu z výše jmenovaných možností. Zvláště v dnešní době plné konkurence si jsou pracovníci vědomi nutnosti splňovat kritéria a požadavky pro výkon své práce, neboť hrozí, že mohou být nahrazeni někým, kdo je splňovat bude. Proto stále čím dál více institucí vyžaduje, aby se jejich zaměstnanci dále vzdělávali a zvyšovali si kvalifikaci, neboť jsou si vědomy toho, že jen takto mohou zajistit svou konkurenceschopnost. Využití této tendence je i jedním ze základních principů školského vzdělávacího systému v oblasti celoživotního vzdělávání. Jedním z prostředků využití této tendence je motivovat jedince k celoživotnímu vzdělávání a k využití schopnosti dále se vzdělávat. Jak je již ze samotného názvu patrné, celoživotním učením – celoživotní edukací – se chápe aktivní přístup ke vzdělávacímu procesu. Slovo učení (edukace) má v sobě zakotveno nejen přijímání informací ve školních lavicích, ale je nutno si uvědomit, že člověk se učí celý život, a pokud se jedná o organizovanou činnost směřující k určitému cíli a vykonávanou s určitým úmyslem, lze hovořit o cíleném vzdělávacím procesu zprostředkovaného učením (Mužík, 2000).

Obrázek 1 Hierarchické pojetí celoživotního učení
(Zdroj: Analýza občanského vzdělávání dospělých, 2010, s. 13)

Celoživotní učení se dělí na etapu počátečního a dalšího vzdělávání. Hierarchie celoživotního učení je znázorněna na obrázku 1. Počáteční vzdělávání v sobě zahrnuje základní, střední a terciární vzdělávání. Tento druh vzdělávání je završen úspěšným dokončením povinné školní docházky. Další vzdělávání pak navazuje na počáteční vzdělávání a dělí se na občanské vzdělávání, zájmové vzdělávání a profesní vzdělávání (Strategie celoživotního učení ČR, 2007).

Celoživotní vzdělávání je významnou součástí vzdělávání dospělých a představuje zásadní změnu pojetí celého vzdělávacího systému. Stále více je vnímáno jako nezbytnost pro získání větší uplatnitelnosti a konkurenceschopnosti na trhu práce. Smyslem celoživotního vzdělávání je poskytovat možnosti vzdělávání v různých vzdělanostních stadiích života a vývoje i rozvoje člověka (Pavlík, Kohout, Chaloupka, 1997; Mužík, 2000).

Zákony upravující celoživotní vzdělávání:

- Zákon o vysokých školách (č. 111/1998 Sb.) – § 60 celoživotní vzdělávání.
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 198/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- Novela č. 197/2004 Sb. – znění novely zákona o pedagogických pracovnících – části první zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů.

Vyhlášky upravující celoživotní vzdělávání:

- Vyhláška MŠMT ČR č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků.

- Vyhláška MŠMT ČR č. 412/2006 Sb., kterou se mění č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků.
- Vyhláška MŠMT ČR č. 329/2013 Sb., kterou se mění vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění vyhlášky č. 412/2006 Sb.
- Vyhláška MŠMT ČR č. 272/2014 Sb., kterou se mění vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění vyhlášky č. 412/2006 Sb. a č. 329/2013 Sb.

JAK METODICKY A ORGANIZAČNĚ PŘIPRAVIT KURZ/PROGRAM?

Jak již bylo zmíněno v úvodu, inkluze je směr, který je ze současného pohledu a v současné době prioritou nejen v oblasti socializace. V kapitole se konkrétněji zaměříme na problematiku inkluze s ohledem na vzdělávání, potažmo na přípravu kurzů/programů, které připraví pedagogické pracovníky na tuto cestu jak z hlediska metodického, tak i organizačního.

3.1 ZÁKLADNÍ SPECIFIKA KURZU

Pro účely této metodiky se za kurz bude považovat vzdělávací akce v minimálním rozsahu 4 hodiny, což je rozsah dostačující k získání osvědčení o absolvování vzdělávací akce – kurzu. Jedná se o kurzy realizované v akreditované podobě podle § 10 vyhlášky MŠMT ČR č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků.

Základní specifikace kurzu by měla vycházet z hlavní myšlenky, tedy jakého cíle bychom chtěli přípravou konkrétního kurzu dosáhnout a taktéž pro jakou cílovou skupinu jedinců by měl být kurz určen. Pro tvůrce kurzu jsou tyto dva body zásadní, odrážejí se i v názvu a obsahu kurzu, ale i v dalších oblastech. **Jak tedy zvolit název kurzu?** Název kurzu by měl být jednoduchý a jednoznačný, aby jedinec, který hledá kurz s jistým zaměřením, byl schopen se rychle zorientovat a vytipovat si kurz pro něj nejvhodnější. Každý kurz by měl tedy při své přípravě vycházet z toho, jaké vědomosti by si měl účastník osvojit a jaké dovednosti by měl získat. Koncepce samotného kurzu by měla obsahovat například: přednášky, cvičení, semináře, workshopy atd. Je možná různá kombinace těchto forem, avšak nejčastější jsou kombinace přednášek a cvičení. Pokud koncipujeme spíše praktický kurz, doporučujeme převahu hodin workshopů v kombinaci s přednáškami. Záleží tedy na charakteru kurzů a také na zaměření.

3.2 ZÁKLADNÍ SPECIFIKA PROGRAMU

Všechny vzdělávací akce, které slouží k získání určité kvalifikace a jsou delší než 60 hodin, jsou v rámci této metodiky označovány jako programy. Jedná se o takové formy vzdělávání na konkrétní univerzitě, které v rámci vzdělávací činnosti univerzity a jejích součástí prohlubují, obnovují, doplňují nebo rozšiřují vědomosti a dovednosti účastníků, stejně tak i jejich kvalifikaci. Programy jsou realizovány v rámci nebo nad rámec akreditovaných studijních programů univerzity.

Důležitým upozorněním je, že pokud instituce předkládá k akreditaci vzdělávací program, je nutno uvádět název programů ve shodě s názvy studia uvedenými v § 2–10 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

Níže uvádíme jako příklad tabulku, která naznačuje přehled současně realizovaných programů souvisejících s inkluzivním vzděláváním na PdF UP v Olomouci.

Tabulka č. 1 Přehled programů souvisejících s inkluzivním vzděláváním*

§ 2 Studium v oblasti pedagogických věd	1. Speciální pedagogika – viz příloha č. 26 2. Speciální pedagogika pro učitele MŠ – viz příloha č. 30 3. Speciální pedagogika pro učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku – viz příloha č. 29 4. Speciální pedagogika pro učitele odborného výcviku – viz příloha č. 28 5. Speciální pedagogika pro vychovatele – viz příloha č. 31 6. Speciální pedagogika – logopedie se zaměřením na činnost logopedického asistenta – viz příloha č. 34
§ 4 Studium pro asistenty pedagoga	7. Asistent pedagoga – viz příloha č. 37
§ 6a Doplnující studium k rozšíření odborné kvalifikace b) způsobilost vykonávat činnost speciálního pedagoga	8. Speciální pedagog – viz příloha č. 38 - Rozdíl mezi programem Speciální pedagogika x Speciální pedagog – viz příloha č. 39
§ 6 odst. 1) písm. c) Studium k rozšíření odborné kvalifikace Získání způsobilosti vykonávat přímou speciálněpedagogickou činnost u zdravotně postižených dětí, žáků a studentů s jiným druhem postižení	9. Speciální pedagogika – surdopedie – viz příloha č. 27
§ 7 Studium pro vedoucí pedagogické pracovníky	10. Studium pro vedoucí pedagogické pracovníky – viz příloha č. 33
§ 9 Studium k výkonu specializovaných činností	11. Specializovaná činnost v oblasti prostorové orientace osob se zrakovým postižením – viz příloha č. 32 12. Specializovaná činnost speciálního pedagoga v oblasti školské logopedie
§ 10 Průběžné vzdělávání	13. Podpora přirozeného rozvoje řeči dětí – primární logopedická prevence 14. Speciální pedagogika pro výchovné poradce – viz příloha č. 35 15. Speciální pedagogika pro učitele, vychovatele a výchovné poradce – viz příloha č. 36

(* Zdroj: vlastní práce, sestaveno podle vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů)

3.3 GARANTUJÍCÍ PRACOVISTĚ, GARANT KURZU/PROGRAMU, MANAŽER

Při přípravě kurzu je třeba myslet na fakt potřeby garanta ve smyslu garantujícího pracoviště, ale také tzv. garanta a manažera (konkrétních osob). Vždy je potřeba dohodnout se s konkrétním pracovištěm, které má k problematice nejbližší. Tedy v případě kurzů zaměřených na problematiku inkluze budeme na vysokých školách zvažovat především garanci ze strany kateder speciální pedagogiky a často také psychologie.

Na následujících řádcích se pokusíme o přiblížení formy garance z pohledu pracoviště, garanta a manažera. Vždy však musíme vycházet a řídit se platnými zákony, ale také vnitřními předpisy každé univerzity / organizující instituce, potažmo každé její součásti, kdy jsou předpisy na jednotlivých fakultách dány konkrétními směrnici děkanů příslušných fakult dané univerzity.

Tabulka č. 2 Přehled garantů a vymezení jejich funkce

Garance	Vymezení garance
Garantující pracoviště na příslušné fakultě	Pracovištěm garantujícím program ČŽV odborně je zpravidla pracoviště fakulty zakotvené ve „statutu“ příslušné fakulty nebo se souhlasem děkana příslušné fakulty ve statutu konkrétní univerzity. Pracovištěm garantujícím program ČŽV odborně může být zpravidla i jiný subjekt, a to na základě smlouvy o dílo nebo smlouvy o spolupráci, případně smlouvy nepojmenované.
Odborný garant	Odborným garantem je vedoucí pracovník pracoviště (katedry, ústavu), kde program ČŽV vznikl, pokud děkan příslušné fakulty neurčí jinak. Odborným garantem může být i pracovník pracoviště garantujícího program ČŽV odborně, a to na základě návrhu vedoucího pracoviště garantujícího program ČŽV odborně po schválení tohoto návrhu děkanem příslušné fakulty.
Manažer programu ČŽV	Manažerem programu ČŽV je pracovník podřízený odbornému garantovi, který odpovídá za přípravu, průběh a ukončení realizace programu ČŽV. Manažerem může být i externí pracovník pracoviště garantujícího program ČŽV odborně na základě návrhu odborného garanta po schválení návrhu děkanem příslušné fakulty.

Jedná se o takové formy vzdělávání, které v rámci vzdělávací činnosti na příslušné univerzitě a jejích součástech prohlubují, doplňují nebo rozšiřují vědomosti, dovednosti a kvalifikaci účastníků ČŽV. Programy ČŽV jsou realizovány v rámci nebo i nad rámec akreditovaných studijních programů na příslušné univerzitě. Důležité je podotknout, že účastníci těchto kurzů ČŽV nejsou podle zákona o vysokých školách studenti.

Manažeři programů/kurzů a jejich povinnosti a kompetence:

1. Odpovídají za předávání **informací všem lektorům**.
2. Odpovídají za realizaci, personální a materiální zabezpečení, organizaci a kontrolu **realizace výuky** v programech ČŽV.
3. Koordinují práci interních i externích vyučujících v programech ČŽV.
4. Odpovídají za sestavování a aktualizace **rozvrhů hodin** včetně jejich zveřejňování, se změnami v rozvrzích seznamují lektory.
5. Navrhují písemné uzavření **DPP s externími pracovníky** UP včetně příloh.
6. Zajišťují vyplňování a odevzdávání **evaluačních dotazníků** k výuce za jednotlivé studijní předměty programu ČŽV.
7. Odpovídají na **dotazy** a řeší požadavky lektorů s příslušnými pracovníky.
8. Jednají s jednotlivými **účastníky** programů:
 - a) dávají konzultace při změnách v rozvrhu,
 - b) dávají konzultace týkající se uznávání předmětů,
 - c) dávají konzultace při zadávání závěrečných prací (rozsah, termíny odevzdání).
9. Jednají s pracovníky o studijních, finančních a odborných záležitostech týkajících se realizovaných programů ČŽV.
10. Kontrolují správnost údajů zapsaných v rámci programů ČŽV ve výkazech o studiu.
11. Odpovídají za dodržování **legislativy** a prováděcích norem, které se vztahují k realizaci programů ČŽV.
12. Navrhují složení komisí závěrečných zkoušek (nejpozději 3 měsíce před konáním).

Garanti programů/kurzů a jejich povinnosti a kompetence:

1. Zajišťují supervizi nad chodem a průběhem programů ČŽV.
2. Řeší komplikované záležitosti s odpovídajícími pracovníky.

Studijní referenti / koordinátoři programů / kurzů a jejich povinnosti a kompetence:

1. Předávají manažerům programů evaluační dotazníky a vybírají je.
2. Řeší a vyřizují žádosti, dotazy, záležitosti a potřeby studentů.
3. Přijímají a administrativně zpracovávají přihlášky, vyhotovují dekrety o přijetí, organizují a realizují zápisy ke studiu, evidují účastníky programů ČŽV v evidenčním elektronickém systému včetně výsledků studia, archivují data.
4. Konzultují uznávání zkoušek, zápočtů, kolokvií.
5. Přijímají a kontrolují výkazy o studiu účastníků programů ČŽV, uzavírají ročníky.
6. Přijímají a evidují zadání závěrečných písemných prací, přijímají a evidují závěrečné písemné práce.
7. Přijímají přihlášky k závěrečné zkoušce včetně povinných příloh, připravují komplexně závěrečné zkoušky s obhajobami závěrečných písemných prací.
8. Zajišťují komplexní komunikaci a kontrolu plnění povinností ze strany účastníků ČŽV.
9. Vyhotovují osvědčení.
10. Vybírají zadání témat závěrečných prací od účastníků programů.

11. Provádějí konzultační a poradenskou činnost v oblasti legislativy a odborné kvalifikace pedagogických pracovníků.

3.4 LEKTOR KURZU/PROGRAMU

Výběr lektorů musí být odpovídající požadavkům, s ohledem na přípravu akreditační žádosti. Běžným je uvedení podrobných informací ke kvalifikaci lektora a jeho dosavadní praxe, což znamená, že v žádosti například uvádíme konkrétní obor studia včetně toho, zda se jedná o odbornou nebo o pedagogickou kvalifikaci, což bývá nadmíru potřebné pro posouzení kvalifikace lektorů především pro ty programy, které zahrnují jak metodiky, tak didaktiky. Dále je třeba doložit přehled průběhu praxe a dalšího vzdělávání včetně publikační činnosti dotyčného lektora, a to vzhledem k tématům, které by měl lektor realizovat. Kvalifikace lektorů musí bezesporu současně korespondovat se stanovenou cílovou skupinou. Při posuzování odborných předpokladů lektorů sleduje akreditační komise především dosažený stupeň vzdělání lektora (je vyžadováno minimálně vysokoškolské vzdělání – magisterské studium) a důležitá je i délka praxe v oboru (minimálně 5 let).

Důležitým faktem je potřeba dobré znalosti terénu, tedy místa, kde má být kurz/program realizován. Je nutno podotknout, že i v rámci České republiky se nacházejí oblasti, kde cílová skupina, pro kterou je kurz/program pořádán, je zcela neznalá tématu. Naopak, pokud je kurz/program pořádán v místě, kde cílová skupina zná problematiku z terénu (z praxe), může se přístup k realizaci kurzu/programu velmi lišit právě v obsazení lektorského postu. V prvním případě (neznalost tématu cílovou skupinou) je možno vyslat lektora začínajícího, s menšími zkušenostmi. V druhém případě (znalost problematiky z praxe) je potřeba vybrat pro lektorování takového jedince, který je opravdu kovaný ve svém oboru, znalý terénu a problematiky. Vysílající a zajišťující organizace by si tedy měla ověřit místní podmínky a požadavky a vyslat odpovídajícího lektora. Další z možností je i kombinace realizace kurzu/programu za přítomnosti dvou lektorů. Jedná se o vhodnou formu, jak méně zkušeného lektora naučit pohybovat se v rámci realizací těchto kurzů/programů, jak nabýt zkušenosti a přiblížit se jednotlivým cílovým skupinám a jejich potřebám.

3.5 CÍLOVÁ SKUPINA KURZU

Cílová skupina účastníků jednotlivých kurzů je charakteristická zaměřením kurzu a odvíjí se často od zájmu a potřeby jednotlivých členů. V souvislosti se zaměřením na oblast inkluze jsou jednotlivé kurzy zaměřeny tematicky, ale vždy by měly také obsahovat možnost využití znalostí a dovedností získaných v kurzu u žáků se specifickými potřebami, pokud se nejedná o kurzy vysoce specializované například technicky.

Příklad: Z vlastních zkušeností můžeme jako příklad uvést následující kurzy, které jsou v současné době realizovány na půdě PdF UP:

- Agresivita ve třídě či jiném kolektivu;
- Námety pro práci v hudební výchově v běžné i speciální škole;
- Prointegrativní speciální pedagogika pro pedagogické pracovníky;
- apod.

Z hlediska zaměření na cílové skupiny, pro které je kurz pořádán a realizován, je obvyklé, že po uzavření přihlášek na kurz je příslušnému lektorovi předán seznam osob (cílová skupina), které se budou kurzu účastnit. Seznam by měl obsahovat základní informace o cílové skupině, především jakou funkci či pozici jednotliví účastníci zastupují, případně pro jakou organizaci či instituci pracují. Tento krok je velmi důležitý pro přípravu samotného lektora. Lektor se tak může lépe připravit. Cílová skupina se stejným zaměřením (užším zaměřením) umožňuje lektorovi, aby připravil taková témata, která jsou sice úžeji zaměřena, ale jsou pro cílovou skupinu (z hlediska pracovního uplatnění) konkrétnější, nejsou obecná. Pokud je však cílová skupina tzv. roztržštěna (je pestrá), lektor musí obsah kurzu/programu přizpůsobit tak, že zvolí buď obecnější témata, nebo zvolí témata z různých oblastí, která se však týkají samotné problematiky (témata jsou širšího rázu). Důležité je tedy, aby si každý účastník kurzu odnesl pro sebe důležité informace a zkušenosti.

3.6 CÍLOVÁ SKUPINA PROGRAMU

Cílová skupina se vždy odvíjí od skutečnosti, pro koho je program určen. V rámci CŽV jsou v obecné rovině nejčastěji uskutečňovány programy jako:

- programy ke splnění kvalifikačních předpokladů;
- programy ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů;
- programy k prohlubování odborné kvalifikace;
- paralelní studia;
- souběhy účasti v CŽV se studiem v akreditovaném programu příslušné vysoké školy.

Pokud hovoříme o programech nějakým způsobem zaměřených zejména na oblast inkluze (či integrace), týkají se zpravidla pedagogických pracovníků. Cílovou skupinou tedy musí být pouze pedagogičtí pracovníci. Konkrétní vymezení, kdo je pedagogickým pracovníkem, naleznete v současné době v zákoně č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících. Tento zákon upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Tento zákon se vztahuje na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení, a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb. Kdo je tedy pedagogickým pracovníkem podle tohoto zákona? Pedagogickým pracovníkem je ten, kdo vykonává přímou vyučovací, přímou výchovnou, přímou speciálněpedagogickou nebo přímou pedagogicko-psychologickou činnost přímým působením na vzdělávaného, kterým uskutečňuje výchovu a vzdělávání

na základě zvláštního právního předpisu (dále jen „přímá pedagogická činnost“); je zaměstnancem právnické osoby, která vykonává činnost školy, nebo zaměstnancem státu, nebo ředitelem školy, není-li k právnické osobě vykonávající činnost školy v pracovněprávním vztahu nebo není-li zaměstnancem státu. Pedagogickým pracovníkem je též zaměstnanec, který vykonává přímou pedagogickou činnost v zařízeních sociálních služeb.

3.7 POŽADAVKY K PŘIJETÍ DO KURZU

Z hlediska obecného jsou do kurzu zpravidla přijímáni uchazeči, kteří správně vyplní a řádně podají přihlášku ke studiu a uhradí poplatek za kurz. Jednotlivé kurzy (pro tyto účely chápány jako minimálně čtyřhodinové) ovšem mohou být úžeji zaměřeny a také jsou většinou nabízeny pouze určité skupině zájemců. Příkladem může být například kurz s názvem Vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením, který je určen pro zaměstnance v sociálních službách a speciálních školách, poradenské pracovníky, logopedy, osobní asistenty nebo například i studenty speciální pedagogiky a pro zájemce o danou problematiku.

Jak již bylo nadneseno, některé kurzy bývají úžeji zaměřeny a jsou tedy nabízeny pouze konkrétní skupině zájemců. Pokud je kurz opravdu velmi specifický (velmi úzce zaměřen na konkrétní problematiku), může mít i pořádající instituce, potažmo lektor z tohoto pohledu specifické požadavky na složení cílové skupiny kurzu. Takovým specifickým požadavkem může být například vysokoškolské vzdělání v konkrétním oboru (je tedy požadován VŠ diplom), nebo to může být například požadavek na potvrzení o aktivní činnosti v nějakém zařízení (práce s klienty v určitém typu zařízení, absolvování jiného kurzu na určité téma potvrzené certifikátem, apod.).

Do kurzu jsou potom přijati jen ti uchazeči, kteří dané konkrétní podmínky splní. Taktéž můžeme zmínit i další zkušenost z praxe, kdy požadavky například ESF projektů jasně říkají, že do některých kurzů je možné přijmout jen předem stanovenou cílovou skupinu, která vyplývá z požadavků výzvy daného konkrétního projektu.

3.8 POŽADAVKY K PŘIJETÍ DO PROGRAMU

Požadavky k přijetí jsou zpravidla dány vnitřními předpisy každé univerzity, potažmo každé její součásti, kdy předpisy na jednotlivých fakultách jsou dány konkrétními směrnicemi děkanů příslušných fakult dané univerzity. Do příslušných programů mohou být zařazeni uchazeči, kteří splňují podmínky pro účast ve vzdělávání stanovené ve vyhlášení programu, na základě případné vnitřní normy dané univerzity za předpokladu, že byla taková norma vydána. Do programu ČŽV podle čl. 3 odst. 4 písm. a) mohou být zařazeni uchazeči, kteří splňují podmínky vymezené podle § 48 a 49 zákona o vysokých školách. Uchazeč se stává účastníkem ČŽV okamžikem uzavření smlouvy o účasti v programu ČŽV. Je-li program ČŽV vyhlášen zjednodušenou formou podle čl. 4 odst. 4, považuje se zpravidla vyplnění přihlášky

do programu ČŽV za nabídku smlouvy a potvrzení přihlášky za akceptaci smlouvy ze strany univerzity.

Součástí smlouvy musí být vymezení podmínek jejího ukončení. Nedílnou přílohou smlouvy je vyhlášení programu ČŽV, k němuž se smlouva vztahuje. Do programu ČŽV přijímá uchazeče děkan příslušné fakulty, uchazečem se poté stává zájemce řádně přihlášený do ČŽV, který přiložil k přihlášce požadovanou dokumentaci. Důležité je ovšem pro přijetí do jednotlivých programů dosažené vzdělání.

Příklady nejčastěji požadované dokumentace k přijetí do programu:

- strukturovaný životopis,
- ověřená kopie nejvyššího dosaženého vzdělání,
- potvrzení o úhradě případného administrativního poplatku za úkony spojenými s přijímacím řízením,
- vytištěná a podepsaná zkrácená verze přihlášky.

3.9 ROZSAH KURZU

Rozsah kurzu (pro naše účely minimálně čtyřhodinový) povětšinou závisí na tématu a hloubce problematiky. V oblasti zaměřené na inkluzi se bude téměř vždy jednat o studium k prohlubování odborné kvalifikace v souladu se zněním § 10 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů. V poslední době a na základě sledování vývoje a zájmu o jednotlivé kurzy je jednoznačně větší zájem ze strany cílové skupiny spíše o kurzy krátkodobé, tedy v délce trvání 4–8 hodin. S ohledem na potřebu naplnění obsahu kurzu a dalších propozic bývá tak často prezenční výuka doplňována o formu e-learningového vzdělávání, kdy cílová skupina získává další informace mimo výuku ještě na základě předpřipravených materiálů, například ve formě výukových opor, zpracovaných prezentací, odkazů apod. Tato forma doplnění se jeví jako vhodná a přínosná a ze strany cílové skupiny bývá přijímána. E-learningové prostředí je v dnešní době přístupné prakticky kdykoliv, kdekoliv a komukoliv, kdo má přístup k internetu. Velkou výhodou je i možnost chatu pro diskusi s lektorem. Dále bývá využíván i tzv. blended learning, kdy je opět nabízeno cílové skupině „namíchání“ různých forem studia, jako je kromě osobní účasti na prezenční výuce i využití samostudia a podpory v rámci vzdělávání v kurzu, například za pomoci informačních systémů nebo taktéž e-modulů apod. Vždy se jedná o kombinaci osobní účasti na výuce a samostudium s podporou využívání elektronických forem a materiálů. Tento přístup je vhodný především u těch účastníků, kteří nejsou zvyklí používat moderní komunikační nástroje. Podobným fenoménem dnešní doby je tzv. m-learning, který využívá rozšíření mobilních počítačových a taktéž komunikačních prostředků, včetně notebooků, mobilních telefonů, tabletů apod. Jedná se o zpřístupnění informací tzv. v terénu za použití uvedených technologií. Co se týče rozsahu kurzu, lektor by si měl ověřit, zda jím stanovený obsah kurzu je možné stihnout v dané časové dotaci. Optimálním způsobem ověření je pilotní realizace

kurzu, cílem které je zjistit, jestli je podoba kurzu nastavená v realizovatelné podobě. Bližší informace k pilotnímu ověření kurzu/programu jsou uvedeny v kapitole 10.

3.10 ROZSAH PROGRAMU

Rozsah kurzu není možno stanovit nahodile. Je třeba se řídit standardy pro udělování akreditací. Jako příklad uvádíme program Studium pro asistenty pedagoga podle § 20 odst. e) zákona č. 563/2004 Sb. a § 4 vyhlášky č. 317/2005 Sb. přílohy č. 6, kde naleznete například počet hodin přímé výuky realizované na základě především přednášek a seminářů, potřebu počtu hodin praxe apod.

Tabulka č. 3 Studium pro asistenta pedagoga

Studium pro asistenty pedagoga je realizováno podle § 20 písm. e) zákona č. 563/2004 Sb. a § 4 vyhlášky č. 317/2005 Sb. Kvalifikační studium realizované v rámci DVPP je určeno pracovníkům, kteří vykonávají nebo mají zájem vykonávat funkci asistenta pedagoga a mají úspěšně ukončené základní vzdělání. Vzdělávací program je zaměřen na získání vědomostí a dovedností, které umožní výkon profese asistenta pedagoga podle §16, odstavec 4, zákona č. 561/2004 Sb.

Kritéria výběru účastníků se řídí zákonem č. 563/2004 Sb., § 20, písm. e). **Časový plán studia:** Celkově vzdělávací program zahrnuje minimálně **120 hodin výuky, 80 hodin přímé výuky (přednášky a semináře) a 40 hodin pedagogické praxe** ve škole, školských zařízeních a spolupracujících institucích.

Průběžné hodnocení a ukončení studia: Po absolvování teoretické (80 h) části vzdělávání ověření vědomostí formou testové zkoušky; po absolvování praxí (40 h) obhájení závěrečné práce. Součástí žádosti předkladatele o akreditaci programu bude i doložení formy průběžného a závěrečného hodnocení účastníků (testy, témata závěrečných prací).

Základní kompetence dosažené vzděláváním:

- Orientace v roli asistenta pedagoga (odborný, sociální a pracovněprávní profil).
- Orientace v systému a organizaci školy.
- Orientace ve školských právních předpisech a vnitřních předpisech školy.
- Schopnost spolupracovat s učitelem při výchovně-vzdělávací práci ve třídě a podpora žáků při zvládnutí požadavků školy.
- Schopnost orientace v obecných zásadách pedagogické práce (příprava na výuku, podpora v průběhu vyučování, orientace v systému hodnocení žáka, pobyt dítěte ve škole) a v základních pedagogických pojmech.

- Orientace v systému spolupracujících institucí (školství, poradenství, sociální a zdravotní péče, zařízení ústavní výchovy, policie, významné nestátní neziskové organizace atd.).
- Schopnost reagovat na běžné vzdělávací a výchovné problémy.
- Schopnost cíleného pozorování zaměřeného na potřeby žáka.
- Schopnost k smířčímu dojednávání v případě konfliktů a nedorozumění mezi školou, dítětem, rodinou, případně s dalšími institucemi.
- Schopnost pedagogicky pracovat s dětmi ze sociokulturně znevýhodněného prostředí v podmínkách školy.
- Schopnost pedagogicky pracovat s dětmi se zdravotním postižením.
- Schopnost spolupracovat s ostatními pedagogickými pracovníky v souladu s podmínkami školní práce.

Tematické okruhy vzdělávacího programu

I. Škola, školní práce a role asistenta pedagoga

1. Škola jako systém (včetně organizace školního roku), základní pedagogické a speciálně-pedagogické pojmy, speciální vzdělávací potřeby.
2. Práva a povinnosti asistenta pedagoga, jeho odpovědnost, spolupráce s pedagogem a pedagogickým sborem.
3. Základní orientace ve struktuře vzdělávacích programů.
4. Úvod do systému hodnocení žákovské práce a chování žáka.
5. Základy didaktické a výchovné činnosti.
6. Podpora kooperace mezi žáky a vytváření inkluzivního prostředí třídy.

II. Podpora žáka

1. Orientace v požadavcích školy na žáka (MŠ, ZŠ, SŠ).
2. Základy psychohygieny učení.
3. Základní techniky cíleného pozorování zaměřeného na potřeby žáka a základní techniky pedagogické diagnostiky.
4. Formy a metody podpory žáka při výuce a přípravě na vyučování.
5. Základní znalosti řešení výchovných problémů.
6. Možnosti pomoci při upevňování hygienických a pracovních návyků a prosociálního chování žáků.
7. Základní principy integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

III. Systém péče o žáka

1. Systém péče o žáka (působení a možnosti školy, školských poradenských zařízení, léčebné péče, sociálních služeb, krizové intervence, nestátních neziskových organizací).
2. Základní právní předpisy (zákony, vyhlášky, metodické pokyny atd., které ovlivňují činnost asistenta pedagoga).
3. Spolupráce škol a školských poradenských zařízení s pracovníky pomáhajících profesí a s Policií ČR.

IV. Pedagogicko-psychologická a kulturní specifika v práci asistenta pedagoga

1. Problematika zohledňování kulturních odlišností v práci se žáky z odlišného kulturního prostředí a její odraz ve vzdělávání.
2. Specifika práce se žáky ze sociokulturně znevýhodněného prostředí.
3. Specifika práce se žáky se zdravotním postižením.
4. Možnosti mediace mezi školou, rodinou a žáky.
5. Komunikační dovednosti asistenta pedagoga (strategie vedení rozhovoru, komunikační techniky, struktura rozhovoru atd.).

Další podmínky k udělení akreditace: Žadatel doloží přehled škol a zařízení, kde bude realizována pedagogická praxe, včetně písemného souhlasu ředitelů těchto škol a zařízení s konáním praxe.

3.11 MÍSTO KONÁNÍ KURZU/PROGRAMU

Místo konání kurzu/programu závisí na tematickém zaměření kurzu. Standardně by měla být výuka realizována v prostorách odpovídajících potřebám kurzu či programu, tj. nejčastěji v učebnách příslušných fakult. Dále by měla být uvedena i informace s adresou, kde se kurz/program bude konat. Standardní (i nadstandardní) vybavení učeben je následující:

- lavice a místa k sezení zajišťující možnost zápisu poznámek pro účastníky;
- centrální vybavení počítačovou technikou pro pedagoga (PC a příslušné softwarové vybavení);
- vybavení učebny audiovizuální technikou, nejčastěji dataprojektorem a promítacím plátnem;
- možnost vybavení učebny multifunkčními tabulemi (zatím spíše nadstandard);
- možnost vybavení učebny PC i pro účastníky studia (zatím spíše nadstandard);
- možnost výuky v prostředí se zónou pro práci na podlaze (vhodné například pro realizaci terapeutických forem výuky).

Výhodou je, a to především pro cílovou skupinu, pokud je dopředu domluveno, že kurz/program bude probíhat přímo v prostorách konkrétní instituce, například školy. Pro cílovou skupinu se jedná o přirozené prostředí, kde se cítí dobře a kde to cílová skupina dobře zná. Další výhodou pro účastníky je snížení cestovních nákladů jako i časová úspora (spojená s dopravou do vzdělávací instituce). Pozornost je pak plně soustředěna na výklad lektora.

Důležité ovšem je, aby lektor dopředu sdělil své požadavky na prostorové a především také na technické vybavení místa realizace kurzu/programu. Vhodné je splnění těchto podmínek zkontrolovat, aby na místě nedošlo ke zbytečným průtahům a zdržením. V případě, že škola nedokáže některé z požadavků lektora splnit, měla by lektora s časovým předstihem o této skutečnosti informovat, aby s daným omezením počítal a mohl si včas připravit náhradní program.

3.12 CÍL KURZU

Zájemce o jakýkoli kurz by měl získat informace již v počátku. Cíl kurzu by měl obsahovat fakta, na co je kurz orientován, jaké získá účastník informace, dovednosti, zkušenosti. Dále by součástí cíle mělo být řečeno, jaké kvalifikace jedinec absolvováním kurzu dosáhne a pro jakou činnost bude mít po absolvování kurzu oprávnění (pokud to typ kurzu umožňuje). Dále je potřeba v rámci cíle objasnit, pro koho je kurz vhodný: kdo je tedy cílovou skupinou pro realizaci daného kurzu.

Jako příklad uvádíme cíle kurzu, který náleží do oblasti prohlubování znalostí z oblasti speciální pedagogiky, a který je vhodný právě pro pedagogické pracovníky jak v rámci speciálního vzdělávání, tak především v rámci běžného proudu vzdělávání s ohledem na inkluzi.

Tabulka 4 Cíl kurzu Vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením

Kurz: Vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením
Cíl kurzu: Cílem tohoto kurzu je přiblížit vzdělávání žáků s těžkým mentálním a kombinovaným postižením ze strany potřeb samotných žáků i z pohledu profesionálů, kteří s těmito žáky pracují, a jejich vlastních potřeb. Kurz je vhodný zejména pro pomáhající pracovníky, kteří mají vlastní zkušenost s těmito žáky, klienty. Pokusí se podpořit jejich sebereflexi a uvažování nad vlastní prací, jejím významem a možnými přesahy.

3.13 CÍL PROGRAMU

Cíl každého programu záleží na jeho charakteru, ale také na tom, pro koho je program určen (tedy cílová skupina). Cílovou skupinou může být například pedagogický pracovník, který vykonává přímou pedagogickou činnost s dětmi, žáky a studenty se specifickými potřebami, nebo například výchovný poradce apod. Cíl programu dále souvisí se směrem uplatnění – kvalifikace absolventa příslušného programu. Jako příklad lze uvést například program realizovaný na PdF UP Logopedický asistent, kdy cílem může ve shodě s uplatněním být následující:

- možnost vykonávat přímou logopedickou intervenci u žáků se zjištěnou prostou vadou výslovnosti;
- možnost realizovat logopedem stanovené edukační, resp. reedukační postupy a cvičení u svěřených žáků;
- možnost vyhledávat žáky s narušenou komunikační schopností;
- u svěřených žáků realizovat činnost zaměřenou na podporu přirozeného rozvoje řeči a prevenci vzniku poruch řeči a prevenci vzniku čtenářských obtíží;
- v rozsahu své působnosti poskytovat zákonným zástupcům žáků s příznaky rizikového vývoje řeči informace o dostupnosti logopedické péče apod.

3.14 FORMY PRÁCE POUŽITÉ PŘI KURZU/ PROGRAMU

Hned v úvodu je potřeba říci, že velmi záleží na charakteru cílové skupiny kurzu, ale také na délce kurzu či programu. Ze zkušeností vyplývá, že základními formami výuky v kurzech a programech celoživotního vzdělávání (především jednoleté a víceleté programy) bývají povětšinou přednášky, cvičení, laboratorní praktika, semináře, exkurze, praxe, konzultace, on-line aktivity a off-line aktivity nebo například i řízené samostudium. Nejčastěji se jedná o kombinaci jednotlivých aktivit podle charakteru kurzu nebo programu. V tabulce uvádíme nejčastěji využívané formy výuky:

Tabulka 5 Formy práce v rámci kurzů/programů

Forma výuky:	Popis:
Přednáška	Přednáška je realizována vyučujícím v uvedeném rozsahu v určené a k danému účelu vybavené učebně. Přednáška je zaměřena na předávání základních informací směrem k tématu.
Cvičení	Cvičení dále prohlubují základní poznatky získané v přednáškách, poznatky a dovednosti jsou dále rozvíjeny v konkrétnější podobě. Vyučující může požadovat na výuku jistou přípravu ze strany frekventantů kurzu.
Exkurze	Exkurze slouží jako praktický vstup pro poznání příslušné reality ve vztahu k získaným vědomostem.
Praxe	Praxe je realizována v rámci studia pro získání potřebných dovedností v daném oboru nebo oblasti. Praxe mívají různý charakter. Může se jednat například o praxe průběžné (účastník kurzu dochází v pravidelných intervalech do příslušného zařízení), nebo se může jednat i o praxe souvislé (účastník realizuje praxi například po dobu i více týdnů).
On-line aktivity	On-line aktivity jsou spojeny s potřebou nastudování a zpracování podkladů zadaných vyučujícím. Povětšinou je účastník kurzu ve spojení s vyučujícím, který poskytuje tzv. tutoriál k realizované činnosti ze strany účastníka kurzu. Pro realizaci určitých kurzů a splnění podmínek je potřeba, aby měl účastník kurzu přístup k PC s připojením na internet.
Off-line aktivity	Zpracování zadaných podkladů pedagogem.
Řízené samostudium	Tato forma studia je běžná povětšinou u jednoletých, víceletých studií a kombinovaných forem studií.

3.15 OBSAH KURZU

Obsah kurzu je stanoven vždy na základě charakteru jednotlivého kurzu, cíle kurzu, ale i se zaměřením na cílovou skupinu. Obsah kurzu je stanoven určitým plánem a anotací (charakterizující kurz), ale také případně anotacemi jednotlivých předmětů. Dále je uváděn počet hodin výuky (případně jiných aktivit – přednášek, cvičení, on-line aktivit, praxí apod.) a podmínky ukončení.

Plán kurzu stanovuje standardní délku kurzu, časovou a obsahovou posloupnost aktivit (předmětů), formu účasti a způsob kontroly účasti. Taktéž je stanoveno, zda se jedná o účast prezenční, distanční či kombinovanou. Kurzy jsou povětšinou z našeho pohledu realizovány prezenční formou, protože se jedná o akce spíše krátkodobého charakteru. Neopomenutelnou součástí je také uvedení požadavků, které jsou kladeny na účastníky v průběhu a pro ukončení kurzu. Možné (vhodné) je také uveřejnění možnosti využití distančních opor a další odborné literatury, která bývá účastníkům kurzu vzhledem k jeho náplni k dispozici.

Výše uvedené informace jsou dané a není možno s nimi a s obsahem kurzu libovolně nakládat. Za důležité považujeme upozornit na to, že může nastat situace, kdy je jedním z lektorů připraven kurz a jeho koncepce, avšak finálně je výuka v kurzu realizována více lektory (často i kvůli časové vytíženosti, prostrádání apod.). Může tedy nastat problém, kdy některý z lektorů, který kurz nepřipravoval, přednáší něco jiného, než je zveřejněno v obsahu, což není přípustné. V tomto případě je doporučováno realizovat předem schůzku lektorů, kteří se na přednášení budou podílet, aby bylo jasně vymezeno a sjednoceno, co je obsahem kurzu.

3.16 OBSAH PROGRAMU

Obsah programu je velmi důležitý. Jak již bylo řečeno v jedné z předešlých kapitol, samotný rozsah a obsah programu je důležitý a v některých případech je nutno respektovat určitá pravidla. Nejedná se však o všechny programy. U některých programů je třeba se řídit standardy pro udělování akreditací. Na základě daných standardů dále sestavujeme program, který by měl obsahovat určitý počet hodin přímé i nepřímé výuky realizované na základě především přednášek a cvičení, určitý počet hodin praxe, on-line aktivit apod. Pokud se jedná o programy krátkodobé, sestavování takovýchto obsahů programů je odlišné a řídí se zaměřením daného konkrétního programu.

Standardně se tedy v nabídce programů uvádí tzv. vzdělávací plán, který by měl obsahovat následující informace:

- ročník;
- vyučované předměty (zkratky předmětů pro zadávání výsledků studia do příslušného systému);

- počet kreditů, které může frekventant kurzu získat za daný předmět;
- počet hodin výuky (a jiných aktivit v daném akademickém roce);
- vyznačení aktivit: např. přednášek, cvičení, on-line aktivit, praxí apod.;
- způsob ukončení daného předmětu: zkouškou, zápočtem, kolokviem.

Další součástí nabídky konkrétního programu by měl být přehled anotací jednotlivých vzdělávacích předmětů tak, aby zájemce o program získal přehled o konkrétním obsahu kurzu, a tedy i toho, co je v programu čeká.

3.17 DALŠÍ NÁLEŽITOSTI SOUVISEJÍCÍ S NABÍDKOU KURZU

Způsob ukončení kurzu: Opět záleží na charakteru a délce kurzu a také na charakteru cílové skupiny. Pověštinou se jedná o kombinaci obhajoby závěrečné práce s ústní zkouškou ze zadaných okruhů směrem k náplni kurzu. Je samozřejmě možná i jiná kombinace, nebo se může jednat například pouze o závěrečnou diskusi na určité téma, nebo je frekventantům zadáno zpracování nějakého konkrétního úkolu či je realizována praktická zkouška. Způsob ukončení kurzu by neměl zájemce o kurz odradit.

Počty přijímaných osob k realizaci kurzu: Počty přijímaných zájemců do kurzu se odvíjí od samotného charakteru kurzu. U každého kurzu je individuálně stanoveno, pro kolik zájemců (minima a maxima) bude kurz otevřen, aby výuka v samotném kurzu byla efektivní, frekventantům nabídla maximum a splnila tak svůj účel.

Absolvování kurzu a obdržení dokladů o absolutoriu: Absolventem kurzu se stává účastník, který řádně splnil všechny povinnosti stanovené programem ČŽV a ukončil úspěšně složenou závěrečnou zkouškou s obhajobou práce či jinou formou stanovenou děkanem příslušné fakulty v průběhu maximální doby ČŽV. O absolvování kurzu obdrží každý absolvent osvědčení, jehož konkrétní forma je dána ustanovením zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ustanovením vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů, ustanovením standardů Akreditační komise MŠMT ČR a příslušnou směrnicí rektora konkrétní univerzity. Absolventům je vydáno osvědčení, v němž je mimo jiné uvedeno: obsah závěrečné zkoušky s uvedením počátku a konce ČŽV, délka ČŽV – ve vyučovacích hodinách (ročnících) a odborná kvalifikace. Účastník řádně uzavřel ČŽV dnem, v němž splnil všechny povinnosti předepsané programem. Při nesplnění některých bodů nezískají účastníci doklad o absolvování kurzu. Podmínkou získání dokladu je také u některých kurzů například vyplnění evaluačního dotazníku apod.

3.18 DALŠÍ NÁLEŽITOSTI SOUVISEJÍCÍ S NABÍDKOU PROGRAMU

Způsob ukončení programu: Jak již bylo řečeno na předchozích řádcích (viz kurz), záleží na charakteru a délce programu a také na charakteru cílové skupiny. Povětšinou se jedná o kombinaci obhajoby závěrečné práce s ústní zkouškou z konkrétních předmětů směrem k náplni programu a vzhledem k aktuálně platným zákonným vymezením. Je samozřejmě možná i jiná kombinace včetně praktické zkoušky. Tak je tomu například v programu Specializované činnosti v oblasti prostorové orientace osob se zrakovým postižením (jedná se o studium podle § 9 odst. 1 písm. e) vyhlášky č. 317/2005 Sb., k výkonu specializovaných činností). Způsob ukončení je následující:

Závěrečná zkouška z předmětů: prostorová orientace a samostatný pohyb osob se zrakovým postižením, základy oftalmologie a základy speciální pedagogiky osob se zrakovým postižením.

Praktická zkouška z předmětu: prostorová orientace osob se zrakovým postižením.

Obhajoba závěrečné písemné práce: Je nutno podotknout, že účastník může vykonat závěrečnou zkoušku až poté, co splnil všechny podmínky stanovené programem ČŽV konkrétní fakulty, případně podmínky dané prováděcími normami ČŽV dané univerzity (pořadí fakulty).

Absolvování programu a jeho ukončení: O absolvování programu ČŽV obdrží každý absolvent osvědčení, jehož forma je stanovena příslušným ustanovením zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ustanovením vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů, ustanovením standardů Akreditační komise MŠMT ČR a příslušnou směrnicí rektora UP.

Absolventům je vydáno osvědčení, v němž je mimo jiné uvedeno: obsah závěrečné zkoušky (programem ČŽV stanoveného závěru) s uvedením data konání, klasifikace všech jednotlivých disciplín a částí závěrečné zkoušky, téma závěrečné písemné práce a její klasifikace včetně klasifikace obhajoby. Dále je uváděn počátek a konec ČŽV, délka ČŽV – ve vyučovacích hodinách, případně v ročnících a odborná kvalifikace, kterou absolvent v programu ČŽV získal. Účastník řádně uzavřel ČŽV dnem, v němž splnil všechny povinnosti předepsané programem ČŽV. Program ČŽV je řádně uzavřen v souladu s platnou legislativou ČŽV úspěšně absolvovanou závěrečnou zkouškou s obhajobou, která je stanovena programem ČŽV. Úspěšné absolvování závěrečné zkoušky s obhajobou je základním kritériem pro hodnocení plnění povinností účastníkem.

3.19 PŘÍKLAD NABÍDKY KURZU

V této podkapitole uvádíme konkrétní příklad nabídky kurzu realizovaného v současné době na PdF UP, kterou je možno modifikovat podle zaměření a dalších požadavků včetně nutné akceptace aktuálních legislativních změn a vymezení.

Tabulka 6 Nabídka kurzu Žák dlouhodobě selhávající ve výuce

Kurz: Žák dlouhodobě selhávající ve výuce	
Zařazení do kurzu	Zdravotní znevýhodnění, zdravotní postižení
Garantující pracoviště	Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci
Odborný garant kurzu	PaedDr. Pavlína Baslerová, doc. PhDr. Eva Souralová, Ph.D.
Lektor (výuku zajistí jeden z uvedených lektorů)	PaedDr. Pavlína Baslerová, PaedDr. Petr Petráš, Mgr. Miloš Majer, Mgr. Zuzana Ličeníková, Mgr. Jana Hanzlíková, Mgr. Jitka Jarmarová, Mgr. Lada Štantejská
Kurz určen pro	Pedagogické pracovníky vykonávající pedagogickou činnost v krajích ČR kromě hl. města Prahy
Požadavky k přijetí	• správně vyplněná a podaná elektronická interní přihláška ke kurzu; • zaslat vyplněné potvrzení o výkonu pedagogické činnosti; • seznámit se s podmínkami konání dotovaného kurzu a získání nároků na dotaci.
Rozsah / celková délka kurzu	8 hodin
Místo konání kurzu	Olomouc, Hradec Králové, České Budějovice, Ústí nad Labem
Cíl kurzu	Cílem kurzu je seznámení se s příčinami dlouhodobého selhávání žáků ve výuce, se strategiemi předcházení tohoto selhávání a s možnostmi řešení školských problémů těchto žáků ve vztahu k plnění školních výstupů, ve vztahu k pedagogům, spolužákům i jejich rodině.
Formy práce	Přednáška podložená prezentací, diskuse k uváděným příkladům a praktická cvičení k problémovým okruhům.

Obsah kurzu (anotace)	1. Vzdělávání žáků DS v ČR v posledních 20 letech. 2. Příčiny dlouhodobého selhávání. 3. Typologie žáka ohroženého DS z důvodu úbytku kognitivních funkcí. 4. Strategie učení u žáka ohroženého DS. 5. Školní výstupy – jejich členění dle možností žáka. 6. Minimální „nepodkročitelné“ výstupy – ČJ, M, cizí jazyk, F, Ch, PŘ, D, Z (ze zelených osnov pro ZvŠ). 7. Role IVP a plánu osobního rozvoje u žáka, prevence selhávání. 8. Hodnocení a klasifikace. 9. Komunikace v pedagogickém sboru. 10. Klima třídy. 11. Role ŠPZ a ŠPP při vzdělávání žáka DS. 12. Spolupráce s rodinou. 13. Psychohygiena učitele.
Požadavky k ukončení	Aktivní diskuse v průběhu kurzu.
Počet účastníků (min./max.)	min. 5, max. 50
Doklad o absolvování studia	Osvědčení o absolvování kurzu v souladu se zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Vyplněný evaluační dotazník je podmínkou pro získání osvědčení o absolvování kurzu.
Požadavky na učebnu	Dataprojektor a plocha pro umístění powerpointové prezentace, tabule, flipchart, fixy pro 5 pracovních skupin.
Poznámka	Je možné k diskusi o problému přinést kazuistiky žáků dlouhodobě selhávajících – uveďte do přihlášky!

3.20 PŘÍKLAD NABÍDKY PROGRAMU

V následující tabulce uvádíme konkrétní příklad programu Speciální pedagogika pro učitele mateřských škol (studium podle § 2 vyhlášky č. 317/2005 Sb., ke splnění kvalifikačních předpokladů v oblasti speciálněpedagogických věd), který nabízí ČŽV PdF UP v současné době.

Tabulka 7 Nabídka programu Speciální pedagogika pro učitele mateřských škol

SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKA PRO UČITELE MATEŘSKÝCH ŠKOL studium podle § 2 vyhlášky č. 317/2005 Sb., ke splnění kvalifikačních předpokladů v oblasti speciálněpedagogických věd	
Pracoviště garantující progr. CŽV odborně	Ústav speciálněpedagogických studií PdF UP v Olomouci
Odborný garant	doc. PhDr. Eva Souralová, Ph.D. – ředitelka ústavu
Manager	doc. Mgr. Dita Finková, Ph.D.
Akreditace	20516/2013-1-606
Program CŽV určen pro	kvalifikované učitelky/učitele mateřských škol
Požadavky k přijetí	• správně vyplněná a podaná elektronická nebo písemná interní přihláška ke vzdělávání v programu CŽV (viz web CCV – http://www.ccv.upol.cz/ – oddíl „Přihlášky“), • ověřená kopie dokladů o získání způsobilosti, • strukturovaný životopis, • zaplacení administrativního poplatku ve výši 300 Kč.
Délka / frekv. setkání	2 roky (4 semestry)/přibližně 2× měsíčně (pátek nebo sobota)
Uplatnění absolventa	získání odborné kvalifikace pro práci ve speciálních mateřských školách, v MŠ s integrovanou výchovou dětí se zdravotním postižením, ve stacionářích a různých alternativních zařízeních pro děti předškolního věku se specifickými potřebami
Počet účastníků	min. 6, max. 30
Použité formy práce	kombinace prezenčního a distančního studia s využitím on-line nebo off-line aktivit prostřednictvím webových stránek, proto je nezbytné, aby účastníci programu CŽV měli přístup k počítači s připojením k internetu
Způsob ukončení	závěrečná zkouška z předmětů: • Ze základů speciální pedagogiky. • Z metodiky práce s dětmi se speciálními výchovně-vzdělávacími potřebami předškolního věku. • Obhajoba závěrečné písemné práce.
Doklad o absolvování	Osvědčení o absolvování studia podle § 2 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

Poznámka	Ve výši poplatku za účast v tomto programu CŽV je zahrnut mimo nákladů souvisejících s výukou i přístup do e-learningového prostředí Unifor, ve kterém může probíhat administrace programu CŽV (včetně přihlašování ke zkouškám, odevzdávání úkolů a samostatných prací), komunikace s vyučujícími (tutory) a v němž mohou být účastníkům programů CŽV zpřístupňovány materiály v elektronické podobě. Ve výši poplatku za účast v programu CŽV nejsou zahrnuty případné náklady na nadstandardní činnosti a služby (opakované konzultace; kurzy a soustředění, které nejsou v učebním plánu; exkurze; praxe; materiální pomůcky; opravné závěrečné zkoušky; opravné obhajoby závěrečné písemné práce apod.).
----------	--

JAK VYTIPOVAT SPRÁVNÉHO LEKTORA?

Jak již bylo řečeno v předchozí kapitole, výběr lektorů musí být odpovídající požadavkům s ohledem na přípravu akreditační žádosti. Běžným je uvedení podrobných informací ke kvalifikaci lektora a jeho dosavadní praxe, což znamená, že v žádosti například uvádíme konkrétní obor studia včetně toho, zda se jedná o odbornou i o pedagogickou kvalifikaci, což bývá nadmíru potřebné pro posouzení kvalifikace lektorů především pro ty kurzy, které zahrnují jak metodiky, tak didaktiky. Dále je třeba uvést přehled průběhu praxe a dalšího vzdělávání včetně publikační činnosti dotyčného lektora vzhledem k tématům, která by lektor měl realizovat. Kvalifikace lektorů musí bezesporu současně korespondovat se stanovenou cílovou skupinou. Při posuzování odborných předpokladů lektorů sleduje akreditační komise především dosažený stupeň vzdělání lektora (je vyžadováno minimálně vysokoškolské vzdělání – magisterské studium) a důležitá je i délka praxe v oboru (min. 5 let).

Pro naplnění požadavků na lektora a jeho kvalifikaci je třeba se také zaměřit na jednotlivé předměty, které má lektor realizovat (odučit). V oblasti zaměřené na osoby v rámci inkluze (potažmo inkluzivního vzdělávání) se bude jednat především o lektory, kteří se zaměřují na oblasti, jako je:

- pedagogika;
- speciální pedagogika (speciální pedagogové mají největší zkušenosti s osobami se specifickými potřebami);
- lékařství (s ohledem na atestace v konkrétních oborech a s ohledem na zaměření jednotlivých studentů);
- psychologie, aj.

Jako příklad uvádíme kurz zaměřený na průběžné vzdělávání v souladu s ustanovením § 10 vyhlášky MŠMT ČR č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů s názvem Prointegrativní speciální pedagogika pro pedagogické pracovníky, kde na kurzu participují lektori specializující se na speciální pedagogiku, psychologii a právo. Jak je možno zaznamenat z níže uvedených předmětů, mělo by se jednat o odborníky na právo a právo osob s postižením, dále se jedná o odborníky směrem k psychologii a odborníky – speciální pedagogy (se specializací na konkrétní skupiny osob se specifickými potřebami – logopedi, surdopedi, tyflopedit apod.) (CCV, 2014).

Příklad: možná podoba tabulky, která je předkládána například pro akreditaci, kdy lektor uvádí veškeré údaje směrem k profesi:

Tabulka 8 Návrh tabulky pro potřeby akreditace

Jméno a příjmení lektora	
Datum a místo narození	
Dosažené vzdělání (tituly)	Zde je třeba doplnit datum získání např. titulu: Mgr., Ph.D., doc., prof., MUDr. apod.
Současný zaměstnavatel	
Průběh praxe	
Další vzdělání	
Nejvýznamnější publikační činnost za posledních 5 let	
Předměty, které bude lektor vyučovat	

Tabulka 9 Návrh tabulky pro životopisy

ŽIVOTOPIS
Název kurzu:
Jméno: Tituly: Název vysoké školy / pracoviště:
Přednášky v předmětech:
Údaje o oboru vzdělání na VŠ a o praxi od absolvování VŠ vč. studia v doktorském SP:
Jiné: např. zapojení v poradních orgánech, členství v profesních organizacích, účast v projektech apod.

DŮLEŽITÉ:

Platí, že úspěšnost každé akce dalšího vzdělávání – a v oblasti inkluze to platí dvojnásob – stojí a padá s osobou lektora. Je nejdůležitějším prvkem celého systému. Dobrý lektor napraví i nedostatky organizace nebo doprovodného portfolia textů, špatně zvolený lektor nedokáže použít sebelépe zpracovanou metodiku...

„Průměrný učitel vypráví.
Dobrý učitel vysvětluje.
Výborný učitel ukazuje.
Nejlepší učitel inspiruje.“

Charles Farrar Brown

JAK PŘIPRAVIT CENOVOU KALKULACI KURZU?

Cenová kalkulace je nutným podkladem akreditační žádosti. Před jejím samotným sestavením je potřeba důkladně promyslet veškeré náklady, které nás v souvislosti s realizací dané vzdělávací akce čekají. První položkou jsou **celkové náklady na lektory**. Zde by měly být zohledněny veškeré činnosti lektora (příprava na výuku, přímá výuka, diskuse s účastníky, konzultace, zkoušení, oprava úkolů, vedení seminárních a závěrečných prací atd.). K této celkové částce je pak potřeba přičíst odvody na **sociální** (nemocenské pojištění 2,3 % + důchodové pojištění 21,5 % + státní politika zaměstnanosti 1,2 % = 25 %) **a zdravotní pojištění** (zdravotní pojištění 9 %). Díky tomu, že spočítáme celkové hodiny a vynásobíme je hodinovou sazbou, např. 13 hodin $\times$ 300 Kč/h, získáme celkovou částku na vyplacení lektora, ale k té se musí ještě přičíst 34 %: $3900 \text{ Kč} \times 0,34 = 1326 \text{ Kč}$. Celkem $3900 + 1326 = 5226 \text{ Kč}$. Výpočet hodinové sazby provedeme následujícím výpočtem: hodinová sazba $300 \text{ Kč} \times 0,34 = 402 \text{ Kč}$ – včetně odvodů sociálního a zdravotního pojištění.

Důležité je zohlednit i případnou dopravu lektora na místo konání kurzu. Částku je potřeba nastavit podle toho, zda lektor pojedje MHD či vlastním autem. Pokud nevíme, jak se lektor na akci dostaví, je nutno počítat s dražší variantou. To samé platí o ubytování. Další položku tvoří **náklady na zajištění prostor**, v těchto nákladech se projeví položky, jako je pronájem prostor. Vše by však mělo být důsledně promyšleno. Vše se bude odvíjet od velikosti cílové skupiny, pro kterou je vzdělávací akce určena. Jinou částku bude chtít pronajímatel za učebnu moderně vybavenou, s klimatizací pro 50 lidí a jinou za starší učebnu pro 15 lidí. Proto je potřeba vědět, pro jak velkou skupinu je daná akce určena a podle toho určit náklady na zajištění prostor. Opět platí základní pravidlo: pokud nevíme, pro kolik lidí akce bude, raději počítáme s dražší variantou, jinak se dostáváme do záporných bilancí. S touto položkou souvisí i **doprava a pronájem techniky** (dataproyektor, TV, PC, flipchart, ozvučení, interaktivní tabule aj.).

V některých případech jsou v ceně akce zohledněny položky za ubytování, stravování, dopravu účastníků a náklady na učební texty. Co je potřeba znát pro výpočet těchto nákladů? Je potřeba znát počet účastníků či jejich maximální počet (jinak připočítat rezervu), cenu ubytování, stravy a dopravy na jednoho účastníka. Pokud víme, že účastníků bude více, je možné se dohodnout na slevě. Samozřejmostí je potřeba zohlednění DPH. **Náklady na učební texty** se budou počítat obdobně, odvíjet se budou od počtu stran určených na jednoho účastníka. Záleží i na tom, zda se bude jednat o texty plnobarvené či černobílé, zda se budou publikace kupovat, či tisknout. Toto jsou velmi neodhadnutelné a dopředu velmi těžko vyčíslitelné položky, proto je potřeba počítat s rezervou 5–10 % z celkové částky.

Poslední položku tvoří **režijní náklady**, mezi které patří stravné, doprava organizátorů a jejich ubytování. Při celkové přípravě a organizaci vzdělávací akce se nám promítnou náklady i do položek, jako je **poštovné, poplatky za telefony, náklady na propagaci, ale i jiné náklady**. Opomenuta nemůže zůstat ani odměna pro samotné organizátory, která by měla opět obsahovat odvody na sociální a zdravotní pojištění. Na závěr se všechny položky sečtou a vydělí počtem plánovaných účastníků. Konečná částka se podle potřeby zaokrouhlí. Vzorově vyplněná kalkulace vzdělávací akce/kurzu je uvedena níže.

Tabulka 10 Vzorová kalkulace vzdělávací akce

Položka		Předpokládané náklady
Celkové náklady na lektory		5 226,-
z toho	<i>Hodinová odměna pro 1 lektora včetně odvodů</i>	402,-
	<i>Ubytování lektorů</i>	0,-
	<i>Stravování a doprava lektorů</i>	500,-
Náklady na zajištění prostor		3 200,-
Ubytování, stravování a doprava účastníků		0,-
z toho	<i>Doprava účastníků</i>	0,-
	<i>Stravování a ubytování účastníků</i>	0,-
Náklady na učební texty		0,-
z toho	<i>Příprava, překlad, autorská práva apod.</i>	0,-
	<i>Rozmnožení textů – počet stran</i>	0,-
Režijní náklady		3 402,-
z toho	<i>Stravné a doprava organizátorů</i>	500,-
	<i>Ubytování organizátorů</i>	0,-
	<i>Poštovné, telefony</i>	500,-
	<i>Doprava a pronájem techniky</i>	1 000,-
	<i>Propagace</i>	500,-
	<i>Ostatní náklady</i>	500,-
	<i>Odměna organizátorům</i>	402,-
Náklady celkem		11 826,-
Poplatek za 1 účastníka	10 účastníků	1 183,-

POZNÁMKA:

Každá vzdělávací instituce si může připravit vlastní kalkulační vzorek, stačí i jednoduchý formát MS Excel či podobný program, do něhož lze jednoduše dosazovat dílčí kalkulace, abychom obdrželi vždy přehledný celkový rozpočet.

JAK INFORMOVAT ZÁJEMCE O NABÍZENÉM KURZU?

Možností, jak informovat zájemce o nabízených vzdělávacích akcích, je mnoho. V rámci této metodiky se zaměříme především na nové a aktuální způsoby marketingu. Marketing, tak jak byl známý ve své tradiční a typické podobě, ztratil na své účinnosti a postupně ztrácí schopnost pohnout masami. „*Technologie přinesly lidem mnohem více možností, než měli v minulosti, a stály u zrodu spotřebitelské demokracie. Každý má tisíce možností výběru v případě každého výrobku, po němž snad zatouží, a o jeho pozornost a o přízeň jeho peněženky se uchází milión rozličných výrobků.*“ (Zyman, 2008, s. 204–205)

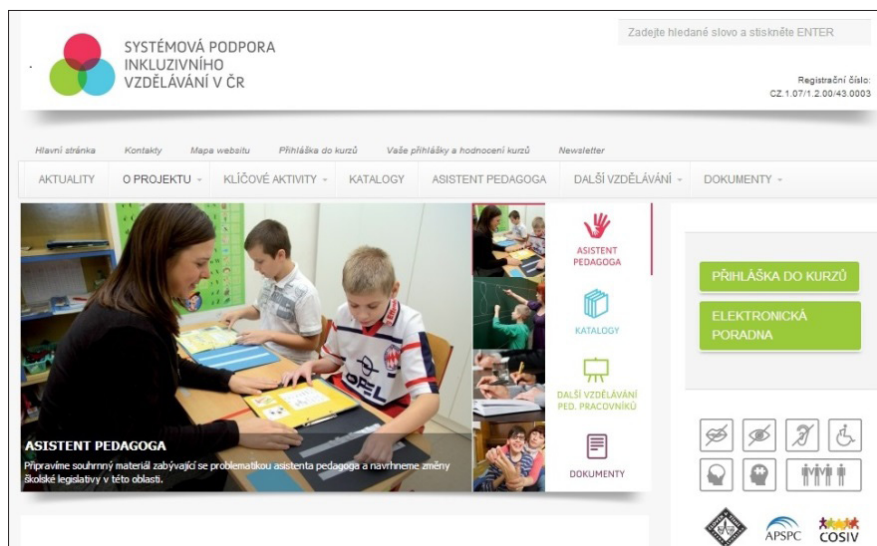
Starý známý marketing se přetransformoval především do nových podob, jednou z nich je internetový marketing, který v sobě samozřejmě zahrnuje i ten klasický. Velká část obchodů se odehrává na úrovni B2C z pohodlí domova prostřednictvím několika kliknutí na internetu. „*Internetový marketing je způsob, jakým lze dosáhnout požadovaných marketingových cílů prostřednictvím internetu.*“ (Janouch, 2011, s. 19)

Obrázek 2 Vzor rozhraní přihlášky na kurz

Při přípravě každé propagační akce či materiálu je potřeba se řídit několika pravidly: jednoduchost, srozumitelnost, odkázání pro získání více informací, uvádění základních a stěžejních informací, přizpůsobení propagace charakteru cílové skupiny a její nalákání.

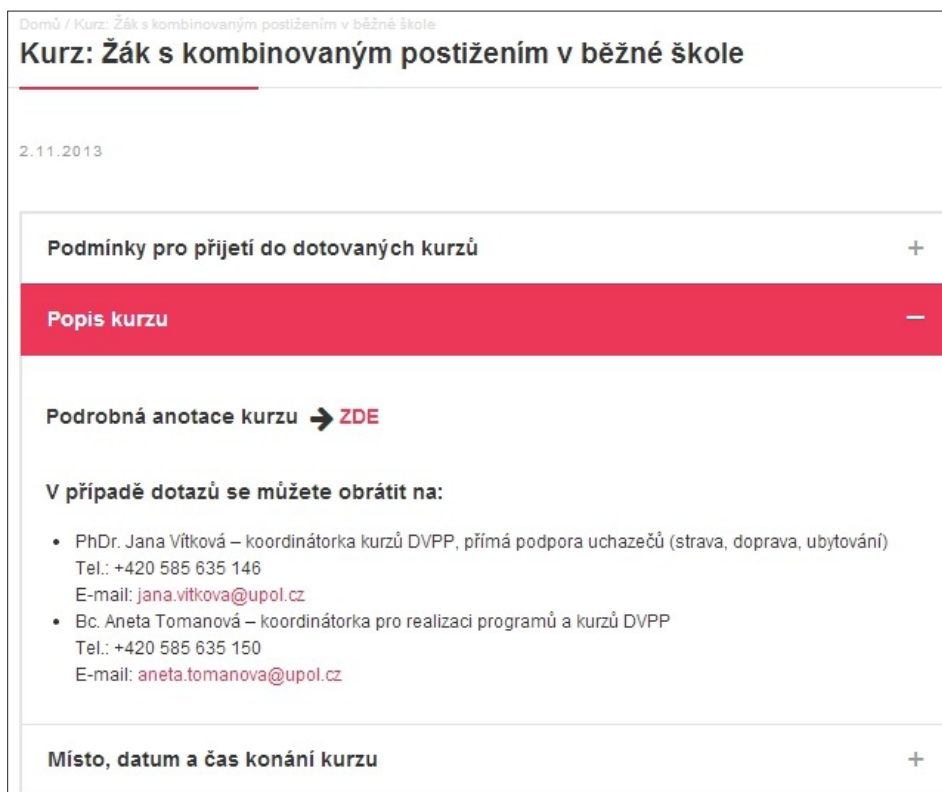
„*Internet byl dlouhou dobu považován pouze za místo, kde můžeme najít nějaké informace. Časem firmy zjistily, že mohou také podat informace sobě o svých produktech a tím něco sdělit svým zákazníkům. Avšak obrovský rozvoj zaznamenal internet až ve chvíli, kdy se z něj stalo také místo pro reklamu. Jenže reklama začala být časem stále méně účinná a bylo nutné najít nové způsoby oslovení zákazníků. Rozšířily se také cíle komunikace a internetový marketing našel novou formu – marketing na sociálních sítích.*“ (Janouch, 2011, s. 35)

Internet se postupně stal velmi žádaným marketingovým médiem, svědčí o tom stále rostoucí výdaje do této oblasti. Její velkou výhodou je, že umožňuje okamžitou reakci.

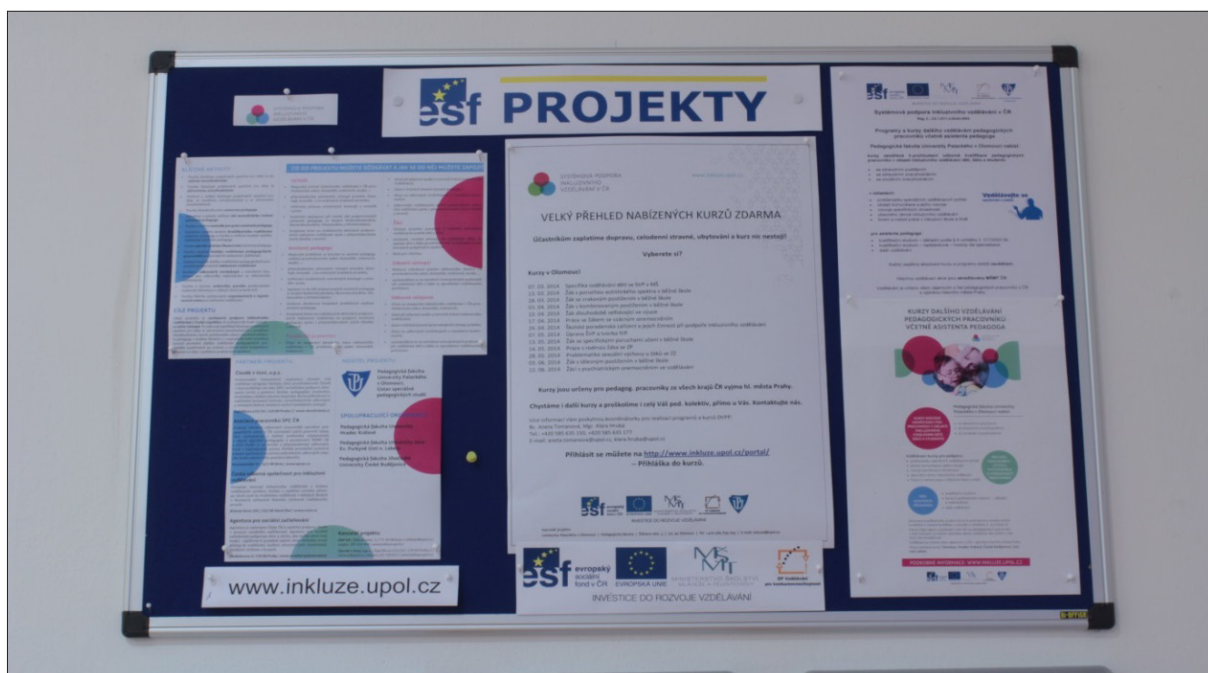
Obrázek 3 Příklad propagace přes webové stránky

Základ především v dnešní době představují webové stránky. Měly by být přehledné, orientace v nich intuitivní, pro návštěvníky zajímavé, aby je to motivovalo stránky navštívit znovu, a hlavně by měly být informačně přínosné. Pokud obsahují nabídku vzdělávací akce, měly by u ní být veškeré informace a kontakt na osobu, která zájemcům případně zodpoví jejich dotazy. Pokud budou stránky vzdělávací akce obsahovat veškeré potřebné údaje, nebude se zájemce muset obracet s dotazy na kontaktní osobu a usnadní to jeho rozhodování, zda se přihlásit, či nikoliv.

Obrázek 4 Příklad zobrazení kurzu Žák s kombinovaným postižením v běžné škole

Doprovodnou propagací jsou samozřejmě různé druhy letáků, brožur, bannerů aj. Pokud se jedná o vzdělávací instituci, není nic jednoduššího, než do prostor, kde se pohybují zájemci, studenti a účastníci, tyto propagační materiály umístit. Vhodná je kombinace nástěnek a závěsných boxů, ze kterých si mohou informační materiál odnést. Rozhodně si svou pozornost získá i dvoumetrový banner. Viz ukázky níže.

Obrázek 5 a 6 Příklady propagace

Obrázek 7 Příklady propagace

Obrázek 8 Příklady propagace

6.1 PROČ VYUŽÍVAT SOCIÁLNÍ SÍTĚ A MÉDIA K MARKETINGOVÝM ÚČELŮM?

Důvodů, proč využívat sociální sítě k marketingovým účelům, jde hned několik. Pro jejich přehlednost budou zařazeny do kategorií, v rámci kterých budou blíže popsány.

Pokud mají být sociální sítě využívány k marketingovým účelům, mělo by se jednat o aktivní a systematickou činnost. Je potřeba sledovat reakce uživatelů/fanoušků, respektovat jejich principy chování. „Aktivní působení firmy v sociálních sítích je výborným prostředkem, jak se přiblížit zákazníkům a přímo s nimi komunikovat. Pozitivní vztahy s uživateli sociálních sítí zlepšují image firmy, neboť přímá komunikace vyvolá v uživateli pocit, že svou účastí ve skupině získává přidanou hodnotu v podobě čerstvých informací a přístupu k novinkám.“ (Frey, 2011, s. 67)

Navázáním kontaktu můžeme informovat potenciálního zákazníka (účastníka). Prostřednictvím podpory prodeje, inzercí nebo propagací ho můžeme přesvědčit o výhodách koupě produktu nebo ho můžeme přesvědčit o jeho sdílení či o sdílení značky. Sdílení může vyvolat reakci v okruhu jeho přátel, která může přesvědčit i doposud váhajícího zákazníka ke koupi. Dostatečným způsobem argumentovat důvody ke koupi, aniž by byla potřeba sdílení s jinými lidmi a vyčkávání na jejich případnou reakci. Podpora prodeje a komunikace se zájemcem/zákazníkem: prostřednictvím sociálních sítí je možné řešit otázky s jinými účastníky, řešení různých zkušeností. Především ho lze využít k dlouhodobé komunikaci s účastníky/zájemci (informování o nových o akcích, výhodách, aj.). Díky tomu je možné vybudovat širokou komunitu zájemců a i ti mohou mezi sebou sdílet názory a rady. Nerozhodný zájemce se může zeptat jiných na jejich zkušenosti a názor (Bednář, 2011).

6.2 FACEBOOK JAKO SOUČÁST KOMUNIKAČNÍHO MIXU

Sociální sítě fungují na základě vztahů mezi uživateli a společném sdílení informací. Jsou součástí aplikace zvané Web 2.0, jejímž principem je tvorba obsahu samotnými uživateli dané sociální sítě. Obsah je publikován a distribuován samotnými uživateli. Aktivní uživatel může vystupovat v několika rolích, např. v roli tvůrce, poskytovatele obsahu, hodnotitele a distributora. Uživatelé jsou jádrem sociálních sítí (Bednář, 2011).

„Reklama na Facebooku prý v průměru pomůže zvýšit o 10 procent zapamatovatelnost značky, o 4 procenta zvýší povědomí o značce a přinese nárůst prodejů o 2 procenta oproti podobné cílové skupině, která nebyla reklamou na Facebooku oslovena. Zapamatovatelnost značky poskočí o 16 procent v případě, že je v reklamě zmíněna sympatie přátel ke značce a o 30 procent,

když se reklama projeví zmínkou v news feedu přátel. Povědomí o značce naroste díky reklamě na homepage Facebooku o 2 procenta, o 8 procent když se v reklamě objeví zmínka „o tom, že přátelé podporují tuto značku a o 13 procent, když se reklama projeví zmínkou v news feedu přátel. Pokud se reklama objeví ve spojení s přáteli, tak prodeje nevzrostou jen o 2 procenta, ale o celých 8 procent. (Jak funguje reklama na Facebooku?, 2010).“

Prostřednictvím Facebooku je možné propagovat služby/informace/nabídku různými způsoby. Základem je virální lineární šíření, mělo by se mezi účastníky průběžně šířit. Toto šíření je možné podpořit, určitými cestami regulovat a tím pádem i ovlivnit. Mezi základ patří placená forma reklamy, udržování partnerství s jinými subjekty, aktivní podpora uživatelů a vytvoření motivace k šíření obsahu.

Centrum celoživotního vzdělávání PdF UP v Olomouci
3. červen

Nová nabídka dotovaných kurzů - podzim 2014. Místo konání: Olomouc.
Účastníkům hradíme dopravu a celodenní stravné.

VELKÝ PŘEHLED NABÍZENÝCH KURZŮ ZDARMA
Účastníkům zaplatíme dopravu, celodenní stravné, ubytování a kurz nic nestojí.
Vyberete si?

Kurzy v Olomouci

24. 09. 2014	Alternativní způsoby výuky počátečního členění u žáků se zdravotním postižením
09. 10. 2014	Žák se zdravotním postižením v běžné škole
23. 10. 2014	Expresivní formální metody a jejich využití v pedagogické praxi – arteterapie
05. – 07. 11. 2014	Žák s mentálním postižením v běžné škole
27. 11. 2014	Úprava ŠVP a tvorba IVP
01. – 04. 12. 2014	Alternativní a doprovodné formy komunikace pro žáky se zdravotním postižením
11. 12. 2014	Problémové chování žáků v kontextu vztahů ve škole
15. 01. 2015	Práce se žákem se vstácným onemocněním
22. 01. 2015	Žák s nadáním a talentem v běžné škole

Kurzy jsou určeny pro pedagogy, pracovníky ze všech krajů ČR výjima M. města Prahy.

Více informací Vám poskytnou koordinátorky pro realizaci programů a kurzů DNPP:
Bc. Aneta Tomášová, Mgr. Klára Hrubá
Tel.: +420 585 635 150, +420 585 635 177
E-mail: aneta.tomasova@upol.cz, klara.hrubá@upol.cz

Přihlásit se můžete na <http://www.inkluze.upol.cz/portál/>
– Přihláška do kurzů.

Logo: Ústředí školství, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Národní ústav odborného vzdělávání, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

To se mi líbí · Přidat komentář · Sdílet Sdíleno 17x

Napište komentář...

Oslavení uživatelé (2,305)

Propagovat příspěvek

Obrázek 9 Propagace vzdělávacích akcí prostřednictvím Facebooku

„Samozřejmostí v procesu propagace obsahu na Facebooku je, že musíme propagovat trvale. Jednorázová reklamní či komunikační kampaň může přinést okamžité výsledky, tyto výsledky však budou mít pravděpodobně jen velmi krátkodobé trvání. Má-li sociální síť sloužit jako užitečný komunikační kanál, musíme ji používat trvale. (Bednář, 2011, s. 41)“

V současné době je snad neznámějším typem sociální sítě Facebook. Jeho autorem je Mark Zuckerberg, který jej založil v roce 2004 ještě jako student Harvardské univerzity. Jeho název

vznikl podle Facebooks, což jsou papírové letáky, které dostávají studenti prvních ročníků amerických univerzit. Základním principem je získávat sdílející „osoby“. Z marketingového hlediska je to získávání přátel přátel, jedná se do jisté míry o tzv. lavinový způsob v šíření informací. Prostřednictvím Facebooku je možné sdílet velké množství různých informací (fotky, události, články, videa, odkazy atd.). Profil si může založit jak osoba, tak firma. Facebooková internetová stránka je www.facebook.com.

Facebook je pro firmy jedinečnou marketingovou příležitostí. Čím více fanoušků (sdílejících osob) profil firmy má, tím více se může o svých produktech dozvědět z pohledu svých potenciálních, ale i stávajících zákazníků. Příčiny zájmu jsou jednoduché:

- Facebook je aplikací dostupnou všem.
- Pomáhá zvyšovat návštěvnost webových stránek.
- Přístup k Facebooku je možný prostřednictvím počítače, mobilů či jiných moderních zařízení.
- Rychle se jeho prostřednictvím šíří informace.
- Přátelé na Facebooku a v reálném životě jsou totožní.
- Události na Facebooku jsou shodné s těmi v reálném světě. (Bednář, 2011)

6.3 VÝHODY/NEVÝHODY PROPAGACE PROSTŘEDNICTVÍM SOCIÁLNÍCH SÍTÍ

Výhody propagace vzdělávacích institucí prostřednictvím sociálních sítí:

- Nejčastějším typem zákazníků vzdělávacích institucí jsou tací, kteří již určitý stupeň vyššího vzdělání mají, po dalším touží či si přejí se nadále vzdělávat a rozvíjet. U těchto lidí se předpokládá, že budou své zkušenosti sdílet.
- Další výhodou je možnost komunikace s účastníky či zájemci prostřednictvím sociálních sítí. Na rozdíl od běžných webových stránek, které jsou jednostrannou formou propagace, umožňují sociální sítě dialog.
- Působí mnohem osobněji, lidštěji a s jistým nádechem osobního kouzla.
- Je možné zaujmout i tu cílovou skupinu, kterou se nepodařilo oslovit prostřednictvím webových stránek.

Nevýhody propagace vzdělávacích institucí prostřednictvím sociálních sítí:

- Někteří fanoušci zneužívají sociálních sítí a na základě svých negativních zkušeností veřejně haní jméno dané instituce a mohou tak odradit jiné zájemce. Nemusí se vždy jednat pouze o negativní zkušenosti, ale o zábavu některých z nich a není ani výjimkou, že to může být na objednávku jiné konkurenční instituce.
- Je potřeba se propagací prostřednictvím sociálních sítí pravidelně věnovat, aktualizovat příspěvky a přidávat nové. S tím souvisí i formulace příspěvku tak, aby zaujal. Vyžaduje to dostatek času a invence.

- Vzhledem k pojetí metodiky a jejímu zaměření je možné říci, že účastníky a zájemci jsou lidé vyššího věku a právě tato cílová skupina nemusí být nutně nakloněna současným trendům.

Obrázek 10 Záznam o AVP prostřednictvím Facebooku

Obrázek 11 Nabídka programu Asistent pedagoga prostřednictvím Facebooku

JAK PŘIPRAVIT KURZ K AKREDITACI?

Akreditace v systému DVPP se řídí ustanoveními zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

7.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE

Slovo akreditace je francouzského původu a v překladu znamená ověřit – důvěryhodnost. Synonymem mu může být získání licence. Akreditace studijního programu znamená oprávnění instituce, například vysoké školy, přijímat studenty (účastníky), vyučovat a vydávat veřejně uznané diplomy nebo osvědčení v určitém oboru, programu, kurzu. Smyslem je zajištění přijatelné kvality výuky, kvalifikace učitelů atd. Akreditaci vysokoškolských studijních programů vydává v MŠMT ČR na základě závazného stanoviska Akreditační komise.

Do databáze pro příjem akreditačních žádostí je vstup možný pouze v termínech, kdy jsou žádosti pro danou akreditační komisi přijímány. Komise (příloha č. 16) zasedá 4× do roka. Základní formuláře žádosti o akreditaci se vyplňují přímo v databázi akreditace v systému DVPP na www stránkách MŠMT. Zvlášť je přístup pro právnické a fyzické osoby (viz ukázka na další straně). Níže je uveden návod, jak krok za krokem připravit akreditační žádost.

FYZICKÁ OSOBA:

IČO		Datum narození	
Název firmy – žadatele			
Jméno		Příjmení	
Titul		Titul za jménem	
Adresa			
Místo		Ulice	PSČ
Telefon	Fax	e-mail	
ID datové schránky	není zřízena		
Webové stránky žadatele			

PRÁVNICKÁ OSOBA:

IČO		U VŠ resortní identifikátor (RID)	
Název vzdělávacího zařízení – žadatel			
Adresa	Místo	Ulice	PSČ
Právní forma zřízení		Typ organizace	Ostatní
Pracoviště (pokud je odlišné od sídla)	Místo	Ulice	PSČ
Kontaktní osoba	Jméno:		
	Telefon:	Fax:	e-mail:
ID datové schránky			
Č. j. akreditace instituce			
Statutární orgán (ředitel) vzdělávacího zařízení			
Webové stránky zařízení			
Komise dne:			

7.2 KONTROLNÍ POSTUP

Pro lepší orientaci a kontrolu, zda je pro získání akreditace nachystáno vše v potřebném počtu, na stanovených formulářích a s předepsanými náležitostmi, je možné využít níže uvedených očíslovaných tabulek. Tabulky je možné vytisknout a postupně si odškrtnout, co všechno je nachystáno.

Tabulka 11 Pomocná tabulka pro přípravu podkladů k akreditaci

		ano / ne
1.	V žádosti je nutno uvést číslo datové schránky.	
		ano / ne
2.	Žádost musí být ve 3 vyhotoveních – 1 x originál, 1 x kopie č. 1, 1 x kopie č. 2 (včetně 3 vyhotovení všech příloh – studijní materiály, studijní opory nebo materiály k distanční části).	
		ano / ne
3.	Kopie žádosti musí být označeny tímto způsobem: kopie č. 1, kopie č. 2.	
		ano / ne
4.	Doporučené řazení dokumentů v žádosti. Příloha č. 1.	

5.	Vyplnit tabulku Kalkulace předpokládaných nákladů na vzdělávací akci . Příloha č. 3.	
----	---	--

6.	On-line vyplnění formulářů: Základní informace o vzdělávacím zařízení http://dvpp.msmt.cz/advpp/. Text z webových stránek: Nejprve je nutné v níže uvedeném formuláři uvést vaše IČO, a pokud jste vysoká škola, tak i pětimístný resortní identifikátor vysoké školy. Údaje si před odesláním zkontrolujte! Po vyplnění údajů stiskněte prosím tlačítko odeslat údaje. Po pečlivém vyplnění formuláře „Základní informace o vzdělávacím zařízení“ a seznamu vzdělávacích akcí předkládaných k akreditaci a po jejich odeslání elektronickou formou na MŠMT si tabulky vytiskněte a přidejte k popisu vzdělávacích programů. V souvislosti se zřizováním datových schránek je nutné, aby žadatel (právník i fyzická osoba), pokud má datovou schránku zřízenou, vyplnil ID datové schránky do tabulky Základní informace o vzdělávacím zařízení v databázi na webových stránkách MŠMT. V případě, že žadatel datovou schránku zřízenou nemá, vyplní do příslušného políčka: není zřízena.	
----	--	--

7.	On-line vyplnění formulářů: Seznam vzdělávacích akcí předkládaných k akreditaci http://dvpp.msmt.cz/advpp/ (doporučujeme zasílat pro každý program zvlášť). Vstup pro zadání akreditačních žádostí je názorně zobrazen v příloze č. 6. Upozornění pro žadatele: 1. Do databáze akreditace v systému DVPP na www stránkách MŠMT http://dvpp.msmt.cz/advpp/ je vstup možný pouze v termínech vyhlášených pro přijímání žádostí. Mimo uvedená období je databáze pro přihlášení nepřístupná. Viz příloha č. 5. 2. O žádosti o udělení akreditace vzdělávací instituci nebo vzdělávacího programu ministerstvo rozhodne do 120 dnů od jejího doručení (§ 34 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů). Náhled vyhledávání stavu akreditačních žádostí je v příloze č. 4. Postup žadatele při vydání usnesení s výzvou k odstranění nedostatků je přiložen v příloze č. 13.	
----	--	--

	3. Zásady akreditace instituce a vzdělávacích programů v rámci DVPP jsou stanoveny zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a dále vyhláškou č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů (příloha č. 9). Pokud instituce žádá o první akreditaci a zároveň o akreditaci instituce, měla by se seznámit: a) Časté chyby v žádosti – viz příloha č. 12. b) Vysvětlivky k vyplnění tabulky Základní informace o vzdělávacím zařízení – viz příloha č. 10. c) Vysvětlivky k vyplnění tabulky Seznam vzdělávacích programů předkládaných k akreditaci – viz příloha č. 11. d) Instrukce k přípravě osvědčení – viz příloha č. 14. 4. Žádosti o akreditaci programů v systému DVPP, které nebudou zaregistrovány v on-line databázi akcí DVPP a zároveň nebudou v listinné formě odeslány do stanoveného data na MŠMT, budou z projednávání v komisi vyřazeny (příloha č. 6). Po pečlivém vyplnění formuláře Seznam vzdělávacích akcí předkládaných k akreditaci (viz vysvětlivky v příloze č. 11) a jeho odeslání elektronickou formou na MŠMT si tabulky vytiskněte a přidejte k popisu vzdělávacích akcí. U listinné formy žádosti je pro přijetí rozhodující datum razítka podací pošty. Některé programy či kurzy je možné realizovat čistě v e-learningové podobě, kritéria pro hodnocení e-learningových vzdělávacích programů jsou uvedeny v příloze č. 7.	
--	---	--

ano / ne

8.	Vyplnění doporučeného vzoru popisu vzdělávacího programu. Doporučený vzor popisu vzdělávacího programu naleznete v příloze č. 2.	
----	--	--

9.	Součástí žádosti: 1. Průvodní dopis podepsaný statutárním zástupcem vzdělávacího zařízení (u VŠ postačí děkan pořádající fakulty). 2. Ověřená kopie akreditace vzdělávací instituce, která bude vzdělávací program uskutečňovat, pokud byla tato akreditace vzdělávací instituci v systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků žadateli již udělena. V případě, že jde o první žádost předkladatele, je nutné požádat o akreditaci vzdělávací instituce dle § 26 zákona č. 563/2004 Sb. (není vytvořen typizovaný formulář) a připojit k žádosti následující přílohy uvedené v § 26 zákona č. 563/2004 Sb.: a) oprávnění ke vzdělávací činnosti podle zvláštního právního předpisu (např. živnostenský list, zřizovací listina, stanovy, kde je uvedeno pořádní kurzů seminářů včetně lektorské činnosti); b) přehled o personálním, technickém a materiálním vybavení žadatele; c) přehled o dosavadní činnosti žadatele; d) vzdělávací program, o jehož akreditaci se současně žádá. 3. Tabulka Základní informace o vzdělávacím zařízení s potvrzením o úspěšném odeslání žádosti na MŠMT, datu a časovém údaji odeslání, které se automaticky objeví po elektronickém vyplnění formulářů a odeslání na MŠMT. 4. Tabulka Seznam vzdělávacích programů předkládaných k akreditaci s informací o datu a časovém údaji odeslání žádosti na MŠMT, které se automaticky objeví po elektronickém vyplnění formulářů a odeslání na MŠMT, viz výše. 5. Popis jednotlivých vzdělávacích programů s kalkulacemi nákladů zpracovaných dle doporučeného vzoru popisu vzdělávacího programu. 6. Další dokumenty dle uvážení žadatele, které mohou doložit zkušenost, erudici a serióznost žadatele (např. reference škol, frekventantů k již realizovaným akcím; udělené certifikáty potvrzující kvalitu vzdělávacího zařízení či jeho lektorů).	
----	--	--

10.	Sepsání žádosti na MŠMT o akreditaci vzdělávacích programů či o prodloužení jejich akreditace. Podmínky prodloužení akreditace jsou popsány v příloze č. 8.	
-----	--	--

11.	Standardy pro udělování akreditací DVPP související s oblastí inkluzivního vzdělávání – viz příloha č. 17 1. Studium pedagogiky – viz příloha č. 18 a) podle § 22 odst. 1 písm. a) zákona č. 563/2004 Sb. a § 3 vyhlášky č. 317/2005 Sb. b) podle § 22 odst. 1 písm. b) zákona č. 563/2004 Sb. a § 3 vyhlášky č. 317/2005 Sb. 2. Studium pro asistenty pedagoga podle § 20 odst. e) zákona č. 563/2004 Sb. a § 4 vyhlášky č. 317/2005 Sb. – viz příloha č. 19 3. Studium pro ředitele škol a školských zařízení podle § 5 odst. 2 zákona č. 563/2004 Sb. a § 5 vyhlášky č. 317/2005 Sb. – viz příloha č. 20 4. Studium pro vedoucí pedagogické pracovníky podle § 7 vyhlášky č. 317/2005 Sb. – viz příloha č. 21 5. Studium k výkonu specializovaných činností podle § 9 písm. e) a f) vyhlášky č. 317/2005 Sb. e) specializovaná činnost speciálního pedagoga v oblasti školské logopedie – viz příloha č. 22 f) specializovaná činnost v oblasti prostorové orientace zrakově postižených – viz příloha č. 23 6. Průběžné vzdělávání podle § 10 vyhlášky č. 317/2005 Sb. Podpora přirozeného rozvoje řeči dětí – primární logopedická prevence – viz příloha č. 24 7. Studium pedagogiky k získání kvalifikace pedagoga volného času, který vykonává komplexní přímou pedagogickou činnost v zájmovém vzdělávání ve školách a školských zařízeních pro zájmové vzdělávání podle § 22 odst. 1 písm. a) zákona č. 563/2004 Sb. a § 3 vyhlášky č. 317/2005 Sb. – viz příloha č. 25	
-----	---	--

12.	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR zveřejnilo termíny pro přijímání žádostí o akreditaci pro rok 2015. Upozornění pro žadatele: Do databáze akreditace v systému DVPP na www stránkách MŠMT je vstup možný pouze v termínech vyhlášených pro přijímání žádostí. Jinak je databáze pro přihlášení nepřístupná. O žádosti k udělení akreditace vzdělávací instituce nebo vzdělávacího programu ministerstvo rozhodne do 120 dnů od jejího doručení (§ 34 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a změně některých zákonů). Zásady akreditace instituce a vzdělávacích programů v rámci DVPP jsou stanoveny zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a změně některých zákonů a dále vyhláškou č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků. Žádosti o akreditaci programů v systému DVPP, které nebudou zaregistrovány v on-line <i>Databázi akcí DVPP</i> a zároveň nebudou v listinné formě odeslány do stanoveného data na MŠMT, budou z projednávání v komisi vyřazeny.	
-----	---	--

13.	Databáze akcí DVPP: 1. Pro hledání údajů o fyzických osobách použijte odkaz http://dvpp.msmt.cz/fadvpp/vybdvpp.asp. 2. Pro hledání údajů o právnických osobách použijte odkaz http://dvpp.msmt.cz/advpp/vybdvpp.asp.	
-----	---	--

JAK SE PŘIPRAVIT NA REALIZACI KURZU/PROGRAMU?

Jak se připravit na realizaci kurzu, je otázka velmi široká. V kapitole se pokusíme o nastínění a shrnutí základních informací, které se týkají právě přípravy kurzu. Co je tedy třeba připravit:

- výukovou místnost;
- techniku odpovídající požadavkům kurzu;
- docházkový list;
- rozvrh;
- anotace předmětů;
- evaluační dotazníky;
- systém evidující dosažené výsledky účastníků kurzu;
- systém pro plnění úkolů on-line, off-line apod.

V rámci přípravy na realizaci kurzu/programu je důležitá taktéž kooperace organizačního týmu, který má za úkol připravit veškeré základní podklady, pomůcky, učebnu, případně může zavěsit na web příslušné materiály související například s on-line či off-line aktivitami a výukou (například studijní materiály v e-learningové podobě, instrukce k organizaci a času, místa konání, rozvrhu, do systému evidujícího dosažené výsledky případně navede příslušné předměty, které mají být splněny – tyto po realizaci nebo v průběhu doplňuje již lektor, apod.). Organizační tým navíc předem připraví docházkový list, evaluační dotazníky, případně psací a záznamové materiály pro účastníky kurzu/programu. V případě ESF projektu by všechny použité materiály (i propagační) měly být označeny logem projektu. Jak by měla vypadat výuková místnost a technické zabezpečení výuky, je dále podrobněji rozepsáno v jedné z následujících podkapitol. Lektor na základě obsahu kurzu/programu připraví prezentační materiály, převážně v PowerPoint formě, pro využití přímo ve výuce dále připraví například metodické listy, ale i pomůcky, které je možno demonstrovat a využít v některých případech při nácviku dovedností práce se žákem, apod.

8.1 VÝUKOVÁ MÍSTNOST A POŽADAVKY NA TECHNICKÉ ZABEZPEČENÍ VÝUKY

Jak již bylo uvedeno v jedné z předchozích kapitol, zajištění kvalitní výukové místnosti je velmi důležité a mělo by odpovídat požadavkům konkrétního kurzu. Shrňme si tedy základní požadavky na učebnu:

- lavice a místa k sezení zajišťující možnost zápisu poznámek pro účastníky;
- centrální vybavení počítačovou technikou pro pedagoga (PC a příslušné softwarové vybavení);
- vybavení učebny audiovizuální technikou, nejčastěji dataprojektorem a promítacím plátnem;
- možnost vybavení učebny multifunkčními tabulemi (zatím spíše nadstandard);
- možnost vybavení učebny PC i pro účastníky studia (zatím spíše nadstandard);

- možnost výuky v prostředí se zónou pro práci na podlaze (vhodné například pro realizaci terapeutických forem výuky).

8.2 DOCHÁZKOVÝ LIST

Docházkový list (neboli prezenční listina) slouží k evidenci docházky účastníků kurzu na výukový den nebo například i na výukovou jednotku (předmět). Obvykle je tolerována maximálně 20% neúčast z celkového počtu hodin kurzu. V případě, že účastník překročí tento limit, je povinen doložit důvod své neúčasti.

Pokud je neúčast na kurzu vyšší než ona zmíněná hranice, je možno povětšinou po doložení důvodu neúčasti nahradit chybějící hodiny po domluvě s jednotlivými vyučujícími jiným způsobem. Záleží ovšem na charakteru kurzu a daném předmětu, kterého se jedinec neúčastnil. Dále je běžné, že příslušná součást (například fakulta) dané univerzity vymezí data průběžných a finálních kontrol plnění studijních povinností účastníků kurzu. Děkan také stanovuje hlavní kontroly účasti na základě předložení indexů včetně kontroly v daném systému, jímž bývá nejčastěji STAG.

Možná podoba prezenční listiny:

Tabulka 12 Prezenční listina

Jméno a příjmení účastníka kurzu	Kraj zaměstnavatele (potřebné u kurzů dotovaných z projektů)	Datum konání kurzu	Datum konání kurzu	Datum konání kurzu

8.3 ROZVRH HODIN

Rozvrh hodin dává účastníkům kurzu základní přehled o vyučovaných hodinách a předmětech v konkrétní dny konání kurzu. Tento rozvrh je potřeba připravit předem, aby mohli budoucí účastníci kurzu svému zaměstnavateli včas nahlásit svou nepřítomnost na pracovišti.

Rozvrh hodin poskytujeme účastníkům kurzu buď v tištěné podobě, ovšem častější je způsob zavěšení rozvrhu na stránky příslušného kurzu na web konkrétní instituce. Zavěšení

na web zajišťuje možnost okamžité kontroly, taktéž je možno účastníky upozornit touto formou na možné změny u dané rozvrhové akce, případně je možno doplnit další informace a požadavky na konkrétní hodinu.

8.4 ANOTACE PŘEDMĚTU

Pravidlem by mělo být, že před zahájením každého kurzu by měl vyučující zveřejnit anotaci jím vyučovaného předmětu. Tato anotace by měla obsahovat údaje, které účastníkovi kurzu napoví především to, co bude obsahem předmětu, a jaké požadavky jsou na frekventanta kladeny.

Možná podoba anotace předmětu:

Tabulka 13 Anotace předmětu

Název předmětu	
Anotace obsahu předmětu	
Podmínky udělení zápočtu, zkoušky, kolokvia	
Požadavky kladené na účastníky průběžně	
Seznam a způsob získávání distančních opor (pokud jsou k dispozici)	
Seznam doporučené literatury a dalších studijních materiálů	

8.5 PŘÍPRAVA DALŠÍCH PODKLADŮ

Za důležitou je taktéž považována příprava evaluace, která má nastítnit reálnou zpětnou vazbu od účastníků kurzu směrem k vedení fakulty a k realizaci jednotlivých kurzů. Podoba evaluace, respektive možná podoba evaluačních dotazníků, bude konkrétněji nastíněna v jedné z dalších kapitol. Je ale možné předdeslat, že je nejčastěji užívána evaluace v tištěné podobě, ovšem stále častěji se přechází na tzv. formu elektronické evaluace. Další nezbytnou podmínkou pro přípravu kurzu je nastavení evidence dosažených výsledků účastníků kurzu. Běžným je navedení předmětů pod konkrétními zkratkami, určení počtu účastníků jednotlivých předmětů apod. Student se prostřednictvím tohoto systému přihlašuje k plnění zápočtů, kolokvií a zkoušek. Pedagog (lektor) potom může do systému zanezt splnění, nebo také nesplnění daného předmětu (včetně počtu pokusů, data splnění apod.). Systém, který

je velmi často využíván a taktéž již byl zmíněn, je STAG. Následující tabulka přináší běžný způsob hodnocení účastníků u zkoušky:

Tabulka 14 Způsoby hodnocení

Stupeň hodnocení	Hodnota pro účely výpočtu průměru
A	1
B	1,5
C	2
D	2,5
E	3
F	4 (neuspěl)

- Při hodnocení zápočtu je používáno: splnil × nesplnil.
- Při hodnocení ukončení kolokvia: splnil × nesplnil.

Velmi běžným se taktéž v poslední době stává využívání systémů k plnění úkolů ve formách on-line a off-line. Záleží na realizátorovi kurzu, zda tuto formu plnění úkolů účastníků vyžaduje, či nikoli.

JAK REALIZOVAT KURZ?

Otázka, jak realizovat kurz/program, je složitá, proto jsme se rozhodli nastínit informace spíše z obecnějšího hlediska. Vždy záleží na mnoha okolnostech, ale také na tom, jaké má univerzita nastavena pravidla a zvyklosti, i když je třeba se v obecné rovině samozřejmě držet a akceptovat pravidla daná zákonnými vymezeními a aktuálními prováděcími vyhláškami.

ROZVRH HODIN

Před samotným zahájením kurzu musí být zveřejněny konkrétní informace týkající se rozvrhu, což je v počátku, ale i v průběhu výuky pro účastníka kurzu/programu důležité. Zveřejnění rozvrhů na stránkách fakulty je ideální formou, možná je i forma zasílání rozvrhu na e-mail účastníků (podle našeho názoru forma méně praktická). V rozvrhu jsou obvykle uvedena data konzultací (výuky), jednotlivé předměty a jména lektorů. Pokud v průběhu kurzu dojde k nějaké změně, například je potřeba změnit den výuky, změna by se okamžitě měla objevit na centrálním rozvrhu na stránkách, tak aby účastník byl schopen včas reagovat a změnu například nahlásit zaměstnavateli.

Při tvorbě rozvrhu je nutné vycházet z časových možností lektora. Komunikaci s lektorem (hlavně pokud se jedná o externího lektora) je třeba zahájit dostatečně včas, nejlépe už 2–3 měsíce před konkrétním datem. Před samotným termínem příslušného kurzu či předmětu je vhodné si u daného lektora ověřit, jestli s termínem počítá, abychom jsme předešli případným problémům (nepřítomnost lektora, kolize s místnostmi apod.).

DOCHÁZKOVÝ LIST

Jak již bylo naznačeno, pro absolvování kurzu/programu je potřeba, aby byl účastník přítomen na kurzu/programu. Ze strany ČŽV je možno tolerovat určité procento nepřítomnosti účastníka, záleží však na charakteru předmětu. Docházka by měla být kontrolována pravidelně tak, že účastník připojí svůj podpis k příslušnému datu v docházkovém listě.

V ojedinělých případech je možné případnou absenci docházky vyvážit například vypracováním náhradního úkolu. O alternativním plnění docházky rozhoduje lektor kurzu/předmětu, případně garant kurzu/programu.

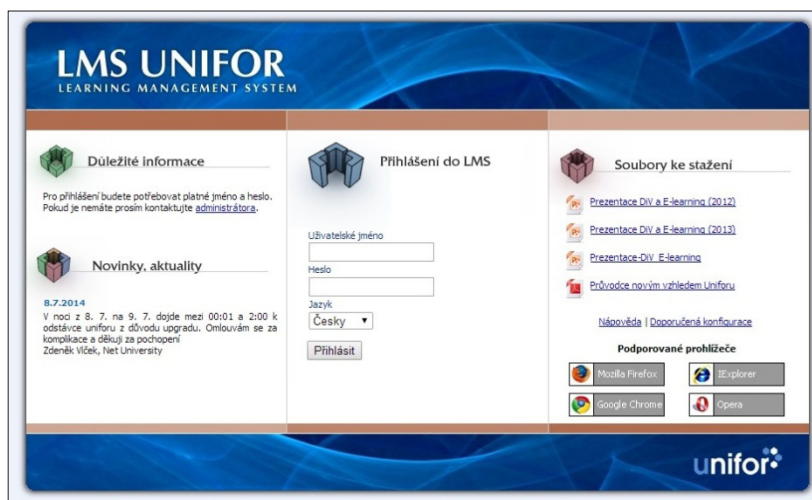
SYSTÉM ZÁZNAMŮ DOSAŽENÝCH VÝSLEDKŮ

V průběhu kurzu/programu by měly být průběžně zaznamenávány dosažené výsledky účastníka do systému (v případě PdF UP se jedná o systém STAG) a současně do tzv. indexů. Výsledky jsou hodnoceny zpravidla kredity, kdy v jednotlivých ročnících je nutno dosáhnout určitého minimálního počtu kreditů, tak aby účastník mohl postoupit do dalšího ročníku. Tato forma však není obvyklá například u krátkodobých kurzů.

MOŽNOST ZADÁVAT ÚKOLY ON-LINE A OFF-LINE

Záleží na každém kurzu/programu konkrétní univerzity, ale obvyklou formou je i zadávání úkolů účastníkům tzv. formou on-line nebo off-line. Záleží ale opět na typu kurzu/programu, jeho délce, ale například také na lektorovi apod.

Vhodným příkladem může být i využití studijního informačního systému pro distanční a další vzdělávání založený na bodovém systému LMS (Learning management system) UNIFOR, který umožňuje vyučujícímu průběžně během semestru aktivizovat studenty/účastníky a vyžadovat od nich průběžné plnění zadaných úkolů.

Obrázek 12 LMS UNIFOR systém (Zdroj: <http://unifor.upol.cz/pedagogicka/>)

REALIZACE EXKURZÍ A PRAXÍ

Běžným jevem v průběhu realizace kurzu/programu je i povinnost účastníka realizovat určitý počet hodin praxí či exkurzí. Exkurze jsou obvykle zajišťovány příslušným pedagogem garantujícím daný předmět a v rozvrhu je určen den, kdy bude exkurze realizována. Praxe jsou povětšinou záležitostí studenta, který je povinen si praxi zajistit v příslušném zařízení. Vzhledem k tématu publikace, kterým je inkluze, se bude jednat především o školská zařízení, školská poradenská zařízení apod.

VHODNÉ (I MÉNĚ OBVYKLÉ) VÝUKOVÉ PROSTORY

O tématu vhodných výukových prostor jsme již hovořili ve výše uvedených kapitolách. Z našeho pohledu je ještě třeba zmínit, že je občas potřeba realizovat výuku v méně obvyklých prostorách, máme na mysli například místnost bez lavic, ale zato s kobercem a dalšími speciálními pomůckami, určenými například pro realizaci relaxací, terapií apod. Mnohá výuka je taktéž realizována přímo v terénu, kdy je možno jako příklad zmínit výuku instruktorů

prostorové orientace. Pro výuku této specifické skupiny účastníků je třeba zajistit například možnost vyzkoušet jízdu na eskalátoru (na vlakovém nádraží, v tramvajovém depu, v nákupním centru apod.). Možnost realizovat výuku mimo fakulty je potřeba obvykle projednat například s příslušným vedením ČD apod.

V případě, že si zajednáváme prostory například mimo učebny fakult, doporučujeme osobní prohlídku daných prostor, aby nedošlo k případným problémům. Problémem mohou být například průchozí místnosti, kdy je předpoklad vyrušování v průběhu výuky, místnosti bezprostředně spojeny se stravovacími prostory – opět může docházet k diskomfortu v podobě doléhajícího hluku, vůně apod. Cílenou zpětnou vazbou (evaluací účastníků či lektorů) můžeme získat dostatek informací i o vhodnosti výukových prostor. Evaluací se budeme blíže zabývat v jedné z následujících kapitol.

ŘEŠENÍ OBTÍŽÍ V PRŮBĚHU REALIZACE KURZU/PROGRAMU

Pokud se v průběhu realizace kurzu/programu vyskytnou nějaké obtíže, se kterými si účastník nedokáže sám poradit, může se obrátit na studijního referenta na příslušném CŽV a problém s ním řešit. Dále je zde možnost, která je obvyklejší (tento postup se doporučuje). Účastník by se měl v případě obtíží nejprve obrátit na managera kurzu/programu a nejprve s ním problém řešit. Pokud nelze problém vyřešit na této úrovni, je nutno kontaktovat příslušného studijního referenta, první kontakt potom obvykle realizuje manager, případně účastníka odkáže na jinou oprávněnou osobu.

UKONČENÍ KURZU/PROGRAMU

Tématem ukončení kurzů/programů se bude zabývat další z kapitol.

JAK UKONČIT KURZ/PROGRAM?

Cílem ukončení kurzu/programu je ověření vědomostí, poznatků, případně praktických dovedností, které měl účastník v jeho průběhu nabýt.

Způsob ukončení kurzu/předmětu se odvíjí od doby jeho trvání, charakteru daného kurzu/programu a stanovených cílů. Podmínky ukončení kurzu/programu musí být formulovány jasně a konkrétně, musí být ze strany examinátora (lektora/garanta) kontrolovatelné a pro účastníky reálně dosažitelné. Je třeba brát například v potaz, jestli se jedná o účastníky se specifickými potřebami či se základním vzděláním. Příkladem může být právě Studium pro asistenty pedagoga realizované v rámci DVPP, které je podle § 20 písm. e) zákona č. 563/2004 Sb. a § 4 vyhlášky č. 317/2005 Sb. určeno pracovníkům, kteří vykonávají nebo mají zájem vykonávat funkci asistenta pedagoga a mají úspěšně ukončené základní vzdělání.

Požadavky na ukončení kurzu/předmětu stanovuje lektor daného kurzu/předmětu a jsou uvedeny v jeho anotaci, která je účastníkům k dispozici ještě před samotnou realizací kurzu/programu (například prostřednictvím webových stránek instituce, letáků jak v tištěné, tak i elektronické podobě). Součástí anotace je i doporučená literatura, která tvoří vhodnou základnu informací při přípravě účastníků ke splnění podmínek pro ukončení kurzu a po které mohou sáhnout i kdykoliv v budoucnu.

10.1 FORMY UKONČENÍ KURZŮ

V případě krátkodobých kurzů probíhá ve většině případů způsob jejich ukončení v samém jeho průběhu. Mezi nejčastější formy patří aktivní účast účastníků nebo závěrečná diskuse nad danou problematikou. U dlouhodobých kurzů se může jednat o vypracování úkolu ve formě seminární práce, eseje nebo projektu, kde účastník prokazuje nabyté vědomosti a poznatky.

10.2 FORMY UKONČENÍ PŘEDMĚTŮ V RÁMCI PROGRAMU

Za program považujeme (ve smyslu této metodiky) všechny vzdělávací akce, které slouží k získání určité kvalifikace a jsou delší než 60 hodin. Vzdělávací plán jednotlivých programů je tvořen předměty, u kterých je kromě jejich hodinové dotace uveden i způsob jejich ukončení. Jednotlivé předměty mohou být ukončené zápočtem, kolokviem nebo zkouškou.

Způsoby plnění jednotlivých forem určuje vyučující daného předmětu. Na základě splnění podmínek pro získání zápočtu, kolokvia nebo zkoušky získává účastník stanovený počet kreditů, který je taktéž uveden ve vzdělávacím plánu. U zápočtu jsou nejčastějšími formami plnění aktivní účast, vypracování seminární práce, eseje nebo zápočtový písemný test. U kolokvií se ve většině případů jedná o ústní zkoušku nebo rozpravu nad danou problematikou. Obecně se za nejtěžší formu ukončení předmětu považuje zkouška, která

může mít podobu psaného testu nebo podobu ústní. Některé předměty mohou být ukončeny zápočtem i zkouškou. V takových případech je účast na zkoušce podmíněná úspěšným splněním zápočtu. Samozřejmě, formy plnění se mohou od charakteru daného programu lišit. Jak už bylo popsáno i v předcházejících kapitolách, výuka v rámci programu může probíhat i tzv. on-line formou, kdy jsou účastníkovi průběžně zadávány úkoly.

Účastník je povinen v určitých termínech splnit všechny zadané úkoly jako i účastnit se prezenční výuky. V případě, že předepsané úkoly v daném termínu nestihne splnit nebo se povinné výuky z omluvitelných důvodů nezúčastnil, může odborný garant nebo vyučující stanovit náhradní způsob splnění povinnosti (prodloužení termínu pro splnění povinností, souborná zkouška, komisionální zkouška apod.).

10.3 ZÁVĚREČNÁ ZKOUŠKA

Vzdělávací programy v rámci celoživotního vzdělávání jsou uzavírány (pokud není programem CŽV stanoveno jinak) závěrečnou zkouškou a obhajobou závěrečné písemné práce. Účastník může vykonat závěrečnou zkoušku až poté, co **splnil všechny podmínky stanovené programem CŽV**. Závěrečná zkouška s obhajobou se koná v termínech a v místnostech, které určí odborný garant v souladu s harmonogramem programu.

Rozsah závěrečné zkoušky je uveden v úvodních informacích o daném programu, který je k dispozici účastníkům ještě před jeho zahájením. Například u programu Asistent pedagoga je závěrečná zkouška tvořena těmito předměty:

- speciální pedagogika;
- podpora žáka;
- základy didaktiky a výchovné činnosti.

Každý z uvedených předmětů je nutnou součástí pro ukončení daného programu. Účastník získává za každý úspěšně ukončený předmět hodnocení (A, B, C, D, E). V případě neúspěšného ukončení některého z předmětů má účastník možnost daný předmět zopakovat. Opakuje vždy jen ten předmět, v kterém byl neúspěšný (tj. klasifikován písmenem F).

V případě, že s tím garant souhlasí, mohou mít účastníci programu k dispozici kromě rozsahu zkoušky i okruhy k jednotlivým předmětům s uvedenou doporučenou literaturou, ze které mohou účastníci při přípravě na závěrečnou zkoušku čerpat. Termín zpřístupnění okruhů si stanovuje garant programu. Optimální doba pro zveřejnění okruhů je 2–3 měsíce před termínem samotné závěrečné zkoušky. Okruhy mohou být zveřejněny na webových stránkách, případně rozeslány účastníkům elektronicky. V příloze č. 41 jsou uvedeny tematické okruhy k závěrečné zkoušce ze speciální pedagogiky v rámci programu Asistent pedagoga.

Podmínky pro složení zkušební komise, opakování závěrečné zkoušky, administrativní náležitosti, úhrada poplatků, termíny a další náležitosti týkající se závěrečné zkoušky a obhajoby závěrečné práce jsou stanoveny ve vnitřním předpisu dané vysoké školy. Jako

příklad uvádíme kritéria konání závěrečné zkoušky, které jsou aplikovány na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci.

Tabulka 15 Podmínky k přihlašování k závěrečné zkoušce na PdF UP v Olomouci

Přihlašování k závěrečné zkoušce	Probíhá psanou formou, kdy je účastník povinen podat písemnou přihlášku. Formulář přihlášky je uveden v příloze č. 40.
Možnost opakování závěrečné zkoušky	Závěrečnou zkoušku lze opakovat nejvýše dvakrát. K opakování závěrečné zkoušky je účastník povinen podat písemnou přihlášku a současně předložit doklad o zaplacení poplatku za opakování závěrečné zkoušky nebo její části, pokud je tento poplatek stanoven. Při opakování závěrečné zkoušky účastník opakuje pouze tu část, která byla klasifikována stupněm F.
Termín ukončení programu	Účastník programu ČŽV je povinen závěrečnou zkoušku s obhajobou úspěšně složit nejpozději do dvou kalendářních let ode dne, kdy splnil podmínky pro její vykonání, a to při současném dodržení maximální doby ČŽV.
Personální složení zkušební komise	Závěrečná zkouška s obhajobou je komisionální a zkušební komise musí být nejméně tříčlenná. Členy zkušební komise a jejího předsedu jmenuje děkan dle návrhu odborného garanta. Jejimi členy mohou být profesori, docenti nebo další odborníci z řad učitelů fakulty, dále významní odborníci v daném oboru z praxe nebo z jiné vysoké školy, případně významní odborníci v daném oboru jmenovaní MŠMT ČR. Předsedou komise pro závěr ČŽV je zpravidla profesor nebo docent, pokud děkan PdF UP neurčí jinak.

10.4 ZÁVĚREČNÁ PRÁCE A JEJÍ OBHAJOBA

Povinnou součástí ukončení programu je **obhajoba závěrečné práce** (pokud není stanoveno jinak programem ČŽV). Účastník jejím prostřednictvím prokazuje schopnost odborného vzdělávání, tvůrčího myšlení nebo uměleckého vyjádření.

Závěrečná práce má podobu tištěného originálního dokumentu. U jazykových, literárních a uměnovědných programů ČŽV může být doplněna o vlastní nebo přejatá jazyková, literární, hudební nebo výtvarná díla (nebo jejich části a záznamy), pokud to charakter závěrečné práce vyžaduje. Účastník se při své závěrečné práci nesmí uchýlit k plagiátorství.

Podobně jako u závěrečné zkoušky, tak i v případě obhajoby by měla mít vysoká škola stanovena kritéria pro tvorbu a obhajobu závěrečné práce ve vnitřním předpisu. Opět zde

uvádíme příklad kritérií tvorby a obhajoby závěrečné práce aplikovaných na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci.

Tabulka 16 Podmínky pro tvorbu a obhajobu závěrečné práce na Pdf UP v Olomouci

Téma a vedoucí závěrečné práce	Téma a vedoucí(ho) závěrečné práce stanovuje nebo schvaluje odborný garant. Účastník má právo vybrat si téma závěrečné práce ze seznamu témat, která v dostatečném rozsahu stanoví odborný garant. Opět je vhodné, když je nabídka témat účastníkům k dispozici, např. na webových stránkách či nástěnkách. Účastník programu má právo požádat odborného garanta programu o schválení vlastního tématu, které svým obsahem odpovídá náplni studia, pokud takovou možnost odborný garant vyhlásí.
Zadání závěrečné práce	O schválení zadání závěrečné práce žádá účastník odborného garanta písemně. Tuto žádost podává v trojím vyhotovení (jeden originál a dvě kopie) na předepsaném formuláři nejpozději v termínu stanoveném harmonogramem. Zadání podepisuje jak samotný účastník/účastnice CŽV a vedoucí závěrečné práce, tak i nadřízený pracovník vedoucí(ho) závěrečné práce. Jedno vyhotovení žádosti odevzdá účastník pracovníkovi, který odpovídá za evidenci v systému STAG, jedno vyhotovení žádosti odevzdá vedoucí(mu) závěrečné práce a jedno vyhotovení žádosti si ponechá. Formulář zadání je součástí přílohy č. 43.
Změna tématu závěrečné práce	Žádost o změnu tématu závěrečné práce podává účastník písemně a jako žádost o schválení zadání závěrečné práce. Tuto žádost schvaluje odborný garant.
Formální náležitosti závěrečné práce	Rozsah závěrečné práce stanovuje podle povahy a tématu její vedoucí nebo odborný garant. U programů CŽV ke splnění kvalifikačních a dalších předpokladů (v souladu s ustanovením § 2 až § 9 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů) je minimální rozsah závěrečné práce 30 stran normovaného textu (cca 54 000 znaků), u ostatních programů CŽV (v souladu s ustanovením § 10 č. 317/2005 Sb.,) je minimální rozsah závěrečné práce 25 stran normovaného textu (cca 45 000 znaků). U programů CŽV trvajících méně než dva roky je minimální rozsah závěrečné práce 20 stran normovaného textu (cca 36 000 znaků). Jedna strana normovaného textu je cca 1 800 znaků.

Posudek závěrečné práce	Na každou závěrečnou práci se vypracovává posudek vedoucí(ho) práce nebo oponenta. O skutečnosti, jaký posudek se bude na práci vyhotovovat, rozhoduje odborný garant na návrh vedoucí(ho) závěrečné práce. Příklad formuláře posudku uvádíme v příloze č. 44. Účastník má právo být seznámen s posudkem na svou závěrečnou práci nejméně jeden týden před konáním její obhajoby. Tuto lhůtu lze zkrátit jedině s výslovným souhlasem jejího autora.
Opětovné odevzdání závěrečné práce	Pokud závěrečná práce není přijata k obhajobě, o dalším postupu a řešení rozhoduje odborný garant na základě doporučení vedoucí(ho) závěrečné práce. Odborný garant rozhodne, zda je povinností autora práci přepracovat a doplnit, nebo zda je povinností autora vypracovat novou závěrečnou práci na jiné schválené nebo určené téma. Jestliže je posudek na závěrečnou práci negativní a nedoporučuje se v něm obhajoba závěrečné práce anebo bude po provedené obhajobě klasifikována závěrečná práce stupněm F, účastník má právo na opětovné odevzdání práce. Po opětovném odevzdání závěrečné práce má účastník právo na konání obhajoby i přes nedoporučující stanovisko vypracovaného posudku. Je-li po provedení obhajoby v takovém případě práce hodnocena stupněm F jako nevyhovující, práce nebyla obhájena, což je důvodem pro ukončení CŽV děkanem PdF UP. V případě vypracování nové závěrečné práce zůstává původní závěrečná práce součástí dokumentace účastníka v jednom tištěném a v jednom elektronickém vyhotovení.
Evidence závěrečné práce	Termín odevzdání závěrečné práce je určen harmonogramem a její odevzdání je podmínkou absolvování programu CŽV. Při odevzdávání své závěrečné práce ji účastník zaeviduje u pracovníka, který odpovídá za evidenci v systému STAG. Odevzdává se v jednom tištěném vyhotovení alespoň v „kroužkové“ vazbě a současně také na nepřepisovatelném CD ROM nebo DVD. Po zaevidování závěrečné práce (se současným podáním písemné přihlášky k závěru CŽV) účastník svou závěrečnou práci odevzdá v jednom tištěném vyhotovení v pevné (nebo „kroužkové“) vazbě vedoucímu práce. Práce na CD ROM nebo na DVD zůstává archivována na CCV PdF UP, tištěná forma se stává hmotným majetkem odborného garanta programu CŽV, přičemž duševní vlastnictví autora závěrečné práce zůstává tímto nedotčeno. Součásti a formální úprava každé závěrečné práce (i digitální formy vyhotovení) jsou stejné jako u práce bakalářské nebo diplomové.

Obhajoba závěrečné práce	Obhajobu závěrečné písemné práce může účastník opakovat pouze jedenkrát. Po opětovném odevzdání závěrečné písemné práce a po úhradě poplatků za opakované vedení závěrečné písemné práce má účastník právo na konání obhajoby i přes nedoporučující stanovisko v posudku. Obhajoba závěrečné práce je veřejná . Koná se před komisí pro závěrečné zkoušky. K obhajobě závěrečné práce je předsedou komise přizván vedoucí práce, případně oponent (nejsou-li členy komise).
Příprava na obhajobu závěrečné práce	Účastník vzdělávání se připravuje na obhajobu závěrečné práce na základě posudku vedoucího práce či oponenta. Obhajobu si účastník může předem písemně připravit, ale při obhajobě ji nečte. Doporučujeme si práci před obhajobou ještě znovu přečíst, aby byl účastník schopen ji adekvátně představit komisi pro závěrečné zkoušky a byl připraven reagovat na dotazy a připomínky členů komise. Příprava obhajoby by měla obsahovat stručné seznámení s prací a motivace k volbě tématu. V případě, že práce obsahovala i šetření, představí metody, vzorky, průběh, výsledky šetření, závěry a případné obtíže při zpracování závěrečné práce. Vystoupení před komisí by nemělo přesáhnout 5–10 minut. Potom následuje diskuze s členy komise, na kterou není možné se dopředu připravit, ale účastník reaguje na základě svých poznatků a zkušeností, které získal při tvorbě závěrečné práce.

10.5 OSVĚDČENÍ A POTVRZENÍ O ÚČASTI NA KURZU/PROGRAMU

Absolventem kurzu/programu ČŽV se stává každý účastník, který řádně splnil všechny povinnosti stanovené kurzem/programem ČŽV a ČŽV ukončil úspěšně složenou závěrečnou zkouškou s obhajobou (nebo způsobem, který je programem ČŽV stanoven) v průběhu maximální doby ČŽV. V případě, že účastník nesplnil všechny stanovené povinnosti, nezískává doklad o absolvování kurzu/programu.

Každý absolvent obdrží osvědčení o absolvování kurzu/programu ČŽV, jehož forma je stanovena příslušným ustanovením zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ustanovením vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů, ustanovením standardů Akreditační komise MŠMT ČR a příslušnou směrnicí rektora UP.

Osvědčení obsahuje mimo jiné i následující informace:

1) obsah závěrečné zkoušky s uvedením:

- data konání;
- klasifikace všech jednotlivých disciplín a částí závěrečné zkoušky;
- tématu závěrečné písemné práce a její klasifikace včetně klasifikace obhajoby, je-li závěrečná písemná práce součástí programu CŽV stanoveného závěru – klasifikace práce a obhajoby se vyjadřuje jednou známkou;
- celkového hodnocení závěrečné zkoušky s obhajobou – nepovinný údaj;

2) počátek a konec CŽV;

3) délka CŽV – ve vyučovacích hodinách, případně v ročnících;

4) odborná kvalifikace, kterou absolvent v programu CŽV získal.

PILOTNÍ OVĚŘENÍ KURZU A PROGRAMU?

V případě, že se plánuje vytvoření takové nabídky kurzů či programů, které se budou nabízet opakovaně, případně se bude na výuce některých kurzů/předmětů podílet více lektorů, nebo chceme zjistit, jestli je kurz připraven dostatečně, je nutné provést jeho pilotní ověření.

Cílem pilotního ověření je tedy zjistit, jestli je realizovaná podoba kurzu/programu nastavena tak, aby uspokojovala vzdělávací potřeby praxe, a jestli je kurz/program v takto připravené podobě realizovatelný.

ROZSAH PILOTNÍHO OVĚŘENÍ

Nepředpokládá se, že se budou ověřovat vždy všechny kurzy či celé programy. Je vhodné si vytipovat kurzy, které jsou nositelem společných znaků více kurzů, a tyto ověřit – jeden příklad za všechny – v případě, že nabízíme 3 kurzy věnující se přístupům k jednotlivým skupinám osob se specifickými potřebami (například k osobám se zrakovým, sluchovým, mentálním postižením atd.), není nutné ověřovat všechny cílové skupiny, ale jen jednu (například přístup k osobám se zrakovým postižením). V případě kurzů s rozdílnou časovou dotací doporučujeme ověřit jak kurzy krátkodobé (například osmihodinové), tak i dlouhodobé (například třicetihodinové).

Podobně je to i v případě programu tvořeného více moduly. Není nutné ověřovat vždy všechny předměty – opět je vhodné si vytipovat jen některé předměty.

Při ověření je nutné, aby realizace kurzu/programu proběhla **celým svým procesem** – od vytipování lektora, vytvoření kurzu/programu (jeho cíle, anotace, obsah, profil absolventa, určení cílové skupiny, požadavek ke přijetí, přípravy administrativních dokumentů a podkladů k akreditaci kurzu/programu, výukové materiály, vytvoření cenové kalkulace), jeho realizace (s cílovou skupinou účastníků, v připravených prostorách, s použitím výukových a administrativních materiálů) až po závěrečnou oboustrannou (či vícestrannou) evaluaci (se zapojením účastníků, lektorů či dalších osob). Je vhodné, aby počet účastníků odpovídal skutečnému počtu, pro který je kurz určen. V případě, že budou informace poskytovány na webu organizace, je nutné, aby byly použity již v případě pilotního ověření kurzu.

VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ Z PILOTNÍHO OVĚŘENÍ

Informace získané z pilotního ověření, poslouží k případné úpravě kurzů (jejich obsahu, aktivit, použitých metod, časové dotace, zaměření kurzu, cílové skupiny), ale i pro jejich realizaci (co se týče organizace kurzu, komunikace s organizátory, úpravy výukových prostor či úpravy počtu účastníků).

PILOTNÍ OVĚŘENÍ A NOVÍ LEKTOŘI

Jak bude popsáno v poslední kapitole, věnující se evaluaci, účastníci nehodnotí jen obsahové zaměření a organizační podmínky kurzu/programu, ale i lektora.

Při pilotním ověření není možné, aby jím prošli všichni lektoři. Proto je v případě nových lektorů vhodné, aby byli proškoleni (lektorem, metodikem), případně se zúčastnili náslechu na daném kurzu u ověřeného lektora. Možností je i spolulektorování prvního kurzu se zkušenějším lektorem, případně účast supervizora.

ARCHIVACE PODKLADŮ Z PILOTNÍHO OVĚŘENÍ

Co se týče materiálů získaných z pilotního ověření kurzů/programů, je vhodné, když zůstanou k dispozici po celou dobu realizace kurzů/programů, aby bylo možné kdykoliv do nich nahlédnout a inspirovat se.

12

JAK PROVÉST EVALUACI KURZU/ PROGRAMU?

Poslední kapitola je věnována evaluaci a jejímu významu pro kvalitně realizované kurzy či programy.

Evaluace (*z fr. évaluer = vyhodnotit*) představuje poskytnutí zpětné vazby – vyhodnocení určitého jevu, činnosti, projektu, oblasti. Vzhledem k tomu, že jedním z cílů celoživotního vzdělávání je, aby kurzy a programy nabízené v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vykazovali „punc“ kvality, je evaluace zrealizovaných kurzů či programů na-prosto nezbytná.

Mezi **základní znaky** evaluace můžeme zahrnout:

- evaluace je **plánovaný** proces – pro evaluaci musíme vybrat ty oblasti, které vnímáme z pohledu zajištění kvality kurzů a programů jako klíčové – tím předejdeme nebezpečí získání nedostatečných informací, případně protěžování respondentů při vyplňování nepřliš podstatných informací;
- evaluace má **informační** charakter – na základě získaných informací můžeme zjistit, jestli kurz/program uspokojuje vzdělávací potřeby praxe, jestli je vhodně připraven pro danou cílovou skupinu; jestli použité metody a prostředky jsou pro účastníky vhodné, jestli obsah odpovídá cílům kurzu/programu, jestli byl kurz/program vhodně zajištěn organizačně (prostory, časové podmínky, komunikace s organizátory, dostatek informací...) i personálně (kvalita lektora, teoretická a praktická vyváženost kurzu/programu). Z důvodu zjištění co nejobektivnějších informací je optimální, když je evaluace určena více cílovým skupinám (například účastníci vzdělávání, lektori, externí hodnotitel a další);
- evaluace musí v sobě zahrnovat **analýzu a hodnocení** – je vhodné, když se jednotlivé oblasti evaluují co nejpodrobněji, a to zapojením různých způsobů hodnocení – doporučit můžeme zapojení jak otevřených, zavřených, tak i škálových položek. Na závěr doporučujeme poskytnout volný prostor pro komentář;
- evaluace by měla směřovat ke **konkrétnímu užítku** – jejím účelem je zajistit co nejvyšší vzdělávací nabídku kurzů a programů;
- **evaluace je mnohostranná** – jak už bylo popsáno výše, je optimální zajištění hodnocení z více úhlů pohledu. Nám se osvědčili dva. Jedním z nich je pohled účastníků vzdělávání a druhým, neméně významným, je pohled lektora.

METODY EVALUACE

Při evaluaci můžeme využít různé metody hodnocení, jako je například *anonymní písemná zpětná vazba* (bez dopředu stanovené struktury), *strukturovaný evaluační dotazník*, *rozhovor*, který je realizován na závěr kurzu či programu, nebo *pozorování* nezávislého pracovníka z týmu DVPP na kurzech. Nepřímou zpětnou vazbu poskytuje i zájem účastníků o více kurzů/programů, opakovaný nebo zvýšený zájem o konkrétní kurz/program, případně poptávka o kurzy/programy na základě doporučení absolventů kurzů/programů.

Z našeho pohledu se jako nejvhodnější metodou jeví **strukturovaný evaluační dotazník**. Výhodou strukturovaného dotazníku oproti anonymní zpětné vazbě jsou jasné

stanovené otázky mapující oblasti, které jsou pro kvalitně realizovaný kurz či program zásadní.

STRUKTUROVANÝ EVALUAČNÍ DOTAZNÍK

- Má pevně stanovenou strukturu. Jeho výhodou je jednoduché a lehce srovnatelné zaznamenávání odpovědí a snadné zpracování. Nevýhodou může být snížení informační hodnoty, kdy respondent nemá jinou možnost odpovědět, než tu, která mu je nabízena. Tuto nevýhodu je možné zredukovat zpracováním otevřených odpovědí a volného komentáře v závěru dotazníku.

DOPORUČENÁ STRUKTURA DOTAZNÍKU

I. ZÁHLAVÍ DOTAZNÍKU

Záhlaví dotazníku musí vždy obsahovat oslovení respondenta, představení organizátora vzdělávacích kurzů/programů a také obecné představení významu evaluace. Součástí záhlaví by mělo být i ujištění o anonymitě dat a uvedení způsobu, jakým s nimi budeme nakládat – například že na jejich základě zkvalitníme vzdělávací nabídku kurzů apod. Záhlaví by mělo být zakončeno instrukcemi k vyplnění dotazníku. Instrukce by se měly nacházet i v dotazníku – hlavně na místech, kde se střídají různé druhy otázek, to napomáhá minimalizovat chybné vyplnění dotazníku. Na úvod je vhodné uvést otázky mapující základní charakteristiku cílové skupiny (jako je věk, pohlaví, nejvyšší dosažené vzdělání, pracovní pozice či kraj působení). Následují konkrétní otázky zaměřené na hodnocení kvality kurzů a programů.

II. JÁDRO DOTAZNÍKU

Při tvorbě evaluačního dotazníku je nutné si nejdříve položit otázku, pro koho je dotazník určen (například pro lektora, pro účastníky, pro pracovníky DVPP aj.). Druhým krokem bude vytipování oblastí, které má evaluátor hodnotit.

a) Dotazník pro účastníky kurzů/programů

Účastníci jsou významní hodnotitelé jak kurzu/programu jako takového, tak i lektora.

Při evaluaci se můžeme ptát na obě tyto oblasti. V případě otázek týkajících se nastavení kurzu nás může zajímat následovné:

- naplnění cíle kurzu/programu;
- teoretická a praktická vyváženost obsahu kurzu/předmětu v rámci programu;
- vhodnost obsahu kurzu/programu pro cílovou skupinu;
- využitelnost získaných informací v praxi;
- spokojenost s obsahovým uspořádáním kurzu/programu;
- spokojenost s organizačním zajištěním kurzu/programu;

- spokojenost s výukovými materiály;
- hodnocení nejužitečnějšího tématu, případně zbytečných informací a další.

V případě otázek týkajících se hodnocení lektora jsou optimální například tyto:

- odborné kompetence lektora ve vztahu k tématu;
- lektorské schopnosti (komunikační a rétorické dovednosti);
- teoretické a praktické dovednosti lektora.

b) Dotazník pro lektora

Lektor podobně jako účastníci může zhodnotit vhodnost nastaveného kurzu, a to z pohledu vyučujícího. Vzhledem k tomu, že při realizaci jednotlivých kurzů může dojít k situaci, že se na výuce kurzu/předmětu v rámci programu podílí větší množství autorů, kteří budou kurz/předmět lektorovat na základě připravených výukových materiálů, je nutné mít k dispozici i zpětnou vazbu od lektora. Právě lektor dokáže zhodnotit obsahové, časové, prostorové i další podmínky kurzu z jiného pohledu než účastníci kurzu/programu. Oblasti, které jsou pro nás z pohledu lektora důležité, jsou například:

- časové podmínky kurzu/programu – jestli se dá kurz stihnout ve stanoveném čase;
- prostorové podmínky kurzu/programu – vhodnost výukových prostor pro realizaci výuky (uspořádání stolů a židlí, nutnost zajistit koberec, hlučnost prostředí, klimatické podmínky apod.);
- obsahová stránka kurzu/programu – odpovídá obsah kurzu/programu vzdělávacím potřebám účastníků; vhodnost navržených aktivit; zájem účastníků o přednášené téma; vhodnost pracovních a výukových materiálů;
- organizační zajištění kurzu/programu – ubytovací prostory, technické vybavení prostor, komunikace s organizátory apod.

Ukázky obou dotazníků (pro účastníky i lektory) uvádíme v příloze č. 45 a příloze č. 46.

III. ZÁVĚR DOTAZNÍKU

Na závěr je vhodné ponechat volný prostor pro komentář, kde se mohou účastníci či lektor vyjádřit k oblastem, které z jejich pohledu v dotazníku chyběly. Součástí závěru by mělo být i poděkování za účast na evaluaci.

FORMÁLNÍ STRÁNKA DOTAZNÍKU

Při konstrukci dotazníků můžeme zvolit různé formy tázání: otevřené, uzavřené, polozavřené nebo škálové otázky. Všechny mají své výhody i nevýhody. Výhodou otevřených otázek je volná odpověď evaluátora – bez toho, aby byl ovlivněn nabídkou možných odpovědí. Nevýhodou může být naopak neochota odpověď vypisovat, náročnější vyhodnocení dotazníků apod. Škálové otázky volíme v tom případě, kdy chceme zjistit nejen jednoznačné stanovisko k hodnocenému jevu, ale také přesnější uvedení důležitosti, kterou jednotliví

evaluátoři přikládají k danému jevu. Nevýhodou může být nepochopení krajních hodnot škály, kdy můžeme získat informace, které se u jednotlivých respondentů rozcházejí – ne z důvodu rozdílného názoru, právě naopak, z důvodu chybného pochopení hodnot na uvedené škále. Proto je vhodné opětovně uvést instrukci, jaký charakter mají hodnoty na uvedené škále.

V případě polytomických položek (které mají více variant odpovědí) musíme zvážit zařazení odpovědi „nevím“ – může dojít ke zkreslení dat (když chceme zjistit konkrétní názor).

Pro lepší pochopení různých druhů otázek uvádíme jejich jednotlivé příklady:

a) Otevřené otázky:

Jak byste ohodnotil/a organizační zajištění kurzu/programu (z hlediska ubytování, komunikace s koordinátory, výukových prostor či výukových materiálů)?

.....

.....

.....

.....

b) Zavřené otázky:

Podarilo se lektorovi/rce podat odborné téma srozumitelnou formou?

- A) Ano
- B) Spíše ano
- C) Ne
- D) Spíše ne
- E) Nevím

c) Polozavřené otázky:

Využijete vědomosti a dovednosti z kurzu Vy sám/sama ve své praxi?

- A) Ne
- B) Ano
- Co konkrétně (uved'te)*

.....

.....

- C) Nevím

d) Škálové otázky:

Vyjádřete míru spokojenosti s výukovými materiály (přičemž hodnota 1 představuje nejnižší spokojenost a hodnota 7 nejvyšší):

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

ADMINISTRACE EVALUAČNÍCH DOTAZNÍKŮ

Můžeme využít různých forem administrace dotazníků. V praxi se nejčastěji používá **tištěná podoba dotazníku**, kterou administruje lektor kurzu a kterou po ukončení kurzu/programu vyzvedne.

Modernější podobou je **elektronická forma dotazníku přes webové rozhraní**. Výhodou této podoby je vypracování dotazníků v klidu domova. Nevýhodou je, že ne každý účastník vyplní dotazník ihned pro realizaci kurzu/programu a čím víc dní uplynulo od data konání kurzu, tím je vyšší riziko nevyplnění dotazníků. Nám se osvědčilo zasílání e-mailů účastníkům kurzu/programu s prosbou o vyplnění dotazníků. Výhodou je automatické provedení výsledků dotazníků přímo do programu MS excel.

Dalšími možnostmi mohou být **telefonické dotazování**, kde je nutné, aby byl dotazník srozumitelný, pokud možno krátký a ne příliš náročný, anebo **poštovní administrace**.

ZPRACOVÁNÍ VÝSLEDKŮ EVALUACÍ

Po skončení kurzu/programu jsou zpětné vazby buď přepisovány do elektronického systému, nebo přímo generovány do excelu (v případě elektronického dotazníku přes webové rozhraní), což umožňuje poměrně snadnou formu zpracování a manipulaci se získanými daty. Data můžeme zpracovat do tabulek četností a grafů. Takto získané a zpracované informace můžeme využít pro zkvalitnění další vzdělávací nabídky kurzů/programů nebo mohou posloužit i jako zpětná vazba pro lektory.

Při realizaci kurzu či programu je nutné si uvědomit, že není možné se zavděčit vždy a všem účastníkům kurzu/programu – proto se můžeme při evaluaci setkat i s negativními reakcemi účastníků (či lektorů). Proto je vhodné, když máme k dispozici víc zpětných vazeb, aby nedošlo k celkovému ovlivnění výsledků hodnocení daného kurzu či programu.

PILOTNÍ OVĚŘENÍ DOTAZNÍKŮ

Je optimální, když validitu dotazníků pilotně ověříme. Na základě výsledků z pilotního ověření můžeme jednotlivé otázky upravit, doplnit, případně upřesnit instrukce.

ZÁVĚR

Význam dalšího vzdělávání v profesním rozvoji pedagogických pracovníků nelze zpochybňovat. Jeho prvotním záměrem je zachování a zlepšování kvality výuky. Dokument *Metodika tvorby kurikul a realizace kurzů DVPP zaměřených na inkluzivní vzdělávání* byl vytvořen v rámci projektu Systémová podpora inkluzivního vzdělávání v ČR – registrační číslo: CZ.1.07/1.2.00/43.0003.

Poskytuje celkový návod k uskutečnění kvalitní akce dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, a to krok za krokem. Od nápadu na téma kurzu až po evaluaci a její vyhodnocení. Případný zájemce se dozví nejen informace o personálním zajištění programu či kurzu, ale i o celkové organizaci (jak naplánovat vhodné místo, jaký je optimální rozsah programů či kurzů, na co dát pozor při výběru vhodného lektora, jak se připravit, když jsou mezi účastníky osoby s postižením či znevýhodněním a jakým způsobem zohlednit jejich specifické potřeby). I když připravíme kvalitní program či kurz, je důležité, abychom zajistili jeho úspěšnou propagaci. K tomu mohou výrazně posloužit informace obsažené v páté kapitole. Připravit cenovou kalkulaci může být pro nezkušené jedince náročným úkolem, proto jsou v metodice uvedeny informace i z této oblasti. Nechybí ani návod, jak získat akreditaci pro daný vzdělávací kurz či program.

Druhá část metodiky je věnována již samotné realizaci programů či kurzů. Dozvíte se, jakým způsobem si optimálně připravit administrativní podklady pro plynulý průběh a jakým způsobem si můžete zajistit zpětnou vazbu z proběhlých kurzů či programů. Celou metodikou se prolíná problematika inkluze a není tomu jinak ani v příloze. Bylo naším cílem pomoci začínajícím subjektům v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti inkluzivního vzdělávání s přípravou vzdělávacích kurzů a programů tak, aby kurzy a programy byly kvalitně připraveny a zajištěny, aby cílová skupina byla spokojena nejen s lektorským obsazením, ale i samotnou organizací dané vzdělávací akce.

V případě, že se Vám na základě naší metodiky povedlo připravit úspěšný kurz či program, naplnila předkládaná publikace své poslání.

Zpracovatelský tým

POUŽITÁ A DOPORUČENÁ LITERATURA

1. ANALÝZA OBČANSKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH *Centrum občanského vzdělávání*, Brno, 2010, s. 13
2. BARTOŇOVÁ, M., VÍTKOVÁ, M. *Strategie ve vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami*. 2. přeprac. a rozš. vyd. Brno: Paido, 2007. ISBN 978-80-7315-158-4.
3. BEDNÁŘ, V. *Marketing na sociálních sítích. Prosaďte se na Facebooku a Twitteru*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2011. 197 s. ISBN 978-80-251-3320-0.
4. CCV PdF UP. *Programy celoživotního vzdělávání*. [online]. 2014 [cit. 2014-04-18] Dostupné z: <http://new.ccv.upol.cz/cz/rubriky/kurzy-celozivotniho-vzdelavani/>
5. CENTRUM EUROGUIDANCE. *Seminář k vysokoškolskému poradenství*. [online] 2007 [cit. 2015-03-03] Dostupné z: http://www.naep.cz/download-variant.php?general_file_variant_id=1609&a=documents&.
6. DEMJANOVÁ, E. *Slovenský učitel' = obetný baránok*. [online]. 2010. [cit. 2014-04-03] Dostupné z: <http://demjanova.blog.sme.sk/c/227068/Slovensky-ucitel-obetny-baranok.html>
7. FINKOVÁ, D., LUDÍKOVÁ, L., RŮŽIČKOVÁ, V. *Speciální pedagogika osob se zrakovým postižením*. Olomouc: VUP, 2007. ISBN 978-80-244-1857-5.
8. FINKOVÁ, D.; RŮŽIČKOVÁ, V.; STEJSKALOVÁ, K. *Edukační proces u osob se zrakovým postižením*. Olomouc: UP, 2011. [CD-ROM]. ISBN 978-80-244-2745-4.
9. FREY, Petr. *Marketingová komunikace: nové trendy a jejich využití*. Management Press, Praha 2011. 3. rozšířené vydání. 205 s. ISBN 978-80-7261-237-6.
10. GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu*. 2., rozš. české vyd. Brno: Paido, 2010, 261 s. ISBN 978-80-73-1518-50.
11. HÁJKOVÁ, V.; STRNADOVÁ, I. *Inkluzivní vzdělávání*. 1. Praha: Grada, 2010. 224 s. ISBN 978-80-247-3070-7.
12. HANÁKOVÁ, A.; STEJSKALOVÁ, K. Inkluzivní vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. In ŠMELOVÁ, E. A kol. *Rovný přístup ke vzdělávání jedinců v současné mateřské a základní škole*. 1. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014.
13. HOLOUŠOVÁ, D., KROBOTOVÁ, M. *Diplomové a závěrečné práce*. Olomouc: VUP, 2005. ISBN 80-244-1237-3.
14. CHRÁSKA, M. *Metody pedagogického výzkumu*. 1. vydání. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1369-4.
15. CHRÁSKOVÁ, M., KRŮŠINSKÝ, R., MICHALÍK, J. *Metodologické aspekty tvorby závěrečné práce*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. 2011. ISBN 978-80-244-3218-2.
16. *Jak funguje reklama na Facebooku?* [online] 2010 [cit. 2014-05-24] Dostupné z: http://www.m-journal.cz/cs/internet/internetova-reklama/jak-funguje-reklama-na-facebooku_s325x6693.html
17. JANEBOVÁ, E. *Inkluzivní vzdělávání: Kdo, co, jak a proč?* [online] 2010 [cit. 2015-04-12] Dostupné z: <http://www.czechkid.cz/si1540.html>

18. JANOUGH, V. *Internetový marketing. Sbírka nejužitečnějších informací, postupů a technik*. 1. vydání. Brno: Computer Press, a.s., 2011. 278 s. ISBN 978-80-251-3402-3.
19. JESENSKÝ, J. a kol. *Kontrapunkty integrace zdravotně postižených*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 1995. ISBN 80-7184-030-0.
20. LECHTA, V. (ed.) *Základy inkluzivní pedagogiky: dítě s postižením, narušením a ohrožením ve škole*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-679-7.
21. MICHALÍK, J. a kol. *Zdravotně postižení a pomáhající profese*, Praha: Portál, 2011, ISBN: 978-80-7367-859-3.
22. MICHALÍK, J. a kol. *Pohledy na inkluzivní vzdělávání zdravotně postižených*. Olomouc: VUP, 2012. ISBN: 978-80-244-3372-1.
23. MICHALÍK, J. *Rodič a dítě se zdravotním postižením (nejen) na základní škole*. Olomouc: StudioPress pro Společnost pro MPS. 2013. ISBN: 978-80-86532-29-5.
24. MŠMT ČR. *Strategie celoživotního učení ČR* [on-line] 2014 [cit. 2014-10-12]. 81 s. (PDF). Dostupný z: <http://www.msmt.cz/uploads/Strategie_CZU_schvaleno_vladou.pdf>.
25. MŠMT ČR. *Vyhláška č. 317/2005 Sb. o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků*. [online]. 2005. [cit. 2014-04-03]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/dokumenty/vyhlaska-c-317-2005-sb>
26. MŠMT ČR. *Zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách*. [online]. 1998. [cit. 2014-04-03] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/zakon-c-111-1998-sb-o-vysokych-skolach-text-se-zpracovanymi>
27. MŠMT ČR. *Zákon č. 563/2005 Sb. o pedagogických pracovnících*. [online]. 2005. [cit. 2014-04-03] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/dokumenty/aktualni-zneni-zakona-o-pedagogickych-pracovnicich-k-1-zari>
28. MŠMT. *Bílá kniha*. Praha: Tauris, 2001. ISBN 80-211-0372-8
29. MŠMT. *Strategie vzdělávací politiky do roku 2020*. Praha: MŠMT, 2013. Dostupné z: http://www.inkluzie.upol.cz/portal/Download/vzd%C4%9Bl%C3%A1v%C3%A1n%C3%AD/Hlavni_smery_strategie_vzdelavaci_politiky_do_roku_2020.pdf
30. MUŽÍK, Jaroslav. *Management ve vzdělávání dospělých*. 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2000. 107 s. ISBN 80-86432-00-9.
31. PALÁN, Z. *Výkladový slovník vzdělávání dospělých*. Doha, 1997. 159 s. ISBN: 80-902232-1-4.
32. PASTIERIKOVÁ, L. *Seminář k závěrečné práci*. Studijní opora pro potřeby ČŽV na PdF UP. 2014.
33. PAVLÍK, O.; CHALOUPKA, L.; KOHOUT, K. *Vzdělávání dospělých: výtah z dokumentů a publikací*. Praha: Ústav pro informace ve vzdělávání, 1997. 111 s.
34. Pedagogická fakulta UP v Olomouci. *Centrum celoživotního vzdělávání*. [online]. poslední aktualizace 2013 [cit. 2014-04-03] Dostupné z: <http://www.pdf.upol.cz/skupiny/studentum/celozivotni-vzdelavani/>
35. PELIKÁN, J. *Základy empirického výzkumu pedagogických jevů*. 2. nezměněn. vyd. Praha: Karolinum, 2011, 270 s. ISBN 9788024619163.
36. *Pokyny k sestavení a k úpravě závěrečné písemné práce* [online] 2014 [2014-01-16] Dostupné z: <http://www.ccv.upol.cz/cz/rubriky/dokumenty/ucastnik/manualy-pokyny-vzory/>

37. Program celoživotního vzdělávání. *Evaluácia – šanca a úloha pre dobrú školu*. [online] [2014-08-11] Dostupné z: <http://www.adam-europe.eu/prj/3784/prd/8/1/qepse08.pdf>
38. PRŮCHA, J. *Pedagogická evaluace*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, Centrum pro další vzdělávání učitelů, 1996. ISBN 80-210-1333-8.
39. PRŮCHA, J., WALTEROVÁ, E., MAREŠ, J. *Pedagogický slovník*. 4. aktualizované vydání, Praha: Portál, 2003. 322 s. ISBN 80-7178-772-8.
40. REICHEL, J. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing, a. s., 2009, 192 s. ISBN 978-80-2473006-6.
41. *Řád celoživotního vzdělávání Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci* [online] 2012 [2014-07-06] Dostupné z: <http://www.pdf.upol.cz/menu/uredni-deska/dokumenty-a-normy/>
42. SVOBODOVÁ, J. *Postoje vybraných cílových skupin k problematice vzdělávací inkluze*. Praha: UK, 2011. Bakalářská práce. Vedoucí práce Vanda Hájková.
43. Školní zpravodaj. *Jaký by měl být učitel*. [online]. 2014 [cit. 2014-04-18] Dostupné z: <http://www.skolni-zpravodaj.estranky.cz/clanky/skolni-zpravodaj/cislo-39/jaky-by-mel-byt-ucitel-.html>
44. Univerzita Palackého v Olomouci. *Směrnice č. 1S/2012 děkanky pedagogické fakulty UP v Olomouci – Řád dalšího a celoživotního vzdělávání*. [online]. 2012. [cit. 2014-04-03] Dostupné z: <http://www.pdf.upol.cz/menu/uredni-deska/dokumenty-a-normy/>
45. VÍTKOVÁ, M. (ed.) *Integrativní speciální pedagogika: integrace školní a sociální*. 2. rozš. a přeprac. vyd. Brno: Paido, 2004. ISBN 80-7315-071-9.
46. ZYMAN, S. *Konec marketingu, jak jsme jej doposud znali*. Praha: Management Press, 1999. 214 s. ISBN 978-80-7261-134-8.

Použité zdroje v přílohách:

1. CCV PdF UP. *Hodnocení závěrečné práce*. [online] 2014 [cit. 2014-11-12] Dostupné z: <http://ccv.upol.cz/cz/rubriky/dokumenty/odborny-garant-a-manazer/formulare/>
2. CCV PdF UP. *Programy celoživotního vzdělání*. [online] 2015 [2015-01-18] Dostupné z: <http://ccv.upol.cz/cz/rubriky/programy-celozivotniho-vzdelavani/>
3. CCV PdF UP. *Přihláška k závěrečné zkoušce v celoživotním vzdělávání*. [online] 2015 [cit. 2014-12-14] Dostupné z: <http://ccv.upol.cz/cz/rubriky/dokumenty/ucastnik/formulare/>
4. CCV PdF UP. *Zadání závěrečné práce*. [online] 2014 [cit. 2014-11-12] Dostupné z: <http://ccv.upol.cz/cz/rubriky/dokumenty/ucastnik/formulare/>
5. MŠMT ČR *Jak zpracovat žádost o akreditaci vzdělávacích programů pořádaných v systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků*. [online] 2014 [cit. 2014-04-13] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/jak-zpracovat-zadost-o-akreditaci-vzdelavacich-programu>
6. MŠMT ČR. *Akreditace vzdělávací instituce*. [online] 2014 [cit. 2014-04-15] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/akreditace-vzdelavaci-institute>

7. MŠMT ČR. *Doporučený vzor popisu vzdělávacího programu*. [online] 2014 [cit. 2014-04-13] Dostupné z: http://www.msmt.cz/file/8055_1_1/
8. MŠMT ČR. *Důležitá upozornění – časté chyby v žádostech*. [online] 2014 [cit. 2014-04-15] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/dulezita-upozorneni-caste-chyby-v-zadostech>
9. MŠMT ČR. *Kalkulace předpokládaných nákladů na vzdělávací akci* [online] 2014 [cit. 2014-04-13] Dostupné z: www.msmt.cz/file/8057_1_1
10. MŠMT ČR. *Kritéria hodnocení e-learningových vzdělávacích programů pro vzdělávání pedagogických pracovníků*. [online] 2014 [cit. 2014-04-15] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/kriteria-hodnoceni-e-learningovych-vzdelavacich-programu-pro>
11. MŠMT ČR. *Osvědčení*. [online] 2014 [2014-04-15] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/osvedceni-2>
12. MŠMT ČR. *Platnost akreditace*. [online] 2014 [cit. 2014-04-15] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/platnost-akreditace>
13. MŠMT ČR. *Postup žadatele při vydání usnesení s výzvou k odstranění nedostatků*. [online] 2014 [2014-04-15] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/postup-zadatele-pri-vydani-usneseni-s-vyzvou-k-odstraneni>
14. MŠMT ČR. *Prodloužení akreditace vzdělávacího programu*. [online] 2014 [cit. 2014-04-16] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/prodlouzeni-akreditace-vzdelavaciho-programu>
15. MŠMT ČR. *Seznam členů akreditační komise DVPP*. [online] 2015 [cit. 2015-01-14] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/seznam-clenu-akreditacni-komise-dvpp?lang=1&ref=m&source=email>
16. MŠMT ČR. *Standard studia k výkonu specializované činnosti speciálního pedagoga v oblasti školské logopedie*. [online] 2014 [2014-04-15] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/standard-studia-k-vykonu-specializovanych-cinnosti>
17. MŠMT ČR. *Standard studia pedagogiky k získání kvalifikace pedagoga volného času, který vykonává komplexní přímou pedagogickou činnost v zájmovém vzdělávání ve školách a školských zařízeních pro zájmové vzdělávání (120 hodin)*. [online] 2014 [cit. 2014-04-16] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/standard-studia-pedagogiky-k-ziskani-kvalifikace-pedagoga-2>
18. MŠMT ČR. *Standardy pro udělování akreditací DVPP*. [online] 2014 [cit. 2014-04-14] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/standard-pro-udelovani-akreditaci-dvpp>
19. MŠMT ČR. *Stav akreditačních žádostí v akreditačním systému*. [online] 2014 [2014-04-14] Dostupné z: <http://dvpp.msmt.cz/advpp/vybvdvpp.asp>
20. MŠMT ČR. *Termíny přijímání žádosti o udělení akreditace v systému DVPP v roce 2015*. [online] 2015 [cit. 2015-01-14] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/terminy-prijimani-zadosti-o-udeleni-akreditace-v-systemu-3>
21. MŠMT ČR. *Vstup pro zadání akreditačních žádostí*. [online] 2015 [cit. 2015-01-14] Dostupné z: <http://dvpp.msmt.cz/advpp/>

22. MŠMT ČR. *Vysvětlivky k vyplnění tabulky Seznam vzdělávacích programů předkládaných k akreditaci*. [online] 2014 [cit. 2014-04-15] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/vysvetlivky-k-vyplneni-tabulky-seznam-vzdelavacich-programu>
23. MŠMT ČR. *Vysvětlivky k vyplnění tabulky Základní informace o vzdělávacím zařízení*. [online] 2014 [cit. 2014-04-14] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/vysvetlivky-k-vyplneni-tabulky-zakladni-informace-o>

PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Doporučené řazení dokumentů v žádosti	103
Příloha č. 2: Doporučený vzor popisu vzdělávacího programu	105
Příloha č. 3: Kalkulace předpokládaných nákladů na vzdělávací akci	106
Příloha č. 4: Náhled na vyhledávání stavu akreditačních žádostí v akreditačním systému	107
Příloha č. 5: Termíny přijímání žádostí o udělení akreditace v systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v roce 2015	108
Příloha č. 6: Vstup pro zadání akreditačních žádostí	109
Příloha č. 7: Kritéria hodnocení e-learningových vzdělávacích programů pro vzdělávání pedagogických pracovníků	110
Příloha č. 8: Prodloužení akreditace vzdělávacího programu	111
Příloha č. 9: Akreditace vzdělávací instituce	113
Příloha č. 10: Vysvětlivky k vyplnění tabulky základní informace o vzdělávacím zařízení	115
Příloha č. 11: Vysvětlivky k vyplnění tabulky Seznam vzdělávacích programů předkládaných k akreditaci	117
Příloha č. 12: Důležitá upozornění – časté chyby v žádostech	120
Příloha č. 13: Postup žadatele při vydání usnesení s výzvou k odstranění nedostatků	122
Příloha č. 14: Osvědčení	123
Příloha č. 15: Platnost akreditace	124
Příloha č. 16: Seznam členů akreditační komise DVPP	125
Příloha č. 17: Standardy pro udělování akreditací DVPP	126
Příloha č. 18: Standard studia pedagogiky	127
Příloha č. 19: Standard studia pro asistenty pedagoga	132
Příloha č. 20: Standard studia pro ředitele škol a školských zařízení	134
Příloha č. 21: Standard studia pro vedoucí pedagogické pracovníky	137
Příloha č. 22: Standardy studia k výkonu specializovaných činností – 6e) Studium k výkonu specializovaných činností – specializovaná činnost v oblasti prostorové orientace zrakově postižených – vyhláška č. 317/2005 Sb. § 9 e)	140
Příloha č. 23: Standard studia k výkonu specializované činnosti speciálního pedagoga v oblasti školské logopedie, č.j. MSMT-50027/2013-1	145
Příloha č. 24: Standard kurzu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřeného na podporu přirozeného rozvoje řeči dětí – primární logopedickou prevenci	151
Příloha č. 25: Standard studia pedagogiky k získání kvalifikace pedagoga volného času, který vykonává komplexní přímou pedagogickou činnost v zájmovém vzdělávání ve školách a školských zařízeních pro zájmové vzdělávání (č.j. MSMT-42447/2013)	154

Příloha č. 26: Program – Speciální pedagogika	158
Příloha č. 27: Program – Speciální pedagogika – surdopedie.....	172
Příloha č. 28: Program – Speciální pedagogika pro učitele odborného výcviku.....	178
Příloha č. 29: Program – Speciální pedagogika pro učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku	183
Příloha č. 30: Program – Speciální pedagogika pro učitele mateřských škol.....	188
Příloha č. 31: Program – Speciální pedagogika pro vychovatele	193
Příloha č. 32: Program – Specializovaná činnost v oblasti prostorové orientace osob se zrakovým postižením.....	201
Příloha č. 33: Program – Studium pro vedoucí pedagogické pracovníky	206
Příloha č. 34: Program – Speciální pedagogika – logopedie se zaměřením na činnost logopedického asistenta	212
Příloha č. 35: Program – Speciální pedagogika pro výchovné poradce – doplnění kvalifikace o speciálněpedagogickou problematiku	220
Příloha č. 36: Program – Speciální pedagogika pro učitele, vychovatele a výchovné poradce.....	224
Příloha č. 37: Program – Asistent pedagoga.....	228
Příloha č. 38: Program – Speciální pedagog	233
Příloha č. 39: Rozdíl mezi programem Speciální pedagogika x Speciální pedagog	255
Příloha č. 40: Přihláška k závěrečné zkoušce.....	258
Příloha č. 41: Tematické okruhy k závěrečné zkoušce z předmětu Speciální pedagogika	259
Příloha č. 42: Osvědčení o absolvování kurzu	261
Příloha č. 43: Zadání závěrečné práce.....	262
Příloha č. 44: Posudek závěrečné práce	263
Příloha č. 45: Evaluační dotazník pro účastníky.....	264
Příloha č. 46: Evaluační dotazník pro lektora	267

Příloha č. 1:

Doporučené řazení dokumentů v žádosti

Mimo www stránky MŠMT zpracuje žadatel o akreditaci informace o jednotlivých předkládaných vzdělávacích programech podle struktury doporučené v dokumentu *Doporučený vzor popisu vzdělávacího programu* včetně tabulky kalkulací předpokládaných nákladů. Je-li vzdělávací program, o jehož akreditaci žádáte, součástí projektu ESF, poznamenejte **do pravého horního rohu průvodního dopisu i vzdělávacího programu výrazně: ESF. Žádost se předkládá ve 3 písemných pare (tj. jeden originál celé žádosti a 2 kopie celé žádosti označené jako „kopie 1“ a „kopie 2“).**¹

Obsah žádosti:

Základní informace o vzdělávacím zařízení (Tabulka *Základní informace o vzdělávacím zařízení* s potvrzením o úspěšném odeslání žádosti na MŠMT, datu a časovém údaji odeslání, které se automaticky objeví po elektronickém vyplnění formulářů a odeslání na MŠMT, viz *Jak získat akreditaci pro DVPP*).

Seznam vzdělávacích akcí předkládaných k akreditaci (Tabulka *Seznam vzdělávacích programů předkládaných k akreditaci* s informací o datu a časovém údaji odeslání žádosti na MŠMT, které se automaticky objeví po elektronickém vyplnění formulářů a odeslání na MŠMT, viz *Jak získat akreditaci pro DVPP*).

Průvodní dopis podepsaný statutárním zástupcem vzdělávacího zařízení (tj. ředitelem, jednatelem, předsedou sdružení atd., u VŠ děkan). **Kopie platné akreditace vzdělávací instituce, pokud instituce již má platnou akreditaci, nebo (v případě, že žádá nově o akreditaci):**

- **úředně ověřenou kopii** oprávnění ke vzdělávací činnosti podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, školský zákon, zákon č. 111/1998 Sb. ve znění pozdějších předpisů, živnostenský zákon, obchodní zákoník);
- přehled o personálním, technickém a materiálním vybavení žadatele o akreditaci vzdělávací instituce v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků;
- přehled o dosavadní činnosti žadatele o akreditaci.

Vzdělávací programy v pořadí, v jakém byly přihlášeny v Seznamu vzdělávacích akcí předkládaných k akreditaci. Programy vkládejte vždy samostatně tak, aby jednotlivé programy bylo možno samostatně a v úplnosti vyjmout. Vzdělávací programy připravte podle Vzorů popisu vzdělávacího programu. Součástí programu je vždy i vzorový tiskopis osvědčení pro daný vzdělávací program.

¹ Zdroj: MŠMT ČR *Jak zpracovat žádost o akreditaci vzdělávacích programů pořádaných v systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků*. [online] 2014 [cit. 2014-04-13] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/jak-zpracovat-zadost-o-akreditaci-vzdelavacich-programu>

Další dokumenty dle uvážení žadatele, které mohou doložit zkušenost, erudici a serióznost žadatele (například reference škol, frekventantů již realizovaných akcí, udělené certifikáty potvrzující kvalitu vzdělávacího zařízení či jeho lektorů).

Originál žádosti navíc obsahuje CD se všemi požadovanými dokumenty v doporučeném pořadí. Všechna 3 kompletní samostatná pare žádosti zašlete v jedné obálce na adresu:

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
odbor rejstříku a péče o pedagogické pracovníky
akreditace v systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
Karmelitská 7
118 12 Praha 1

Příloha č. 2:

Doporučený vzor popisu vzdělávacího programu

Pořadové číslo:

1. Název vzdělávacího programu:
2. Obsah – podrobný přehled témat výuky a jejich anotace včetně dílčí hodinové dotace:
3. Forma:
4. Vzdělávací cíl:
5. Hodinová dotace:
6. Maximální počet účastníků a upřesnění cílové skupiny:
7. Plánované místo konání:
8. Jmenný přehled lektorů s podrobnými informacemi o jejich kvalifikaci a přehled průběhu praxe:
9. Odborný garant:
10. Materiální a technické zabezpečení:
11. Způsob vyhodnocení akce:
12. Kalkulace předpokládaných nákladů (tabulka):
13. Počet uskutečněných akcí za uplynulý 1 rok, reference ze škol apod. (není povinné):²

² Zdroj: MŠMT ČR. *Doporučený vzor popisu vzdělávacího programu*. [online] 2014 [cit. 2014-04-13] Dostupné z: http://www.msmt.cz/file/8055_1_1/

Příloha č. 3:

Kalkulace předpokládaných nákladů na vzdělávací akci³

Počet vyučujících lektorů:

Položka		Předpokládané náklady
Celkové náklady na lektory		
<i>z toho</i>	<i>Hodinová odměna pro 1 lektora včetně odvodů</i>	
	<i>Ubytování lektorů</i>	
	<i>Stravování a doprava lektorů</i>	
Náklady na zajištění prostor		
Ubytování, stravování a doprava účastníků		
<i>z toho</i>	<i>Doprava účastníků</i>	
	<i>Stravování a ubytování účastníků</i>	
Náklady na učební texty		
<i>z toho</i>	<i>Příprava, překlad, autorská práva apod.</i>	
	<i>Rozmnožení textů – počet stran</i>	
Režijní náklady		
<i>z toho</i>	<i>Stravné a doprava organizátorů</i>	
	<i>Ubytování organizátorů</i>	
	<i>Poštovné, telefony</i>	
	<i>Doprava a pronájem techniky</i>	
	<i>Propagace</i>	
	<i>Ostatní náklady</i>	
	<i>Odměna organizátorům</i>	
Náklady celkem		
Poplatek za 1 účastníka		

³ Zdroj: MŠMT ČR. *Kalkulace předpokládaných nákladů na vzdělávací akci* [online] 2014 [cit. 2014-04-13]
Dostupné z: www.msmt.cz/file/8057_1_1

Příloha č. 4:

Náhled na vyhledávání stavu akreditačních žádostí v akreditačním systému

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Výběr z DVPP - na stránku zobrazovat záznamů - (zobrazit i zamítnuté ☐)

Název organizace:

V názvu organizace je obsaženo:

Místo organizace (poštou v):

Ulice organizace:

Místo pracoviště organizace (poštou v):

Ulice pracoviště organizace:

IČO organizace: Resortní ident. VŠ:

Číslo jednacího osvědčení: Komise dne:

Právní forma organizace: Typ žadatele:

Interval konce platnosti osvědčení od: do:

Dále výběr podle vzdělávacích akcí:

Oblast zájmu: Cílová skupina:

Rámec vzděl. program: Typ akce:

V názvu vzdělávací akce je obsaženo:

Veškeré informace jsou informativního charakteru. Pokud hledáte organizaci podle sídla ("místo organizace") a nepodaří se Vám ji nalézt, zadejte sídlo organizace do položky "ulice organizace". (Adresa organizace = poštovní adresa, v místě organizace je uvedeno sídlo doručovací pošty.)

	Toto jsou schválené akce s rozhodnutím.
	Toto jsou akce, zařazené do komise, která doposud ještě neproběhla.
	Toto jsou akce, které byly komisí posuzovány, ale komise rozhodnutí ještě dosud nevydala.
	Toto jsou zamítnuté akce.
	Toto jsou akce, kde je výzva k doplnění. ¹

⁴ Zdroj: MŠMT ČR. *Stav akreditačních žádostí v akreditačním systému*. [online] 2014 [2014-04-14] Dostupné z: <http://dvpp.msmt.cz/advpp/vybdvpp.asp>

Příloha č. 5:

Termíny přijímání žádostí o udělení akreditace v systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v roce 2015

ÚNOROVÁ AKREDITAČNÍ KOMISE 2015

Příjem žádostí (elektronická registrace + poštou / přes podatelnu)	22. prosince 2014 –9. ledna 2015
Jednání komise	13. února

DUBNOVÁ AKREDITAČNÍ KOMISE 2015

Příjem žádostí (elektronická registrace + poštou / přes podatelnu)	2.–13. března
Jednání komise	17. dubna

ČERVNOVÁ AKREDITAČNÍ KOMISE 2015

Příjem žádostí (elektronická registrace + poštou / přes podatelnu)	4.–15. května
Jednání komise	19. června

ZÁŘIJOVÁ AKREDITAČNÍ KOMISE 2015

Příjem žádostí (elektronická registrace + poštou / přes podatelnu)	3.–14. srpna
Jednání komise	18. září

LISTOPADOVÁ AKREDITAČNÍ KOMISE 2015

Příjem žádostí (elektronická registrace + poštou / přes podatelnu)	5.–16. října
Jednání komise	20. listopadu

5

⁵ Zdroj: MŠMT ČR. *Termíny přijímání žádostí o udělení akreditace v systému DVPP v roce 2015*. [online] 2015 [cit. 2015-01-14] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/terminy-prijimani-zadosti-o-udeleni-akreditace-v-systemu-3>

Příloha č. 6:

Vstup pro zadání akreditačních žádostí

Dobrý den,

vítáme Vás na stránkách vyplnění žádostí o akreditaci on-line. Nejprve je nutné v níže uvedeném formuláři uvést vaše IČO a pokud jste vysoká škola, tak i pětimístný resortní identifikátor vysoké školy. Údaje si před odesláním zkontrolujte! Po vyplnění údajů stiskněte prosím tlačítko odeslat údaje.⁶

Děkujeme

Zadejte prosím Vaše identifikační údaje

IČO

U VŠ ještě resortní identifikátor (RID)

Submit

⁶ Zdroj: MŠMT ČR. *Vstup pro zadání akreditačních žádostí*. [online] 2015 [cit. 2015-01-14] Dostupné z: <http://dvpp.msmt.cz/advpp/>

Příloha č. 7:

Kritéria hodnocení e-learningových vzdělávacích programů pro vzdělávání pedagogických pracovníků

Tento soubor kritérií popisuje doporučené vlastnosti e-learningového kurzu, které by měl vzdělávací program předkládaný k udělení akreditace DVPP splňovat. Akreditační komise přihlíží kromě celkového pojetí, obsahu a cílů vzdělávacího programu také k těmto kritériím.

STRUKTURA KURZU A METODIKA

1. Definice studijních cílů.
2. Struktura kurzu (kapitoly, studijní aktivity).
3. Obsahová adekvátnost programu k cílové skupině pedagogických pracovníků.
4. Metodické vedení studujícího (úvody, shrnutí, orientace, doporučený čas,...).
5. Účelnost využití multimediálních, případně simulačních komponent.
6. Zpracování studijních textů (styl, srozumitelnost, obtížnost, adekvátní jazykové prostředky, odlehčující prvky, rozsah, platnost).
7. Přehlednost a design kurzu.
8. Použití příkladů z praxe.
9. Odkazy na doplňkové a rozšiřující zdroje.

AKTIVIZACE STUDUJÍCÍHO

1. Prostor pro produktivní komunikaci.
2. Prostor pro produktivní spolupráci.
3. Jazyková interaktivita textu (otázky, prostor k zamyšlení, oslovování studenta).
4. Aktivizace pomocí úkolů a cvičení.

HODNOCENÍ A ZPĚTNÁ VAZBA

1. Nastavení pravidel a kritérií hodnocení.
2. Nastavení činností, které vedou k hodnocení práce a výsledku vzdělávání studujícího.
3. Prostor pro sebehodnocení studujícího a sledování vlastního postupu učení.
4. Nastavení pravidel poskytování zpětné vazby účastníkům programu.
5. Nastavení systému získávání zpětné vazby k programu od jeho účastníků a tutorů.⁷

⁷ Zdroj: MŠMT ČR. *Kritéria hodnocení e-learningových vzdělávacích programů pro vzdělávání pedagogických pracovníků*. [online] 2014 [cit. 2014-04-15] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/kriteria-hodnoceni-e-learningovych-vzdelavacich-programu-pro>

Příloha č. 8:

Prodloužení akreditace vzdělávacího programu

V souladu s ustanovení § 27 odst. 4 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů může držitel **platné akreditace** vzdělávacího programu podat žádost o prodloužení akreditace o další 3 roky, a to **v následujících případech a za dodržení níže uvedených podmínek.**

1. Nedochází-li k žádné úpravě a změně v popisu vzdělávacího programu.

2. Dochází-li k úpravě v bodě:

- a) plánované místo konání;
- b) jmenný přehled lektorů;
- c) odborný garant;
- d) maximální počet účastníků;
- e) materiální a technické vybavení;
- f) kalkulace předpokládaných nákladů.

Podání nové žádosti o akreditaci vzdělávacího programu. Za změnu dle ustanovení § 27 odst. 4 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů **se nepovažuje** úprava provedená v:

- a) názvu;
- b) obsahu;
- c) formě;
- d) vzdělávacím cíli;
- e) hodinové dotaci;
- f) cílové skupině účastníků.

POSTUP PŘI PODÁVÁNÍ ŽÁDOSTI O PRODLOUŽENÍ AKREDITACE VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Termíny podávání žádostí:

Žádosti se podávají v termínech shodných pro příjem žádostí o akreditaci vzdělávacích programů a vzdělávacích institucí.

Formální náležitosti:

Žadatel v průvodním dopise jednoznačně a zřetelně uvede, že žádá o prodloužení akreditace, a uvede názvy programů, o jejichž prodloužení se žádá. K žádosti o akreditaci vzdělávacího programu se vždy **přiloží kopie rozhodnutí o akreditaci vzdělávací instituce.**

ŘAZENÍ A OZNAČENÍ PROGRAMŮ, U NICHŽ SE ŽÁDÁ O PRODLOUŽENÍ AKREDITACE

1. Programy, u nichž je požadováno prodloužení akreditace, budou vždy **řazeny** v žádosti **na první místo** (např. 1–15).
2. **Před název** programu bude doplněno písmeno „P-“ (např. P-Angličtina pro začátečníky), a to **i v databázi vzdělávacích programů DVPP**, do které se programy zapisují. Zmíněné označení slouží pouze pro lepší orientaci a nebude uvedeno na rozhodnutí o prodloužení akreditace vzdělávacího programu.
3. Předkládá-li se program, u něhož nejsou provedeny žádné změny, **uvede se pouze název programu a přiloží se kopie rozhodnutí** o udělení akreditace daného vzdělávacího programu.
4. Předkládá-li se program, v jehož popisu dochází ke změně, **přiloží se popis vzdělávacího programu s výrazným označením změn**, ke kterým dochází, a to takto:
 - původní informace, která již není platná, se škrtná a zvýrazní se nová, doplněná skutečnost (například Plánované místo konání: Ostrava, Brno, **Havířov**);
 - nová informace je pouze doplněna a zvýrazněna (například Plánované místo konání: Ostrava, Brno, **Havířov**);
 - část původní informace pozbývá platnosti, škrtná se a zvýrazní (například Plánované místo konání: Ostrava, **Brno**).⁸

⁸ Zdroj: MŠMT ČR. *Prodloužení akreditace vzdělávacího programu*. [online] 2014 [cit. 2014-04-16] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/prodlouzeni-akreditace-vzdelavaciho-programu>

Příloha č. 9:

Akreditace vzdělávací instituce

Akreditace vzdělávací instituce je stanovena v § 25 a § 26 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a změně některých zákonů.

ŽÁDOST O AKREDITACI VZDĚLÁVACÍ INSTITUCE:

Žádost o akreditaci vzdělávací instituce obsahuje jméno, příjmení, místo podnikání a identifikační číslo (dále jen „identifikační číslo“) žadatele, je-li žadatel fyzickou osobou, nebo název, sídlo, popřípadě umístění organizační složky, statutární orgán a identifikační číslo žadatele, je-li žadatel právnickou osobou. Pro žádost není stanoven oficiální tiskopis. **Součástí žádosti o akreditaci vzdělávací instituce musí být i žádost o akreditaci alespoň jednoho vzdělávacího programu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků podle § 27.**

K ŽÁDOSTI O AKREDITACI VZDĚLÁVACÍ INSTITUCE SE DÁLE PŘILOŽÍ:

- a) oprávnění ke vzdělávací činnosti podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, zákon č. 111/1998 Sb. ve znění pozdějších předpisů, živnostenský zákon, obchodní zákoník;
- b) přehled o personálním, technickém a materiálním vybavení žadatele o akreditaci vzdělávací instituce v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků;
- c) přehled o dosavadní činnosti žadatele o akreditaci.

Ministerstvo udělí fyzické nebo právnické osobě akreditaci vzdělávací instituce, splňuje-li podmínky uvedené v odstavcích 1 až 3; vychází přitom z posouzení akreditační komise.

DŮVODY NEUDĚLENÍ AKREDITACE INSTITUCE:

Jestliže fyzická nebo právnická osoba:

- a) k žádosti nepřiložila doklady podle odstavce 3;
- b) k žádosti uvedla nesprávné nebo neúplné údaje a ve lhůtě stanovené ministerstvem je neopravila nebo nedoplnila;
- c) přiložila vzdělávací program, který nesplňuje náležitosti podle § 27 odst. 3 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a změně některých zákonů;
- d) přiložila vzdělávací program, který akreditační komise nedoporučí k akreditaci.

Akreditace vzdělávací instituce nebo akreditace vzdělávacího programu je nepřevoditelná a nepřechází na právní nástupce.

PLATNOST AKREDITACE INSTITUCE:

Akreditace vzdělávací instituce má platnost 6 let. Po tuto dobu může vzdělávací zařízení opakovaně realizovat akreditované vzdělávací akce uvedené v osvědčení, a to podle zájmu pedagogických pracovníků při dodržení obsahu vzdělávacího programu, který akreditační komise schválila. Akreditace vzdělávací instituce se automaticky prodlužuje bez žádosti držitele akreditace, a to na dobu, po kterou po ukončení příslušné doby platnosti akreditace vzdělávací instituce přetrvává platnost akreditace alespoň jednoho vzdělávacího programu dané vzdělávací instituce.

OBNOVA PLATNOSTI AKREDITACE VZDĚLÁVACÍ INSTITUCE:

Pokud právnická či fyzická osoba chce obnovit platnost akreditace, musí zpracovat a podat novou žádost o akreditaci instituce podle § 26 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (viz výše I. Žádost o akreditaci vzdělávací instituce).

POZNÁMKA:

Zásadní pravidlo: automatické prodloužení platnosti instituce podle § 25 odst. 2 zákona č. 563/2004 Sb. ošetřuje relativně krátké časové období, kdy v instituci probíhá schválený akreditovaný program, ale platnost akreditace instituce již zanikla. Pokud žadatel žádá o akreditaci nového programu po skončení platnosti akreditace instituce, je nezbytně nutné podat současně novou žádost o akreditaci instituce. (Při žádosti o akreditaci vzdělávacích programů má žadatel ze zákona povinnost předkládat ověřenou kopii platné akreditace instituce.)

V okamžiku, kdy žadatel získá novou akreditaci, uvádí nové č. j. na osvědčení o absolvování u všech platných akreditovaných vzdělávacích programů své instituce.

Číslo jednací v sobě obsahuje informaci o době platnosti akreditací. V zájmu posílení důvěryhodnosti vzdělávací instituce a bezproblémovosti při komunikaci s klienty i MŠMT doporučujeme žádost o novou akreditaci instituce neodkládat.⁹

⁹ Zdroj: MŠMT ČR. *Akreditace vzdělávací instituce*. [online] 2014 [cit. 2014-04-15] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/akreditace-vzdelavaci-institute>

Příloha č. 10:

Vysvětlivky k vyplnění tabulky základní informace o vzdělávacím zařízení

Název vzdělávacího zařízení: žadatel zařízení uvede své obchodní jméno shodné s názvem zapsaným v platném dokladu o zřízení (= zřizovací listina, výpis z obchodního rejstříku, stanovy, statut apod.).

Sídlo: uveďte adresu shodnou s platnou zřizovací listinou či jiným dokladem o zřízení včetně PSČ a názvu kraje.

Právní forma zřízení: uveďte specifikaci dle platné zřizovací listiny (příspěvková organizace, veřejná vysoká škola, společnost s ručením omezeným, občanské sdružení, obecně prospěšná společnost, asociace, veřejnoprávní korporace apod.).

Pracoviště: vyplňte vždy, je-li adresa odlišná od oficiálního sídla vzdělávacího zařízení.

Č. j. akreditace instituce: číslo jednací, pod kterým instituce získala akreditaci vzdělávací instituce v systému DVPP.

Statutární orgán (ředitel) vzdělávacího zařízení: uvede se jméno fyzické osoby oprávněné vzdělávací zařízení zastupovat.

Kontaktní osoba, telefon, fax, e-mail: uveďte jméno, telefonní spojení (velmi důležitý údaj!), e-mailovou adresu (velmi důležitý údaj!) žadatele nebo jiné kompetentní osoby, se kterou je možné obsah podané žádosti konzultovat.

IČO: nezapomeňte vyplnit! Jde o důležitý identifikační údaj při zpracování žádosti u vysokých škol i RID (rezortní identifikátor školy, který lze nalézt v rejstříku vysokých škol).

V souvislosti se zřizováním **datových schránek** je nutné, aby žadatel (právnícká i fyzická osoba), pokud má datovou schránku zřízenou, vyplnil ID datové schránky do tabulky **Základní informace o vzdělávacím zařízení v databázi na webových stránkách MŠMT**. V případě, že žadatel datovou schránku nemá zřízenou, vyplní do příslušného políčka: „není zřízena“.

Důležité upozornění pro žadatele: Protože podle zákona č. 300/2008 Sb., o elektrizovaných úkonech a autorizované konverzi dokumentů § 2 odst. 1 a) je datová schránka elektronické úložiště, které je určeno k doručování orgány veřejné moci, je MŠMT povinno právnícké i fyzické osobě, která má datovou schránku, doručit rozhodnutí o udělení akreditace datovou schránkou. **V rámci rychlého vyřizování žádostí z tohoto důvodu**

žádáme žadatele o akreditaci o zodpovědné vyplnění identifikátoru datové schránky (ID). Pokud ho žadatel nevyplní, musí pracovníci MŠMT kontrolovat v informačním systému datových stránek, zda žadatel schránku má, a rozhodnutí je pak stejně doručováno prostřednictvím datové schránky.¹⁰

¹⁰ Zdroj: MŠMT ČR. *Vysvětlivky k vyplnění tabulky Základní informace o vzdělávacím zařízení*. [online] 2014 [cit. 2014-04-14] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/vysvetlivky-k-vyplneni-tabulky-zakladni-informace-o>

Příloha č. 11:

Vysvětlivky k vyplnění tabulky Seznam vzdělávacích programů předkládaných k akreditaci

DŮLEŽITÉ UPOZORNĚNÍ:

Jednotlivé programy zaznamenávejte do databáze tak, abyste **za sebou řadili vzdělávací programy, které mají společnou oblast akce**, to znamená například: nejprve všechny programy se společnou oblastí akce anglický jazyk, pak všechny programy se společnou oblastí akce výtvarná výchova, pak všechny programy se společnou oblastí akce průřezová témata atd.

Název vzdělávacího programu: Uveďte **stručný název** vystihující obsah programu a zaměření (musí být shodný s názvem programu předloženého písemně). Název může mít jen omezený počet znaků. Věnujte **zvýšenou pozornost pravopisné stránce názvů**, protože vaše zadání je přístupné veřejnosti a překlápí se automaticky i do textu rozhodnutí o udělení akreditace. Pokud je nezbytné název upřesnit, formulujte upřesnění v podnadpisu v listinné podobě žádosti.

Cílová skupina: Ze seznamu vyberte cílové skupiny pedagogických pracovníků, pro které je program určen. Je možné vybírat více skupin, avšak je nutno zachovat shodu mezi skupinami uvedenými v elektronické tabulce a v programu předloženém v písemné podobě. Cílová skupina je akreditační komisí přísně posuzována – nevolte široký okruh pedagogických pracovníků různých druhů škol. Posuzují se potřeby pedagogických pracovníků a metodická doporučení s ohledem na věková a vývojová specifika žáků jednotlivých druhů škol.

Oblast: Ze seznamu vyberte vyučovací předmět nebo oblast, pod které lze program zařadit. Upozornění: **oblasti označené čísly 810–880 patří do oblasti studia k získání kvalifikační a dalších kvalifikačních předpokladů (nejde o průběžné vzdělávání) a mohou se realizovat jen na VŠ nebo v zařízeních pro další vzdělávání pedagogických pracovníků.** Výjimku tvoří Studium pro ředitele škol a školských zařízení podle § 5 zákona č. 563/2004 Sb. a Studium k výkonu specializovaných činností podle § 9 zákona č. 563/2004 Sb.

Forma: Kliknutím vyberte nejvhodnější formu vzdělávacího programu.

Ostatní rubriky: Do dalších polí uveďte údaje dle skutečnosti. Upozorňujeme, že např. **u počtu účastníků či hodinové dotace** nelze zadávat číselné rozpětí (např. 8–10), ale je vždy **nutno stanovit jednoznačný údaj.**

VYSVĚTLIVKY KE ZPRACOVÁNÍ „DOPORUČENÉHO VZORU POPISU VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Popis se zpracovává ke každému předkládanému vzdělávacímu programu.

1. **Pořadové číslo a název vzdělávacího programu** musí odpovídat pořadovému číslu a názvu uvedenému v tabulce. Název programu musí odpovídat obsahu programu. Uved'te podrobný přehled témat výuky (obsah), anotaci (rozsah textu by měl být přiměřený hodinové dotaci) a stanovte dílčí hodinové dotace (u programů s vyšší hodinovou dotací rozpracovat způsobem: **1 téma s anotací a časovou dotací 2–3 vyučovací hodiny**). U programů, které zahrnují různorodá témata, je dále třeba k jednotlivým tématům přiřadit jmenovitě i lektory, aby bylo možno posoudit, zda jejich kvalifikace odpovídá lektorovanému tématu.
2. **Cíl vzdělávacího programu** se formuluje z pozice účastníků vzdělávání – jaké konkrétní znalosti a dovednosti daná skupina pedagogických pracovníků získá a jak je konkrétně využije ve výchovně-vzdělávacím procesu při práci s dětmi, žáky a studenty. Zde se doporučuje uvést i popis metodiky výuky apod.
3. **Forma vzdělávacího programu** může být prezenční, distanční nebo jejich kombinace, **příčemž pro distanční formu**, která se uskutečňuje dálkovým přístupem pomocí on-line technologií, je nutno v programu popsat prostředí, doložit ukázky studijních opor a poskytnout přístupové heslo pro možnost posouzení této formy programu. Pokud volíte „**cyklus seminářů**“, je nutno uvést, že účastníci obdrží osvědčení po absolvování celého cyklu, tj. všech seminářů. **Nelze akreditovat volné cykly**, kdy si účastníci vybírají z nabídky témat. V případě, že žadatel předpokládá vydávání osvědčení po absolvování jednotlivých seminářů, je nezbytné každý seminář předložit jako samostatný vzdělávací program.
4. **Hodinová dotace** stanoví časovou posloupnost a dobu vzdělávání (celkem počet hodin výuky, u rozsáhlejších vícedenních akcí upřesnit i hodinovou dotaci věnovanou jednotlivým tématům.). Hodinou se rozumí 45minutová vyučovací hodina. **Minimální hodinová dotace je dle vyhlášky č. 317/2005 Sb. 4 vyučovací hodiny. Samostudium** se do celkové hodinové dotace **nezapočítává**, stejně jako hodinová dotace věnovaná například zpracování závěrečné práce. Pro programy obsahující nácviky různých technik (např. komunikační, relaxační apod.) je nezbytné zvolit hodinovou dotaci, která umožní správné a bezpečné zvládnutí těchto technik a možnost jejich dalšího využití (obvykle by dané programy měly být v rozsahu minimálně 12 hodin).
5. **U cílových skupin** pedagogických pracovníků je nutné upřesnit, pro které kategorie pedagogických pracovníků je program určen, a to včetně předmětů, které vyučují (například učitelé matematiky 2. st. ZŠ).
6. **Plánované místo konání** – uveďte místo, kde žadatel předpokládá realizaci daného programu.
7. **Jmenný seznam lektorů s uvedením podrobných informací o jejich kvalifikaci a dosavadní praxi v oboru** – zde je třeba uvést konkrétní obor studia včetně toho, zda se jedná kromě odborné i o pedagogickou kvalifikaci (například na přírodovědeckých či filozofických fakultách lze obory studovat jako učitelské i neučitelské), což je nezbytné

pro posouzení kvalifikace lektorů zejména pro programy, které zahrnují metodiky a didaktiky. Dále pak je nutné uvést přehled průběhu praxe a další vzdělávání či publikační činnost vztahující se k lektorovaným tématům. Kvalifikace lektorů musí zároveň korespondovat se stanovenou cílovou skupinou, tj. pokud jsou v cílové skupině například učitelé MŠ, je u lektora nutno uvést informace o jeho kvalifikaci pro výuku v MŠ, a tím prokázat znalost forem práce s dětmi dané věkové kategorie. Při posuzování odborných předpokladů lektorů sleduje akreditační komise především dosažený stupeň vzdělání lektora a délku praxe. **Je vyžadováno vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu a minimálně 5 let praxe v oboru, který souvisí s tématem vzdělávacího programu předkládaného k akreditaci. Ve vzdělávacích programech určených pro kategorie pedagogických pracovníků, u nichž zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a změně některých zákonů, připouští pro získání odborné kvalifikace i varianty s nižším stupněm vzdělání, může mít lektor rovněž odpovídající odbornou kvalifikaci s minimálně středním vzděláním zakončeným maturitní zkouškou.** Dále je nutné uvést jméno odborného garanta s údaji obdobnými jako o lektorech. U každého programu se uvádí **pouze jeden odborný garant** a jeho kvalifikace musí odpovídat garantovaným tématům.

8. **Kalkulace předpokládaných nákladů** (tabulka zde ke stažení).
9. **Materiální a technické zabezpečení** přináší informace o použitých učebních textech, použité technice audio, video, PC a programovém vybavení (SW), případně jiných specifických pracovních materiálech a pomůckách. U vzdělávacích programů vztahujících se k ICT je vždy třeba konkretizovat materiální a technické zabezpečení (počet PC, interaktivních tabulí, využívaný software...) vzhledem k počtu účastníků a vzdělávacímu cíli konkrétního vzdělávacího programu. Častým nedostatkem je disproporce mezi časovou náročností stanoveného cíle vzdělávacího programu (naučí se, procvičí, vytvoří...) a nepřiměřeně nízkou uváděnou hodinovou dotací. Jde-li o procvičení či ovládnutí nějaké dovednosti, je nutné zajistit, aby každý účastník měl k dispozici samostatný PC, a v žádosti to uvést.
10. **Způsob vyhodnocení vzdělávací akce** – informace o způsobu hospitace a kontroly činnosti vyučujících, zjištění výsledného vzdělávacího efektu akce například kontrolními testy, dotazníky, zkouškou apod., informace o formě vedení evidence účastníků.¹¹

¹¹ Zdroj: MŠMT ČR. *Vysvětlivky k vyplnění tabulky Seznam vzdělávacích programů předkládaných k akreditaci.* [online] 2014 [cit. 2014-04-15] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/vysvetlivky-k-vyplneni-tabulky-seznam-vzdelavacich-programu>

Příloha č. 12:

Důležitá upozornění – časté chyby v žádostech

Věnujte zvýšenou pozornost textu předkládaných vzdělávacích programů. Užívejte termíny, které jsou v souladu s platnými právními normami v oblasti školského práva. V textech vzdělávacích programů se vyjadřujte přesně, v případě potřeby uveďte podrobnější zdůvodnění. Přenesené významy a významy v uvozovkách nemůže akreditační komise akceptovat. Název programu v databázi může mít jen omezený počet znaků. Z tohoto důvodu název zformulujte tak, aby se celý vešel do vymezeného pole. Věnujte **zvýšenou pozornost pravopisné stránce názvů**, vaše zadání je přístupné veřejnosti a překlápí se automaticky i do textu rozhodnutí o udělení akreditace.

Pokud je nezbytné název upřesnit, formulujte upřesnění v podnadpisu v listinné podobě žádosti.

Požadavky na předkládané vzdělávací programy studia ke splnění kvalifikačních předpokladů a studia ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů.

Předkládá-li instituce k akreditaci vzdělávací program studia ke splnění kvalifikačních předpokladů a k rozšíření odborné kvalifikace, je nutno uvádět název programů ve shodě s názvy studia uvedenými v § 2–9 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů. Žádost o schválení akreditace vzdělávacího programu studia ke splnění kvalifikačních předpokladů a studia ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů musí navíc obsahovat: profil absolventa, rozpracovaná témata stanovená Standardy pro udělování akreditací DVPP, rozdělená do dílčích témat s anotací, hodinovou dotací a jménem lektora (standarty, které jsou zpracovány, jsou k dispozici na webových stránkách MŠMT). Rozpracování dílčích témat uvádějte v přehledné tabulce:

Dílčí téma/modul:
Anotace dílčího tématu/modulu:
Hodinová dotace:
Lektor:

Kvalifikační studia „Studium pedagogiky“ a „Studium pro asistenty pedagoga“ se realizují v souladu s ustanovením § 22 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, a § 4 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, **pouze v zařízeních pro další vzdělávání pedagogických pracovníků.**

Předmětné studium nemohou tedy realizovat jiné subjekty než zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, která dle § 115 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), zajišťují další vzdělávání pedagogických pracovníků škol a školských zařízení, poskytují školám a školským zařízením poradenství v otázkách metodiky a řízení škol a školských zařízení a dále zprostředkovávají informace o nových směrech a postupech ve vzdělávání a zajišťují koordinaci podpůrných činností pro školy a školská zařízení, rozvojových programů a dalších akcí. Dle § 7 odst. 5 školského zákona jsou jedním z druhů školských zařízení.

Vzdělávací oblasti, jimž akreditaci v systému DVPP udělit nelze. Předmětem vzdělávání v rámci systému DVPP nejsou:

- **Oblasti psychologické diagnostiky** – patří do oblasti mimo kompetence pedagogických pracovníků (například: psychologický rozbor dětské kresby či rozbor písma).
- **Terapie** – s výjimkou terapií stanovených vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních (např. arteterapie, muzikoterapie), avšak **pouze pro psychology či speciální pedagogy**.
- **Masáže** – nepatří do dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, neboť nejsou součástí výchovy a vzdělávání, které pedagogičtí pracovníci vykonávají.
- **Čeština pro cizince** – nelze akreditovat v systému DVPP, neboť znalost českého jazyka a zkouška z něj pro pedagogické pracovníky-cizince není součástí odborné kvalifikace, ale je jedním z předpokladů pro výkon činnosti pedagogického pracovníka. Specifika výuky češtiny pro učitele českého jazyka, kteří učí žáky-cizince, lze ale zařadit do DVPP.
- **Lektorské dovednosti** – kompetence nesměřují prioritně do kvality výchovně-vzdělávacího procesu pedagogických pracovníků.¹²

¹² Zdroj: MŠMT ČR. *Důležitá upozornění – časté chyby v žádostech*. [online] 2014 [cit. 2014-04-15] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/dulezita-upozorneni-caste-chyby-v-zadostech>

Příloha č. 13:

Postup žadatele při vydání usnesení s výzvou k odstranění nedostatků

Vyřizování žádosti žadatelů o akreditaci v systému DVPP probíhá v rámci správního řízení. Pokud je správní řízení přerušeno a současně je žadatel vyzván k odstranění nedostatků žádosti, postupuje následovně:

- V původním textu žádosti provede opravu v částech, kde byly shledány nedostatky, opravený text s odstraněnými nedostatky graficky odliší (např. použitím barevného podložení upraveného textu, tučným písmem).
- Na MŠMT odešle v jednom pare pouze opravené programy, v nichž byly shledány nedostatky, případně jiné dokumenty, k jejichž předložení byl žadatel v usnesení vyzván.

Poštovní zásilka s odstraněním nedostatků tedy obsahuje v jednom pare:

1. Opravené programy s odstraněnými nedostatky, případně jiné požadované dokumenty.
2. Kopii usnesení s číslem jednacím.¹³

Odstranění nedostatků zašlete na adresu:

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
odbor vzdělávací soustavy, oddělení kariérního systému pedagogických pracovníků
akreditace v systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
Karmelitská 7
118 12 Praha 1

¹³ Zdroj: MŠMT ČR. *Postup žadatele při vydání usnesení s výzvou k odstranění nedostatků*. [online] 2014 [2014-04-15] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/postup-zadatele-pri-vydani-usneseni-s-vyzvou-k-odstraneni>

Příloha č. 14:

Osvědčení

Po ukončení každé vzdělávací akce vydá zařízení účastníkům **osvědčení** o absolvování vzdělávacího programu. Platnost osvědčení v systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků nelze časově omezovat.

Osvědčení obsahuje:

1. název, sídlo a IČO vzdělávacího zařízení – právnické osoby, číslo jednacích akreditací instituce v systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků;
2. číslo vydávaného osvědčení;
3. jméno, příjmení, titul a datum narození účastníka;
4. název vzdělávacího programu (shodný s názvem uvedeným v rozhodnutí vydaném MŠMT) s uvedením druhu dalšího vzdělávání podle § 1 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků;
5. číslo jednacích akreditací vzdělávacího programu s citací: ***Vzdělávací program byl akreditován MŠMT v rámci systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pod č. j.:***
6. datum zahájení a datum ukončení akce, počet hodin, místo konání, popřípadě jméno lektora (lektorů) a způsob zakončení akce;
7. datum vydání osvědčení;
8. razítko vzdělávací instituce a podpis oprávněného pracovníka.

U žádosti podávané fyzickou osobou se postupuje obdobně.¹⁴

¹⁴ Zdroj: MŠMT ČR. *Osvědčení*. [online] 2014 [2014-04-15] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/osvedceni-2>

Příloha č. 15:

Platnost akreditace

Akreditace vzdělávacího programu má platnost 3 roky ode dne vystavení. Akreditace vzdělávací instituce má platnost 6 let. Po tuto dobu může vzdělávací zařízení opakovaně realizovat akreditované vzdělávací programy uvedené v osvědčení, a to podle zájmu pedagogických pracovníků při dodržení podmínek vzdělávacího programu, kterému MŠMT udělilo akreditaci. Akreditace vzdělávací instituce se automaticky prodlužuje bez žádosti držitele akreditace, a to na dobu, po kterou po ukončení příslušné doby platnosti akreditace vzdělávací instituce přetrvává platnost akreditace alespoň jednoho vzdělávacího programu dané vzdělávací instituce. Pokud právnická či fyzická osoba chce obnovit platnost akreditace, musí zpracovat a podat novou žádost o akreditaci instituce podle § 26 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Poznámka:

1. Zásadní pravidlo: automatické prodloužení platnosti instituce podle § 25 odst. 2 zákona č. 563/2004 Sb. ošetřuje relativně krátké časové období, kdy v instituci probíhá schválený akreditovaný program, ale platnost akreditace instituce již zanikla. **Pokud žadatel žádá o akreditaci nového programu po skončení platnosti akreditace instituce, je nezbytně nutné podat současně novou žádost o akreditaci instituce** (při žádosti o akreditaci vzdělávacích programů má žadatel ze zákona povinnost předkládat ověřenou kopii platné akreditace instituce).
2. V okamžiku, kdy žadatel získá novou akreditaci, uvádí nové č. j. na osvědčení o absolvování u všech platných akreditovaných vzdělávacích programů své instituce.
3. Čísla jednací v sobě obsahují informaci o době platnosti akreditací. V zájmu posílení důvěryhodnosti vzdělávací instituce a bezproblémovosti při komunikaci s klienty i MŠMT doporučujeme žádost o novou akreditaci instituce neodkládat.¹⁵

¹⁵ Zdroj: MŠMT ČR. *Platnost akreditace*. [online] 2014 [cit, 2014-04-15] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/platnost-akreditace>

Příloha č. 16:

Seznam členů akreditační komise DVPP

SEZNAM ČLENŮ AKREDITAČNÍ KOMISE:

1. Cimlerová, Zuzana, PhDr.
2. Došková, Šárka, Mgr.
3. Faltýn, Jaroslav, Mgr.
4. Chromá, Danuše, Ing.
5. Hamáček, Petr, Mgr.
6. Herink, Josef, RNDr.
7. Horázná, Marie, PhDr.
8. Jedlička, Richard, doc., PhDr., Ph.D.
9. Zuzana, Kaprová, PaedDr.
10. Kohnová, Jana, PhDr.
11. Marinková, Helena, PhDr., Ph.D.
12. Masáková, Václava, PhDr.
13. Naušová, Jindřiška, Mgr.
14. Navrátil, Vladislav, Prof. RNDr.
15. Neumajer, Ondřej, PhDr., Ph.D.
16. Nováková, Lenka, Mgr.
17. Pastorová, Markéta, PaedDr.
18. Rauchová, Marie, PhDr.
19. Rybářová, Michaela, Mgr.
20. Šimáková, Andrea, Ing., Mgr.
21. Šmejkalová, Hana, PaedDr.
22. Šterc, Jaroslav, Mgr.
23. Vlček, Václav, PhDr., CSc.
24. Vymětal, Jan, PaedDr.
25. Zelená, Dagmar, Mgr.¹⁶

¹⁶ Zdroj: MŠMT ČR. *Seznam členů akreditační komise DVPP*. [online] 2015 [cit. 2015-01-14] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/seznam-clenu-akreditacni-komise-dvpp?lang=1&ref=m&-source=email>

Příloha č. 17:

Standardy pro udělování akreditací DVPP

1. Studium pedagogiky

- a) podle § 22 odst. 1 písm. a) zákona č. 563/2004 Sb. a § 3 vyhlášky č. 317/2005 Sb.
- b) podle § 22 odst. 1 písm. b) zákona č. 563/2004 Sb. a § 3 vyhlášky č. 317/2005 Sb.

2. Studium pro asistenty pedagoga podle § 20 odst. e) zákona č. 563/2004 Sb. a § 4 vyhlášky č. 317/2005 Sb.

3. Studium pro ředitele škol a školských zařízení podle § 5 odst. 2 zákona č. 563/2004 Sb. a § 5 vyhlášky č. 317/2005 Sb.

4. Studium pro vedoucí pedagogické pracovníky podle § 7 vyhlášky č. 317/2005 Sb.

5. Studium pro výchovné poradce podle § 8 vyhlášky č. 317/2005 Sb.

6. Studium k výkonu specializovaných činností podle § 9 písm. a) až e) vyhlášky č. 317/2005 Sb.

- a) koordinace v oblasti informačních a komunikačních technologií;
- b) tvorba a následná koordinace školních vzdělávacích programů a vzdělávacích programů vyšších odborných škol;
- c) prevence sociálně patologických jevů;
- d) specializovaná činnost v oblasti environmentální výchovy;
- e) specializovaná činnost speciálního pedagoga v oblasti školské logopedie;
- f) specializovaná činnost v oblasti prostorové orientace zrakově postižených.

7. Průběžné vzdělávání podle § 10 vyhlášky č. 317/2005 Sb.

Podpora přirozeného rozvoje řeči dětí – primární logopedická prevence.¹⁷

¹⁷ Zdroj: MŠMT ČR. *Standardy pro udělování akreditací DVPP*. [online] 2014 [cit. 2014-04-14] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/standard-pro-udelovani-akreditaci-dvpp>

Příloha č. 18:

Standard studia pedagogiky

a) Studium pedagogiky podle § 22 odst. 1 písm. a) zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a změně některých zákonů, a § 3 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému.

Cíle studia pedagogiky: Absolvent získá znalosti a dovednosti v oblasti pedagogiky, didaktiky a psychologie, které jsou nezbytnou součástí odborné kvalifikace pedagogického pracovníka. Znalosti a dovednosti získané studiem pedagogiky umožní absolventům kvalifikovaný výkon pedagogické praxe.

Kritéria výběru účastníků: Studium pedagogiky v souladu s § 22, odst. 1, písm. a) zákona č. 563/2004 Sb. a § 3 vyhlášky č. 317/2005 Sb. je určeno učitelům odborných předmětů středních škol, učitelům praktického vyučování a odborných praxí vyšších odborných škol, učitelům uměleckých odborných předmětů v základních uměleckých školách, středních odborných školách a konzervatořích, učitelům jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky.

Časová dotace: Nejméně **120 hodin** studia, časovou dotaci obou modulů a jejich tematických okruhů stanoví akreditované subjekty v souladu s potřebami frekventantů kurzů.

Ukončení studia: Probíhá ústní zkouškou před komisí a obhajobou závěrečné písemné práce; po úspěšném složení zkoušky a obhajobě písemné práce získá absolvent osvědčení.

STRUKTURA STUDIA PEDAGOGIKY

MODUL I: ZÁKLADY PEDAGOGIKY A DIDAKTIKY

Obecná pedagogika

Pedagogika (praxe a věda, předmět, tradiční a moderní pedagogika, aplikovaná pedagogika, pomocné pedagogické vědy); základní pojmy moderní pedagogiky; soudobé teorie vzdělávání; vzdělávání a učení; obsah vzdělání; osobnostní a kvalifikační předpoklady pedagogické profese.

Základy didaktiky všeobecných a odborných předmětů

Předmět, pojetí a funkce didaktiky; základní kategorie vyučování a jejich vztahy; vyučování a rozvoj osobnosti; prostředky, formy a metody vyučování; cíle a plánování vyučování; kurikulum; tematické celky; příprava pedagoga na vyučování; diferenciaci a individualizaci ve vyučování; komunikace ve výuce; uspořádání sociálních vztahů ve vyučování (kompetice

– kooperace); reproduktivní a produktivní metody vyučování; klasifikace a hodnocení (sumativní, formativní, normativní, kritériální, známkování, slovní hodnocení).

Teorie výchovy

Výchova (pojem, rysy, funkce, cíle, složky, principy, formy, činitelé výchovy); výchovný proces; roviny pedagogického působení; postoje pedagoga k žákům; pedagogická práce se sociální skupinou; sebepoznání, sebehodnocení a sebevýchova; rozhodovací proces jako prostředek výchovy ke svobodě a zodpovědnosti; výchova k prosociálnímu jednání; problematika autority.

Základy sociální pedagogiky

Socializace jako celoživotní proces; hodnoty; sociální role; sociální status; sociální stratifikace a mobilita; sociální učení; šikana; delikvence a kriminalita; problematika integrace a asimilace národnostních menšin.

MODUL II: ZÁKLADY PSYCHOLOGIE PRO PEDAGOGY

Vybraná témata z obecné psychologie, psychologie osobnosti a vývojové psychologie

Kognitivní činitelé a jejich vývoj; řeč; inteligence; tvořivost; učení; osobnost a její vývoj; genetická a sociální podmíněnost formování osobnosti; struktura osobnosti; osobnostní rysy a učení; kognitivní styly; dynamika osobnosti (afektivní činitelé, hodnoty a postoje, motivace, vývoj jáství).

Vybraná témata z pedagogické psychologie

Proces učení; individuální rozdíly v učení; styly učení a možnosti jejich ovlivňování; poruchy učení; učení a vzdělávání; řízení procesu učení; osobnost pedagoga; styly výuky; vyučovací metody; autoevaluace v práci pedagoga; zátěže pedagogické profese; pedagogická diagnostika žáka; hodnocení žáka pedagogem; školní úspěšnost žáka; problémový žák; školní třída, struktura a dynamika školní třídy; řízení školní třídy.

Sociální interakce ve škole a sociálně psychologické profesní dovednosti pedagoga

Sociální percepce a interpersonální chování; interakce pedagog–žák, pedagog–rodič, pedagog–pedagog; verbální a nonverbální komunikace; vyjednávání a řešení konfliktů ve škole.

b) Studium pedagogiky podle § 22 odst. 1 písm. b) zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a změně některých zákonů, a § 3 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků

Cíle studia pedagogiky: Absolvent získá znalosti a dovednosti v oblasti pedagogiky a psychologie, které podmiňují výkon činnosti vychovatele, pedagoga volného času a asistenta pedagoga.

Kritéria výběru účastníků: Studium pedagogiky v souladu s § 22 odst. 1 písm. b) zákona č. 563/2004 Sb. a § 3 vyhlášky č. 317/2005 Sb. je určeno pro zájemce o získání odborné kvalifikace podle § 16 odst. 1 písm. d), § 17 písm. d) a f) a § 20 písm. d) zákona č. 563/2004 Sb. k výkonu činnosti vychovatele nebo pedagoga volného času nebo asistenta pedagoga.

Časová dotace: nejméně 80 hodin studia.

Ukončení studia: Probíhá ústní zkouškou před komisí a obhajobou závěrečné písemné práce; po úspěšném složení zkoušky a obhajobě písemné práce získá absolvent osvědčení.

STRUKTURA STUDIA PEDAGOGIKY: SPOLEČNÁ ČÁST STUDIA

MODUL I: ZÁKLADY PEDAGOGIKY

Základy obecné pedagogiky

Pedagogika (praxe a věda, předmět, moderní pedagogika, základní pojmy); soudobé teorie vzdělávání; vzdělávání a učení; obsah vzdělání; osobnostní a kvalifikační předpoklady pedagogické profese.

MODUL II: ZÁKLADY PSYCHOLOGIE PRO PEDAGOGY

Vybraná témata obecné psychologie, psychologie osobnosti a vývojové psychologie

Poznávání a jeho ontogenetický vývoj (vnímání, myšlení, řeč, tvořivost); proces učení a jeho ovlivňování, sociální učení; změny psychiky v období dětství a mládí; faktory psychického vývoje.

Sociální interakce a sociálně psychologické profesní dovednosti pedagoga

Obecné sociálně-psychologické profesní dovednosti pedagoga; sebepoznávání, sebereflexe a poznávání druhých; komunikace (pedagog–žák, pedagog–rodič, pedagog–pedagog); konflikty a jejich zvládání; zpětná vazba.

SPECIÁLNÍ ČÁST STUDIA

SPECIÁLNÍ MODUL III A: PRO VYCHOVATELE

Teorie výchovy

Výchova (pojem, rysy, funkce, cíle, složky, principy, formy, činitelé výchovy); výchovný proces; roviny pedagogického působení; postoje pedagoga k žákům; pedagogická práce se sociální skupinou; sebepoznání, sebehodnocení a sebevýchova; výchova k prosociálnímu jednání; problematika autority.

Základy sociální psychologie

Malá sociální skupina; vztahy a komunikace ve skupině; skupinová dynamika.

Základy sociální pedagogiky

Socializace jako celoživotní proces; hodnoty; sociální role; sociální učení; šikana.

Vybraná témata pedagogické psychologie

Psychologie učení (druhy učení, podmínky učení, styly učení); motivace a motivační procesy; interakce pedagog–žák; pedagogická diagnostika žáka; rozvoj potencialit žáka (facilitující a inhibující faktory).

SPECIÁLNÍ MODUL III B: PRO PEDAGOGY VOLNÉHO ČASU

Vybraná témata pedagogiky volného času

Volný čas; pedagogické působení ve volném čase (organizace, učitel, vychovatel); cíl pedagogiky volného času; preventivní a rozvojové zaměření výchovy; výchovný projekt (cíle, úkoly, metody); nové přístupy v pedagogice volného času; školská zařízení pro výchovu mimo vyučování; aktivity; prostory.

Základy sociální pedagogiky

Socializace jako celoživotní proces; hodnoty; sociální role; sociální učení; šikana.

Základy sociální psychologie

Malá sociální skupina a vztahy a komunikace ve skupině; skupinová dynamika.

Vybraná témata pedagogické psychologie

Psychologie učení (druhy učení, podmínky učení, styly učení); motivace a motivační procesy; interakce pedagog–žák; rozvoj potencialit žáka (facilitující a inhibující faktory); pedagogická diagnostika žáka.

SPECIÁLNÍ MODUL III C: PRO ASISTENTY PEDAGOGŮ

Základy speciální pedagogiky

Základní teoretická východiska a současné trendy speciální pedagogiky; právní rámec problematiky; rodina a dítě se speciálními vzdělávacími potřebami; možnosti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami; druhy zdravotního postižení; možnosti výchovy a vzdělávání, podmínky a prostředky rozvoje dětí se speciálními vzdělávacími potřebami; rozvojové a podpůrné mechanismy, modely začlenění dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do pedagogického procesu.

Vybraná témata vývojové psychologie

Rozvíjení schopností, dovedností, znalostí a vlastností osobnosti v období dětství a mládí; utváření psychiky v období relativní stálosti u dospělého jedince; vývojově podstatné sociální vztahy.¹⁸

¹⁸ Zdroj: MŠMT ČR. *Standardy pro udělování akreditací DVPP*. [online] 2014 [cit. 2014-04-14] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/standard-pro-udelovani-akreditaci-dvpp>

Příloha č. 19:

Standard studia pro asistenty pedagoga

Studium pro asistenty pedagoga podle § 20 písm. e) zákona č. 563/2004 Sb. a § 4 vyhlášky č. 317/2005 Sb.

Kvalifikační studium realizované v rámci DVPP je určeno pracovníkům, kteří vykonávají nebo mají zájem vykonávat funkci asistenta pedagoga a mají úspěšně ukončené základní vzdělání. Vzdělávací program je zaměřen na získání vědomostí a dovedností, které umožní výkon profese asistenta pedagoga podle §16 odstavce 4 zákona č. 561/2004 Sb.

Kritéria výběru účastníků se řídí zákonem č.563/2004 Sb., § 20, písm. e).

Časový plán studia: Celkově vzdělávací program zahrnuje minimálně 120 hodin výuky, 80 hodin přímé výuky (přednášky a semináře), 40 hodin pedagogické praxe ve škole, školských zařízeních a spolupracujících institucích.

Průběžné hodnocení a ukončení studia: Po absolvování teoretické (80 h) části vzdělávání ověření vědomostí formou testové zkoušky; po absolvování praxí (40 h) obhájení závěrečné práce. Součástí žádosti předkladatele o akreditaci programu bude i doložení formy průběžného a závěrečného hodnocení účastníků (testy, témata závěrečných prací).

Základní kompetence dosažené vzděláváním

- Orientace v roli asistenta pedagoga (odborný, sociální a pracovněprávní profil).
- Orientace v systému a organizaci školy.
- Orientace ve školských právních předpisech a vnitřních předpisech školy.
- Schopnost spolupracovat s učitelem při výchovně-vzdělávací práci ve třídě a podpora žáků při zvládnutí požadavků školy.
- Schopnost orientace v obecných zásadách pedagogické práce (příprava na výuku, podpora v průběhu vyučování, orientace v systému hodnocení žáka, pobyt dítěte ve škole) a v základních pedagogických pojmech.
- Orientace v systému spolupracujících institucí (školství, poradenství, sociální a zdravotní péče, zařízení ústavní výchovy, policie, významné nestátní neziskové organizace atd.).
- Schopnost reagovat na běžné vzdělávací a výchovné problémy.
- Schopnost cíleného pozorování zaměřeného na potřeby žáka.
- Schopnost k smířčímu dojednávání v případě konfliktů a nedorozumění mezi školou, dítětem, rodinou, případně dalšími institucemi.
- Schopnost pedagogicky pracovat s dětmi ze sociokulturně znevýhodněného prostředí v podmínkách školy.
- Schopnost pedagogicky pracovat s dětmi se zdravotním postižením.
- Schopnost spolupracovat s ostatními pedagogickými pracovníky v souladu s podmínkami školní práce.

Tematické okruhy vzdělávacího programu

I. Škola, školní práce a role asistenta pedagoga

1. Škola jako systém (včetně organizace školního roku), základní pedagogické a speciálně-pedagogické pojmy, speciální vzdělávací potřeby.
2. Práva a povinnosti asistenta pedagoga, jeho odpovědnost, spolupráce s pedagogem a pedagogickým sborem.
3. Základní orientace ve struktuře vzdělávacích programů.
4. Úvod do systému hodnocení žákovské práce a chování žáka.
5. Základy didaktické a výchovné činnosti.
6. Podpora kooperace mezi žáky a vytváření inkluzivního prostředí třídy.

II. Podpora žáka

1. Orientace v požadavcích školy na žáka (MŠ, ZŠ, SŠ).
2. Základy psychohygieny učení.
3. Základní techniky cíleného pozorování zaměřeného na potřeby žáka a základní techniky pedagogické diagnostiky.
4. Formy a metody podpory žáka při výuce a přípravě na vyučování.
5. Základní znalosti řešení výchovných problémů.
6. Možnosti pomoci při upevňování hygienických a pracovních návyků, prosociálního chování žáků.
7. Základní principy integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

III. Systém péče o žáka

1. Systém péče o žáka (působení a možnosti školy, školských poradenských zařízení, léčebné péče, sociálních služeb, krizové intervence, nestátních neziskových organizací).
2. Základní právní předpisy (zákony, vyhlášky, metodické pokyny atd., které ovlivňují činnost asistenta pedagoga).
3. Spolupráce škol a školských poradenských zařízení s pracovníky pomáhajících profesí a s Policií ČR.

IV. Pedagogicko-psychologická a kulturní specifika v práci asistenta pedagoga

1. Problematika zohledňování kulturních odlišností v práci se žáky z odlišného kulturního prostředí a její odraz ve vzdělávání.
2. Specifika práce se žáky ze sociokulturně znevýhodněného prostředí.
3. Specifika práce se žáky se zdravotním postižením.
4. Možnosti mediace mezi školou, rodinou a žáky.
5. Komunikační dovednosti asistenta pedagoga (strategie vedení rozhovoru, komunikační techniky, struktura rozhovoru atd.).
6. Další podmínky k udělení akreditace: Žadatel doloží přehled škol a zařízení, kde bude realizována pedagogická praxe, včetně písemného souhlasu ředitelů těchto škol a zařízení s konáním praxe.¹⁹

¹⁹ Zdroj: MŠMT ČR. *Standardy pro udělování akreditací DVPP*. [online] 2014 [cit. 2014-04-14] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/standard-pro-udelovani-akreditaci-dvpp>

Příloha č. 20:

Standard studia pro ředitele škol a školských zařízení

Studium pro ředitele škol a školských zařízení podle § 5 odst. 2 zákona č. 563/2004 Sb. a § 5 vyhlášky č. 317/2005 Sb.

Kvalifikační studium realizované v rámci DVPP je určeno pedagogickým pracovníkům, kteří vykonávají nebo mají zájem vykonávat funkci ředitele školy nebo školského zařízení. Vzdělávací program je zaměřen na získání znalostí v oblasti řízení školství, které umožní výkon funkce ředitele školy nebo školského zařízení podle § 5 odstavec 2 zákona č. 563/2004 Sb.

Kritéria výběru účastníků se řídí zákonem č. 563/2004 Sb., § 5 odst. 2 a § 24.

Časový plán studia: Celkově vzdělávací program zahrnuje minimálně 100 hodin přímé výuky včetně třídní stáže v rozsahu minimálně 15 hodin:

- vzdělávací program se skládá ze **4 základních modulů: základů práva, pracovního práva, financování školy, organizace školy a pedagogického procesu**. Hodinová dotace v modulech může být variabilní, avšak nesmí klesnout v jednotlivém modulu pod 20 hodin. Doporučená hodinová dotace je následující: základy práva v trvání 30 vyučovací hodiny, pracovní právo v trvání 25 hodin, financování školy 25 hodin, organizace školy a pedagogického procesu v trvání 20 hodin;
- žadatel o akreditaci předloží k jednotlivým modulům podrobný obsah kapitol a seznam lektorů k jednotlivým modulům s popisem jejich odborné způsobilosti.

Ukončení studia: Účastníci absolvují závěrečnou zkoušku před komisí, která bude obsahovat obhajobu písemné práce na vybrané téma z obsahu jednotlivých kapitol, pohovor o stáži absolvované ve škole nebo školském zařízení a ověření získaných znalostí.

PŘEHLED KAPITOL JEDNOTLIVÝCH MODULŮ

I. MODUL – Základní právní předpisy a jejich aplikace ve školství

1. Základní právní předpisy, které upravují oblast školství.
2. Vyučovací jazyk a vzdělávání příslušníků národnostních menšin.
3. Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a vzdělávání nadaných dětí, žáků a studentů.
4. Povinná školní docházka.
5. Předškolní vzdělávání.
6. Základní vzdělávání.
7. Střední vzdělávání, vyšší odborné vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři.
8. Rada a školská rada (§ 132 a 167 až 168 zákona č. 561/2004 Sb.).
9. Správní řízení.

10. Řešení stížností.
11. Vztah ředitele a České školní inspekce.
12. Kontrolní funkce ČŠI.
13. Rejstřík škol a školských zařízení, matrika.
14. Poskytování informací.
15. Ochrana osobních údajů.

II. MODUL – Pracovní právo

1. Pracovní smlouva, dohoda o provedení práce, dohoda o pracovní činnosti.
2. Skončení pracovního poměru.
3. Kolektivní smlouva.
4. Cestovní náhrady a vysílání pracovníků na pracovní cesty.
5. Popisy práce pedagogických i nepedagogických zaměstnanců.
6. Platové výměry zaměstnanců školy, platové třídy a stupně, nárokové a nenárokové složky platu.
7. Zdravotní a sociální pojištění.
8. BOZP, PO a CO na škole.
9. Dovolená, náhradní volna, práce přesčas, pracovní volno při překážkách v práci na straně zaměstnance.
10. Základní povinnosti zaměstnanců a vedoucích zaměstnanců.
11. Pracovní podmínky mladistvých a žen, zejména těhotných.
12. Odpovědnost za škodu z hlediska výkonu funkce, za škodu vzniklou žákům a za škodu způsobenou žáky (zákonné a možné pojištění za škodu...).
13. Základní hygienické předpisy.
14. Systém školního stravování.

III. MODUL – Financování školy

1. Finanční toky ve školství.
2. Rozpočet školy.
3. Hospodaření školní jídelny.
4. Zúčtování nákladů a výnosů.
5. Zásoby.
6. Zásady sestavení a čerpání rozpočtu FKSP.
7. Žádosti o investiční nebo neinvestiční dotace.
8. Zásady pro zadávání veřejných zakázek.
9. Zásady hospodaření s majetkem státu i obce a pravidla účtování v tomto majetku.
10. Zásady inventarizace majetku.
11. Účetnictví – zásady pro oběh účetních dokladů.
12. Základní pravidla jiné činnosti související s činností školy.
13. Daně a daňová přiznání.

IV. MODUL – Organizace školy a pedagogického procesu

1. Schválené vzdělávací programy.

2. Základní pedagogická dokumentace.
3. Plány sestavované ředitelem školy.
4. Organizační struktura školy.
5. Kontrolní a hospitační činnost ředitele školy.
6. Evaluace školy, autoevaluace.
7. Mechanismy ukončování stupně vzdělání (maturitní zkouška, závěrečná zkouška...).
8. Bezpečnost a ochrana zdraví při výchově a vzdělávání a úrazy dětí, žáků a studentů.
9. Činnost výchovného poradce na škole.
10. Soustava oborů vzdělání.²⁰

²⁰ Zdroj: MŠMT ČR. *Standardy pro udělování akreditací DVPP*. [online] 2014 [cit. 2014-04-14] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/standard-pro-udelovani-akreditaci-dvpp>

Příloha č. 21:

Standard studia pro vedoucí pedagogické pracovníky

Studium pro vedoucí pedagogické pracovníky podle § 7 vyhlášky č. 317/2005 Sb.

Studium pro splnění dalších kvalifikačních předpokladů realizované v rámci DVPP je určeno pedagogickým pracovníkům, kteří vykonávají nebo mají zájem vykonávat funkci ředitele školy nebo školského zařízení. Vzdělávací program je zaměřen na získání znalostí a dovedností v oblasti řízení právnické osoby vykonávající činnost školy nebo školského zařízení, zejména je zaměřen na znalosti teorie a praxe školského managementu, práva, ekonomiky, pedagogiky, psychologie, bezpečnosti práce a ochrany zdraví, komunikace a informačních technologií podle § 5 odst. 2 zákona č. 563/2004 Sb.

Kritéria výběru účastníků se řídí zákonem č. 563/2004 Sb., § 5 odst. 2 a § 24 zákona č. 563/2004 Sb.

Časový plán studia: Celkově vzdělávací program zahrnuje minimálně 350 hodin.

- Vzdělávací program se skládá z **5 modulů: teorie a praxe školského managementu, práva, ekonomiky a finančního managementu, řízení pedagogického procesu a vedení lidí**. Každý modul musí obsahovat:
 - 32 hodin přímé výuky (přednášky, semináře);
 - 20 hodin manažerské praxe ve školských zařízeních;
 - 18 hodin on-line aktivity (řešení případových studií, zpracování úkolů s následnou prezentací v on-line prostředí, chatování, e-forum);
- žadatel o akreditaci předloží k jednotlivým modulům podrobný obsah kapitol a seznam lektorů k jednotlivým modulům s popisem jejich odborné způsobilosti.

Průběžné hodnocení a ukončení studia: Po absolvování jednotlivých modulů (50 h):

- a) ověření teoretických vědomostí formou ústní zkoušky a zpracování seminární práce nebo případové studie, popřípadě realizace výzkumného šetření;
- b) ověření praktických dovedností (praktická zkouška).

Účastníci ukončí studium obhajobou závěrečné písemné práce a závěrečnou zkouškou před komisí. Součástí žádosti předkladatele o akreditaci programu bude i doložení formy průběžného a závěrečného hodnocení účastníků.

PŘEHLED KAPITOL JEDNOTLIVÝCH MODULŮ

I. MODUL

A. Teorie a praxe školského managementu

1. Pojetí managementu.
2. Rozhodování.
3. Organizování.
4. Kontrolování.
5. Manažerská etika.
6. Organizační kultura (firemní kultura).
7. Moderní management.

B. Manažerská praxe k modulu Teorie a praxe managementu

II. MODUL:

A. Právo

1. Základy práva.
2. Správní právo ve škole.
3. Pracovní právo.
4. Odměňování.
5. Školský zákon a zákon o pedagogických pracovnících včetně prováděcích předpisů.
6. Základy teorie práva.

B. Manažerská praxe z modulu Právo

III. MODUL:

A. Ekonomika a finanční management

1. Právní předpisy při financování škol.
2. Zdroje financování škol.
3. Kompetence zřizovatele při financování škol.
4. Rozpočet školy (a jejích součástí).
5. Fondy a příspěvkové organizace.
6. Účetnictví.
7. Mzdy.
8. Doplnková a jiná činnost.
9. Kontrola.

B. Manažerská praxe k modulu Ekonomika a finanční management

IV. MODUL:

A. Řízení pedagogického procesu

1. Role a funkce ředitele školy při řízení pedagogického procesu.
2. Řízení školy a pedagogického procesu v podmínkách EU.
3. Strategické plánování.
4. Rámcové a školní vzdělávací programy.
5. Koncepce pedagogické práce školy.
6. Klima školy.
7. Evaluace a sebeevaluace školy.

B. Manažerská praxe z modulu Řízení pedagogického procesu

V. MODUL:

A. Vedení lidí

1. Vůdcovství (leadership) – manažerské styly vedení lidí.
2. Management a motivace pracovní činnosti.
3. Personální management a rozvoj lidských zdrojů.
4. Manažer a jeho životní dráha.

B. Manažerská praxe z modulu Vedení lidí²¹

²¹ Zdroj: MŠMT ČR. *Standardy pro udělování akreditací DVPP*. [online] 2014 [cit. 2014-04-14] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/standard-pro-udelovani-akreditaci-dvpp>

Příloha č. 22:

Standardy studia k výkonu specializovaných činností

- 6 e) Studium k výkonu specializovaných činností – specializovaná činnost v oblasti prostorové orientace zrakově postižených – vyhláška č. 317/2005 Sb. § 9 e)

Studium je zaměřeno na dosažení odborných kompetencí pedagogických pracovníků k výkonu specializovaných činností v oblasti výuky prostorové orientace a samostatného pohybu zrakově postižených dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních. Výstupem studia je dosažení kompetencí ke kvalifikovanému výkonu specializovaných činností v oblasti prostorové orientace a samostatného pohybu zrakově postižených.

Absolvent studia je schopen:

- provést komplexní funkční diagnostiku žáka a na jejím základě podle potřeb žáka; zpracovat individuální učební plán;
- pomoci žákovi dosáhnout maximální možné samostatnosti pohybu při zajištění jeho plné bezpečnosti při všech formách činnosti;
- minimalizovat dopad handicapu na osobnost klienta;
- aplikovat získané znalosti a dovednosti při realizaci potřebných úprav prostředí, které žáka obklopuje a ve kterém se pohybuje, a provádět základní poučení personálu a rodinných příslušníků žáka týkající se specifik samostatného pohybu a prostorové orientace zrakově postižených.

Kritéria výběru účastníků:

Studium je určeno pedagogickým pracovníkům, kteří vykonávají nebo hodlají vykonávat specializované činnosti v oblasti prostorové orientace zrakově postižených, mají zdravotní způsobilost k výkonu předpokládaných činností a disponují aktivní znalostí Braillova písma.

1. TEORIE

Cíl: Osvojení teoretických základů pro jejich úspěšnou aplikaci v praxi.

- Uvedení do problematiky, zjištění vstupních znalostí frekventantů studia.
- Osoba se zdravotním postižením, sociálně ekologické hledisko, psychologické hledisko.
- Specifické potřeby žáků se zrakovým postižením s ohledem na jejich věk, míru postižení, psychické a motorické předpoklady.

- Vnímání bez účasti zraku.
- Architektonické bariéry.
- Elektronické orientační pomůcky.
- Mapy a plány pro zrakově postižené – hlavní pravidla a principy zhotovování reliéfních map a plánů.
- Hlavní pravidla realizace této specializované činnosti – pozice pedagogického pracovníka vykonávajícího specializované činnosti v oblasti prostorové orientace zrakově postižených (dále jen PO ZP), zajištění bezpečnosti žáka, metodické a didaktické principy.

Hodinová dotace: 30–60 hodin.

2. PRAXE

2.1 ZKUŠENOSTNÍ TRÉNINK

Cíl: Bezpečné zvládnutí všech důležitých činností procesu POZP, dosažení mobility v podmínkách uměle navozené slepoty.

2.1.1 V INTERIÉRU

Techniky pohybu bez hole

- bezpečnostní držení: účel, použití, nácvik;
- trailling: účel, použití, nácvik (ve spojení s bezpečnostním držením, za pohybu), nalezení kliky, dveří, hledání předmětů spadlých na zem.

Chůze s vidícím průvodcem

- účel, hlavní pravidla, nácvik;
- střídání stran, chůze zúženým prostorem;
- chůze po schodech – nahoru, dolů;
- procházení dveřmi;
- zaujetí místa za stolem, usazení na židli.

Chůze po schodech bez hole – nahoru, dolů

Úvod do techniky dlouhé hole (TDH) – historie, účel, jednotlivé techniky, základní postoj, základní držení. TDH – nácvik:

- kluzná technika, kyvadlová technika, diagonální technika, tužkové držení;
- přechod ze základního do tužkového držení a zpět – nácvik;
- chůze podél vidící linie bez překážek / s překážkami.

Chůze po schodech s holí – nácvik TDH při samostatné chůzi po schodech (nahoru – dolů).

Hodinová dotace: 33–43 hodin.

2.1.2 V EXTERIÉRU

V klidném prostředí (park): nácvik a procvičování TDH.

- chůze po přímé asfaltové cestě, bez překážek, kontakt s vodící linií na přímé cestě;
- později zatáčky.

Chůze podle popisu

- jednoduchá trasa s překážkami;
- na komplikovanějších trasách se změnami sklonu terénu.

Chůze po schodech – schody jako součást popsané trasy.

V klidnějším městském prostředí.

TDH, nácvik orientační analyticko-syntetické činnosti (OASČ), základy OASČ.

- nácvik získávání a komplexního zpracovávání informací na cvičných trasách v budově (včetně otočných dveří);
- nácvik stavu bdělé pozornosti;
- nácvik určení vlastního stanoviště na trase;
- nácvik užívání prostředků veřejné dopravy.

Přecházení ulice – nácvik.

Používání eskalátorů – nácvik a procvičení (samostatná činnost).

Město, střední provoz.

Chůze podle popisu

- jednoduchá trasa podle zadání (kolem bloku domů) bez překážek, později s překážkami – obousměrně;
- procvičování základů OASČ – zejm. určení vlastního stanoviště na trase;
- složitější trasy podle zadání, přecházení ulic a používání eskalátorů;
- nácvik OASČ.

Komunikace s neznámými chodci – hlavní pravidla, techniky a strategie získávání informací, nácvik.

Rušné městské prostředí (centrum).

Chůze podle popisu, event. plánu, modelu atd.

- absolvování tras různé délky i stupně náročnosti v různých klimatických podmínkách, dosažení různých cílů na trase, nácvik a procvičování.
- Zcela samostatný pohyb: zvládnutí pocitu „psychické osamocenosti“ na trase různé délky a stupně náročnosti v různých klimatických podmínkách podle popisu, event. plánu, modelu; dosažení různých cílů na trase – nácvik a procvičování.

Hodinová dotace: 70–100 hodin.

Zkušenostní trénink celkem: 103–143 hodin.

3. DIDAKTIKA PO ZP

Cíl: Získání schopnosti jasně a přehledně vysvětlit jednotlivé činnosti, terapeuticky působit na žáka a zajistit jeho plnou bezpečnost. Prvky PO ZP – přímá chůze, odhad vzdáleností (1 m, 5 m), odhad úhlů (90°, 180°).

- Chůze s vidícím průvodcem.
- Techniky chůze bez hole.
- Chůze po schodech bez hole.
- Úvod do TDH.
- TDH – nácvik.
- Chůze po schodech s holí.

U každé činnosti jde o vysvětlení hlavních pravidel, plán a vedení nácviku (obsahově viz výše) v exteriéru:

- Nácvik TDH v klidném prostředí (park).
- Nácvik v klidném městském prostředí.
- Nácvik v rušnějším městském prostředí.
- Nácvik v rušném městském prostředí (centrum).

U každé činnosti jde o samostatnou přípravu učebního plánu, vedení činnosti, nácvik zpětnovazebního působení a pozic instruktora (obsahově viz výše).

Hodinová dotace: 83–103 hodin.

Zpětná vazba – rozbor videozáznamů. Kontrola vlastní činnosti při všech praktických činnostech v průběhu studia.

Hodinová dotace: 34–54 hodin.

Hodinová dotace celkem: 250–360 hodin.

Pozn.: Tato hodinová dotace se týká přímého vzdělávání (přednáška, seminář, praktický nácvik) a pohybuje se na **spodní hranici předpokládané evropským standardem** pro vzdělávání **univerzitní** (hodinové dotace pro organizace vzdělávající zájemce bez předchozího pedagogického vzdělání jsou o cca 1 500 až 2 000 hodin vyšší – a také nepoměrně dražší). Studium odborné literatury, zhotovování reliéfních map a plánů, právě tak, jako individuální příprava lekcí, nejsou v této hodinové dotaci započteny, protože tato potřeba je značně individuální (minimálně je třeba počítat se 100 hodinami, které však patří do **běžné přípravy ke studiu**, nikoli do placené výuky).

Studium je ukončeno závěrečnou zkouškou před hodnotící komisí, složenou zpravidla ze školitelů, zástupce zřizovatele nebo vysílající organizace a nevidomých, případně těžce zrakově postižených absolventů kursu PO ZP. Závěrečná zkouška se skládá z písemného testu teoretických znalostí, jehož úspěšné absolvování je předpokladem k výkonu praktické části zkoušky, jejímž minimálním obsahem je předvedení (části) lekce prostorové orientace s nevidomým nebo těžce zrakově postiženým absolventem kursu PO ZP. Vzhledem k tomu, že dopad vzdělávacího obsahu, který je absolventem studia předáván nevidomým a těžce zrakově postiženým, se přímo a trvale promítá do jejich aktivního života a bezprostředně ovlivňuje míru jejich inkluze do intaktní společnosti, je nezbytné, aby rozsah závěrečné zkoušky a systém hodnocení akreditovaného studia svými nároky zohledňoval vysoké odborné požadavky kladené na pedagogického pracovníka pracujícího s nevidomými nebo těžce zrakově postiženými klienty v oblasti PO ZP, ale i hledisko zajišťování bezpečnosti klienta v každé oblasti jeho činnosti. Proto MŠMT doporučuje, aby se obsah studia realizoval v horní hranici hodinového rozpětí. Úspěšný absolvent získává osvědčení o absolvování studia k výkonu specializovaných činností v oblasti prostorové orientace zrakově postižených.²²

²² Zdroj: MŠMT ČR. *Standardy pro udělování akreditací DVPP*. [online] 2014 [cit. 2014-04-14] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/standard-pro-udelovani-akreditaci-dvpp>

Příloha č. 23:

Standard studia k výkonu specializované činnosti speciálního pedagoga v oblasti školské logopedie, č. j. MSMT-50027/2013-1

Studium se uskutečňuje podle § 9 odst. 1 písm. e) vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

CÍLE STUDIA:

Cílem studia je prohloubení a rozšíření odborných znalostí speciálních pedagogů, získaných vysokoškolským magisterským studiem speciální pedagogiky se zaměřením na logopedii, tj. těch, kteří vykonali státní závěrečnou zkoušku z logopedie. Studium získají absolventi znalosti a dovednosti, které jsou nutné pro výkon odborných speciálněpedagogických činností v oblasti logopedické péče ve školství, tj. odborných specializovaných výkonů/činností, které provádějí speciální pedagogové – logopedi ve školství v oblasti školské logopedie a které přímo souvisejí s procesem logopedické diagnostiky. Zahrnuje proces diagnostiky zdravotního/řečového postižení, proces diferenciální diagnostiky, popis symptomatologie narušené komunikační schopnosti a etiopatogeneze jejího vzniku, zjišťování a určování speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, žáka a studenta, volbu a uplatňování odpovídajících intervenčních logopedických postupů a speciálně-pedagogických poradenských a vzdělávacích postupů.

Absolventi získají kompetence se zřetelem na aktuální potřeby pedagogické praxe, se zřetelem na specifika činností speciálních pedagogů v oblasti logopedie ve školství, kompetence pro uplatňování mezioborové a týmové spolupráce a etiky při řešení potřeb dětí, žáků a studentů s narušenou komunikační schopností, pro efektivní případový management a tvorbu inkluzivního vzdělávacího prostředí. Studium umožňuje propojení teorie s praxí a je koncipováno tak, aby rozšířilo znalosti frekventantů prostřednictvím detailního multidisciplinárního holistického pohledu na daný logopedický problém a způsobů jeho řešení včetně praktické aplikace.

KRITÉRIUM VÝBĚRU ÚČASTNÍKŮ:

Studium je určeno pedagogickým pracovníkům – speciálním pedagogům podle § 18 písm. a) zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, kteří magisterské studium speciální pedagogiky absolvovali se

zaměřením na logopedii, tj. vykonali státní závěrečnou zkoušku z logopedie, a kteří v rámci výkonu své profese speciálního pedagoga působí ve školách a školských poradenských zařízeních.

Kritériem pro výběr uchazeče je kopie dokladu o odborné kvalifikaci podle § 18 písm. a) zákona č. 563/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů a potvrzení zaměstnavatele o vykonávaném druhu práce ve školství.

Časová dotace: minimálně 250 hodin studia. Teoretická část je doplněna praktickými nálechy na pracovištích, která se věnují dětem, žákům a studentům s narušenou komunikační schopností, a rozborů konkrétních případů.

UKONČENÍ STUDIA:

Studium se ukončuje obhajobou závěrečné písemné práce a závěrečnou zkouškou před komisí. Součástí závěrečné zkoušky nebo obhajoby je rozbor kazuistiky dítěte/žáka/studenta s narušenou komunikační schopností, kterou absolvent zpracoval.

Úspěšným absolventům je vydáno osvědčení, které je opravňuje k výkonu specializovaných činností speciálních pedagogů v oblasti školské logopedie podle § 9 odst. 1 písm. e) vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

2. STRUKTURA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Obsah vzdělávacího programu vymezují tematické moduly:

MODUL I

Poruchy vývoje řeči – vývojová dysfázie

Obsah modulu shrnuje aktuální poznatky k problematice narušeného vývoje řeči se zaměřením na specificky narušený vývoj řeči (vývojovou dysfázii) jako samostatnou nosologickou jednotku. Prezentována je řada pojetí a klasifikací etiologie i komplexnost symptomatologie specificky narušené komunikační schopnosti. Popsán je proces logopedické diagnostiky, proces diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb, diferenciální diagnostiky a jeho mezipředmětové aspekty, proces logopedické intervence, uplatňování týmové práce a management případu, organizace podpory vzdělávání a inkluze dětí, žáků a studentů se specificky narušenou komunikační schopností.

Klíčové oblasti modulu:

Psychomotorický vývoj a jeho složky, kognitivní funkce, koordinačně motorické funkce, senzomotorické funkce, percepce, diskriminace, diferenciací, fonemické uvědomování, fonetika, fonologie, jazykové roviny, narušený vývoj řeči, specificky narušený vývoj řeči, vývojová dysfázie, klasifikace, etiologie a symptomatologie specificky narušeného vývoje řeči, diagnostika, logopedická diagnostika, diferenciální diagnostika, psychodiagnostika, anamnéza, kazuistický rozbor, logopedická intervence, specifické poruchy učení, neurovývojové poruchy, mezioborové vazby, interdisciplinární přístup a týmová práce, spolupráce s rodinou, psychologie, foniatrie, neurologie, psychiatrie, rehabilitace, podpora inkluze a vzdělávání dětí, žáků a studentů se specificky narušenou komunikační schopností, vzdělávací proces, didaktika, didaktické a kompenzační pomůcky.

Časová dotace: 50 hodin, z toho: 42 hodin teorie, 8 hodin praxe.

MODUL II.***Motorické poruchy řeči, dysartrie***

Modul shrnuje aktuální teorie týkající se nervových poruch a jejich dělení z neurologického a logopedického hlediska a návaznosti na logopedickou intervenci. Jsou analyzovány poruchy nervového vývoje z hlediska lékaře, logopeda a psychologa, jsou předloženy diagnostické a terapeutické postupy a možnosti, koncept rehabilitace v uceleném pojetí a propojení mezioborových aktivit v oblasti edukační, léčebné, sociální a pracovní. Popsán je proces logopedické intervence a uplatňování týmové práce, je podána charakteristika a principy organizace podpory vzdělávání a inkluze dětí, žáků a studentů s neurologicky podmíněným narušením komunikačních schopností.

Klíčové oblasti modulu:

Nervové poruchy, jejich dělení z neurologického hlediska, dysartrie, afázie, dysfagie, záchvatová onemocnění, poruchy afektivity a chování, kombinované vady, klasifikace, etiologie, symptomatologie, diagnostika, diferenciální diagnostika, logopedická diagnostika a intervence, terapie, metody, formy, orofaciální motorika, koncept bazální stimulace, formy komunikace, facilitace, komunikační prostředky, kompenzační pomůcky, rehabilitace, multidisciplinární a týmová práce, spolupráce s rodinou, anamnéza, kazuistický rozbor, podpora inkluze, včasná péče a vzdělávání dětí, žáků a studentů s neurogenním postižením řeči, vzdělávací proces, didaktika, didaktické a kompenzační pomůcky,

Časová dotace: 50 hodin, z toho: 42 hodin teorie, 8 hodin praxe.

MODUL III.***Poruchy sluchu***

Modul je zaměřen na aktuální poznatky v oblasti poruch sluchu, jejich klasifikaci, etiologii, symptomatologii a diagnostiku, na průběh logopedické/surdopedické diagnostiky,

intervence a dalších intervenčních postupů uplatňovaných u dětí, žáků a studentů se sluchovým postižením. Modul rozebírá komunikační systémy osob se sluchovým postižením a jejich volbu, rozebírá metody a prostředky podpory inkluze a vzdělávání dětí, žáků a studentů se sluchovým postižením, pojednává o rehabilitaci osob se sluchovým postižením, včasné péči a podpůrných službách pro osoby se sluchovým postižením. Dále pojednává o multidisciplinární a týmové práci a spolupráci s rodinou.

Klíčové oblasti modulu:

Sluchové postižení, sluchové vady, klasifikace, hluchoslepota, diagnostika, diferenciální diagnostika, foniatrická diagnostika vady sluchu, logopedická/surdopedická diagnostika, intervence, včasná intervence, psychodiagnostika, diagnostika speciálních vzdělávacích potřeb, rodina, komunikační systémy neslyšících a hluchoslepých, charakteristika komunikačních systémů, výběr komunikačního systému a jeho budování, český znakový jazyk, znakovaná čeština, manuální komponenty znaku, nemanuální komponenty znaku, odezírání, gramotnost, funkční gramotnost, komunikační kompetence, čtení s porozuměním, služby pro osoby se sluchovým postižením a hluchoslepé, kompenzační pomůcky pro osoby se sluchovým postižením, kochleární implantace, rehabilitace, multidisciplinární a týmová práce, anamnéza, kazuistický rozbor, podpora inkluze a vzdělávání dětí, žáků a studentů se sluchovým postižením, vzdělávací proces, didaktika, didaktické pomůcky.

Časová dotace: 48 hodin, z toho: 40 hodin teorie, 8 hodin praxe.

MODUL IV.

Vrozené vývojové vady v orofaciální oblasti, palatolalie, hlasové poruchy

Modul je zaměřen na aktuální poznatky z oblasti vrozených vad v orofaciální oblasti a na jejich souvislost s narušením komunikační schopnosti, jejich klasifikaci, etiologii, symptomatologii, incidenci, komplexní léčbu, lékařskou a logopedickou diagnostiku a intervenci, na problematiku insuficience regulace nosovosti. Zaměřuje se na souvislost vrozené vývojové vady obličeje s poruchou řeči, na syndromy rozštěpových vad, symptomatologii palatolálie, foniatrickou a logopedickou diagnostiku a intervenci, komplexní terapii, možnosti plastické chirurgie, multioborový a týmový přístup, spolupráci s rodinou a na podporu vzdělávání a inkluze dětí, žáků a studentů s narušenou komunikační schopností v důsledku postižení orofaciální oblasti. V modulu je zdůrazněn holistický přístup, rehabilitace, zahrnuje oblast poruch hlasu a foniatrickou a logopedickou intervenci u jedinců s poruchou hlasu.

Klíčové oblasti modulu:

Orofaciální oblast, funkce, rozštěpové vady obličeje, klasifikace, etiologie, symptomatologie, zvuk řeči a hlasu, nazalita, velofaryngeální funkce, poruchy nosovosti, zvuku řeči a hlasu, specifika vývoje řeči v souvislosti s orofaciálním rozštěpem a poruchou funkce velofaryngeální oblasti, diagnostika, logopedická diagnostika a intervence, palatolálie, klasifikace, symptomatologie, diagnostika, logopedická a foniatrická diagnostika a terapie, komplexní přístup, multioborový a týmový přístup, spolupráce s rodinou, možnosti plastické chirurgie,

včasná péče, hlas, fyziologie hlasu, hlasové poruchy, klasifikace, etiologie a symptomatologie hlasových poruch, reedukace a rehabilitace hlasu, hlasová technika, multioborový holistický přístup, anamnéza, kazuistický rozbor, podpora inkluze a vzdělávání dětí, žáků a studentů s poruchou hlasu a s narušenou komunikační schopností v důsledku postižení orofaciální oblasti.

Časová dotace: 50 hodin, z toho: 42 hodin teorie, 8 hodin praxe.

MODUL V.

Poruchy plynulosti řeči – koktavost

Modul prezentuje a analyzuje současné poznatky v oblasti poruch fluence řeči, zaměřuje se na problematiku koktavosti, na nové trendy v diagnostice a terapii koktavosti s ohledem na komplexnost přístupů k osobám s koktavostí, na multioborový přístup, týmovou práci, popis aktuálních metod terapie koktavosti a na hlediska jejich výběru v relaci s věkovou kategorií a potřebami osob s koktavostí. Prezentuje také nové trendy v postupech logopedické diagnostiky a intervence, diferenciální diagnostiky, aktuální diagnostické nástroje, podporu vzdělávání dětí, žáků a studentů s koktavostí, spolupráci s rodinou.

Klíčové oblasti modulu:

Plynulost řeči, tempo řeči, koktavost, symptomatologie, klasifikace, etiologie, logopedická diagnostika a intervence, diferenciální diagnostika, postupy, metody a nástroje diagnostiky, komplexnost přístupu a terapie, komplexní rehabilitace, anamnéza, kazuistický rozbor, podpora inkluze a vzdělávání dětí, žáků a studentů s koktavostí, holistický přístup, spolupráce s rodinou.

Časová dotace: 40 hodin, z toho: 32 hodin teorie, 8 hodin praxe.

MODUL VI.

Průřezová témata

Modul je zaměřen na uplatňování principů týmové a multioborové práce a spolupráce při výkonu logopedické péče ve školství. Oblast efektivní komunikace v týmu, vedení týmu, řízení případu, úlohu logopeda ve školství v týmu, oblast metodického vedení a dohledu/supervize, které vykonávají logopedové ve školství, zahrnuje oblast etiky výkonu logopedické péče ve školství.

Modul je dále obsahově zaměřen na aplikaci platného právního rámce, který se vztahuje k vzdělávání a poskytování poradenských služeb dětem, žákům a studentům se speciálními vzdělávacími potřebami s důrazem na cílovou skupinu dětí, žáků a studentů s narušenou komunikační schopností a zajišťování logopedické péče ve školství a její koordinaci.

Klíčová slova:

Dítě/žák/student se speciálními vzdělávacími potřebami, speciálněpedagogická podpora, poradenství, vzdělávání, výjimečně nadaný/nadané dítě/žák/student s narušenou komunikační schopností, právní rámec poskytování logopedické péče ve školství, case management, týmová práce, komunikace, mezioborová spolupráce, metodický dohled, supervize.

Časová dotace: 12 hodin.²³

²³ Zdroj: MŠMT ČR. *Standard studia k výkonu specializované činnosti speciálního pedagoga v oblasti školské logopedie*. [online] 2014 [2014-04-15] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/standard-studia-k-vykonu-specializovanych-cinnosti>

Příloha č. 24:

Standard kurzu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřeného na podporu přirozeného rozvoje řeči dětí – primární logopedickou prevencí

1. CÍLE STUDIA:

Absolvent porozumí obsahu a pojetí primární logopedické prevence, získá kompetenci k podpoře přirozeného vývoje dětské řeči uskutečňované v rámci školních vzdělávacích programů. Získá povědomí o pěstování kultury mluvního projevu.

Absolvent získá schopnost porozumět průběhu vývoje dětské řeči a rizikům, která se mohou ve vývoji řeči projevovat. Absolvent získá znalosti a praktické dovednosti z oblasti účinné podpory rozvoje dětské řeči ve všech složkách, a to jak v oblasti porozumění řeči, tak ve složce expresivní, v oblasti obsahové i formální. Je připraven působit na rozvoj předpokladů potřebných pro budoucí osvojování dovedností čtení a psaní dětí ve školním věku.

Absolvent získá způsobilost rozvíjet u dětí dovednosti potřebné pro dobrý vývoj artikulace, bude seznámen s nejčastějšími odchylkami ve vývoji artikulace.

Absolvent se orientuje v základních kategoriích narušené komunikační schopnosti, je schopen využívat získané znalosti ke spolupráci se školskými poradenskými zařízeními. Je schopen poskytovat poradenské služby rodičům / zákonným zástupcům ve smyslu doporučení kvalifikované logopedické intervence pro děti a žáky v rezortu školství a zdravotnictví.

Kritéria výběru účastníků:

Studium je určeno pedagogickým pracovníkům, kteří se v rámci výkonu své profese a v kontextu školního vzdělávacího programu věnují řečové výchově, podpoře komunikační kompetence dětí a primární prevenci narušeného vývoje dětské řeči. Studium je zejména určeno pro učitele/učitelky mateřské školy nebo přípravné třídy základní školy.

Kritériem pro výběr uchazeče je doklad o odborné kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost (zákon č. 563/2004 Sb. v platném znění) učitele nebo vychovatele a písemný souhlas ředitele školy s realizací pedagogické praxe frekventanta kurzu.

Řeč frekventanta nevykazuje znaky narušené komunikační schopnosti.

Časová dotace: 60 hodin studia, z toho 40 hodin přímé výuky formou přednášek, seminářů a konzultací a 20 hodin pedagogické praxe.

Ukončení studia:

Studium je ukončeno závěrečným pohovorem a rozбором kazuistiky, kterou absolvent zpracoval na základě pedagogické praxe zaměřené na provádění aktivit v oblasti logopedické prevence. Úspěšným absolventům je vydáno osvědčení, které je opravňuje k výkonu činností logopedického asistenta podle čl. IV. písmeno c) Metodického doporučení č. j. 14712/2009-61 k zabezpečení logopedické péče ve školství, tj. k činnostem na podporu přirozeného rozvoje komunikačních schopností a dovedností dětí a k činnostem na prevenci vzniku poruch řeči a čtenářských obtíží.

2. STRUKTURA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

MODUL I

Systém logopedické péče

Logopedie jako obor, okruh působnosti a význam logopedie, systém logopedické péče v ČR (logopedická péče ve zdravotnictví, logopedická péče ve školství), mezirezortní spolupráce. Metodické doporučení č. j. 14 712/2009-61 k zabezpečení logopedické péče ve školství, personální zabezpečení logopedické péče ve školství, spolupráce zúčastněných aktérů, systém podpůrných opatření ve školství, zakotvení logopedické péče ve školách, školských poradenských zařízeních, zakotvení logopedické péče v systému vzdělávacích programů (RVP, ŠVP, IVP).

2 hodiny

MODUL II

Ontogenetický vývoj řeči

Lidská řeč, jazyk. Průběh a etapy ontogenetického vývoje řeči, principy a faktory procesu osvojování řeči, rizika, vývojová hlediska osvojování řeči, jazykové roviny, vztah myšlení–řeč–motorika, sluchová percepce, sluchová diferenciaci, zraková percepce a diferenciaci. Koncept podpory rozvoje dětské řeči, základní znalosti o mluvních orgánech, základní charakteristika českých hlásek.

8 hodin

MODUL III

Fyziologický a narušený vývoj řeči

Orientační logopedické vyšetření – cíl, struktura, využití. Základní charakteristika narušené komunikační schopnosti, nejčastější druhy narušené komunikační schopnosti, pedagogické přístupy k dětem s narušenou komunikační schopností, podpůrné služby, vytváření inkluzivního prostředí třídy, spolupráce se školským poradenským zařízením a s rodiči, mezirezortní spolupráce.

8 hodin

MODUL IV

Metody a postupy podpory rozvoje dětské řeči

Podpora rozvoje komunikační schopnosti v komplexním pojetí celkového rozvoje osobnosti dítěte. Metody a postupy rozvíjení souvztažných funkcí hrubé a jemné motoriky, grafomotoriky, vnímání a rozlišování zvuků, fonémů, rytmu, prostorové a časové orientace, orientace v tělesném schématu. Stimulační programy podpory rozvoje komunikační schopnosti ve složce obsahové, zvukové, gramatické, pragmatické, pedagogické zásady. Hlasová hygiena, zásady hlasové hygieny. Teoretická východiska a praktické ukázky konkrétních aktivit. Organizace primární logopedické prevence v činnosti školy, dokumentace.

22 hodin

MODUL V

Pedagogická praxe – 20 hodin

V průběhu praxe frekventanti aplikují poznatky získané v průběhu teoretické části kurzu ve své přímé práci s dětmi, vedou záznam o konané praxi. Na základě získaných poznatků z pedagogické praxe zpracují kazuistiku, která bude předložena v rámci ukončení studia.²⁴

²⁴ Zdroj: MŠMT ČR. *Standard studia k výkonu specializované činnosti speciálního pedagoga v oblasti školské logopedie*. [online] 2014 [cit. 2014-04-14] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/standard-studia-k-vykonu-specializovanych-cinnosti>

Příloha č. 25:

Standard studia pedagogiky k získání kvalifikace pedagoga volného času, který vykonává komplexní přímou pedagogickou činnost v zájmovém vzdělávání ve školách a školských zařízeních pro zájmové vzdělávání (č. j. MSMT-42447/2013)

Studium pedagogiky podle § 22 odst. 1 písm. b) zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a § 3 odst. 2 písm. c) vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému, ve znění pozdějších předpisů.

Cíle studia pedagogiky: Absolvent získá znalosti a dovednosti v oblasti pedagogiky a psychologie, které jsou předpokladem pro výkon činnosti pedagoga volného času vykonávajícího komplexní přímou pedagogickou činnost v zájmovém vzdělávání.

Kritéria výběru účastníků: Studium je určeno pro pedagogické pracovníky, kteří získali minimálně střední vzdělání s maturitní zkouškou získané ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání.

Hodinová dotace: minimálně 120 vyučovacích hodin.

Ukončení studia: Studium se ukončuje obhajobou závěrečné písemné práce a závěrečnou zkouškou před komisí. Po jejím úspěšném složení získává absolvent osvědčení.

Poznámka: Absolvent SŠ s maturitou získá odbornou kvalifikaci pedagoga volného času a asistenta pedagoga.

Absolvent VOŠ nebo VŠ získá odbornou kvalifikaci pedagoga volného času, vychovatele a asistenta pedagoga.

OBSAH STUDIA:

1. TEMATICKÝ OKRUH: ZÁKLADY SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKY A PSYCHOLOGIE. DYNAMIKA SKUPINY

Základní témata: Základy sociální pedagogiky, význam pro práci se skupinou, socializace jako celoživotní proces, sociální role, sociální učení, šikana, práce s pravidly (utváření pravidel a sankcí, otevřená komunikace), profil pedagoga volného času (význam osobnosti pedagoga pro práci se skupinou, interakce pedagog–žák/účastník, osobnostní a kvalifikační předpoklady pedagogické profese).

2. TEMATICKÝ OKRUH: ZÁKLADY PEDAGOGICKÉ PSYCHOLOGIE. APLIKOVANÁ PSYCHOLOGIE – OSOBNOST

Základní témata: Psychologie učení – druhy, podmínky, styly, osobnost učitele a žáka a vztahy mezi nimi, pedagogická diagnostika, základní rozdělení speciálních vzdělávacích potřeb žáků a pedagogické principy při práci s nimi, možnosti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, individuální přístup, metody a zásady inkluze, rozvoj potenciálu jednotlivce. Osobnost, determinace osobnosti – sociální, psychická, biologická a vývojová psychologie a pedagogické principy práce s žákem dle jednotlivých vývojových fází člověka, vlastnosti, schopnosti, dovednosti (ontogeneze a fylogeneze, lidská psychika, temperament, důležité procesy a jevy, myšlení, vnímání, představivost, paměť, emoce a vůle, základní činnosti člověka – hra a učení, práce, činnosti ve volném čase, psychohygiena směřovaná na práci pedagoga, psychohygiena pedagogického procesu směřovaná na dítě.

3. TEMATICKÝ OKRUH: OBECNÁ DIDAKTIKA – ZÁKLADY A VHLED DO PROBLEMATIKY

Základní témata: Práce s očekáváním, terminologie obecné didaktiky, prekoncepty vyučovacího procesu, teorie různých pojetí vyučování – charakteristika transmisivního a konstruktivistického pojetí, struktura vyučovacího procesu – myšlenková mapa, sebepoznání, metody vytváření pozitivní ovlivnitelnosti ve skupině.

4. TEMATICKÝ OKRUH: SOCIÁLNÍ INTERAKCE A SOCIÁLNĚ PSYCHOLOGICKÉ PROFESNÍ DOVEDNOSTI PEDAGOGA. KOMUNIKATIVNÍ DOVEDNOSTI

Základní témata: Komunikační hry, kontaktní cvičení, sehrávka skupiny, osobnostní komunikační dispozice, vedení dialogu, dialogická cvičení, výběr informací a jeho podmínky, uspořádání informací, funkce a formy sdělování, argumentace, chyby v argumentaci, rolová hra a role v komunikaci, faktory ovlivňující výstavbu projevu, strategie rozhodování, veřejný proslav, techniky evaluace zaměřené na komunikační dovednosti.

5. TEMATICKÝ OKRUH: PRÁVNÍ PŘEDPISY A JEJICH APLIKACE

Základní témata: zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 262/2006 Sb. (zákoník práce) ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 106/2001 Sb., o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti, ve znění pozdějších předpisů, rámcové a školní vzdělávací programy.

Poznámka: výčet právních předpisů není taxativní a bude aktualizován v návaznosti na stav právního řádu.

6. TEMATICKÝ OKRUH: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ / OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)

Základní témata: Teorie a historie osobnostní a sociální výchovy, techniky zaměřené na sebepoznání (hodnoty a postoje a nácvik vedení zpětné vazby), rizika a hranice OSV se zaměřením na témata sebepoznání v rámci technik a aktivit realizovaných ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání s velkým důrazem na osobnost pedagoga, etiku a cíle, techniky zaměřené na sebehodnocení, reflexe pedagogického zaměření na stanovení jasných cílů OSV, reflexe ve skupině, modelové situace – práce ve skupinách s následným rozбором.

7. TEMATICKÝ OKRUH: ZÁKLADY OBECNÉ PEDAGOGIKY, PEDAGOGIKY VOLNÉHO ČASU. ZÁŽITKOVÁ PEDAGOGIKA

Základní témata: Pedagogika (praxe a věda), speciální a sociální pedagogika, soudobé teorie vzdělávání, funkce a pojmy moderní pedagogiky, pedagogika volného času odlišnosti, moderní pedagogické trendy pedagogiky volného času, teoretické koncepty zážitkové pedagogiky, typologie cílů zážitkové pedagogiky, volný čas, historie, vývoj, profesní organizace poskytující zájmové a neformální vzdělávání, typologie a třídění herních aktivit, celostní motivace, zpětná vazba (teorie, typologie, metody a nácvik), kompetence účastníka zájmového vzdělávání, bezpečnost v rámci pobytových akcí.

8. TEMATICKÝ OKRUH: TEORIE VÝCHOVY

Základní témata: Výchova, výklad pojmu, funkce, cíle, principy, složky, činitelé výchovy, výchovný proces, roviny pedagogického působení, výchova k prosociálnímu jednání, problematika autority, děti a mládež v současné společnosti a jejich výchova, otázka vychovatelnosti, moc a dosah výchovy, pojetí výchovy podle vztahu vychovatele a vychovávaného, výchovný proces ve vztahu k jednotlivým složkám osobnosti, výchovné aktivity školní

družiny a školního klubu a dalších školských zařízení pro zájmové vzdělávání, rizikové chování – specifické oblasti rizikového chování dětí a mládeže, prevence rizikového chování v pedagogice volného času.

Doporučená **struktura závěrečné písemné práce** opisující vybranou výchovně-vzdělávací aktivitu:

- Jméno a příjmení autora.
- Název.
- Cílová skupina.
- Klíčová slova.
- Cíle.
- Vybrané kompetence absolventa, na které je aktivita zaměřena.
- Forma vzdělávání.
- Metody vzdělávání (popište metody ve vazbě na dosažení cílů).
- Počet účastníků.
- Časová dotace (v hodinách).
- Didaktické pomůcky (vše, co umožňuje dosažení cílů).
- Popis teoretické části.
- Popis praktické části (postup).
- Způsob ověření dosažených výsledků.
- Sebereflexe pedagoga.
- Přílohy (použitá literatura, podklady pro účastníky atp. – volitelné).

Zařazení jednotlivých témat do ucelených vzdělávacích bloků je v kompetenci realizátora studia.²⁵

²⁵ Zdroj: MŠMT ČR. *Standard studia pedagogiky k získání kvalifikace pedagoga volného času, který vykonává komplexní přímou pedagogickou činnost v zájmovém vzdělávání ve školách a školských zařízeních pro zájmové vzdělávání (120 hodin)*. [online] 2014 [cit. 2014-04-16] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/standard-studia-pedagogiky-k-ziskani-kvalifikace-pedagoga-2>

Příloha č. 26:

Program – Speciální pedagogika

SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKA studium podle § 2 vyhlášky č. 317/2005 Sb. ke splnění kvalifikačních předpokladů v oblasti speciálněpedagogických věd	
Pracoviště garantující progr. CŽV odborně	Ústav speciálněpedagogických studií PdF UP v Olomouci
Odborný garant	doc. PhDr. Eva Souralová, Ph.D. – ředitelka ústavu
Manager	Mgr. Zdeňka Kozáková, Ph.D.
Akreditace	42917/2013-1-1030
Program CŽV určen pro	pedagogické pracovníky
Požadavky k přijetí	• správně vyplněná a podaná elektronická nebo písemná interní přihláška ke vzdělávání v programu CŽV (viz web CCV – http://www.ccv.upol.cz/ – oddíl „Přihlášky“) • ověřená kopie dokladů o získání způsobilosti • strukturovaný životopis • zaplacení administrativního poplatku ve výši 300,-
Délka / frekv. setkání	5 semestrů / cca 1–2krát za měsíc (pátek nebo sobota)
Uplatnění absolventa	získání znalostí a dovedností pro práci ve třídě, škole nebo v zařízení pro osoby se speciálními vzdělávacími potřebami (pracovník ve třídě, škole nebo v zařízení pro jedince se speciálními vzdělávacími potřebami v souladu s předcházející odbornou kvalifikací)
Počet účastníků	min. 6, max. 30
Použité formy práce	kombinace prezenčního a distančního studia s využitím on-line nebo off-line aktivit prostřednictvím webových stránek, proto je nezbytné, aby účastníci programu CŽV měli přístup k počítači s připojením k internetu
Způsob ukončení	závěrečná zkouška z předmětů: • Speciální pedagogika • Zvolená specializace • Metodika dle specializace obhajoba závěrečné písemné práce
Doklad o absolvování	osvědčení o absolvování studia podle § 2 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů

Poznámka	Ve výši poplatku za účast v tomto programu CŽV je zahrnut mimo nákladů souvisejících s výukou i přístup do e-learningového prostředí Unifor, ve kterém může probíhat administrace programu CŽV (včetně přihlašování ke zkouškám, odevzdávání úkolů a samostatných prací) a komunikace s vyučujícími (tutory) a v němž mohou být účastníkům programů CŽV zpřístupňovány materiály v elektronické podobě. Ve výši poplatku za účast v programu CŽV nejsou zahrnuty případné náklady na nadstandardní činnosti a služby (opakované konzultace; kurzy a soustředění, které nejsou v učebním plánu; exkurze; praxe; materiální pomůcky; opravné závěrečné zkoušky; opravné obhajoby závěrečné písemné práce apod.).
Specializace	Každá speciálněpedagogická specializace je realizována za výše uvedených podmínek pouze v případě, že si ji zvolí nejméně 6 účastníků tohoto programu CŽV. Specializace není realizována v případě, že se k jejímu studiu přihlásí v daném akademickém roce méně než 6 účastníků studia.

VZDĚLÁVACÍ PLÁN

1. až 3. ročník – specializace E T O P E D I E										
Studijní předmět	Kredity	Zkratky předmětů	Počet hodin						Ukončení	
			Z			L				
			p v	ola	px	p v	ola	px	Z	L
1. ročník – společný pro všechny specializace										
Úvod do studia	1	USS/WSUVS	0	0	2	0	0	0	Zp	-
Speciální pedagogika s dějinami 1	4	USS/WSSP1	6	2	0	0	0	0	Zp	-
Speciální pedagogika s dějinami 2	10	USS/WSSP2	0	0	0	8	4	0	-	Zk
Somatologie a somatopatologie	10	KAZ/WSOMP	10	2	0	0	0	0	Zk	-
Patopsychologie 1	4	KPS/WPAT1	6	2	0	0	0	0	Zp	-
Patopsychologie 2	4	KPS/WPAT2	0	0	0	6	2	0	-	Zp
Legislativa handicapovaných 1	4	USS/WSLH1	4	2	0	0	0	0	Zp	-
Legislativa handicapovaných 2	4	USS/WSLH2	0	0	0	4	0	0	-	Zp
Sociální patologie	6	KPG/WSOCP	8	2	0	0	0	0	Ko	-
Lékařská propedeutika 1	4	USS/WSLP1	4	2	0	0	0	0	Zp	-
Lékařská propedeutika 2	9	USS/WSLP2	0	0	0	8	4	0	-	Zk
1. ročník – celkem	60	88	38	12	2	26	10	0	1Zk; 1Ko	2Zk
2. ročník										
Speciální psychiatrie pro etopedy, psychopedy a SPU (Ticháčková)	7	USS/WSSPS	8	2	0	0	0	0	Zk	-
Terapeutické metody ve speciální pedagogice 1	3	USS/WSTM1	4	2	0	0	0	0	Zp	-
Terapeutické metody ve speciální pedagogice 2	8	USS/WSTM2	0	0	0	6	0	0	-	Zk
Etopedie 1	3	USS/WSET1	10	0	0	0	0	0	Zp	-
Etopedie 2	3	USS/WSET2	0	0	0	10	2	0	-	Zp
Psychopedie nevýběrová	5	USS/WSPSN	0	0	0	8	2	0	-	Ko
Specifické poruchy učení nevýběrové	5	USS/WSSPU	0	0	0	8	2	0	-	Ko
Somatopedie nevýběrová	5	USS/WSSON	0	0	0	8	2	0	-	Ko
Logopedie nevýběrová	5	USS/WSLON	8	2	0	0	0	0	Ko	-
Tyflopedie nevýběrová	5	USS/WSTYN	8	2	0	0	0	0	Ko	-
Surdopedie nevýběrová	5	USS/WSSUN	8	2	0	0	0	0	Ko	-
Seminář k závěrečné práci 1	3	USS/WSZP1	0	0	4	0	0	0	Zp	-
Exkurze do speciálních zařízení	3	USS/WSEXK	0	0	0	0	0	4	-	Zp
2. ročník – celkem	60	112	46	10	4	40	8	4	1Zk; 3Ko	1Zk; 3Ko
3. ročník										
Etopedie 3	18	USS/WSET3	8	2	0	0	0	0	Zk	-
Speciální metodika pro etopedy	15	USS/WSMET	12	4	0	0	0	0	Zp	-
Seminář k závěrečné práci 2	12	USS/WSZP2	0	0	4	0	0	0	Zp	-
Odborná praxe *	15	USS/WSOPX	0	0	20	0	0	0	Zp	-
3. ročník – celkem	60	50	20	6	24	0	0	0	1Zk	-
C E L K E M	180	250	104	28	30	66	18	4		
Z – zimní semestr; L – letní semestr; pv – prezenční výuka; ola – on-line nebo off-line aktivity; px – praxe; Zp – zápočet; Ko – kolokvium; Zk – zkouška * Odbornou praxi dle pokynů katedry absolvují účastníci programu ČŽV, kteří nepůsobí na příslušném typu zařízení. Ostatní ji absolvují v zařízení, kde působí, po dohodě s vedením tohoto zařízení.										

1. až 3. ročník – specializace PSYCHOPEDIE										
Studijní předmět	Kredity	Zkratky předmětů	Počet hodin						Ukončení	
			Z			L				
			pv	ola	px	pv	ola	px	Z	L
1. ročník – společný pro všechny specializace										
Úvod do studia	1	USS/WSUVS	0	0	2	0	0	0	Zp	-
Speciální pedagogika s dějinami 1	4	USS/WSSP1	6	2	0	0	0	0	Zp	-
Speciální pedagogika s dějinami 2	10	USS/WSSP2	0	0	0	8	4	0	-	Zk
Somatologie a somatopatologie	10	KAZ/WSOMP	10	2	0	0	0	0	Zk	-
Patopsychologie 1	4	KPS/WPAT1	6	2	0	0	0	0	Zp	-
Patopsychologie 2	4	KPS/WPAT2	0	0	0	6	2	0	-	Zp
Legislativa handicapovaných 1	4	USS/WSLH1	4	2	0	0	0	0	Zp	-
Legislativa handicapovaných 2	4	USS/WSLH2	0	0	0	4	0	0	-	Zp
Sociální patologie	6	KPG/WSOCP	8	2	0	0	0	0	Ko	-
Lékařská propedeutika 1	4	USS/WSLP1	4	2	0	0	0	0	Zp	-
Lékařská propedeutika 2	9	USS/WSLP2	0	0	0	8	4	0	-	Zk
1. ročník – celkem	60	88	38	12	2	26	10	0	1Zk; 1Ko	2Zk
2. ročník										
Speciální psychiatrie pro etopedy, psychopedy a SPU (<i>Ticháčeková</i>)	7	USS/WSSPS	8	2	0	0	0	0	Zk	-
Terapeutické metody ve speciální pedagogice 1	3	USS/WSTM1	4	2	0	0	0	0	Zp	-
Terapeutické metody ve speciální pedagogice 2	8	USS/WSTM2	0	0	0	6	0	0	-	Zk
Psychopedie 1	3	USS/WSPPS1	10	0	0	0	0	0	Zp	-
Psychopedie 2	3	USS/WSPPS2	0	0	0	10	2	0	-	Zp
Etopedie nevýběrová	5	USS/WSETN	0	0	0	8	2	0	-	Ko
Specifické poruchy učení nevýběrové	5	USS/WSPPU	0	0	0	8	2	0	-	Ko
Somatopedie nevýběrová	5	USS/WSOON	0	0	0	8	2	0	-	Ko
Logopedie nevýběrová	5	USS/WSLON	8	2	0	0	0	0	Ko	-
Tyflopedie nevýběrová	5	USS/WSSTYN	8	2	0	0	0	0	Ko	-
Surdopedie nevýběrová	5	USS/WSOON	8	2	0	0	0	0	Ko	-
Seminář k závěrečné práci 1	3	USS/WSZP1	0	0	4	0	0	0	Zp	-
Exkurze do speciálních zařízení	3	USS/WSEXK	0	0	0	0	0	4	-	Zp
2. ročník – celkem	60	112	46	10	4	40	8	4	1Zk; 3Ko	1Zk; 3Ko
3. ročník										
Psychopedie 3	18	USS/WSPPS3	8	2	0	0	0	0	Zk	-
Speciální metodika pro psychopedy	15	USS/WSMPS	12	4	0	0	0	0	Zp	-
Seminář k závěrečné práci 2	12	USS/WSZP2	0	0	4	0	0	0	Zp	-
Odborná praxe *	15	USS/WSOPX	0	0	20	0	0	0	Zp	-
3. ročník – celkem	60	50	20	6	24	0	0	0	1Zk	-
CELKEM	180	250	104	28	30	66	18	4		
Z – zimní semestr; L – letní semestr; pv – prezenční výuka; ola – on-line nebo off-line aktivity; px – praxe; Zp – zápočet; Ko – kolokvium; Zk – zkouška * Odbornou praxi dle pokynů katedry absolvují účastníci programu ČŽV, kteří nepůsobí na příslušném typu zařízení. Ostatní ji absolvují v zařízení, kde působí, po dohodě s vedením tohoto zařízení.										

1. až 3. ročník – specializace SPECIFICKÉ PORUCHY UČENÍ										
Studijní předmět	Kredity	Zkratky předmětů	Počet hodin						Ukončení	
			Z			L				
			pv	ola	px	pv	ola	px	Z	L
1. ročník – společný pro všechny specializace										
Úvod do studia	1	USS/WSUVS	0	0	2	0	0	0	Zp	-
Speciální pedagogika s dějinami 1	4	USS/WSSP1	6	2	0	0	0	0	Zp	-
Speciální pedagogika s dějinami 2	10	USS/WSSP2	0	0	0	8	4	0	-	Zk
Somatologie a somatopatologie	10	KAZ/WSOMP	10	2	0	0	0	0	Zk	-
Patopsychologie 1	4	KPS/WPAT1	6	2	0	0	0	0	Zp	-
Patopsychologie 2	4	KPS/WPAT2	0	0	0	6	2	0	-	Zp
Legislativa handicapovaných 1	4	USS/WSLH1	4	2	0	0	0	0	Zp	-
Legislativa handicapovaných 2	4	USS/WSLH2	0	0	0	4	0	0	-	Zp
Sociální patologie	6	KPG/WSOCP	8	2	0	0	0	0	Ko	-
Lékařská propedeutika 1	4	USS/WSLP1	4	2	0	0	0	0	Zp	-
Lékařská propedeutika 2	9	USS/WSLP2	0	0	0	8	4	0	-	Zk
1. ročník – celkem	60	88	38	12	2	26	10	0	1Zk; 1Ko	2Zk
2. ročník										
Speciální psychiatrie pro etopedy, psychopedy a SPU (Ticháčeková)	7	USS/WSSPS	8	2	0	0	0	0	Zk	-
Terapeutické metody ve speciální pedagogice 1	3	USS/WSTM1	4	2	0	0	0	0	Zp	-
Terapeutické metody ve speciální pedagogice 2	8	USS/WSTM2	0	0	0	6	0	0	-	Zk
Specifické poruchy učení 1	3	USS/WSPU1	10	0	0	0	0	0	Zp	-
Specifické poruchy učení 2	3	USS/WSPU2	0	0	0	10	2	0	-	Zp
Psychopedie nevýběrová	5	USS/WSPSN	0	0	0	8	2	0	-	Ko
Etopedie nevýběrová	5	USS/WSETN	0	0	0	8	2	0	-	Ko
Somatopedie nevýběrová	5	USS/WSSON	0	0	0	8	2	0	-	Ko
Logopedie nevýběrová	5	USS/WSLON	8	2	0	0	0	0	Ko	-
Tyflopedie nevýběrová	5	USS/WSTYN	8	2	0	0	0	0	Ko	-
Surdopedie nevýběrová	5	USS/WSSUN	8	2	0	0	0	0	Ko	-
Seminář k závěrečné práci 1	3	USS/WSZP1	0	0	4	0	0	0	Zp	-
Exkurze do speciálních zařízení	3	USS/WSEXK	0	0	0	0	0	4	-	Zp
2. ročník – celkem	60	112	46	10	4	40	8	4	1Zk; 3Ko	1Zk; 3Ko
3. ročník										
Specifické poruchy učení 3	18	USS/WSPU3	8	2	0	0	0	0	Zk	-
Speciální metodika pro SPU	15	USS/WSMPU	12	4	0	0	0	0	Zp	-
Seminář k závěrečné práci 2	12	USS/WSZP2	0	0	4	0	0	0	Zp	-
Odborná praxe *	15	USS/WSOPX	0	0	20	0	0	0	Zp	-
3. ročník – celkem	60	50	20	6	24	0	0	0	1Zk	-
CELKEM	180	250	104	28	30	66	18	4		
Z – zimní semestr; L – letní semestr; pv – prezenční výuka; ola – on-line nebo off-line aktivity; px – praxe; Zp – zápočet; Ko – kolokvium; Zk – zkouška * Odbornou praxi dle pokynů katedry absolvují účastníci programu ČŽV, kteří nepůsobí na příslušném typu zařízení. Ostatní ji absolvují v zařízení, kde působí, po dohodě s vedením tohoto zařízení.										

1. až 3. ročník – specializace SOMATOPEDIE										
Studijní předmět	Kredity	Zkratky předmětů	Počet hodin						Ukončení	
			Z			L				
			pv	ola	px	pv	ola	px	Z	L
1. ročník – společný pro všechny specializace										
Úvod do studia	1	USS/WSUVS	0	0	2	0	0	0	Zp	-
Speciální pedagogika s dějinami 1	4	USS/WSSP1	6	2	0	0	0	0	Zp	-
Speciální pedagogika s dějinami 2	10	USS/WSSP2	0	0	0	8	4	0	-	Zk
Somatologie a somatopatologie	10	KAZ/WSOMP	10	2	0	0	0	0	Zk	-
Patopsychologie 1	4	KPS/WPAT1	6	2	0	0	0	0	Zp	-
Patopsychologie 2	4	KPS/WPAT2	0	0	0	6	2	0	-	Zp
Legislativa handicapovaných 1	4	USS/WSLH1	4	2	0	0	0	0	Zp	-
Legislativa handicapovaných 2	4	USS/WSLH2	0	0	0	4	0	0	-	Zp
Sociální patologie	6	KPG/WSOCP	8	2	0	0	0	0	Ko	-
Lékařská propedeutika 1	4	USS/WSLP1	4	2	0	0	0	0	Zp	-
Lékařská propedeutika 2	9	USS/WSLP2	0	0	0	8	4	0	-	Zk
1. ročník – celkem	60	88	38	12	2	26	10	0	1Zk; 1Ko	2Zk
2. ročník										
Ortopedie, kineziol., speciál. neurolog. pro somatopedy <i>(Palčák???)</i>	7	USS/WSORT	8	2	0	0	0	0	Zk	-
Terapeutické metody ve speciální pedagogice 1	3	USS/WSTM1	4	2	0	0	0	0	Zp	-
Terapeutické metody ve speciální pedagogice 2	8	USS/WSTM2	0	0	0	6	0	0	-	Zk
Somatopedie 1	3	USS/WSSO1	10	0	0	0	0	0	Zp	-
Somatopedie 2	3	USS/WSSO2	0	0	0	10	2	0	-	Zp
Psychopedie nevýběrová	5	USS/WSPSN	0	0	0	8	2	0	-	Ko
Specifické poruchy učení nevýběrové	5	USS/WSSPU	0	0	0	8	2	0	-	Ko
Etopedie nevýběrová	5	USS/WSETN	0	0	0	8	2	0	-	Ko
Logopedie nevýběrová	5	USS/WSLON	8	2	0	0	0	0	Ko	-
Tyflopédie nevýběrová	5	USS/WSTYN	8	2	0	0	0	0	Ko	-
Surdopedie nevýběrová	5	USS/WSSUN	8	2	0	0	0	0	Ko	-
Seminář k závěrečné práci 1	3	USS/WSZP1	0	0	4	0	0	0	Zp	-
Exkurze do speciálních zařízení	3	USS/WSEXK	0	0	0	0	0	4	-	Zp
2. ročník – celkem	60	112	46	10	4	40	8	4	1Zk; 3Ko	1Zk; 3Ko
3. ročník										
Somatopedie 3	18	USS/WSSO3	8	2	0	0	0	0	Zk	-
Speciální metodika pro somatopedy	15	USS/WSMSO	12	4	0	0	0	0	Zp	-
Seminář k závěrečné práci 2	12	USS/WSZP2	0	0	4	0	0	0	Zp	-
Odborná praxe *	15	USS/WSOPX	0	0	20	0	0	0	Zp	-
3. ročník – celkem	60	50	20	6	24	0	0	0	1Zk	-
CELKEM	180	250	104	28	30	66	18	4		
Z – zimní semestr; L – letní semestr; pv – prezenční výuka; ola – on-line nebo off-line aktivity; px – praxe; Zp – zápočet; Ko – kolokvium; Zk – zkouška * Odbornou praxi dle pokynů katedry absolvují účastníci programu ČŽV, kteří nepůsobí na příslušném typu zařízení. Ostatní ji absolvují v zařízení, kde působí, po dohodě s vedením tohoto zařízení.										

1. až 3. ročník – specializace LOGOPEDIE										
Studijní předmět	Kredity	Zkratky předmětů	Počet hodin						Ukončení	
			Z			L			Z	L
			pv	ola	px	pv	ola	px		
1. ročník – společný pro všechny specializace										
Úvod do studia	1	USS/WSUVS	0	0	2	0	0	0	Zp	-
Speciální pedagogika s dějinami 1	4	USS/WSSP1	6	2	0	0	0	0	Zp	-
Speciální pedagogika s dějinami 2	10	USS/WSSP2	0	0	0	8	4	0	-	Zk
Somatologie a somatopatologie	10	KAZ/WSOMP	10	2	0	0	0	0	Zk	-
Patopsychologie 1	4	KPS/WPAT1	6	2	0	0	0	0	Zp	-
Patopsychologie 2	4	KPS/WPAT2	0	0	0	6	2	0	-	Zp
Legislativa handicapovaných 1	4	USS/WSLH1	4	2	0	0	0	0	Zp	-
Legislativa handicapovaných 2	4	USS/WSLH2	0	0	0	4	0	0	-	Zp
Sociální patologie	6	KPG/WSOCP	8	2	0	0	0	0	Ko	-
Lékařská propedeutika 1	4	USS/WSLP1	4	2	0	0	0	0	Zp	-
Lékařská propedeutika 2	9	USS/WSLP2	0	0	0	8	4	0	-	Zk
1. ročník – celkem	60	88	38	12	2	26	10	0	1Zk; 1Ko	2Zk
2. ročník										
ORL a fonetrie pro logopedy	7	USS/WSORL	8	2	0	0	0	0	Zk	-
Terapeutické metody ve speciální pedagogice 1	3	USS/WSTM1	4	2	0	0	0	0	Zp	-
Terapeutické metody ve speciální pedagogice 2	8	USS/WSTM2	0	0	0	6	0	0	-	Zk
Logopedie 1	3	USS/WSLO1	10	0	0	0	0	0	Zp	-
Logopedie 2	3	USS/WSLO2	0	0	0	10	2	0	-	Zp
Psychopedie nevýběrová	5	USS/WSPSN	0	0	0	8	2	0	-	Ko
Specifické poruchy učení nevýběrové	5	USS/WSSPU	0	0	0	8	2	0	-	Ko
Somatopedie nevýběrová	5	USS/WSSON	0	0	0	8	2	0	-	Ko
Etopedie nevýběrová	5	USS/WSETN	8	2	0	0	0	0	Ko	-
Tyflopédie nevýběrová	5	USS/WSTYN	8	2	0	0	0	0	Ko	-
Surdopedie nevýběrová	5	USS/WSSUN	8	2	0	0	0	0	Ko	-
Seminář k závěrečné práci 1	3	USS/WSZP1	0	0	4	0	0	0	Zp	-
Exkurze do speciálních zařízení	3	USS/WSEXK	0	0	0	0	0	4	-	Zp
2. ročník – celkem	60	112	46	10	4	40	8	4	1Zk; 3Ko	1Zk; 3Ko
3. ročník										
Logopedie 3	18	USS/WSLO3	8	2	0	0	0	0	Zk	-
Speciální metodika pro logopedy	15	USS/WSMLO	12	4	0	0	0	0	Zp	-
Seminář k závěrečné práci 2	12	USS/WSZP2	0	0	4	0	0	0	Zp	-
Odborná praxe *	15	USS/WSOPX	0	0	20	0	0	0	Zp	-
3. ročník – celkem	60	50	20	6	24	0	0	0	1Zk	-
CELKEM	180	250	104	28	30	66	18	4		

Z – zimní semestr; L – letní semestr; pv – prezenční výuka; ola – on-line nebo off-line aktivita; px – praxe; Zp – zápočet; Ko – kolokvium; Zk – zkouška

* Odbornou praxi dle pokynů katedry absolvují účastníci programu ČŽV, kteří nepůsobí na příslušném typu zařízení. Ostatní ji absolvují v zařízení, kde působí, po dohodě s vedením tohoto zařízení.

1. až 3. ročník – specializace TYFLOPEDIE										
Studijní předmět	Kredity	Zkratky předmětů	Počet hodin						Ukončení	
			Z			L				
			pv	ola	px	pv	ola	px	Z	L
1. ročník – společný pro všechny specializace										
Úvod do studia	1	USS/WSUVS	0	0	2	0	0	0	Zp	-
Speciální pedagogika s dějinami 1	4	USS/WSSP1	6	2	0	0	0	0	Zp	-
Speciální pedagogika s dějinami 2	10	USS/WSSP2	0	0	0	8	4	0	-	Zk
Somatologie a somatopatologie	10	KAZ/WSOMP	10	2	0	0	0	0	Zk	-
Patopsychologie 1	4	KPS/WPAT1	6	2	0	0	0	0	Zp	-
Patopsychologie 2	4	KPS/WPAT2	0	0	0	6	2	0	-	Zp
Legislativa handicapovaných 1	4	USS/WSLH1	4	2	0	0	0	0	Zp	-
Legislativa handicapovaných 2	4	USS/WSLH2	0	0	0	4	0	0	-	Zp
Sociální patologie	6	KPG/WSOCP	8	2	0	0	0	0	Ko	-
Lékařská propedeutika 1	4	USS/WSLP1	4	2	0	0	0	0	Zp	-
Lékařská propedeutika 2	9	USS/WSLP2	0	0	0	8	4	0	-	Zk
1. ročník – celkem	60	88	38	12	2	26	10	0	1Zk; 1Ko	2Zk
2. ročník										
Oftalmologie pro tyflopedy	7	USS/WSOFT	8	2	0	0	0	0	Zk	-
Terapeutické metody ve speciální pedagogice 1	3	USS/WSTM1	4	2	0	0	0	0	Zp	-
Terapeutické metody ve speciální pedagogice 2	8	USS/WSTM2	0	0	0	6	0	0	-	Zk
Tyflopedie 1	3	USS/WSTY1	10	0	0	0	0	0	Zp	-
Tyflopedie 2	3	USS/WSTY2	0	0	0	10	2	0	-	Zp
Psychopedie nevýběrová	5	USS/WSPSN	0	0	0	8	2	0	-	Ko
Specifické poruchy učení nevýběrové	5	USS/WSSPU	0	0	0	8	2	0	-	Ko
Somatopedie nevýběrová	5	USS/WSSON	0	0	0	8	2	0	-	Ko
Logopedie nevýběrová	5	USS/WSLON	8	2	0	0	0	0	Ko	-
Etopedie nevýběrová	5	USS/WSETN	8	2	0	0	0	0	Ko	-
Surdopedie nevýběrová	5	USS/WSSUN	8	2	0	0	0	0	Ko	-
Seminář k závěrečné práci 1	3	USS/WSZP1	0	0	4	0	0	0	Zp	-
Exkurze do speciálních zařízení	3	USS/WSEXK	0	0	0	0	0	4	-	Zp
2. ročník – celkem	60	112	46	10	4	40	8	4	1Zk; 3Ko	1Zk; 3Ko
3. ročník										
Tyflopedie 3	18	USS/WSTY3	8	2	0	0	0	0	Zk	-
Speciální metodika pro tyflopedy	15	USS/WSMTY	12	4	0	0	0	0	Zp	-
Seminář k závěrečné práci 2	12	USS/WSZP2	0	0	4	0	0	0	Zp	-
Odborná praxe *	15	USS/WSOPX	0	0	20	0	0	0	Zp	-
3. ročník – celkem	60	50	20	6	24	0	0	0	1Zk	-
CELKEM	180	250	104	28	30	66	18	4		
Z – zimní semestr; L – letní semestr; pv – prezenční výuka; ola – on-line nebo off-line aktivity; px – praxe; Zp – zápočet; Ko – kolokvium; Zk – zkouška * Odbornou praxi dle pokynů katedry absolvují účastníci programu ČŽV, kteří nepůsobí na příslušném typu zařízení. Ostatní ji absolvují v zařízení, kde působí, po dohodě s vedením tohoto zařízení.										

1. až 3. ročník – specializace SURDOPEDIE										
Studijní předmět	Kredity	Zkratky předmětů	Počet hodin						Ukončení	
			Z			L				
			pv	ola	px	pv	ola	px	Z	L
1. ročník – společný pro všechny specializace										
Úvod do studia	1	USS/WSUVS	0	0	2	0	0	0	Zp	-
Speciální pedagogika s dějinami 1	4	USS/WSSP1	6	2	0	0	0	0	Zp	-
Speciální pedagogika s dějinami 2	10	USS/WSSP2	0	0	0	8	4	0	-	Zk
Somatologie a somatopatologie	10	KAZ/WSOMP	10	2	0	0	0	0	Zk	-
Patopsychologie 1	4	KPS/WPAT1	6	2	0	0	0	0	Zp	-
Patopsychologie 2	4	KPS/WPAT2	0	0	0	6	2	0	-	Zp
Legislativa handicapovaných 1	4	USS/WSLH1	4	2	0	0	0	0	Zp	-
Legislativa handicapovaných 2	4	USS/WSLH2	0	0	0	4	0	0	-	Zp
Sociální patologie	6	KPG/WSOCP	8	2	0	0	0	0	Ko	-
Lékařská propedeutika 1	4	USS/WSLP1	4	2	0	0	0	0	Zp	-
Lékařská propedeutika 2	9	USS/WSLP2	0	0	0	8	4	0	-	Zk
1. ročník – celkem	60	88	38	12	2	26	10	0	1Zk; 1Ko	2Zk
2. ročník										
Audiologie pro surdopedy	7	USS/WSAUD	8	2	0	0	0	0	Zk	-
Terapeutické metody ve speciální pedagogice 1	3	USS/WSTM1	4	2	0	0	0	0	Zp	-
Terapeutické metody ve speciální pedagogice 2	8	USS/WSTM2	0	0	0	6	0	0	-	Zk
Surdopedie 1	3	USS/WSSU1	10	0	0	0	0	0	Zp	-
Surdopedie 2	3	USS/WSSU2	0	0	0	10	2	0	-	Zp
Psychopedie nevýběrová	5	USS/WSPSN	0	0	0	8	2	0	-	Ko
Specifické poruchy učení nevýběrové	5	USS/WSSPU	0	0	0	8	2	0	-	Ko
Somatopedie nevýběrová	5	USS/WSSON	0	0	0	8	2	0	-	Ko
Logopedie nevýběrová	5	USS/WSLON	8	2	0	0	0	0	Ko	-
Tyflopedie nevýběrová	5	USS/WSTYN	8	2	0	0	0	0	Ko	-
Etopedie nevýběrová	5	USS/WSETN	8	2	0	0	0	0	Ko	-
Seminář k závěrečné práci 1	3	USS/WSZP1	0	0	4	0	0	0	Zp	-
Exkurze do speciálních zařízení	3	USS/WSEXK	0	0	0	0	0	4	-	Zp
2. ročník – celkem	60	112	46	10	4	40	8	4	1Zk; 3Ko	1Zk; 3Ko
3. ročník										
Surdopedie 3	18	USS/WSSU3	8	2	0	0	0	0	Zk	-
Speciální metodika pro surdopedy	15	USS/WSMSU	12	4	0	0	0	0	Zp	-
Seminář k závěrečné práci 2	12	USS/WSZP2	0	0	4	0	0	0	Zp	-
Odborná praxe *	15	USS/WSOPX	0	0	20	0	0	0	Zp	-
3. ročník – celkem	60	50	20	6	24	0	0	0	1Zk	-
CELKEM	180	250	104	28	30	66	18	4		

Z – zimní semestr; L – letní semestr; př – prezenční výuka; ola – on-line nebo off-line aktivity; px – praxe; Zp – zápočet;

Ko – kolokvium; Zk – zkouška

* Odbornou praxi dle pokynů katedry absolvují účastníci programu ČŽV, kteří nepůsobí na příslušném typu zařízení. Ostatní ji absolvují v zařízení, kde působí, po dohodě s vedením tohoto zařízení.

ANOTACE VZDĚLÁVACÍCH PŘEDMĚTŮ

SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKA S DĚJINAMI (1, 2)

Základní orientace v oblasti speciální pedagogiky v kontinuálním pojetí geneze tohoto oboru s akcentem na jeho historický vývoj. Základní pohled na speciální pedagogiku z hlediska biologických, sociologických a filozofických východisek, nové edukační či vzdělávací přístupy k jedincům se speciálními potřebami. Systém institucí a služeb pro osoby se speciálními potřebami v kontextu speciálněpedagogické praxe.

SOMATOLOGIE A SOMATOPATOLOGIE

Somatologie seznamuje se stavbou a funkcemi lidského těla. Zahrnuje problematiku histologie, normální anatomie a fyziologie a základů genetiky člověka. Cílem je osvojení poznatků, které jsou nezbytné pro studium navazujících disciplín. Somatopatologie seznamuje posluchače se základní problematikou nemoci, která je studovaná z hlediska změn vzhledu a funkce v organismu. Dále ukazuje příčiny a zákonitosti vzniku nemoci a vývoje nemoci.

PATOPSYCHOLOGIE (1, 2)

Poskytuje utříděný přehled o jednotlivých diagnostických kategoriích patopsychologie a psychopatologie, seznamuje s obecnými náhledy na lidskou normalitu z hlediska psychologické kategorie. Ve speciální části podává přehled o specifikách psychických stavů, procesů a vlastností u nejfrekventovanějších druhů postižení. Předmět je zaměřen na poznání základních osobnostních charakteristik somaticky, mentálně a smyslově postižených jedinců, dále na projevy neurotického jedince, na syndrom hyperaktivity a nepozornosti, na deprivaci a na psychologii nemocného.

SOCIÁLNÍ PATOLOGIE

Historická periodizace vývoje sociologie a sociální patologie, základní paradigmaty, terminologie. Sociální skupiny a kritéria jejich klasifikace. Malá sociální skupina a její zvláštnosti. Problémy současné rodiny. Sociální deviace – klasifikace, týmová kooperace se speciální pedagogikou. Základní rozdělení sociologického výzkumu: kvantitativní a kvalitativní.

LEGISLATIVA HANDICAPOVANÝCH (1, 2)

Průřez právní úpravou postavení občanů se zdravotním postižením v České republice. Historicko-právní a ústavněprávní aspekty dané problematiky, vybrané instituty práva rodinného, správního, občanského, trestního, pracovního a práva sociálního zabezpečení ve vztahu k občanům se zdravotním postižením či obdobným znevýhodněním. Umožnění

orientace v dané problematice, vybavení frekventantů základním minimem pro poradenskou činnost v oblasti péče o osoby se specifickými potřebami.

LÉKAŘSKÁ PROPEDEUTIKA (1, 2)

ZÁKLADY NEUROLOGIE, PSYCHIATRIE A PEDIATRIE

Předmět vychází ze získaných znalostí anatomie a fyziologie člověka a navazuje na ně. Vývoj jednotlivých předmětových oborů, relace s vývojem poskytování speciálněpedagogické péče. Cílem je rozvinout znalosti v oblasti epidemiologie a získat přehled (spolu s klinickými příznaky) o nejčastějších onemocněních. Dále se seznámit se zásadami spolupráce speciálního pedagoga s lékařem.

TERAPEUTICKÉ METODY VE SPECIÁLNÍ PEDAGOGICE (1, 2)

Teoretická východiska, terminologie a metodologie terapeutických přístupů využitelných v oblasti speciální pedagogiky. Možnosti praktického využití technik jednotlivých terapií (např. expresivních, činnostních, hry, využití zvířat apod.) při práci s dětmi, mládeží a osobami se specifickými vzdělávacími potřebami.

EXKURZE DO SPECIÁLNÍCH ZAŘÍZENÍ

Seznámení se speciálněpedagogickou institucí v celém spektru nabídky péče a (re)habilitace osob se speciálními vzdělávacími potřebami. Sledována je obsahová i organizační struktura, aplikace aktuálních metod a postupů v rámci pedagogického procesu, materiálně technická vybavenost, pedagogická dokumentace. Týmová spolupráce v oblasti ucelené (re)habilitace.

ODBORNÁ PRAXE

Aplikace teoretických poznatků studia speciálněpedagogické problematiky v praxi v zařízení pro osoby se speciálními potřebami. Posluchač působící ve speciálním zařízení, jehož specifikace je v souladu se studovanou specializací, předkládá potvrzení vedení svého současného pracoviště metodikovi specializace. Praxe v jiném speciálněpedagogickém zařízení není požadována.

SEMINÁŘ K ZÁVĚREČNÉ PRÁCI (1, 2)

V rámci hromadné formy výuky jde o seznámení s administrativou zadání, zásadami zpracování a strategiemi psaní závěrečné práce, formální úpravou textu, sběrem odborných informací, metodami speciálněpedagogického výzkumu aj. Následně na individuálních konzultacích s vedoucím závěrečné práce je pak řešena konkrétní metodologická, obsahová i formální stránka závěrečné práce v souladu s protokolem o zadání práce.

POVINNÉ VOLITELNÉ PŘEDMĚTY: SPECIALIZACE NEVÝBĚROVÉ

Specializace nevýběrové navazují na předmět Speciální pedagogika s dějinami. Rozvíjí speciálněpedagogické výchovně-vzdělávací přístupy k osobám se speciálními vzdělávacími potřebami, a to v souvislosti s jednotlivými kategoriemi těchto osob s postižením, s důrazem na aktuální trendy jejich integrace a inkluze. Rozšiřuje informace o institucích a službách pro dílčí cílové skupiny osob s postižením či znevýhodněním v rámci různých resortů ČR včetně otázek speciálněpedagogické diagnostiky, poradenství a intervence.

SPECIALIZACE VÝBĚROVÉ – MEDICÍNSKÉ: SPECIÁLNÍ PSYCHIATRIE PRO ETOPEDY, PSYCHOPEDY A SPECIFICKÉ PORUCHY UČENÍ

Cílem studijního předmětu je získání znalostí z oboru psychiatrie s ohledem k předpokládaným potřebám budoucího povolání posluchačů. Bazální přehled v oblasti psychiatrie – práce s osobami psychosociálně ohroženými a s osobami se specifickými potřebami vyvěrajícími z mentálního postižení, z vývojových poruch učení. Akcentována je týmová spolupráce psychiatra a speciálního pedagoga.

ORL A FONIATRIE PRO LOGOPEDY

Cílem předmětu ORL a foniatrie je seznámení studentů se základní anatomickou stavbou respiračního, fonačního a artikulačního systému z hlediska fyziologického i patologického. Součástí výuky je základní odborné terminologické vymezení v oblasti otorinolaryngologie s důrazem na praktické využití získaných teoretických poznatků v rámci aplikace kooperativního interdisciplinárního přístupu v rámci diagnostiky i terapie. Obsahovou náplň tvoří okruhy zaměřené především na prevenci onemocnění a traumatických stavů a na podporu fyziologického vývoje hlasového projevu. Orientace v odborné dokumentaci v relaci s uvažovanou speciálněpedagogickou logopedickou praxí.

ORTOPEDIE, KINEZIOLOGIE, SPECIÁLNÍ NEUROLOGIE PRO SOMATOPEDY

Základní informace o jednotlivých medicínských disciplínách vzhledem k potřebám somatopedické teorie a praxe. Znalosti biologických a fyzikálních zákonitostí lidského pohybu a jeho patologie od narození do dospělosti. Aktuální stavy ohrožující děti školního věku, jejich léčba a prevence. Etiopatogeneze a klinický obraz nejdůležitějších frekventních nemocí. Základní léčebné postupy, demonstrace i použití ortopedických přístrojů a pomůcek. Orientace v odborné dokumentaci v relaci s uvažovanou speciálněpedagogickou somatopedickou praxí.

AUDIOLOGIE PRO SURDOPEDY

Přehled anatomie, fyziologie a patologie sluchového analyzátoru, základní diagnostické metody zjišťující typ a stupeň sluchové vady, přehled etiologie sluchových vad, základní informace o možnosti využití kochleárních implantátů, individuálních naslouchacích přístrojů a elektronických kompenzačních pomůcek. Orientace v odborné dokumentaci v relaci s uvažovanou speciálněpedagogickou surdopedickou praxí.

OFTALMOLOGIE PRO TYFLOPEDY

Základní terminologie, funkce a patologie zrakového analyzátoru, nejzávažnější diagnózy, jejich projevy a důsledky pro postižené osoby všech věkových kategorií, stejně jako možnosti jejich úpravy a kompenzace. Současně jde o seznámení se s možnostmi preventivního působení ve směru předcházení vadám zraku, zejména pak ve vazbě k dětskému věku. Orientace v odborné dokumentaci v relaci s uvažovanou speciálněpedagogickou tyflopédickou praxí.

SPECIALIZACE VÝBĚROVÉ – SPECIÁLNĚPEDAGOGICKÉ:

ETOPEDIE (1, 2, 3)

Orientace a znalosti v teoretických základech oboru (vymezení, terminologie, východiska, historie, diagnostické přístupy, systém a organizace péče, evaluace, výzkum) i v praktických dovednostech (preventivní, terapeutické, reedukační techniky a metody) působení u osob psychosociálně ohrožených, znevýhodněných a postižených.

PSYCHOPEDIE (1, 2, 3)

Teoretická východiska psychopedie jako speciálněpedagogického oboru, psychopedická terminologie a zákonitosti psychopedické diagnostiky. Teorie výchovy a vzdělávání osob s mentálním postižením a jejich příprava pro uplatnění na trhu práce. Aktuální problematika života osob s mentálním postižením, jejich podpora v oblasti vzdělávání a zaměstnávání, alternativní a augmentativní komunikace.

SPECIFICKÉ PORUCHY UČENÍ (1, 2, 3)

Specifické vývojové poruchy učení a chování (dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie), jejich terminologické vymezení, etiologie, symptomatologie, klasifikace, diagnostika. Logopedická intervence u specifických poruch učení a chování. Organizace poskytování speciální péče. Integrace žáků se specifickými vývojovými poruchami učení a chování.

SOMATOPEDIE (1, 2, 3)

Koncepce somatopedie, odborná terminologie, historiografie. Teoretická i praktická příprava posluchačů pro práci s jedinci se speciálními potřebami (tj. s tělesným postižením, nemocí a zdravotním oslabením) v kontextu nejnovějších tuzemských i zahraničních trendů. Uplatňování somatotechniky ve vzdělávání i odborném poradenství, uplatňování metod a technik intervence či podpory těchto jedinců všech věkových kategorií.

SURDOPEDIE (1, 2, 3)

Teoretická a praktická východiska pro práci s jedinci se sluchovým postižením různého typu i stupně v rámci spektra všech věkových kategorií, seznámení se základními komunikačními technikami a metodami intervence v případě jedinců, u nichž se k primárnímu poškození sluchu přidružuje postižení zraku, intelektu nebo mobility.

TYFLOPEDIE (1, 2, 3)

Příprava na práci se zrakově postiženými v celé šíři nejrůznějších typů a stupňů zrakového postižení všech věkových kategorií. Seznámení s problematikou zrakově postižených jedinců od klasifikace postižení po možnosti odborného poradenství, tyfлотechniky, vzdělávací didaktiky a metodiky včetně psaní Braillovým písmem – vše v kontextu moderních zahraničních trendů v dané oblasti.

LOGOPEDIE (1, 2, 3)

Logopedie jako vědní disciplína, studijní obor a profese. Fylogeneze a ontogeneze řeči a jazyka. Deset okruhů narušení komunikační schopnosti (jednotlivě podle okruhů terminologické vymezení, etiologie, symptomatologie, klasifikace, diagnostika, intervence, možnosti prevence a prognóza). Alternativní a augmentativní komunikace osob s narušenou komunikační schopností.

Speciální metodika dle specializace: Navazuje na zvolenou specializaci v oblasti speciální metodiky práce s příslušnou kategorií jedinců se speciální potřebou. Veškerá teoretická i praktická příprava je v kontextu nejnovějších tuzemských i zahraničních trendů zvolené specializace. Jedná se také o zvládnutí technik a metod intervence v případě jedinců s kombinovaným postižením při uplatňování nejrůznější technické podpory.²⁶

²⁶ Zdroj: CCV PdF UP. *Programy celoživotního vzdělávání*. [online] 2015 [2015-01-18] Dostupné z: <http://ccv.upol.cz/cz/rubriky/programy-celozivotniho-vzdelavani/>

Příloha č. 27:

Program – Speciální pedagogika – surdopedie

SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKA – SURDOPEDIE studium podle § 6 odst. 1 písm. c) vyhlášky č. 317/2005 Sb. k získání způsobilosti vykonávat přímou speciálněpedagogickou činnost u zdravotně postižených dětí, žáků a studentů s jiným druhem postižení	
Pracoviště garantující progr. ČŽV odborně	Ústav speciálněpedagogických studií PdF UP v Olomouci
Odborný garant	doc. PhDr. Eva Souralová, Ph.D. – ředitelka
Manager	doc. PhDr. Eva Souralová, Ph.D.
Akreditace	42917/2013-1-1030
Program ČŽV určen pro	pedagogické pracovníky, kteří vykonávají přímou pedagogickou činnost s dětmi, žáky a studenty, kteří nemohou vnímat řeč sluchem
Požadavky k přijetí	- správně vyplněná a podaná elektronická nebo písemná interní přihláška ke vzdělávání v programu ČŽV (viz web CCV – http://www.ccv.upol.cz/ – oddíl „Přihlášky“) - ověřená kopie dokladů o získání způsobilosti - strukturovaný životopis - zaplacení administrativního poplatku ve výši 300,-
Délka / frekv. setkání	3 roky / přibližně dvakrát za měsíc (pátek nebo sobota)
Uplatnění – kvalifikace absolventa	získání odborné kvalifikace pro práci s jedinci se specifickými vzdělávacími potřebami se zaměřením na surdopedii (učitel, který vykonává přímou pedagogickou činnost s dětmi, žáky a studenty, kteří nemohou vnímat řeč sluchem; povinnost prokázat znalost znakového jazyka je stanovena v § 22 odst. 4 zákonem č. 563/2004 Sb.)
Počet účastníků	min. 6, max. 30
Použité formy práce	kombinace prezenčního a distančního studia s využitím on-line nebo off-line aktivit prostřednictvím webových stránek, proto je nezbytné, aby účastníci programu ČŽV měli přístup k počítači s připojením k internetu
Způsob ukončení	závěrečná zkouška z předmětů: - Surdopedie - Teoretické základy znakových jazyků - Český znakový jazyk obhajoba závěrečné písemné práce

Doklad o absolvování	osvědčení o absolvování studia surdopedie se zaměřením na znakový jazyk v programu CŽV na VŠ na podle § 6 odst. 1 písm. c) vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů
Poznámka	Ve výši poplatku za účast v tomto programu CŽV je zahrnut mimo nákladů souvisejících s výukou i přístup do e-learningového prostředí Unifor, ve kterém může probíhat administrace programu CŽV (včetně přihlašování ke zkouškám, odevzdávání úkolů a samostatných prací) a komunikace s vyučujícími (tutory) a v němž mohou být účastníkům programů CŽV zpřístupňovány materiály v elektronické podobě. Ve výši poplatku za účast v programu CŽV nejsou zahrnuty případné náklady na nadstandardní činnosti a služby (opakované konzultace; kurzy a soustředění, které nejsou v učebním plánu; exkurze; praxe; materiální pomůcky; opravné závěrečné zkoušky; opravné obhajoby závěrečné písemné práce apod.).

VZDĚLÁVACÍ PLÁN

1. ročník	Studijní předmět	Kredity	Zkratky předmětů	Počet hodin						Ukončení	
				Z			L				
				př	ola	px	př	ola	px	Z	L
	Surdopedie 1	3	USS/WZSU1	4	0	0	0	0	0	Zp	-
	Základy speciální pedagogiky	9	USS/WZZSP	10	10	0	0	0	0	Zp,Zk	-
	Somatopatologie	6	KAZ/WZSOM	6	2	0	0	0	0	Zp,Zk	-
	Patopsychologie	6	KPS/WZPAT	6	2	0	0	0	0	Zp,Zk	-
	Sociální patologie	6	KVS/WZSOC	6	2	0	0	0	0	Zp,Zk	-
	Teoretické základy znakového jazyka 1	2	USS/WZTZ1	2	0	0	0	0	0	Zp	-
	Základy dramiky 1	3	USS/WZDR1	4	0	0	0	0	0	Zp	-
Surdopedie 2	4	USS/WZSU2	0	0	0	6	2	0	-	Zp	
Komunikace sluchově postižených 1	3	USS/WZKO1	0	0	0	2	2	0	-	Zp	
Teoretické základy znakového jazyka 2	4	USS/WZTZ2	0	0	0	6	2	0	-	Zp	
Český znakový jazyk 1	14	USS/WZZJ1	0	0	0	40	0	0	-	Zp,Zk	
	CELKEM	60	114	38	16	0	54	6	0	4Zk	1Zk

2. ročník	Studijní předmět	Kredity	Zkratky předmětů	Počet hodin						Ukončení	
				Z			L				
				př	ola	px	př	ola	px	Z	L
	Surdopedie 3	4	USS/WZSU3	6	2	0	0	0	0	Zp	-
	Komunikace sluchově postižených 2	3	USS/WZKO2	2	2	0	0	0	0	Zp	-
	Teoretické základy znakového jazyka 3	2	USS/WZTZ3	2	0	0	0	0	0	Zp	-
	Český znakový jazyk 2	16	USS/WZZJ2	42	0	0	0	0	0	Zp,Zk	-
	Audiologie	6	USS/WZAUD	4	0	0	0	0	0	Zp,Zk	-
	Surdopedie 4	2	USS/WZSU4	0	0	0	2	0	0	-	Zp
	Teoretické základy znakového jazyka 4	6	USS/WZTZ4	0	0	0	4	0	0	-	Zp, Zk
Český znakový jazyk 3	14	USS/WZZJ3	0	0	0	40	0	0	-	Zp, Zk	
Základy dramiky 2	3	USS/WZDR2	0	0	0	4	0	0	-	Zp	
Odborná praxe 1	4	USS/WZPX1	0	0	0	0	0	40	-	Zp	
	CELKEM	60	150	56	4	0	50	0	40	2Zk	2Zk

3. ročník	Studijní předmět	Kredity	Zkratky předmětů	Počet hodin						Ukončení	
				Z			L			Z	L
				př	ola	px	př	ola	px		
	Surdopedie 5	8	USS/WZSU5	4	0	0	0	0	0	Zp,Zk	-
	Komunikace sluchově postižených 3	6	USS/WZKO3	4	2	0	0	0	0	Zp	-
	Teoretické základy znakového jazyka 5	3	USS/WZTZ5	2	0	0	0	0	0	Zp	-
	Český znakový jazyk 4	16	USS/WZZJ4	42	0	0	0	0	0	Zp,Zk	-
	Komunikace sluchově postižených 4	8	USS/WZKO4	0	0	0	2	0	0	-	Zp, Zk
	Teoretické základy znakového jazyka 6	3	USS/WZTZ6	0	0	0	2	0	0	-	Zp
	Český znakový jazyk 5	12	USS/WZZJ5	0	0	0	42	0	0	-	Zp
Odborná praxe 2	4	USS/WZPX2	0	0	0	0	0	40	-	Zp	
	CELKEM	60	140	52	2	0	46	0	40	2Zk	1Zk

Z – zimní semestr; L – letní semestr; př – prezenční výuka; ola – on-line nebo off-line aktivita; px – praxe; Zp – zápočet;
Ko – kolokvium; Zk – zkouška

ANOTACE VZDĚLÁVACÍCH PŘEDMĚTŮ

SURDOPEDIE

Cílem disciplíny je vhled do problematiky speciálněpedagogické disciplíny surdopedie, který je předpokladem pro stanovení obecných základů a teoretických východisek pro práci s jedinci se sluchovým postižením. Obsahová stránka výuky zahrnuje problematiku surdopedické diagnostiky a diferenciální diagnostiky. Prezentuje aktuální pohled na sluchově postižené jako jazykovou a kulturní minoritu, podává přehled současného systému institucionální péče o jedince se sluchovým postižením.

ZÁKLADY SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKY

Cílem disciplíny je základní pohled na speciální pedagogiku z hlediska biologických, sociologických, filozofických a historických východisek. Obsahem výuky je uvedení do problematiky komplexní péče o jedince se speciálními vzdělávacími potřebami v jednotlivých vývojových obdobích od raného věku až po období dospělosti, seznámení s péčí poskytovanou resorty školství, zdravotnictví, sociálních věcí a spravedlnosti, která zahrnuje diagnostiku, poradenství, prevenci a speciálněpedagogickou intervenci.

SOMATOPATOLOGIE

Je to základní disciplína pro pochopení podstaty změn v těle člověka při onemocnění somatických systémů a zvládnutí dalších biologicko-lékařských a speciálněpedagogických studijních předmětů. Obsahem disciplíny je seznámení se základy humánní genetiky a ontogeneze z hlediska normálního i patologického vývoje tělních soustav a s nejčastějším onemocněním jednotlivých somatických systémů.

PATOPSYCHOLOGIE

Disciplína seznamuje s obecnými náhledy na lidskou normalitu, podává přehled poruch psychického vývoje a psychopatologických projevů u jedinců se specifickými vzdělávacími potřebami. Obsahem výuky je přehled specifických psychických stavů, procesů a vlastností u nejfrekventovanějších druhů postižení dětského, adolescentního i dospělého věku, psychologické důsledky trvalého postižení, psychické deprivace a možnost její nápravy.

SOCIÁLNÍ PATOLOGIE

Historická periodizace vývoje sociologie a sociální patologie, základní paradigmaty, terminologie. Sociální skupiny a kritéria jejich klasifikace. Malá sociální skupina a její zvláštnosti. Problémy současné rodiny. Sociální deviace – klasifikace, týmová kooperace se speciální pedagogikou. Základní rozdělení sociologického výzkumu: kvantitativní a kvalitativní.

KOMUNIKACE SLUCHOVĚ POSTIŽENÝCH

Cílem disciplíny je seznámení se sociolingvistickými a psycholingvistickými aspekty komunikace jedinců se sluchovým postižením, teoretická východiska orálních koncepcí a vizuálněmotorických dorozumívacích systémů, které jsou využívány při interkulturní a intrakulturní komunikaci, bilingvální přístup ke vzdělávání, taktika strategie totální komunikace a aktuální trendy ve využívání moderních informačních technologií.

TEORETICKÉ ZÁKLADY ZNAKOVÉHO JAZYKA

Cílem disciplíny je chápání znakového jazyka jako lingvistického systému, který je založen na vizuálně motorickém způsobu existence. Strukturní a funkční specifika českého znakového jazyka jsou prezentována v souladu s aktuálními lingvistickými poznatky, které se týkají vztahů mezi mluveným a znakovým jazykem v rovině fonologické, lexikální a gramatické.

ČESKÝ ZNAKOVÝ JAZYK

Cílem disciplíny je výuka základů znakového jazyka, zaměřená na získání odpovídající jazykové kompetence a umožňující komunikaci s jedinci se sluchovým postižením. Jazykové dovednosti jsou zaměřeny na schopnost zvládnout simultánní projekci znakového jazyka, manuální a nemanuální prostředky, procesy inkorporace a další speciální prostředky, jimiž znakový jazyk disponuje.

ZÁKLADY DRAMIKY

Disciplína je zaměřena na základní teoretické i praktické poznatky umožňující využít soubor dramatických prostředků při komunikaci s jedinci se sluchovým postižením. Její nedílnou součástí jsou ukázky praktické aplikace jednotlivých technik pro edukaci a osobnostně sociální rozvoj jedinců se sluchovým postižením, rozvoj zejména nonverbálních technik a dramaterapeutických metod využitelných v dramice.

AUDIOLOGIE

Cílem disciplíny je definování základních audiologických pojmů. Obsahem výuky je přehled anatomie, fyziologie a patologie sluchového analyzátoru, seznámení se základními diagnostickými metodami zjišťujícími typ a stupeň sluchové vady, přehled etiologie sluchových vad, základní informace o možnosti využití kochleárních implantátů, individuálních naslouchacích přístrojů a elektronických kompenzačních pomůcek.

ODBORNÁ PRAXE

Cílem disciplíny je seznámení studentů s řešením speciálněpedagogických, psychologických, sociologických a dalších aktuálních úloh vztahujících se k záměrům edukační intervence ve školách a školských zařízeních a ve speciálněpedagogických a poradenských centrech pro jedince se sluchovým postižením. Odborná praxe poskytuje příležitost pro ověřování získaných teoretických vědomostí a praktických dovedností při komunikaci znakovým jazykem v rámci edukace jedinců se sluchovým postižením a prohlubování schopnosti komunikovat s rodilými mluvčími znakového jazyka.²⁷

²⁷ Zdroj: CCV PdF UP. *Programy celoživotního vzdělávání*. [online] 2015 [2015-01-18] Dostupné z: <http://ccv.upol.cz/cz/rubriky/programy-celozivotniho-vzdelavani/>

Příloha č. 28:

Program – Speciální pedagogika pro učitele odborného výcviku

SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKA PRO UČITELE ODBORNÉHO VÝCVIKU studium podle § 2 vyhlášky č. 317/2005 Sb. ke splnění kvalifikačních předpokladů v oblasti speciálněpedagogických věd	
Pracoviště garantující progr. CŽV odborně	Ústav speciálněpedagogických studií PdF UP v Olomouci
Odborný garant	doc. PhDr. Eva Souralová, Ph.D. – ředitelka ústavu
Manager	Mgr. Kristýna Krahulcová, Ph.D.
Akreditace	29548/2014-1-841
Program CŽV určen pro	pedagogické pracovníky, kteří mají kvalifikaci pro odborný výcvik na střední škole
Požadavky k přijetí	• správně vyplněná a podaná elektronická nebo písemná interní přihláška ke vzdělávání v programu CŽV (viz web CCV – http://www.ccv.upol.cz/ – oddíl „Přihlášky“) • ověřená kopie dokladů o získání způsobilosti • strukturovaný životopis • zaplacení administrativního poplatku ve výši 300,–
Délka / frekv. setkání	2 roky (4 semestry)/ přibližně dvakrát za měsíc (pátek nebo sobota)
Uplatnění absolventa	učitel(ka) odborného výcviku SŠ s právem vzdělávat ve třídě nebo škole zřízené pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
Počet účastníků	min. 6, max. 30
Použité formy práce	kombinace prezenčního a distančního studia s využitím on-line nebo off-line aktivit prostřednictvím webových stránek, proto je nezbytné, aby účastníci programu CŽV měli přístup k počítači s připojením k internetu
Způsob ukončení	závěrečná zkouška z předmětů: • Psychopedie a kombinované vady • Technické pomůcky v praxi • Speciální metodika odborného výcviku obhajoba závěrečné písemné práce
Doklad o absolvování	osvědčení o absolvování studia podle § 2 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů

Poznámka	Ve výši poplatku za účast v tomto programu ČŽV je zahrnut mimo nákladů souvisejících s výukou i přístup do e-learningového prostředí Unifor, ve kterém může probíhat administrace programu ČŽV (včetně přihlašování ke zkouškám, odevzdávání úkolů a samostatných prací), komunikace s vyučujícími (tutory) a v němž mohou být účastníkům programů ČŽV zpřístupňovány materiály v elektronické podobě. Ve výši poplatku za účast v programu ČŽV nejsou zahrnuty případné náklady na nadstandardní činnosti a služby (opakované konzultace; kurzy a soustředění, které nejsou v učebním plánu; exkurze; praxe; materiální pomůcky; opravné závěrečné zkoušky; opravné obhajoby závěrečné písemné práce apod.).
----------	--

VZDĚLÁVACÍ PLÁN

1. ročník										
Studijní předmět	Kredity	Zkratky předmětů	Počet hodin						Ukončení	
			Z			L				
			p	v	o	p	v	o	p	Z
Pedagogika	5	KPG/WPEDG	4	4	0	0	0	0	Zp	-
Psychologie	5	KPS/WPSY	4	4	0	0	0	0	Zp	-
Patopsychologie	7	KPS/WPAT	8	8	0	0	0	0	Ko	-
Základy somatologie a somatopatologie	7	KAZ/WSOSP	8	8	0	0	0	0	Ko	-
Základy sociologie a sociální patologie	7	KPG/WZSSP	8	8	0	0	0	0	Zk	-
Terapeutické metody	5	USS/WBTME	0	10	0	8	8	0	-	Zp
Legislativa zdravotně postižených	7	USS/WBLHA	0	0	0	8	0	0	-	Zp
Teoretické základy speciální pedagogiky	12	USS/WBZSP	16	0	0	0	0	0	Zk	-
Základy psychopedie	7	USS/WBZPS	0	0	0	8	8	0	-	Zp
CELKEM	62	130	48	42	0	24	16	0	2 Ko, 2 Zk	-

2. ročník										
Studijní předmět	Kredity	Zkratky předmětů	Počet hodin						Ukončení	
			Z			L				
			pv	ola	px	pv	ola	px	Z	L
Hygiena a bezpečnost práce	5	KAZ/WHYBP	3	0	0	0	0	0	Zp	-
Psychopedie	12	USS/WBPSY	12	8	0	0	10	0	-	Zk
Kombinované vady	12	USS/WBKOM	0	0	0	12	8	0	-	Ko
Technické pomůcky v praxi	12	USS/WBTPR	12	8	0	0	10	0	-	Zk
Speciální metodika odborného výcviku	12	USS/WBMOV	12	8	0	0	10	0	-	Zk
Psychopedická praxe	6	USS/WBPRX	0	0	8	0	0	0	Zp	-
CELKEM	59	121	39	24	8	12	38	0	-	3 Zk, 1Ko

Z – zimní semestr; L – letní semestr; pv – prezenční výuka; ola – on-line nebo off-line aktivita; px – praxe;
Zp – zápočet; Ko – kolokvium; Zk – zkouška

ANOTACE VZDĚLÁVACÍCH PŘEDMĚTŮ

PEDAGOGIKA

Cílem předmětu je pochopení podstaty lidské existence. Aplikace filozofie hodnot a sebepoznání v různých situacích výchovy. Hlavní náplní jsou následovná témata: pedagogika jako věda o výchově; prameny pedagogiky; systém pedagogických disciplín; základní terminologie – výchova, sebevýchova, učení, socializace, personalizace; výchova – definice, cíle, složky; výchovný proces – podstata, etapy; role pedagoga; pojetí osobnosti ve výchově; škola jako výchovná instituce; rodina jako výchovná instituce.

PSYCHOLOGIE

Úvod do základní psychologické disciplíny poskytující nezbytný pojmový a poznatkový aparát v oblasti psychologie. V rámci tohoto předmětu probíhá stručné seznámení s dějinami psychologie, hlavními směry současné psychologie, systémem psychologických disciplín a metodami psychologie. Následuje všeobecná charakteristika osobnosti, zdroje a rozbor osobnosti – témata: struktura a dynamika osobnosti, oblast temperamentu, poznávacích procesů, motivace a integrace. Oblast citů a sebepojetí.

PATOPSYCHOLOGIE

Předmět patopsychologie, příčiny vzniku poruch, vývojové poruchy osobnosti. Poruchy vývoje, psychopatologické projevy – psychická deprivace – podmínky, projevy, náprava. Neurotický vývoj, poruchy učení a chování na podkladě syndromů, které se dříve vztahovaly k LMD. Psychické problémy dětí postižených smyslově, rozumově a tělesně. Děti se záchvatovým onemocněním. Problematika týrání, zneužívání a zanedbávání dětí. Problematika drog a psychosomatika. Preventivní systémy. Toxikomanie u dětí a mladistvých. Problematika závislostí.

ZÁKLADY SOMATOLOGIE A SOMATOPATOLOGIE

Somatologie seznamuje se stavbou a funkcemi lidského těla. Zahrnuje problematiku histologie, normální anatomie a fyziologie, základů genetiky člověka. Cílem je osvojení poznatků, které jsou nezbytné pro studium navazujících disciplín. Somatopatologie seznamuje posluchače se základní problematikou nemoci, která je studovaná z hlediska změn vzhledu a funkce v organismu. Dále ukazuje příčiny, zákonitosti vzniku nemoci a vývoje nemoci.

ZÁKLADY SOCIOLOGIE A SOCIÁLNÍ PATOLOGIE

Vymezení základních pojmů. Historická východiska terminologie. Vztah sociální deviace a sociální patologie. Sociální normy, druhy. Právní normy, mravní normy, zvykové normy,

náboženské normy. Sociální deviace, anomie, eufunkce a dysfunkce. Klasifikace sociálních deviací, primární a sekundární deviace. Cílová orientace chování a jeho motivace. Teorie sociálních deviací, biologický proud, psychologický proud a sociologický proud.

TERAPEUTICKÉ METODY

Zdroje a základní teoretická východiska terapeutických metod. Vymezení a klasifikace terapeutických metod, obecné cíle. Činnostní terapie. Expresivní terapie – arteterapie v širším slova smyslu. Dramaterapie a arteterapie. Nácvik relaxačních technik. Dramatika jako didaktická a terapeutická metoda. Hra, komunikace, dramatická hra s předmětem, improvizace a tvořivost – využití na střední škole. Terapie s účastí zvířete.

LEGISLATIVA ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÝCH

Systém právního řádu, základní znalosti právní teorie. Právní úprava postavení občanů se speciálními vzdělávacími potřebami, otázky provázející jejich život. Mezinárodní aspekty ochrany práv handicapovaných. Zdravotně postižení a právo sociálního zabezpečení. Komplexnost služeb pro osoby se zdravotním postižením. Mimořádné výhody pro těžce zdravotně postižené občany. Přehled příspěvků poskytovaných osobám se zdravotním postižením.

TEORETICKÉ ZÁKLADY SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKY

Člověk ve společnosti. Vývoj přístupů k osobám s postižením. Významné osobnosti v teorii speciální pedagogiky. Terminologické vymezení. Struktura speciální pedagogiky. Orientace ve speciální pedagogice. Integrované vzdělávání žáků s postižením, stupně integrace. Inkluze. Defekt a defektivita – prevence. Kategorie postižení a speciální výchovné a vzdělávací přístupy. Speciálněpedagogické metody. Systém škol a zařízení.

PSYCHOPEDIE

Základní pojmy. Klasifikace, systém, etiologie. Psychologické zvláštnosti jedinců s mentálním postižením. Diagnostika, diferenciální diagnostika psychopedická. Přístupy k výchově a vzdělávání osob s mentálním postižením. Alternativní přístupy k výchově a vzdělávání osob s mentálním postižením. Profesní příprava žáků s mentálním postižením, možnosti uplatnění na trhu práce. Socializace jako cíl výchovy osoby s mentálním postižením. Specifika přístupů k dospělým osobám s mentálním postižením, transformační systémy.

HYGIENA A BEZPEČNOST PRÁCE

Zásady ve výchovných a didaktických postupech. Význam prevence sociálně patologických jevů a prevence při ochraně zdraví, civilizační choroby a jejich dopad na pracovní uplatnění.

Zásady zdravého životního stylu, dodržování zásad duševní hygieny. Dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce. Ochrana životního prostředí a společenských hodnot a jejich uplatnění ve výchovných postupech. Právo na zdraví, zdravotní a sociální politika státu.

KOMBINOVANÉ VADY

Základní terminologie. Terminologická problematika vícenásobného postižení a kombinovaných vad. Klasifikace a etiologie. Rozdělení jednotlivých kombinací. Specifika edukačních postupů kombinace mentálního postižení a dalších postižení. Komplexnost služeb u dospělých osob se zdravotním postižením. Diagnostika a diferenciální diagnostika. Poradenská a edukační činnost. Výběr a specifika didaktických prostředků s ohledem na kombinaci postižení. Systém škol a zařízení.

TECHNICKÉ POMŮCKY V PRAXI

Integrace lidí se zdravotním postižením. Maximální rozvoj osobnosti a samostatnosti. Využití speciálněpedagogických pomůcek v praxi. Klasifikace technických pomůcek. Technické kompenzační pomůcky pro osoby s omezením hybnosti. Technické kompenzační pomůcky pro osoby se zrakovým postižením. Technické kompenzační pomůcky pro osoby se sluchovým postižením. Technické kompenzační pomůcky v procesu alternativní a augmentativní komunikace. Bezbariérovost. Prostorová orientace. Sebeobsluha. Příspěvek na opatření pomůcek dle zákona č. 108/2006 Sb., vyhlášky č. 182/1991 Sb.

SPECIÁLNÍ METODIKA ODBORNÉHO VÝCVIKU

Osobnost, postavení a úloha učitele odborného výcviku. Obsah a cíle odborného výcviku, řízení a metody práce. Individuální přístup a plánování práce pro žáky z hlediska přiměřenosti. Typy vyučovacího dne. Příprava učitele na učební rok a den. Dokumentace učitele odborného výcviku ve střední a praktické škole a v zařízeních sociální péče. Klasifikační kritéria a jejich motivační dopad. Eliminace negativních dopadů profesní adjustace.

PSYCHOPEDICKÁ PRAXE

Náslechová praxe ve třídě zřízené pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Struktura zařízení a specifika práce v zařízeních. Organizace práce. Využití výsledků supervize a vzdělávání pedagogických pracovníků zařízení. Výchovné přístupy. Práce se skupinou a s jednotlivci. Respektování speciálněpedagogických přístupů. Podpora zájmů a kreativních činností jedinců se zdravotním postižením. Práce s individuálními plány a plánování činností se skupinou. Řešení postupů profesní přípravy. Systémy hodnocení činností.²⁸

²⁸ CCV PdF UP. *Programy celoživotního vzdělávání*. [online] 2015 [2015-01-18] Dostupné z: <http://ccv.upol.cz/cz/rubriky/programy-celozivotniho-vzdelavani/>

Příloha č. 29: Program – Speciální pedagogika pro učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku

SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKA PRO UČITELE PRAKTICKÉHO VYUČOVÁNÍ NEBO ODBORNÉHO VÝCVIKU studium podle § 2 vyhlášky č. 317/2005 Sb. ke splnění kvalifikačních předpokladů v oblasti speciálněpedagogických věd	
Pracoviště garantující progr. CŽV odborně	Ústav speciálněpedagogických studií PdF UP v Olomouci
Odborný garant	doc. PhDr. Eva Souralová, Ph.D. – ředitelka ústavu
Manager	doc. Mgr. Dita Finková, Ph.D.
Akreditace	20516/2013-1-606
Program CŽV určen pro	pedagogické pracovníky, kteří mají kvalifikaci pro praktické vyučování nebo odborný výcvik na střední škole
Požadavky k přijetí	• správně vyplněná a podaná elektronická nebo písemná interní přihláška ke vzdělávání v programu CŽV (viz web CCV – http://www.ccv.upol.cz/ – oddíl „Přihlášky“) • ověřená kopie dokladů o získání způsobilosti • strukturovaný životopis • zaplacení administrativního poplatku ve výši 300,-
Délka / frekv. setkání	2 roky (4 semestry)/ přibližně dvakrát za měsíc (pátek nebo sobota)
Uplatnění absolventa	učitel(ka) praktického vyučování nebo odborného výcviku SŠ s právem vzdělávat ve třídě nebo škole zřízené pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
Počet účastníků	min. 6, max. 30
Použité formy práce	kombinace prezenčního a distančního studia s využitím on-line nebo off-line aktivit prostřednictvím webových stránek, proto je nezbytné, aby účastníci programu CŽV měli přístup k počítači s připojením k internetu
Způsob ukončení	závěrečná zkouška z předmětů: • Psychopedie a kombinované vady • Speciální metodika praktického vyučování • Speciální metodika odborného výcviku obhajoba závěrečné písemné práce
Doklad o absolvování	osvědčení o absolvování studia podle § 2 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů

Poznámka	Ve výši poplatku za účast v tomto programu ČŽV je zahrnut mimo nákladů souvisejících s výukou i přístup do e-learningového prostředí Unifor, ve kterém může probíhat administrace programu ČŽV (včetně přihlašování ke zkouškám, odevzdávání úkolů a samostatných prací) a komunikace s vyučujícími (tutory) a v němž mohou být účastníkům programů ČŽV zpřístupňovány materiály v elektronické podobě. Ve výši poplatku za účast v programu ČŽV nejsou zahrnuty případné náklady na nadstandardní činnosti a služby (opakované konzultace; kurzy a soustředění, které nejsou v učebním plánu; exkurze; praxe; materiální pomůcky; opravné závěrečné zkoušky; opravné obhajoby závěrečné písemné práce apod.).
----------	---

VZDĚLÁVACÍ PLÁN

1. ročník										
Studijní předmět	Kredity	Zkratky předmětů	Počet hodin						Ukončení	
			Z			L				
			pv	ola	px	pv	ola	px	Z	L
Pedagogika	5	KPG/WPEDG	4	4	0	0	0	0	Zp	-
Psychologie	5	KPS/WPSY	4	4	0	0	0	0	Zp	-
Patopsychologie	7	KPS/WPAT	8	8	0	0	0	0	Ko	-
Základy somatologie a somatopatologie	7	KAZ/WSOSP	8	8	0	0	0	0	Ko	-
Základy sociologie a sociální patologie	7	KPG/WZSSP	8	8	0	0	0	0	Zk	-
Terapeutické metody	5	USS/WBTME	0	10	0	8	8	0	-	Zp
Legislativa zdravotně handicapovaných	7	USS/WBLHA	0	0	0	8	0	0	-	Zp
Teoretické základy speciální pedagogiky	12	USS/WBZSP	16	0	0	0	0	0	Zp	Zk
Základy psychopedie	7	USS/WBZPS	0	0	0	8	8	0	-	Zp
CELKEM	62	130	48	42	0	24	16	0	1Zk; 2Ko	1Zk

2. ročník										
Studijní předmět	Kredity	Zkratky předmětů	Počet hodin						Ukončení	
			Z			L				
			pv	ola	px	pv	ola	px	Z	L
Hygiena a bezpečnost práce	5	KAZ/WHYBP	3	0	0	0	0	0	Zp	-
Psychopedie	12	USS/WPPSY	12	8	0	0	10	0	Zk	-
Kombinované vady	12	USS/WBKOM	0	0	0	12	8	0	-	Ko
Speciální metodika praktického vyučování	12	USS/WBMPV	12	8	0	0	10	0	Zp	Zk
Speciální metodika odborného výcviku	12	USS/WBMOV	12	8	0	0	10	0	Zp	Zk
Psychopedická praxe	6	USS/WBPRX	0	0	8	0	0	0	Zp	-
CELKEM	59	121	39	24	8	12	38	0	1 Zk	2 Zk, 1Ko

Z – zimní semestr; L – letní semestr; pV – prezenční výuka; ola – on-line nebo off-line aktivity; px – praxe;
Zp – zápočet; Ko – kolokvium; Zk – zkouška

ANOTACE VZDĚLÁVACÍCH PŘEDMĚTŮ

PEDAGOGIKA

Cílem předmětu je pochopení podstaty lidské existence. Aplikace filozofie hodnot a sebepoznání v různých situacích výchovy. Hlavní náplní jsou následovná témata: pedagogika jako věda o výchově; prameny pedagogiky; systém pedagogických disciplín; základní terminologie – výchova, sebevýchova, učení, socializace, personalizace; výchova – definice, cíle, složky; výchovný proces – podstata, etapy; role pedagoga; pojetí osobnosti ve výchově; škola jako výchovná instituce; rodina jako výchovná instituce.

PSYCHOLOGIE

Úvod do základní psychologické disciplíny poskytující nezbytný pojmový a poznatkový aparát v oblasti psychologie. V rámci tohoto předmětu probíhá stručné seznámení s dějinami psychologie, hlavními směry současné psychologie, systémem psychologických disciplín a metodami psychologie. Následuje všeobecná charakteristika osobnosti, zdroje a rozbor osobnosti – témata: struktura a dynamika osobnosti, oblast temperamentu, poznávacích procesů, motivace a integrace. Oblast citů a sebepojetí.

PATOPSYCHOLOGIE

Předmět patopsychologie, příčiny vzniku poruch, vývojové poruchy osobnosti. Poruchy vývoje, psychopatologické projevy – psychická deprivace – podmínky, projevy, náprava. Neurotický vývoj, poruchy učení a chování na podkladě syndromů, které se dříve vztahovaly k LMD. Psychické problémy dětí postižených smyslově, rozumově a tělesně. Děti se záchvatovým onemocněním. Problematika týrání, zneužívání a zanedbávání dětí. Problematika drog a psychosomatika. Preventivní systémy. Toxikomanie u dětí a mladistvých. Problematika závislostí.

ZÁKLADY SOMATOLOGIE A SOMATOPATOLOGIE

Somatologie seznamuje se stavbou a funkcemi lidského těla. Zahrnuje problematiku histologie, normální anatomie a fyziologie a základů genetiky člověka. Cílem je osvojení poznatků, které jsou nezbytné pro studium navazujících disciplín. Somatopatologie seznamuje posluchače se základní problematikou nemoci, která je studovaná z hlediska změn vzhledu a funkce v organismu. Dále ukazuje příčiny a zákonitosti vzniku nemoci a vývoje nemoci.

ZÁKLADY SOCIOLOGIE A SOCIÁLNÍ PATOLOGIE

Vymezení základních pojmů. Historická východiska terminologie. Vztah sociální deviace a sociální patologie. Sociální normy, druhy. Právní normy, mravní normy, zvykové normy, náboženské normy. Sociální deviace, anomie, eufunkce a dysfunkce. Klasifikace sociálních

deviací, primární a sekundární deviace. Cílová orientace chování a jeho motivace. Teorie sociálních deviací, biologický proud, psychologický proud a sociologický proud.

TERAPEUTICKÉ METODY

Zdroje a základní teoretická východiska terapeutických metod. Vymezení a klasifikace terapeutických metod, obecné cíle. Činnostní terapie. Expresivní terapie – arteterapie v širším slova smyslu. Dramaterapie a arteterapie. Nácvik relaxačních technik. Dramatika jako didaktická a terapeutická metoda. Hra, komunikace, dramatická hra s předmětem, improvizace a tvořivost – využití na střední škole. Terapie s účastí zvířete.

LEGISLATIVA ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÝCH

Systém právního řádu, základní znalosti právní teorie. Právní úprava postavení občanů se speciálními vzdělávacími potřebami, otázky provázející jejich život. Mezinárodní aspekty ochrany práv handicapovaných. Zdravotně postižení a právo sociálního zabezpečení. Komplexnost služeb pro osoby se zdravotním postižením. Mimořádné výhody pro těžce zdravotně postižené občany. Přehled příspěvků poskytovaných osobám se zdravotním postižením.

TEORETICKÉ ZÁKLADY SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKY

Člověk ve společnosti. Vývoj přístupů k osobám s postižením. Významné osobnosti v teorii speciální pedagogiky. Terminologické vymezení. Struktura speciální pedagogiky. Orientace ve speciální pedagogice. Integrované vzdělávání žáků s postižením, stupně integrace. Inkluze. Defekt a defektivita – prevence. Kategorie postižení a speciální výchovné a vzdělávací přístupy. Speciálněpedagogické metody. Systém škol a zařízení.

PSYCHOPEDIE

Základní pojmy. Klasifikace, systém, etiologie. Psychologické zvláštnosti jedinců s mentálním postižením. Diagnostika, diferenciální diagnostika psychopedická. Přístupy k výchově a vzdělávání osob s mentálním postižením. Alternativní přístupy k výchově a vzdělávání osob s mentálním postižením. Profesní příprava žáků s mentálním postižením, možnosti uplatnění na trhu práce. Socializace jako cíl výchovy osoby s mentálním postižením. Specifika přístupů k dospělým osobám s mentálním postižením, transformační systémy.

HYGIENA A BEZPEČNOST PRÁCE

Zásady ve výchovných a didaktických postupech. Význam prevence sociálně patologických jevů a prevence při ochraně zdraví, civilizační choroby a jejich dopad na pracovní uplatnění. Zásady zdravého životního stylu, dodržování zásad duševní hygieny. Dodržování zásad

bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce. Ochrana životního prostředí a společenských hodnot a jejich uplatnění ve výchovných postupech. Právo na zdraví, zdravotní a sociální politika státu.

KOMBINOVANÉ VADY

Základní terminologie. Terminologická problematika vícenásobného postižení a kombinovaných vad. Klasifikace a etiologie. Rozdělení jednotlivých kombinací. Specifika edukačních postupů kombinace mentálního postižení a dalších postižení. Komplexnost služeb u dospělých osob se zdravotním postižením Diagnostika a diferenciální diagnostika. Poradenská a edukační činnost. Výběr a specifika didaktických prostředků s ohledem na kombinaci postižení. Systém škol a zařízení.

SPECIÁLNÍ METODIKA PRAKTICKÉHO VYUČOVÁNÍ

Didaktické kategorie, řízení výuky. Vzdělávací kurikulum – význam pro práci ředitele střední školy. Interakce a komunikace se skupinou žáků ve výuce. Vzdělávací programy a individuální přístup. Využití alternativních pomůcek ve vyučování. Výukové cíle, metody. Funkce učebních úloh a jejich aplikace pro konkrétní činnosti v rámci odborného výcviku. Kontrola a hodnocení výuky, motivační význam klasifikace vědomostí. Spolupráce s učitelem odborného výcviku.

SPECIÁLNÍ METODIKA ODBORNÉHO VÝCVIKU

Osobnost, postavení a úloha učitele odborného výcviku. Obsah a cíle odborného výcviku, řízení a metody práce. Individuální přístup a plánování práce pro žáky z hlediska přiměřenosti. Typy vyučovacího dne. Příprava učitele na učební rok a den. Dokumentace učitele odborného výcviku ve střední a praktické škole a v zařízeních sociální péče. Klasifikační kritéria a jejich motivační dopad. Eliminace negativních dopadů profesní adjustace.

PSYCHOPEDICKÁ PRAXE

Náslechová praxe ve třídě zřízené pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Struktura zařízení a specifika práce v zařízeních. Organizace práce. Využití výsledků supervize a vzdělávání pedagogických pracovníků zařízení. Výchovné přístupy. Práce se skupinou a s jednotlivci. Respektování speciálněpedagogických přístupů. Podpora zájmů a kreativních činností jedinců se zdravotním postižením. Práce s individuálními plány a plánování činností se skupinou. Řešení postupů profesní přípravy. Systémy hodnocení činností.²⁹

²⁹ CCV PdF UP. *Programy celoživotního vzdělávání*. [online] 2015 [2015-01-18] Dostupné z: <http://ccv.upol.cz/cz/rubriky/programy-celozivotniho-vzdelavani/>

Příloha č. 30:

Program – Speciální pedagogika pro učitele mateřských škol

SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKA PRO UČITELE MATEŘSKÝCH ŠKOL studium podle § 2 vyhlášky č. 317/2005 Sb. ke splnění kvalifikačních předpokladů v oblasti speciálněpedagogických věd	
Pracoviště garantující progr. CŽV odborně	Ústav speciálněpedagogických studií PdF UP v Olomouci
Odborný garant	doc. PhDr. Eva Souralová, Ph.D. – ředitelka ústavu
Manager	doc. Mgr. Dita Finková, Ph.D.
Akreditace	20516/2013-1-606
Program CŽV určen pro	kvalifikované učitelky/učitele mateřských škol
Požadavky k přijetí	- správně vyplněná a podaná elektronická nebo písemná interní přihláška ke vzdělávání v programu CŽV (viz web CCV – http://www.ccv.upol.cz/ – oddíl „Přihlášky“) - ověřená kopie dokladů o získání způsobilosti - strukturovaný životopis - zaplacení administrativního poplatku ve výši 300,-
Délka / frekv. setkání	2 roky (4 semestry)/ přibližně dvakrát za měsíc (pátek nebo sobota)
Uplatnění absolventa	získání odborné kvalifikace pro práci ve speciálních mateřských školách, v MŠ s integrovanou výchovou dětí se zdravotním postižením, ve stacionářích a různých alternativních zařízeních pro děti předškolního věku se specifickými potřebami
Počet účastníků	min. 6, max. 30
Použité formy práce	kombinace prezenčního a distančního studia s využitím on-line nebo off-line aktivit prostřednictvím webových stránek, proto je nezbytné, aby účastníci programu CŽV měli přístup k počítači s připojením k internetu
Způsob ukončení	závěrečná zkouška z předmětů: - Základy speciální pedagogiky - Metodika práce s dětmi se speciálními výchovně-vzdělávacími potřebami předškolního věku obhajoba závěrečné písemné práce
Doklad o absolvování	osvědčení o absolvování studia podle § 2 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů

Poznámka	Ve výši poplatku za účast v tomto programu ČŽV je zahrnut mimo nákladů souvisejících s výukou i přístup do e-learningového prostředí Unifor, ve kterém může probíhat administrace programu ČŽV (včetně přihlašování ke zkouškám, odevzdávání úkolů a samostatných prací) a komunikace s vyučujícími (tutory) a v němž mohou být účastníkům programů ČŽV zpřístupňovány materiály v elektronické podobě. Ve výši poplatku za účast v programu ČŽV nejsou zahrnuty případné náklady na nadstandardní činnosti a služby (opakované konzultace; kurzy a soustředění, které nejsou v učebním plánu; exkurze; praxe; materiální pomůcky; opravné závěrečné zkoušky; opravné obhajoby závěrečné písemné práce apod.).
----------	---

VZDĚLÁVACÍ PLÁN

1. až 2. ročník										
Studijní předmět	Kredity	Zkratky předmětů	Počet hodin						Ukončení	
			Z			L				
			pv	ola	px	pv	ola	px	Z	L
1. ročník										
Úvod do studia	1	USS/WMUST	2	0	0	0	0	0	Zp	
Pedagogika předškolního věku	8	KPV/WMPPV	8	6	0	0	0	0	Zk	
Patopsychologie	8	KPS/WMPAT	8	6	0	0	0	0	Zk	
Somatologie a somatopatologie	8	KAZ/WMSOM	8	6	0	0	0	0	Zk	
Propedeutické lékařské disciplíny	4	USS/WMPLD	6	8	0	0	0	0	Zp	
Teoretické základy speciální pedagogiky 1	4	USS/WMSP1	6	10	0	0	0	0	Zp	
Teoretické základy speciální pedagogiky 2	8	USS/WMSP2	0	0	0	6	10	0		Zk
Vybrané intervenční techniky a metody ve SP	7	USS/WMITM	0	0	0	12	4	0		Ko
Prevence rizikového chování	10	USS/WMRIZ	0	0	0	6	12	0		Zk
Seminář k závěrečné práci	2	USS/WMSZP	0	0	0	6	0	0		Zp
1. ročník – celkem	60	130	38	36	0	30	26	0	3Zk	2Zk, 1Ko
2. ročník										
Základy logopedie	10	USS/WMZLO	8	12	0	0	0	0	Zk	
Základy psychopedie	10	USS/WMZPS	8	12	0	0	0	0	Zk	
Základy surdopedie	10	USS/WMZSU	8	12	0	0	0	0	Zk	
Základy somatopedie	10	USS/WMZSO	0	0	0	8	12	0		Zk
Základy tyflopédie	10	USS/WMZTY	0	0	0	8	12	0		Zk
Kombinované vady	10	USS/WMKOM	0	0	0	8	12	0		Zk
2. ročník – celkem	60	120	24	36	0	24	36	0	3Zk	3 Zk
CELKEM	120	250	62	72	0	54	62	0	6 Zk	5Zk, 1Ko
Z – zimní semestr; L – letní semestr; pv – prezenční výuka; ola – on-line nebo off-line aktivity; px – praxe; Zp – zápočet; Ko – kolokvium; Zk – zkouška										

ANOTACE VZDĚLÁVACÍCH PŘEDMĚTŮ

PEDAGOGIKA PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU

Cílem předmětu je seznámení s koncepcí předškolní výchovy v kontextu současného předškolního kurikula v oblasti vzdělávání v podmínkách běžné mateřské školy a v podmínkách alternativního předškolního vzdělávání. Obsahem výuky je projektování pedagogických procesů v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem a evaluace profesionality předškolního pedagoga a jeho sebereflexe v souvislosti s požadavky profesních kompetencí v oblasti předškolního vzdělávání.

PATOPSYCHOLOGIE

Disciplína seznamuje s obecnými náhledy na lidskou normalitu, podává přehled poruch psychického vývoje a psychopatologických projevů u jedinců se specifickými vzdělávacími potřebami. Obsahem výuky je přehled specifických psychických stavů, procesů a vlastností u nejfrekventovanějších druhů postižení dětského věku, emoční poruchy v dětském věku, psychologické důsledky trvalého postižení, psychická deprivace a možnost její nápravy.

SOMATOLOGIE A SOMATOPATOLOGIE

Somatologie a somatopatologie jsou základní disciplíny pro pochopení a zvládnutí speciálněpedagogických studijních předmětů. Somatologie seznamuje posluchače se stavbou a funkcí lidského organismu. Somatopatologie navazuje na poznatky ze somatologie, pojednává o podstatě základních změn v těle člověka při nemocech a vadách. Obsahem výuky je přehled anatomie a fyziologie orgánových soustav z hlediska normálního i patologického vývoje tělních soustav a nejčastější onemocnění jednotlivých somatických systémů.

TEORETICKÉ ZÁKLADY SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKY

Cílem disciplíny je základní pohled na speciální pedagogiku z hlediska biologických, sociologických, filozofických a historických východisek. Obsahem výuky je uvedení do problematiky komplexní péče o dítě předškolního věku se speciálními vzdělávacími potřebami v jednotlivých vývojových obdobích, seznámení s péčí poskytovanou resorty školství, zdravotnictví, sociálních věcí a spravedlnosti, která zahrnuje diagnostiku, poradenství, prevenci a speciálněpedagogickou intervenci.

LOGOPEDIE

Cílem disciplíny je základní vhled do problematiky vyplývající z narušené komunikační schopnosti dětí předškolního věku. Obsahem výuky je úvod do terminologie a klasifikace základních forem narušené komunikační schopnosti, specifické odchylky vývoje dětské řeči, narušení řečového vývoje v důsledku senzorického, somatického a mentálního postižení,

možnosti logopedické prevence a osvěty, možnosti institucionální péče o jedince s narušenou komunikační schopností předškolního věku.

PSYCHOPEDIE

Cílem disciplíny je seznámení s teoretickými východisky a metodami práce s dětmi předškolního věku s mentální retardací. Obsahová stránka výuky zahrnuje současnou klasifikaci mentální retardace, etiologická východiska postižení, základní vhled do speciálněpedagogické diagnostiky psychopedické, specifčnost vzdělávání dětí s mentální retardací se zřetelem ke zvláštnostem jejich poznávacích procesů, možnosti a podmínky jejich integrace.

SURDOPEDIE

Cílem disciplíny je vhled do problematiky speciálněpedagogické disciplíny surdopedie, který je předpokladem pro stanovení obecných základů a teoretických východisek pro práci s dětmi se sluchovým postižením v předškolním věku. Obsahová stránka výuky zahrnuje problematiku surdopedické diagnostiky a diferenciální diagnostiky, prezentuje aktuální pohled na sluchově postižené jako jazykovou a kulturní minoritu, podává přehled základních forem edukační intervence u dětí předškolního věku a seznamuje se současným systémem institucionální péče o jedince se sluchovým postižením.

SOMATOPEDIE

Cílem disciplíny je seznámení s didaktickými a metodickými postupy využitelnými v edukačním procesu dětí raného a předškolního věku s poruchou hybnosti. Obsahem výuky je základní terminologické vymezení pojmů porucha hybnosti, tělesné postižení, nemoc a zdravotní oslabení, rozvoj dílčích oblastí osobnosti dítěte s poruchou hybnosti v návaznosti na tvorbu individuálního vzdělávacího programu a možnosti institucionálního zabezpečení pro realizaci edukační intervence.

TYFLOPEDIE

Cílem disciplíny je připravit absolventa k práci se zrakově postiženými dětmi předškolního věku. Obsahem výuky je seznámení s kategoriemi zrakově postižených osob, charakteristika jednotlivých kategorií v souvislosti se specifiky vyskytujícími se u dětí v předškolním věku, získání přehledu o specifických komunikačních technikách, informace o komplexních službách pro jedince se zrakovým postižením a možnostech integrace.

VYBRANÉ INTERVENČNÍ TECHNIKY A METODY VE SPECIÁLNÍ PEDAGOGICE

Cílem disciplíny je teoretický vhled do vybraných intervenčních přístupů vhodných pro děti předškolního věku s akcentem na zahájení školní docházky. Obsahem výuky je aplikace

těchto technik a metod u jedinců se speciálními vzdělávacími potřebami v podmínkách mateřské školy se zaměřením na expresivní terapie a metody vhodné pro eliminaci edu-kačních obtíží a problémů.

PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

Cílem disciplíny je základní teoretický náhled na problematiku psychosociálně ohrožených, postižených a znevýhodněných dětí předškolního věku. Obsahem výuky je vymezení základní terminologie s akcentem na vývojovou podmíněnost poruch chování, specifikace poruch chování a specifických poruch chování, pohled na děti ohrožené sociálním prostředím a sociálním znevýhodněním a vyloučením, možnosti spolupráce mateřské školy, rodiny a dalších institucí.

KOMBINOVANÉ VADY

Cílem disciplíny je vhléd do problematiky výchovy a vzdělávání dětí s kombinovaným postižením v předškolním věku. Obsahem výuky je terminologické vymezení kombinovaného postižení, etiologie postižení, teoretická východiska edukace, principy mezioborové spolupráce, tvorba individuálního vzdělávacího programu, praktické postupy při edukaci v rámci jednotlivých druhů kombinovaných postižení a rozvoj alternativní a augmentativní komunikace.

SEMINÁŘ K ZÁVĚREČNÉ PRÁCI

Cílem disciplíny je prezentace základních požadavků kladených na formální a obsahovou stránku závěrečné práce. Obsahem výuky je seznámení se způsobem výběru tématu práce, volba metod pro získávání dat a údajů, stanovení postupu práce a zásad pro vypracování teoretické a praktické části závěrečné práce, způsob práce s odbornou literaturou, seznámení s formou odkazů na literaturu, přímé a nepřímé citace, příprava na obhajobu závěrečné práce.

PROPEDEUTICKÉ LÉKAŘSKÉ DISCIPLÍNY

Předmět vychází ze získaných znalostí z oblasti anatomie a fyziologie člověka. Vývoj jednotlivých předmětových oborů, relace s vývojem poskytování speciálněpedagogické péče. Cílem je rozvinout znalosti v oblasti epidemiologie a získat přehled (spolu s klinickými příznaky) o nejčastějších onemocněních. Dále se seznámit se zásadami spolupráce speciálního pedagoga s lékařem.³⁰

³⁰ CCV PdF UP. *Programy celoživotního vzdělávání*. [online] 2015 [2015-01-18] Dostupné z: <http://ccv.upol.cz/cz/rubriky/programy-celozivotniho-vzdelavani/>

Příloha č. 31:

Program – Speciální pedagogika pro vychovatele

SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKA PRO VYCHOVATELE studium podle § 2 vyhlášky č. 317/2005 Sb. ke splnění kvalifikačních předpokladů v oblasti speciálněpedagogických věd	
Pracoviště garantující progr. CŽV odborně	Ústav speciálněpedagogických studií PdF UP v Olomouci
Odborný garant	doc. PhDr. Eva Suralová, Ph.D. – ředitelka ústavu
Manager	doc. Mgr. Dita Finková, Ph.D.
Akreditace	20516/2013-1-606
Program CŽV určen pro	kvalifikované vychovatele/vychovatelky
Požadavky k přijetí	• správně vyplněná a podaná elektronická nebo písemná interní přihláška ke vzdělávání v programu CŽV (viz web CCV – http://www.ccv.upol.cz/ – oddíl „Přihlášky“) • ověřená kopie dokladů o získání způsobilosti • strukturovaný životopis • zaplacení administrativního poplatku ve výši 300,–
Délka / frekv. setkání	2 roky (4 semestry)/ přibližně dvakrát za měsíc (pátek nebo sobota)
Uplatnění absolventa	vychovatel(ka) ve školském výchovném a ubytovacím zařízení nebo v jeho oddělení zřízeném pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, ve školském zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy, nebo ve školském zařízení pro preventivně výchovnou péči
Počet účastníků	min. 6, max. 30
Použité formy práce	kombinace prezenčního a distančního studia s využitím on-line nebo off-line aktivit prostřednictvím webových stránek, proto je nezbytné, aby účastníci programu CŽV měli přístup k počítači s připojením k internetu
Způsob ukončení	závěrečná zkouška z předmětů: • Základy speciální pedagogiky a výběrová disciplína • Speciální metodika výchovné práce s osobami se speciálními vzdělávacími potřebami obhajoba závěrečné písemné práce

Doklad o absolvování	osvědčení o absolvování studia podle § 2 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů
Poznámka	Ve výši poplatku za účast v tomto programu CŽV je zahrnut mimo nákladů souvisejících s výukou i přístup do e-learningového prostředí Unifor, ve kterém může probíhat administrace programu CŽV (včetně přihlašování ke zkouškám, odevzdávání úkolů a samostatných prací) a komunikace s vyučujícími (tutory) a v němž mohou být účastníkům programů CŽV zpřístupňovány materiály v elektronické podobě. Ve výši poplatku za účast v programu CŽV nejsou zahrnuty případné náklady na nadstandardní činnosti a služby (opakované konzultace; kurzy a soustředění, které nejsou v učebním plánu; exkurze; praxe; materiální pomůcky; opravné závěrečné zkoušky; opravné obhajoby závěrečné písemné práce apod.).

VZDĚLÁVACÍ PLÁN

1. až 2. ročník												
Studijní předmět	Kredity	Zkratky předmětů	Počet hodin						Ukončení			
			Z			L						
			pv	ola	px	pv	ola	px	Z	L		
1. ročník												
Úvod do studia	1	USS/WMUST	2	0	0	0	0	0	Zp			
Pedagogika předškolního věku	8	KPV/WMPPV	8	6	0	0	0	0	Zk			
Patopsychologie	8	KPS/WMPAT	8	6	0	0	0	0	Zk			
Somatologie a somatopatologie	8	KAZ/WMSOM	8	6	0	0	0	0	Zk			
Propedeutické lékařské disciplíny	4	USS/WMPLD	6	8	0	0	0	0	Zp			
Teoretické základy speciální pedagogiky 1	4	USS/WMSP1	6	10	0	0	0	0	Zp			
Teoretické základy speciální pedagogiky 2	8	USS/WMSP2	0	0	0	6	10	0		Zk		
Vybrané intervenční techniky a metody ve SP	7	USS/WMITM	0	0	0	12	4	0		Ko		
Prevence rizikového chování	10	USS/WMRIZ	0	0	0	6	12	0		Zk		
Seminář k závěrečné práci	2	USS/WMSZP	0	0	0	6	0	0		Zp		
1. ročník – celkem			60	130	38	36	0	30	26	0	3Zk	2Zk, 1Ko
2. ročník												
Základy logopedie	10	USS/WMZLO	8	12	0	0	0	0	Zk			
Základy psychopedie	10	USS/WMZPS	8	12	0	0	0	0	Zk			
Základy surdopedie	10	USS/WMZSU	8	12	0	0	0	0	Zk			
Základy somatopedie	10	USS/WMZSO	0	0	0	8	12	0		Zk		
Základy tyflogedie	10	USS/WMZTY	0	0	0	8	12	0		Zk		
Kombinované vady	10	USS/WMKOM	0	0	0	8	12	0		Zk		
2. ročník – celkem			60	120	24	36	0	24	36	0	3Zk	3 Zk
CELKEM			120	250	62	72	0	54	62	0	6 Zk	5Zk, 1Ko

2. ročník										
Studijní předmět	Kredity	Zkratky předmětů	Počet hodin						Ukončení	
			Z			L				
			pV	ola	px	pV	ola	px	Z	L
Hygiena a bezpečnost práce	5	USS/WYBEP	3	0	0	0	0	0	Zp	-
Základy tyflogedie	5	USS/WYZTY	4	4	0	0	4	0	Ko	-
Základy somatopedie	5	USS/WYZSO	4	4	0	0	4	0	Ko	-
Základy surdopedie	5	USS/WYZSU	4	4	0	0	4	0	Ko	-
Základy logopedie	5	USS/WYZLO	4	4	0	0	4	0	Ko	-
Základy etopedie	5	USS/WYZET	4	4	0	0	4	0	Ko	-
Výběrová disciplína (tyflogedie, somatopedie, surdopedie, logopedie, etopedie, psychopedie – dle metodiků)	6	USS/WYTYF, WYSOM, WYSUR, WYLOG, WYETO, WYPSY	8	0	0	5	0	0	Zp	Zk
Speciální metodika výchovné práce	6	USS/WYMVP	4	8	0	0	5	0	Zp	Zk
Zájmová činnost	6	USS/WYZAC	4	8	0	0	5	0	Zp	Zk
Výběrová praxe (dle metodiků)	5	USS/WYPRX	0	0	8	0	0	0	Zp	-
CELKEM	53	118	39	36	8	5	30	0	5Ko	3Zk
Z – zimní semestr; L – letní semestr; pV – prezenční výuka; ola – on-line nebo off-line aktivity; px – praxe; Zp – zápočet; Ko – kolokvium; Zk – zkouška										

Z – zimní semestr; L – letní semestr; pV – prezenční výuka; ola – on-line nebo off-line aktivity; px – praxe; Zp – zápočet; Ko – kolokvium; Zk – zkouška

ANOTACE VZDĚLÁVACÍCH PŘEDMĚTŮ

PEDAGOGIKA

Cílem předmětu je pochopení podstaty lidské existence. Aplikace filozofie hodnot a sebepoznání v různých situacích výchovy. Hlavní náplní jsou následovná témata: pedagogika jako věda o výchově; prameny pedagogiky; systém pedagogických disciplín; základní terminologie – výchova, sebevýchova, učení, socializace, personalizace; výchova – definice, cíle, složky; výchovný proces – podstata, etapy; role pedagoga; pojetí osobnosti ve výchově; škola jako výchovná instituce; rodina jako výchovná instituce;

PSYCHOLOGIE

Úvod do základní psychologické disciplíny poskytující nezbytný pojmový a poznatkový aparát v oblasti psychologie. V rámci tohoto předmětu probíhá stručné seznámení s dějinami psychologie, hlavními směry současné psychologie, systémem psychologických disciplín a metodami psychologie. Následuje všeobecná charakteristika osobnosti, zdroje a rozbor osobnosti – témata: struktura a dynamika osobnosti, oblast temperamentu, poznávacích procesů, motivace a integrace. Oblast citů a sebepojetí.

PATOPSYCHOLOGIE

Předmět patopsychologie, příčiny vzniku poruch, vývojové poruchy osobnosti. Poruchy vývoje, psychopatologické projevy – psychická deprivace – podmínky, projevy, náprava. Neurotický vývoj, poruchy učení a chování na podkladě syndromů, které se dříve vztahovaly k LMD. Psychické problémy dětí postižených smyslově, rozumově a tělesně. Děti se záchratným onemocněním. Problematika týrání, zneužívání a zanedbávání dětí. Problematika drog a psychosomatika. Preventivní systémy. Toxikomanie u dětí a mladistvých. Problematika závislostí.

ZÁKLADY SOMATOLOGIE A SOMATOPATOLOGIE

Somatologie seznamuje se stavbou a funkcemi lidského těla. Zahrnuje problematiku histologie, normální anatomie a fyziologie a základů genetiky člověka. Cílem je osvojení poznatků, které jsou nezbytné pro studium navazujících disciplín. Somatopatologie seznamuje posluchače se základní problematikou nemoci, která je studovaná z hlediska změn vzhledu a funkce v organismu. Dále ukazuje příčiny a zákonitosti vzniku nemoci a vývoje nemoci.

ZÁKLADY SOCIOLOGIE A SOCIÁLNÍ PATOLOGIE

Vymezení základních pojmů. Historická východiska terminologie. Vztah sociální deviace a sociální patologie. Sociální normy, druhy. Právní normy, mravní normy, zvykové normy,

náboženské normy. Sociální deviace, anomie, eufunkce a dysfunkce. Klasifikace sociálních deviací, primární a sekundární deviace. Cílová orientace chování a jeho motivace. Teorie sociálních deviací, biologický proud, psychologický proud a sociologický proud.

TERAPEUTICKÉ METODY

Zdroje a základní teoretická východiska terapeutických metod. Vymezení a klasifikace terapeutických metod, obecné cíle. Činnostní terapie. Expresivní terapie – arteterapie v širším slova smyslu. Dramaterapie a arteterapie. Nácvik relaxačních technik. Dramatika jako didaktická a terapeutická metoda. Hra, komunikace, dramatická hra s předmětem, improvizace a tvořivost – využití na střední škole. Terapie s účastí zvířete.

LEGISLATIVA ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÝCH

Systém právního řádu, základní znalosti právní teorie. Právní úprava postavení občanů se speciálními vzdělávacími potřebami, otázky provázející jejich život. Mezinárodní aspekty ochrany práv handicapovaných. Zdravotně postižení a právo sociálního zabezpečení. Komplexnost služeb pro osoby se zdravotním postižením. Mimořádné výhody pro těžce zdravotně postižené občany. Přehled příspěvků poskytovaných osobám se zdravotním postižením.

TEORETICKÉ ZÁKLADY SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKY

Člověk ve společnosti. Vývoj přístupů k osobám s postižením. Významné osobnosti v teorii speciální pedagogiky. Terminologické vymezení. Struktura speciální pedagogiky. Orientace ve speciální pedagogice. Integrované vzdělávání žáků s postižením, stupně integrace. Inkluze. Defekt a defektivita – prevence. Kategorie postižení a speciální výchovné a vzdělávací přístupy. Speciálněpedagogické metody. Systém škol a zařízení.

VÝCHOVA MIMO VYUČOVÁNÍ

Organizační formy, systém a struktura. Cíle a úkoly organizované výchovy mimo vyučování v zařízeních pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Systém zařízení pro realizaci výchovy mimo vyučování. Obsahy práce ve školních družinách a školních klubech. Individuální plánování, rozvoj kreativity žáků. Cíle podpory při přípravě na vyučování a při organizaci volnočasových aktivit. Spolupráce vychovatele se školou a s rodinou žáka.

HYGIENA A BEZPEČNOST PRÁCE

Zásady ve výchovných a didaktických postupech. Význam prevence sociálně patologických jevů a prevence při ochraně zdraví, civilizační choroby a jejich dopad na pracovní uplatnění. Zásady zdravého životního stylu, dodržování zásad duševní hygieny. Dodržování zásad

bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny práce. Ochrana životního prostředí a společenských hodnot a jejich uplatnění ve výchovných postupech. Právo na zdraví, zdravotní a sociální politika státu.

ZÁKLADY PSYCHOPEDIE

Základní pojmy. Klasifikace, systém, etiologie. Psychologické zvláštnosti jedinců s mentálním postižením. Diagnostika, diferenciální diagnostika psychopedická. Přístupy k výchově a vzdělávání osob s mentálním postižením. Alternativní přístupy k výchově a vzdělávání osob s mentálním postižením. Profesní příprava žáků s mentálním postižením, možnosti uplatnění na trhu práce. Socializace jako cíl výchovy osoby s mentálním postižením. Specifika přístupů k dospělým osobám s mentálním postižením, transformační systémy.

ZÁKLADY TYFLOPEDIE

Pojmové a definiční vymezení základních kategorií. Klasifikace, systém, etiologie. Diagnostika, diferenciální diagnostika tyflogopedická. Přístupy k výchově a vzdělávání osob se zrakovým postižením. Systém škol a zařízení pro edukaci jedinců se zrakovým postižením. Prostorová orientace. Důsledky zrakového postižení. Komplexní služby. Specifika přístupů k dospělým osobám se zrakovým postižením, transformační systémy.

ZÁKLADY SOMATOPEDIE

Základní pojmy. Klasifikace, systém, etiologie. Diagnostika, diferenciální diagnostika somatopedická. Aplikace speciálněpedagogických zásad. Výchova a vzdělávání pohybově postižených jako součást rehabilitace. Léčebná, výchovně-vzdělávací, sociální, pracovní a psychologická rehabilitace. Přístupy k výchově a vzdělávání osob s tělesným postižením. Alternativní přístupy k výchově a vzdělávání osob s tělesným postižením. Technické, právní a ekonomické služby rehabilitace.

ZÁKLADY SURDOPEDIE

Základní pojmy. Klasifikace sluchových vad z hlediska velikosti sluchové ztráty, klasifikace z hlediska lokalizace sluchové vady, systém, etiologie. Diagnostika, diferenciální diagnostika surdopedická. Základní technické a kompenzační pomůcky. Přístupy k výchově a vzdělávání osob se sluchovým postižením. Alternativní přístupy k výchově a vzdělávání osob se sluchovým postižením. Organizace speciálněpedagogické podpory a péče o sluchově postižené.

ZÁKLADY LOGOPEDIE

Fenomén komunikace a její podoby, verbální a nonverbální komunikace. Odborná terminologie. Fylogeneze a ontogeneze řeči. Klasifikace, systém, etiologie. Specifické poruchy učení.

Logopedická diagnostika a intervence. Organizace logopedické péče. Osobnost logopeda, pomůcky a technické zabezpečení logopedické péče. Spolupráce s rodinou, včasnost logopedické péče. Přístupy k výchově a vzdělávání osob s poruchami komunikace.

ZÁKLADY ETOPEDIE

Pojetí etopedie. Základní pojmy. Legislativní východiska. Klasifikace poruch chování, syndrom hyperaktivity a hypoaktivity. Etiologie poruch chování. Diagnostika, diferenciální diagnostika etopedická. Přístupy k výchově a vzdělávání osob s poruchami chování. Mravní výchova. Spolupráce s rodinou. Alternativní přístupy k výchově a vzdělávání osob s poruchami chování. Struktura etopedických zařízení.

VÝBĚROVÁ DISCIPLÍNA

Výběr z psychopedie, tyflopédie, somatopedie, surdopedie, logopedie a etopedie. Speciálně-pedagogická problematika jednotlivých disciplín. Klasifikační systémy v jednotlivých disciplínách, specifika osoby se zdravotním postižením a specifika přístupu edukační práce k těmto osobám. Metodologické zákonitosti individuálního přístupu k jedincům se zdravotním postižením, institucionální zajištění poradenské péče a speciálně edukačních přístupů. Spolupráce s rodinou. Specifika integrace výběrové skupiny.

SPECIÁLNÍ METODIKA VÝCHOVNÉ PRÁCE

Aktivní a receptivní činnosti. Výstupy produkce a kreativní reprodukce činností cílových skupin. Mechanismy výchovných postupů, specifika individuální práce. Motivační faktory. Specifika metodiky výchovné práce v zařízeních pro jedince se specifickými potřebami. Individuální a kolektivní činnosti. Projektování. Alternativní přístupy ve výchovné práci s různými věkovými skupinami. Tranzitní programy a jejich význam v práci s osobami se zdravotním postižením.

ZÁJMOVÁ ČINNOST

Teorie volného času. Základní východiska pedagogiky volného času. Definování zájmu a jeho klasifikace. Formy zájmových činností. Pohybové, statické a outdoorové zájmové aktivity. Procesní stránka zájmové činnosti a motivační faktory pro využití zájmů v edukační činnosti. Institucionální zajištění zájmové činnosti. Formování zájmů v závislosti na věku a postižení. Využití zájmových činností a aktivit pro osobnostní rozvoj a učení v různých věkových skupinách osob se zdravotním postižením.

VÝBĚROVÁ PRAXE

Náslechová praxe podle zvolené disciplíny. Struktura zařízení a specifika práce v zařízeních. Organizace práce. Využití výsledků supervize a vzdělávání pedagogických pracovníků zařízení. Výchovné přístupy. Práce se skupinou a s jednotlivci. Respektování speciálněpedagogických přístupů. Podpora zájmů a kreativních činností jedinců se zdravotním postižením. Práce s individuálními plány a plánování činností se skupinou. Řešení volnočasových aktivit a organizace osobního volna cílové skupiny praxe. Systémy hodnocení činností.³¹

³¹ CCV PdF UP. *Programy celoživotního vzdělávání*. [online] 2015 [2015-01-18] Dostupné z: <http://ccv.upol.cz/cz/rubriky/programy-celozivotniho-vzdelavani/>

Příloha č. 32:

Program – Specializovaná činnost v oblasti prostorové orientace osob se zrakovým postižením

SPECIALIZ. ČINNOST V OBLASTI PROSTOROVÉ ORIENTACE OSOB SE ZRAKOVÝM POSTIŽENÍM studium podle § 9 odst. 1 písm. e) vyhlášky č. 317/2005 Sb. k výkonu specializ. činností (specializ. činnost v oblasti prostorové orientace zrakově postižených)	
Pracoviště garantující progr. CŽV odborně	Ústav speciálněpedagogických studií PdF UP v Olomouci
Odborný garant	doc. PhDr. Eva Souralová, Ph.D. – ředitelka ústavu
Manager	doc. Mgr. Dita Finková, Ph.D.
Číslo akreditace	11356/2013-201-381
Program CŽV určen pro	absolventy magisterských akreditovaných programů s aprobací pro výuku na ZŠ a SŠ, kteří pracují s jedinci se zrakovým postižením
Požadavky k přijetí	• správně vyplněná a podaná elektronická nebo písemná interní přihláška ke vzdělávání v programu CŽV (viz web CCV – http://www.ccv.upol.cz/ – oddíl „Přihlášky“) • aktivní znalost Braillova písma • ověřená kopie dokladů o získání odborné kvalifikace • strukturovaný životopis • zaplacení administrativního poplatku ve výši 300,-
Délka / frekv. setkání	2 roky / přibližně dvakrát za měsíc (pátek nebo sobota)
Uplatnění – kvalifikace absolventa	získání odborné kvalifikace instruktor prostorové orientace osob se zrakovým postižením
Počet účastníků	min. 6, max. 30
Použité formy práce	kombinace prezenčního a distančního studia s využitím on-line nebo off-line aktivit prostřednictvím webových stránek, proto je nezbytné, aby účastníci programu CŽV měli přístup k počítači s připojením k internetu

Způsob ukončení	závěrečná zkouška z předmětů: • Prostorová orientace a samostatný pohyb osob se zrakovým postižením • Základy oftalmologie • Základy speciální pedagogiky osob se zrakovým postižením • Prostorová orientace osob se zrakovým postižením – praktická zkouška obhajoba závěrečné písemné práce
Doklad o absolvování	osvědčení o absolvování studia podle § 9 odst. 1 písm. e) vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů
Poznámka	Ve výši poplatku za účast v tomto programu CŽV je zahrnut mimo nákladů souvisejících s výukou i přístup do e-learningového prostředí Unifor, ve kterém může probíhat administrace programu CŽV (včetně přihlašování ke zkouškám, odevzdávání úkolů a samostatných prací) a komunikace s vyučujícími (tutory) a v němž mohou být účastníkům programů CŽV zpřístupňovány materiály v elektronické podobě. Ve výši poplatku za účast v programu CŽV nejsou zahrnuty případné náklady na nadstandardní činnosti a služby (opakované konzultace; kurzy a soustředění, které nejsou v učebním plánu; exkurze; materiální pomůcky; praxe; opravné závěrečné zkoušky; opravné obhajoby závěrečné písemné práce apod.).

VZDĚLÁVACÍ PLÁN

1. až 2. ročník										
Studijní předmět	Kredity	Zkratky předmětů	Počet hodin						Ukončení	
			Z			L				
			pv	ola	px	pv	ola	px	Z	L
1. ročník										
Úvod do studia	1	USS/WMUST	2	0	0	0	0	0	Zp	
Pedagogika předškolního věku	8	KPV/WMPPV	8	6	0	0	0	0	Zk	
Patopsychologie	8	KPS/WMPAT	8	6	0	0	0	0	Zk	
Somatologie a somatopatologie	8	KAZ/WMSOM	8	6	0	0	0	0	Zk	
Propedeutické lékařské disciplíny	4	USS/WMPLD	6	8	0	0	0	0	Zp	
Teoretické základy speciální pedagogiky 1	4	USS/WMSP1	6	10	0	0	0	0	Zp	
Teoretické základy speciální pedagogiky 2	8	USS/WMSP2	0	0	0	6	10	0		Zk
Vybrané intervenční techniky a metody ve SP	7	USS/WMITM	0	0	0	12	4	0		Ko
Prevence rizikového chování	10	USS/WMRIZ	0	0	0	6	12	0		Zk
Seminář k závěrečné práci	2	USS/WMSZP	0	0	0	6	0	0		Zp
1. ročník – celkem	60	130	38	36	0	30	26	0	3Zk	2Zk, 1Ko
2. ročník										
Základy logopedie	10	USS/WMZLO	8	12	0	0	0	0	Zk	
Základy psychopedie	10	USS/WMZPS	8	12	0	0	0	0	Zk	
Základy surdopedie	10	USS/WMZSU	8	12	0	0	0	0	Zk	
Základy somatopedie	10	USS/WMZSO	0	0	0	8	12	0		Zk
Základy tyflopédie	10	USS/WMZTY	0	0	0	8	12	0		Zk
Kombinované vady	10	USS/WMKOM	0	0	0	8	12	0		Zk
2. ročník – celkem	60	120	24	36	0	24	36	0	3Zk	3 Zk
C E L K E M	120	250	62	72	0	54	62	0	6 Zk	5Zk, 1Ko
Z – zimní semestr; L – letní semestr; pv – prezenční výuka; ola – on-line nebo off-line aktivity; px – praxe; Zp – zápočet; Ko – kolokvium; Zk – zkouška										

ANOTACE VZDĚLÁVACÍCH PŘEDMĚTŮ

ZÁKLADY SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKY

Cílem je poskytnout informace z oblastí: základní terminologie a názvosloví; osoby se zdravotním postižením, klasifikace; specifika přístupů a komunikace. Pozornost bude věnována sociálně ekologickému a psychologickému hledisku.

ZÁKLADY OFTALMOLOGIE

Cílem je poskytnutí informací z oblastí: terminologie oftalmologie; diagnostické metody; nejčastější vady zrakového aparátu. Jakým způsobem může zrakové postižení ovlivnit vnímání jedince, zaměření na kompenzační pomůcky v rámci zrakové hygieny.

SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKA OSOB SE ZRAKOVÝM POSTIŽENÍM 1

Cílem je poskytnutí informací z oblastí: terminologie, klasifikace v tyflopédii, důsledky zrakového postižení, specifika v přístupech, komunikace, komplexní služby. Náplň práce instruktora prostorové orientace, zajištění bezpečnosti osoby se zrakovým postižením a metodické a didaktické postupy v edukačním procesu.

SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKA OSOB SE ZRAKOVÝM POSTIŽENÍM 2

Rozšíření vědomostní základny v oblasti rozvoje osob se zrakovým postižením, seznámení s problematikou volnočasových aktivit v kontextu prostorové orientace těchto osob a možnostech účasti na sportovních aktivitách. Problematika architektonických bariér ve vztahu k prostorové orientaci.

PSYCHOLOGIE OSOB SE ZRAKOVÝM POSTIŽENÍM

Cílem je poskytnutí informací z oblastí: pojmosloví, disciplína a její předmět, specifika vývoje osob se zrakovým postižením, specifika v přístupech. Zaměření na oblast specifických žáků a studentů se zrakovým postižením s ohledem na věk a míru postižení, na psychické potřeby těchto osob.

TYFLOTECHNIKA

Zaměření na možnosti využívání různých technických i netechnických pomůcek pro výuku prostorové orientace. Využití pomůcek v předmětech, jako je například zeměpis a tělesná výchova, které souvisí s výukou prostorové orientace.

PROSTOROVÁ ORIENTACE OSOB SE ZRAKOVÝM POSTIŽENÍM 1, 2

Cílem je poskytnout informace z oblastí: pojmosloví, základní rozdělení, specifika prvků prostorové orientace zrakově postižených, techniky užívání dlouhé hole, postup při nácviku prostorové orientace zrakově postižených. Nácvik snižování odchylek od přímého směru, odhad vzdáleností, odhad úhlu, rozvoj sluchové diferenciaci, vnímání sklonu dráhy. Procvičování bezpečnostního držení, trailling, nalezení kliky dveří, hledání předmětů spadlých na zem, chůze po schodech nahoru a dolů.

PRŮVODCOVSTVÍ

Cílem je zajištění praktického nácviku průvodcovství – jak v budově, tak na volném prostranství, chůze v klidném a rušném prostředí, chůze do schodů a ze schodů, nastupování do dopravních prostředků, nakupování. Nácvik střídání stran, chůze zúženým prostorem, procházení dveřmi.

CHŮZE S BÍLOU HOLÍ 1, 2, 3

Cílem je základní nácvik chůze s bílou holí v budovách, v klidném prostředí, trasy bez překážek, trasy s překážkami. Složitější trasy v rušnějším prostředí, přecházení ulic, jízda dopravními prostředky, vyhledávání cílů na krátkých a dlouhých trasách. Nácvik přechodů ze základního držení do tužkového a zpět. Chůze podél vodící linie bez překážek i s překážkami.

VODICÍ PES

Výuka bude zaměřena na základní problematiku výcviku a užívání vodících psů nevidomými osobami. Cílem je poskytnout informace o vodících psech, plemenech psů, základních poveleních, předvedení ukázek.

PLÁNOVÁNÍ TRAS 1, 2

Cílem je samostatné plánování tras podle metodik a nácvik chůze dle naplánované trasy (chystání, samostatný nácvik, vysvětlení, řízení žáka, vysvětlení hlavních pravidel, požadavky na náročnost, dohled na bezpečnost postiženého).

ROZBOR VEDENÍ HODIN 1, 2

Cílem je kontrola naplánovaných tras z hlediska jejich praktičnosti a bezpečnosti. Zpětná kontrola vedení lekce a kontrola videozáznamu, které budou pravidelně pořizovány.³²

³² CCV PdF UP. *Programy celoživotního vzdělávání*. [online] 2015 [2015-01-18] Dostupné z: <http://ccv.upol.cz/cz/rubriky/programy-celozivotniho-vzdelavani/>

Příloha č. 33:

Program – Studium pro vedoucí pedagogické pracovníky

STUDIUM PRO VEDOUcí PEDAGOGICKÉ PRACOVNíKY studium podle § 7 vyhlášky č. 317/2005 Sb. ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů	
Pracoviště garantující progr. CŽV odborně	Ústav pedagogiky a sociálních studií PdF UP v Olomouci
Odborný garant	Ing. Alena Opletalová, Ph.D. – ředitelka ústavu
Manager	Ing. Alena Opletalová, Ph.D.
Číslo akreditace	41116/2012-201-844
Program CŽV určen pro	kvalifikované pedagogické pracovníky; nutným předpokladem je ochota přijmout model studia s výrazným podílem samostatné řízené práce a samostatných aktivit
Požadavky k přijetí	• správně vyplněná a podaná elektronická nebo písemná interní přihláška ke vzdělávání v programu CŽV (viz web CCV – http://www.ccv.upol.cz/ – oddíl „Přihlášky“) • ověřená kopie dokladů o získání odborné kvalifikace • strukturovaný životopis • zaplacení administrativního poplatku ve výši 300,- • v případě, že uchazeč dosud není ve funkci vedoucího pedagogického pracovníka, zajistí si komplexní přístup k agendě (administrativní, řídicí a ekonomické) pedagogického zařízení
Délka / frekv. setkání	2 roky / přibližně dvakrát za měsíc (pátek nebo sobota)
Uplatnění – kvalifikace absolventa	získání odborné kvalifikace vedoucího pedagogického pracovníka
Počet účastníků	min. 6, max. 30
Použité formy práce	kombinace prezenčního a distančního studia s využitím on-line nebo off-line aktivit prostřednictvím webových stránek, proto je nezbytné, aby účastníci programu CŽV měli přístup k počítači s připojením k internetu
Způsob ukončení	závěrečná zkouška z 5 modulů: • teorie a praxe školského managementu, právo, ekonomika a finanční management, řízení pedagogického procesu a vedení lidí obhajoba závěrečné písemné práce

Doklad o absolvování	osvědčení o absolvování studia podle § 7 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů
Poznámka	Ve výši poplatku za účast v tomto programu CŽV je zahrnut mimo nákladů souvisejících s výukou i přístup do e-learningového prostředí Unifor, ve kterém může probíhat administrace programu CŽV (včetně přihlašování ke zkouškám, odevzdávání úkolů a samostatných prací) a komunikace s vyučujícími (tutory) a v němž mohou být účastníkům programů CŽV zpřístupňovány materiály v elektronické podobě. Ve výši poplatku za účast v programu CŽV nejsou zahrnuty případné náklady na nadstandardní činnosti a služby (opakované konzultace; kurzy a soustředění, které nejsou v učebním plánu; exkurze; materiální pomůcky; praxe; opravné závěrečné zkoušky; opravné obhajoby závěrečné písemné práce apod.).

VZDĚLÁVACÍ PLÁN

1. a 2. ročník											
Moduly a studijní předměty	Kredity	Zkratky předmětů	Počet hodin						Ukončení		
			Z			L			Z	L	
			př	ola	px	př	ola	px			
1. ročník											
Teorie a praxe školského managementu	24	KPG/WŘPPR							Zp, Zk		
Pojetí managementu			5	3	5	0	0	0		-	
Rozhodování			5	3	5	0	0	0		-	
Organizování			7	2	4	0	0	0		-	
Kontrolování			5	2	4	0	0	0		-	
Manažerská etika			3	3	1	0	0	0		-	
Organizační kultura (firemní kultura)			4	3	1	0	0	0		-	
Moderní management			3	2	0	0	0	0	-		
Modul – celkem	24	70	32	18	20	0	0	0	1 Zk	-	
Řízení pedagogického procesu	24	KPG/WTPŠM							Zp, Zk		
Role a funkce ředitele školy při říz. ped. proc.			2	1	2	0	0	0		-	
Řízení školy v podmínkách EU			2	1	2	0	0	0		-	
Strategické plánování			5	2	2	0	0	0		-	
Rámcové a školní vzdělávací programy			4	3	2	0	0	0		-	
Koncepce pedagogické práce školy			4	3	2	0	0	0		-	
Klima školy			5	4	5	0	0	0		-	
Evaluace a sebeevaluace školy			10	4	5	0	0	0	-		
Modul – celkem	24	70	32	18	20	0	0	0	1Zk	-	
Vedení lidí	24	KPG/WVELI							-	Zp, Zk	
Manažerské styly vedení lidí			0	0	0	10	6	5			-
Management a motivace pracovní činnosti			0	0	0	10	4	5			-
Personální management a rozvoj lidských zdr.			0	0	0	10	4	5			-
Manažer a jeho životní dráha			0	0	0	2	4	5	-		
Modul – celkem	24	70	0	0	0	32	18	20	-	1Zk	
2. ročník											
Právo	24	KPG/WPRV							Zp, Zk		
Základy práva			3	2	3	0	0	0		-	
Správní právo ve škole			5	2	3	0	0	0		-	
Pracovní právo			5	3	2	0	0	0		-	
Odměňování			5	3	2	0	0	0		-	
Zákony 561/2004 Sb. a 563/2004 Sb.			10	6	5	0	0	0		-	
Základy teorie práva			4	2	5	0	0	0	-		
Modul – celkem	24	70	32	18	20	0	0	0	1Zk	-	
Ekonomika a finanční management	24	KPG/WEFIM							Zp, Zk		
Právní předpisy pro financování škol			3	1	1	0	0	0		-	
Zdroje financování škol			4	2	1	0	0	0		-	
Kompetence zřizovatele při financování			4	1	1	0	0	0		-	
Rozpočet školy (a jejích součástí)			5	3	3	0	0	0		-	
Fondy a příspěvkové organizace			5	2	2	0	0	0		-	
Účetnictví			4	3	3	0	0	0		-	
Mzdy			3	2	3	0	0	0		-	
Doplňková a jiná činnost			2	2	3	0	0	0		-	
Kontrola			2	2	3	0	0	0		-	
Modul – celkem	24	70	32	18	20	0	0	0	1Zk	-	
CELKEM	120	350	128	72	80	32	18	20	4Zk	1Zk	
Z – zimní semestr; L – letní semestr; př – prezenční výuka; ola – on-line nebo off-line aktivty;											

Z – zimní semestr; L – letní semestr; př – prezenční výuka; ola – on-line nebo off-line aktivity;

ANOTACE VZDĚLÁVACÍCH MODULŮ

TEORIE A PRAXE ŠKOLSKÉHO MANAGEMENTU

- **Pojetí managementu:** vymezení pojmu management, základní funkce manažera, základní manažerské dovednosti, systémové pojetí managementu.
- **Rozhodování:** význam rozhodování, struktura rozhodovacího procesu, typy rozhodovacích problémů.
- **Organizování:** organizování jako manažerská funkce, kritéria vnitřní strukturalizace, klasifikace organizačních struktur.
- **Kontrolování:** kontrola jako manažerská funkce, prvky efektivní kontroly, fáze kontrolního procesu.
- **Manažerská etika:** kořeny etiky, struktura manažerské etiky, systémová aplikace, manažerské etiky.
- **Organizační kultura (firemní kultura):** pojem organizační kultura, prvky organizační kultury, organizační kultura a strategie organizace, kultura školy a možnosti jejího utváření.
- **Moderní management:** globalizace jako kontinuální vývoj světové ekonomiky, příležitosti a hrozby procesu globalizace, vliv globalizace na ekonomiku a management.

PRÁVO

- **Základy práva:** právní systém a právní norma, charakteristika nejvýznamnějších právních odvětví, ústavní právo, správní právo, trestní právo, občanské právo, finanční právo, obchodní právo, pracovní právo, rodinné právo.
- **Správní právo ve škole:** správní řízení ve školství, rozhodování ve správním řízení, základní zásady správního řízení, subjekty správního řízení, rozhodování ředitele školy, obce, kraje, ČŠI ve správním řízení, průběh správního řízení.
- **Pracovní právo:** subjekty pracovního práva, prameny pracovního práva, pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení, formy vzniku pracovního poměru, povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatele, změny pracovního poměru, skončení pracovního poměru, práva a povinnosti zaměstnanců vyplývající z prvního pracovního poměru, specifické povinnosti pedagogických pracovníků, povinnosti zaměstnavatele vyplývající z pracovního poměru, rozvržení a náplň pracovní doby, doby odpočinku, bezpečnost a ochrana zdraví při práci, dozor nad žáky, dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr, náhrada školy.
- **Odměňování:** základní systémy odměňování; plat a složky platu, vztah k minimální mzdě; peněžitá plnění poskytovaná v souvislosti s pracovněprávním vztahem, která nejsou platem, určení platového tarifu, příplatky za práci přesčas a za práci ve svátek, platový výměr a povinnosti zaměstnavatele s ním spojené, plat při výkonu jiné práce, splatnost platu, výplata platu a srážky z platu, odměna za pracovní pohotovost, katalog prací, kvalifikační předpoklady a podmínky přeřazování zaměstnanců do platových tříd podle 16třídního katalogu.

- **Školský zákon a zákon o pedagogických pracovnících včetně prováděcích předpisů:** přesná znalost jednotlivých ustanovení včetně souvislostí s jinými právními předpisy.
- **Základy teorie práva:** právní subjektivita, fyzické, právnické osoby, sdružení fyzických osob, zájmové sdružení právnických osob, účelové sdružení majetku, jednotky územní samosprávy, obecně prospěšné společnosti, právnické osoby podle obchodního zákoníku, příspěvkové organizace, školská právnická osoba.

EKONOMIKA A FINANČNÍ MANAGEMENT

- **Právní předpisy při financování škol:** základní obecně platné a speciální právní předpisy pro oblast financování školství, ostatní předpisy upravující hospodaření škol.
- **Zdroje financování škol:** právní předpisy a pravidla stanovená zřizovateli, náklady školy, jejich členění, zdroje financování, časové použití prostředků.
- **Kompetence zřizovatele při financování škol:** kompetence obcí, krajů a MŠMT, kompetence zřizovatelů církevních a soukromých škol, jmenování statutárních orgánů školy.
- **Rozpočet školy (a jejich součástí) právní rámec:** základní pravidla užití rozpočtu, rekapitulace nákladů, struktura návrhu rozpočtu, specifické problémy nákladů (odpisy, škody, pojištění) stanovení závazných ukazatelů a rozpis pracovního rozpočtu, regulace čerpání a kontrola čerpání rozpočtu, rozpočtové změny, rozbor hospodaření.
- **Fondy a příspěvkové organizace:** hospodářský výsledek – rozdíly mezi školami různých zřizovatelů, zásady stanovení hospodářského výsledku, porušení rozpočtové kázně.
- **Účetnictví:** zákon o účetnictví, pravidla vedení účetnictví, účetní soustavy a doklady, účtová osnova, účtový rozvrh, účetní knihy, vnitroorganizační směrnice (oběh dokladů...), účetní závěrka, majetek a inventarizace, předávání funkcí, specifické účetní případy (pohledávky, refundace...).
- **Mzdy:** rozpočet mezd – obecná pravidla, mzdová inventura, normativní rozpis, stanovení závazných ukazatelů, úpravy rozpočtu MP k 1. 9.
- **Doplňková a jiná činnost:** právní předpisy, doplňková a jiná činnost, zásady odměňování.
- **Kontrola:** základní právní předpisy obecné principy vnitřní a vnější kontroly, pokuty ukládané za porušení povinností kontrolovaných osob, oznamovací povinnost.

ŘÍZENÍ PEDAGOGICKÉHO PROCESU

- **Role a funkce ředitele školy při řízení pedagogického procesu:** funkce školy ve znalostní společnosti, profesní role a vlastnosti řídicího pracovníka.
- **Řízení školy a pedagogického procesu v podmínkách EU:** vzdělávací politika a školské systémy, evropská dimenze a hlavní tendence vzdělávacích systémů v zemích EU.
- **Strategické plánování:** strategie rozvoje školy plánování, druhy plánů, strategická analýza a vize školy, stanovení cílů, manažerský informační systém.
- **Rámcové a školní vzdělávací programy:** vzdělávací standardy, tvorba školního vzdělávacího programu a koncepce kurikula, podmínky úspěšné realizace školního vzdělávacího

programu, řízení změny, podmínky a fáze změny, řízení kvality, indikátory kvality školy, vnější a vnitřní evaluace školy řízení týmů a kooperace ve škole.

- **Koncepce pedagogické práce školy:** pedagogický proces, jeho pojetí, struktura a řízení, vzdělávací a výchovný systém školy, třídní management školy.
- **Klima školy:** klima školy a image školy, public relations.
- **Evaluace a sebeevaluace školy**

VEDENÍ LIDÍ

- **Vůdcovství (leadership) – manažerské styly vedení lidí:** seznámení se styly opírajícími se o pravomoc, vliv a chování manažera, osobnostní rysy řídících pracovníků, situační podmínky, úspěšného jednání vůdců, optimální formy vůdcovství v prostředí škol.
- **Management a motivace pracovní činnosti:** nejvýraznější skupiny motivačních faktorů, peníze jako motivační stimul.
- **Personální management a rozvoj lidských zdrojů:** příprava a výběr pracovníků, rozvoj a hodnocení lidských zdrojů, programy odměňování a péče o zaměstnance.
- **Manažer a jeho životní dráha:** plánování životní a profesní dráhy (Career management), sebevýchova a sebeřízení (Self management), plánování času (Time management).³³

Studium jednotlivých modulů je řízeno průvodcem studia, který upřesňuje aktivity v rámci jednotlivých prezenčních setkání, manažerské praxe ve školských zařízeních a on-line aktivit.

³³ CCV PdF UP. *Programy celoživotního vzdělávání*. [online] 2015 [2015-01-18] Dostupné z: <http://ccv.upol.cz/cz/rubriky/programy-celozivotniho-vzdelavani/>

Příloha č. 34:

Program – Speciální pedagogika – logopedie se zaměřením na činnost logopedického asistenta

SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKA – LOGOPEDIE SE ZAMĚŘENÍM NA ČINNOST LOGOPEDICKÉHO ASISTENTA studium podle § 2 vyhlášky č. 317/2005 Sb. ke splnění kvalifikačních předpokladů v oblasti speciálněpedagogických věd	
Pracoviště garantující progr. ČŽV odborně	Ústav speciálněpedagogických studií PdF UP v Olomouci
Odborný garant	doc. PhDr. Eva Souralová, Ph.D. – ředitelka
Manager	PhDr. Renata Mlčáková, Ph.D.
Akreditace	10710/2014-1-399
Program ČŽV určen pro	kvalifikované učitele mateřských škol, základních škol, středních škol
Požadavky k přijetí	• správně vyplněná a podaná elektronická nebo písemná interní přihláška ke vzdělávání v programu ČŽV (viz web CCV – http://www.ccv.upol.cz/ – oddíl „Přihlášky“) • ověřená kopie dokladů o získání způsobilosti • strukturovaný životopis • zaplacení administrativního poplatku ve výši 300,– • zpráva z foniatrického vyšetření ne starší tří měsíců • úspěšné absolvování ústního motivačního pohovoru, během pohovoru bude posouzena úroveň mluvního projevu, který by měl být bez narušení komunikační schopnosti • schopnost uchazeče zajistit si během studia logopedickou praxi v rozsahu 40 hodin (z toho 10 hodin náslechů a 30 hodin vlastních výstupů), jednodenní exkurzi do základní školy, mateřské školy, speciálněpedagogického centra pro sluchově postižené, náklady na tuto praxi a exkurzi nejsou v ceně studia
Délka / frekv. setkání	2,5 let (5 semestrů) / přibližně dvakrát za měsíc (pátek nebo sobota)

Uplatnění – kvalifikace absolventa	získání znalostí a dovedností pro práci ve třídě, škole nebo v zařízení pro osoby se speciálními vzdělávacími potřebami (pracovník ve třídě, škole nebo v zařízení pro jedince se speciálními vzdělávacími potřebami v souladu s předcházející odbornou kvalifikací), získání způsobilosti k výuce na typu školy zřízené pro žáky se SVP a vykonávání činnosti logopedického asistenta dle čl. IV/písm. b) metodického doporučení; prohloubení znalostí a vědomostí z oblasti práce logopedického asistenta a získání odborné kvalifikace logopedický asistent, který dle metodického doporučení č. j. 14 712/2009-61 k zabezpečení logopedické péče ve školství pracuje pod metodickým vedením logopeda, zpravidla ze speciálněpedagogického centra, a provádí: • přímou logopedickou intervenci u žáků se zjištěnou prostou vadou výslovnosti • logopedem stanovené edukační, resp. reedukační postupy a cvičení u svěřených žáků • vyhledává žáky s narušenou komunikační schopností • u svěřených žáků činnosti zaměřené na podporu přirozeného rozvoje řeči a prevenci vzniku poruch řeči a prevenci vzniku čtenářských obtíží • v rozsahu své působnosti poskytuje zákonným zástupcům žáků s příznaky rizikového vývoje řeči informace o dostupnosti logopedické péče
Počet účastníků	min. 6, max. 15
Použité formy práce	kombinace prezenčního a distančního studia s využitím on-line nebo off-line aktivit prostřednictvím webových stránek, proto je nezbytné, aby účastníci programu ČŽV měli přístup k počítači s připojením k internetu
Způsob ukončení	Závěrečná zkouška: • Logopedie • Metodika logopedické diagnostiky a intervence • Logopedická diagnostika a intervence artikulace řeči obhajoba závěrečné písemné práce
Doklad o absolvování	osvědčení o absolvování studia podle § 2 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů

Poznámka	Ve výši poplatku za účast v tomto programu ČŽV je zahrnut mimo nákladů souvisejících s výukou i přístup do e-learningového prostředí Unifor, ve kterém může probíhat administrace programu ČŽV (včetně přihlašování ke zkouškám, odevzdávání úkolů a samostatných prací) a komunikace s vyučujícími (tutory) a v němž mohou být účastníkům programů ČŽV zpřístupňovány materiály v elektronické podobě. Ve výši poplatku za účast v programu ČŽV nejsou zahrnuty případné náklady na nadstandardní činnosti a služby (opakované konzultace; kurzy a soustředění, které nejsou v učebním plánu; exkurze; praxe; materiální pomůcky; opravné závěrečné zkoušky; opravné obhajoby závěrečné písemné práce apod.).
----------	---

VZDĚLÁVACÍ PLÁN

1. až 3. ročník										
Studijní předmět	Kredity	Zkratky předmětů	Počet hodin						Ukončení	
			Z			L				
			pv	ola	px	pv	ola	px	Z	L
1. ročník										
Základy speciální pedagogiky	3	USS/WLASP	5	5	0	0	0	0	Zp	-
Základy patopsychologie	3	KPS/WLAPP	6	0	0	0	0	0	Zp	-
Základy ORL, foniatrie a audiologie	7	USS/WLAOF	8	4	0	0	0	0	Zp, Zk	-
Speciálněpedagogické poradenství	3	USS/WLAPO	6	0	0	0	0	0	Zp	-
Základy fonetiky a fonologie	7	KCJ/WLAFF	8	8	0	0	0	0	Zp, Zk	-
Logopedie 1	10	USS/WLAL1	8	4	0	0	0	0	Zp, Zk	-
Základy stomatologie a ortodoncie	3	USS/WLASO	6	2	0	0	0	0	Zp	
Základy dramaterapeutických technik	3	USS/WLADR	0	0	0	8	0	0	-	Zp
Surdopedie	8	USS/WLASU	0	0	0	8	0	0	-	Zp, Zk
Logopedie 2	10	USS/WLAL2	0	0	0	10	2	0	-	Zp, Zk
Organizace logopedické péče a logopedické poradenství	5	USS/WLAOR	0	0	0	4	2	0	-	Zp
1. ročník – celkem	60	104	47	23	0	30	4	0	3 Zk	2 Zk
2. ročník										
Logopedie 3	10	USS/WLAL3	8	4	0	0	0	0	Zp, Zk	-
Logopedická diagnostika	8	USS/WLADI	8	4	0	0	0	0	Zp, Zk	-
Fyziologie a narušení artikulace hlásek	6	USS/WLAFN	8	4	0	0	0	0	Zp, Zk	-
Seminář k závěrečné práci	2	USS/WLASE	4	0	0	0	0	0	Zp	-
Lateralita	3	USS/WLALA	8	0	0	0	0	0	Zp	-
Propedeutika lexie a grafie	3	USS/WLALG	8	4	0	0	0	0	Zp, Zk	-
Logopedická diagnostika artikulace řeči	5	USS/WLAAR	0	0	0	8	0	0	-	Zp, Zk
Logopedická intervence narušení artikulace řeči	10	USS/WLAIN	0	0	0	18	12	0	-	Zp, Zk
Logopedie 4	10	USS/WLAL4	0	0	0	8	4	0	-	Zp, Zk
Základy poradenského rozhovoru	3	USS/WLARO	0	0	0	6	0	0	-	Zp
2. ročník – celkem	60	116	44	16	0	40	16	0	4 Zk	3 Zk

3. ročník										
Logopedická praxe	20	USS/WLAPR	0	0	40	0	0	0	Zp	-
Exkurze do základní školy, mateřské školy, speciálněpedagogického centra pro sluchově postižené	10	USS/WLAEX	0	0	6	0	0	0	Zp	-
3. ročník – celkem	30	46	0	0	46	0	0	0	0 Zk	0 Zk
CELKEM	150	266	91	39	46	70	20	0	7 Zk	5 Zk

ANOTACE VZDĚLÁVACÍCH PŘEDMĚTŮ

ZÁKLADY FONETIKY A FONOLOGIE

Cílem předmětu je seznámit se s fonetikou a fonologií češtiny pro logopedy, se základy percepce a produkce lidské řeči. V oblasti fonetiky je výuka zaměřena například na fyziologii tvoření hlásek (konsonantů, vokálů), jejich klasifikaci, spojování hlásek v hláskové řady a jejich změny během promluvy. Obsahem výuky je seznámení se základními jevy spojenými se změnami hlásek během promluvy, například s asimilací znělostní, artikulační, nazalizací aj. Výuka se věnuje objasnění tematiky modulačních faktorů mluvené řeči, v rámci fonologie oblasti distinktivních rysů hlásek, segmentální analýzy jazykového materiálu aj.

ZÁKLADY PATOPSYCHOLOGIE

Cílem předmětu je seznámit studenty s obecnými náhledy na lidskou normalitu a odchylkami od této psychologické kategorie. Ve speciální části podává přehled o specifických psychických stavů, procesů a vlastností u nejfrekventovanějších druhů a typů postižení převážně u dětí a adolescentů. Seznamuje studenty s psychickým vývojem a psychologickými aspekty výchovy dětí se zdravotním postižením nebo dětí žijících v ohrožujících podmínkách. Zaměřuje se na projevy dětí s neurózou, se syndromem poruchy pozornosti a hyperaktivity.

ZÁKLADY ORL, FONIATRIE A AUDIOLOGIE

Náplní předmětu je seznámit se základní anatomickou stavbou respiračního, fonačního a artikulačního systému z hlediska fyziologického i patologického. Pozornost bude věnována podpoře fyziologického vývoje hlasového projevu, prevenci hlasových poruch. Studenti budou seznámeni se základy anatomie a fyziologie sluchového ústrojí, s klasifikací a základní diagnostikou sluchových poruch, s vyšetřením sluchu u dětí, rizikovými skupinami a audioprotetickými pomůckami.

SPECIÁLNĚPEDAGOGICKÉ PORADENSTVÍ

Základní orientace v systému organizací poskytujících služby jedincům se speciálními vzdělávacími potřebami. Systém poradenství ve školství (pedagogicko-psychologická poradna, speciálněpedagogické centrum, středisko výchovné péče). Poradenství jako sociální služba.

Služby rané péče v návaznosti na ranou intervenci a poradenství. Poradenství ve zdravotnictví. Aktuální platná legislativa v oblasti speciálněpedagogického poradenství.

ZÁKLADY SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKY

Cílem předmětu je poskytnout základní vhled do oboru speciální pedagogika, vymezit předmět a cíle speciální pedagogiky, nastítnit členění a systém speciální pedagogiky, představit základní kategorie a terminologii ve speciální pedagogice. Seznámit s pojmy integrace a inkluze osob se speciálními potřebami, se systémem zařízení poskytujících edukaci osobám se specifickými vzdělávacími potřebami, se základy speciálněpedagogické diagnostiky, se základy speciálněpedagogických metod.

LOGOPEDIE 1

Cílem předmětu je představit logopedii jako vědní, studijní obor i jako profesi, předmět oboru, 10 okruhů narušení komunikační schopnosti, základní terminologii, základní pojmy z oblasti komunikace, perspektivy vývoje (bilingvismus, multikulturalismus), významné osobnosti. Obsahem předmětu je seznámit s fyziologií produkce a vnímání řeči, základními informacemi o ontogenezi řeči, o podpoře fyziologického vývoje řeči, o možnostech logopedické prevence a osvěty.

ZÁKLADY STOMATOLOGIE A ORTODONTIE

Studenti si osvojí základy stomatologického názvosloví, seznámí se s anatomií a fyziologií dutiny ústní, čelistí a zubů, s náplní stomatologických podoborů – zejména stomatochirurgií, ortodoncií, protetikou. Podrobněji bude představena styčná tematika ortodontická a logopedická, zejména nepravidelnosti zubů, zubních oblouků a čelistí, jejich etiologie, diagnostika, terapie, prevence.

ZÁKLADY DRAMATERAPEUTICKÝCH TECHNIK

Cílem předmětu je vybavit studenty základními teoretickými a praktickými poznatky z oblasti dramaterapie, které jim umožní využít dramaterapeutických prostředků při komunikaci s klienty s narušením komunikační schopnosti.

SURDOPEDIE

Cílem disciplíny je vhled do speciálněpedagogické oblasti surdopedie, která se věnuje výchově, vzdělávání, rozvoji osob se sluchovým postižením. Studenti získají základní přehled o druhu a stupni sluchového postižení, vhled do problematiky surdopedické diagnostiky a diferenciální diagnostiky, přehled základních forem edukace jedinců se sluchovým

postižením. Studenti se seznámí se současným systémem institucionální péče o jedince se sluchovým postižením.

LOGOPEDIE 2

Cílem předmětu je seznámit se základy problematiky poruch hlasu, alternativní a augmentativní komunikace, logopedickými pomůckami a technikou. Obsahem předmětu budou dále základy narušeného vývoje řeči a specificky narušeného vývoje řeči, získané neurotické nemluvnosti.

ORGANIZACE LOGOPEDICKÉ PÉČE A LOGOPEDICKÉ PORADENSTVÍ

Základní organizace logopedické péče v České republice, specifika logopedické péče dle jednotlivých resortů, legislativní vymezení, institucionální péče pro osoby s narušenou komunikační schopností. Mezioborová spolupráce, interdisciplinární a transdisciplinární spolupráce. Logopedické organizace a společnosti. Principy a prostředky logopedické péče – specifika dle věkových kategorií.

LOGOPEDIE 3

Cílem předmětu je seznámit se s problematikou narušení artikulace řeči, zvuku řeči, neurogenních poruch komunikace, zejména s problematikou afázií. Obsahem předmětu je rovněž problematika narušení plynulosti řeči, zejména balbuties a tumultus sermonis.

LOGOPEDICKÁ DIAGNOSTIKA

Cílem předmětu je seznámit studenty se specifiky logopedické diagnostiky, s metodami a prostředky logopedické diagnostiky, s problematikou diferenciální diagnostiky. Obsahem předmětu je vybavit studenty kompetencí realizovat orientační a základní logopedické vyšetření, a to náhledem na specifika jednotlivých složek komplexní logopedické intervence – logopedická diagnostika, terapie, prevence.

FYZIOLOGIE A NARUŠENÍ ARTIKULACE HLÁSEK

Cílem předmětu je seznámit se s předpoklady fyziologického vývoje artikulace hlásek. Podrobně se předmět zaměřuje na klasifikaci českých hlásek, fyziologii artikulace českých samohlásek a souhlásek, narušení artikulace českých hlásek.

SEMINÁŘ K ZÁVĚREČNÉ PRÁCI

Cílem předmětu je seznámit studenty s hlavními předpoklady volby tématu a s přípravou podkladů pro vypracování závěrečné práce. Pozornost bude věnována požadavkům

kladeným na formální a obsahovou stránku závěrečné práce, bibliografii, citace a praktickou část závěrečné práce.

LATERALITA

Cílem předmětu je terminologicky vymezit pojem lateralita, vztah lateralit ke komunikaci, seznámit se s poznatky o lateralizaci řečových a jazykových funkcí, s genotypem a fenotypem lateralit. Studenti se naučí diagnostikovat lateralitu, rozlišit stupně a typy lateralit, získají poznatky o fyziologickém vývoji lateralit. Seznámí se s doporučenými postupy pro práci s dětmi s nevyhraněnou a neurčitou lateralitou, pro práci s dětmi preferujícími levou ruku.

PROPEDEUTIKA LEXIE A GRAFIE

Cílem předmětu je osvojit si základní poznatky o vybraných speciálních schopnostech účastných při rozvoji lexie, grafie a kalkule. Studenti se seznámí zejména s problematikou fonologických procesů, s problematikou grafomotoriky, vizuomotoriky, směrovosti, rozvoje matematických představ. Součástí předmětu je získat kompetenci k orientačnímu vyšetření vybraných speciálních schopností, k možnostem rozvoje těchto speciálních schopností a možnostem prevence obtíží v uvedených funkcích.

LOGOPEDICKÁ DIAGNOSTIKA ARTIKULACE ŘEČI

Cílem předmětu je vybavit studenty kompetencí diagnostikovat a zaznamenat jak fyziologickou artikulaci, tak odchylky ve výslovnosti a další funkce, které s artikulací řeči souvisejí, například fonemickou diferenciací, svalovou dysbalanci v orofaciální oblasti, funkci velofaryngálního mechanismu. Diagnostický a didaktický materiál, speciální technické a přístrojové pomůcky, interdisciplinární spolupráce.

LOGOPEDICKÁ INTERVENCE NARUŠENÍ ARTIKULACE ŘEČI

Obsahem předmětu je komplexní logopedická intervence narušení artikulace řeči, přesná diagnostika a diferenciální diagnostika poruch artikulace řeči, aplikace zásad a metod úpravy výslovnosti.

LOGOPEDIE 4

Cílem předmětu bude seznámit se základními poznatky z oblasti symptomatických poruch řeči, orofaciálních poruch, poruch polykání a myofunkční terapie.

ZÁKLADY PORADENSKÉHO ROZHOVORU

Rozhovor jako základní metoda poradenství (vnitřní a vnější požadavky), charakteristika poradenského procesu, fáze poradenského procesu, zásady poradenské práce a diagnostiky klientů. Osobnost poradce. Nejčastější chyby v práci poradce. Učitel v roli poradce.

LOGOPEDICKÁ PRAXE

Cílem logopedické praxe je seznámit studenty s vybranými školskými i klinickými logopedickými zařízeními státního i nestátního typu v České republice, tak aby získali základní přehled o organizaci logopedické intervence u klientů s různým typem i stupněm narušené komunikační schopnosti. Předpokladem ukončení předmětu bude splnění požadavků stanovených garantem předmětu.

EXKURZE DO ZÁKLADNÍ ŠKOLY, MATEŘSKÉ ŠKOLY, SPECIÁLNĚPEDAGOGICKÉHO CENTRA PRO SLUCHOVĚ POSTIŽENÉ

Cílem exkurze je seznámit se základními edukačními trendy, speciálněpedagogickými diagnostickými metodami, reedukačními a kompenzačními technikami, které se uplatňují v rámci surdopedické intervence u klientů s různým druhem a stupněm sluchového postižení.³⁴

³⁴ CCV PdF UP. *Programy celoživotního vzdělávání*. [online] 2015 [2015-01-18] Dostupné z: <http://ccv.upol.cz/cz/rubriky/programy-celozivotniho-vzdelavani/>

Příloha č. 35:

Program – Speciální pedagogika pro výchovné poradce – doplnění kvalifikace o speciálněpedagogickou problematiku

SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKA PRO VÝCHOVNÉ PORADCE DOPLŇUJÍCÍ MODUL – DOPLNĚNÍ KVALIFIKACE O SPECIÁLNĚPEDAGOGICKOU PROBLEMATIKU studium podle § 10 vyhlášky č. 317/2005 Sb. k prohlubování odborné kvalifikace	
Pracoviště garantující progr. CŽV odborně	Ústav speciálněpedagogických studií PdF UP v Olomouci
Odborný garant	doc. PhDr. Eva Souralová, Ph.D. – ředitelka ústavu
Manager	doc. Mgr. Dita Finková, Ph.D.
Akreditace	42917/2013-1-1030
Program CŽV určen pro	výchovné poradce
Požadavky k přijetí	• správně vyplněná a podaná elektronická nebo písemná interní přihláška ke vzdělávání v programu CŽV (viz web CCV – http://www.ccv.upol.cz/ – oddíl „Přihlášky“) • ověřená kopie dokladů o získání způsobilosti • strukturovaný životopis • zaplacení administrativního poplatku ve výši 300,-
Délka / frekv. setkání	1 rok / přibližně jednou za 2 týdny (pátek nebo sobota)
Uplatnění absolventa	prohloubení znalostí a vědomostí z oblasti speciálněpedagogické problematiky výchovného poradenství
Počet účastníků	min. 6, max. 30
Použité formy práce	kombinace prezenčního a distančního studia s využitím on-line nebo off-line aktivit prostřednictvím webových stránek, proto je nezbytné, aby účastníci programu CŽV měli přístup k počítači s připojením k internetu

Způsob ukončení	závěrečná zkouška z předmětů: • Žáci se senzorickým a somatickým postižením • Logopedie a SPU • Psychopedie a etopedie obhajoba závěrečné písemné práce
Doklad o absolvování	osvědčení o absolvování studia podle § 10 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů
Poznámka	Ve výši poplatku za účast v tomto programu CŽV je zahrnut mimo nákladů souvisejících s výukou i přístup do e-learningového prostředí Unifor, ve kterém může probíhat administrace programu CŽV (včetně přihlašování ke zkouškám, odevzdávání úkolů a samostatných prací) a komunikace s vyučujícími (tutory) a v němž mohou být účastníkům programů CŽV zpřístupňovány materiály v elektronické podobě. Ve výši poplatku za účast v programu CŽV nejsou zahrnuty případné náklady na nadstandardní činnosti a služby (opakované konzultace; kurzy a soustředění, které nejsou v učebním plánu; exkurze; praxe; materiální pomůcky; opravné závěrečné zkoušky; opravné obhajoby závěrečné písemné práce apod.).

VZDĚLÁVACÍ PLÁN

1. ročník										
Moduly a studijní předměty	Kredity	Zkratky předmětů	Počet hodin						Ukončení	
			Z			L				
			pV	oLa	pX	pV	oLa	pX	Z	L
Teoretické základy speciální pedagogiky	5	USS/WVSPZ	10	0	0	0	0	0	Ko	-
Legislativa zdravotně handicapovaných	5	USS/WVLZH	4	0	0	0	0	0	Ko	-
Základy psychopedie	6	USS/WVPSS	7	0	0	0	0	0	Zp, Zk	-
Základy logopedie	6	USS/WVLOZ	6	0	0	0	0	0	Zp, Zk	-
Základy surdopedie	6	USS/WVSUZ	2	3	0	0	0	0	Zp, Zk	-
Základy somatopedie	6	USS/WVSOZ	0	0	0	3	3	0	-	Zp, Zk
Základy tyflopédie	6	USS/WVTYZ	0	0	0	6	0	0	-	Zp, Zk
Základy etopedie	6	USS/WVETZ	0	0	0	6	0	0	-	Zp, Zk
Základy specifických poruch učení	8	USS/WVPUZ	0	0	0	6	0	0	-	Zp, Zk
Osoby s multihandicapem	6	USS/WVKVZ	0	0	0	7	0	0	-	Zp, Zk
CELKEM	60	63	29	3	0	28	3	0	2 Ko, 3 Zk	5 Zk
Z – zimní semestr; L – letní semestr; pV – prezenční výuka; oLa – on-line nebo off-line aktivity; pX – praxe; Zp – zápočet; Ko – kolokvium; Zk – zkouška; ZZk – závěrečná zkouška										

ANOTACE VZDĚLÁVACÍCH PŘEDMĚTŮ

Svým charakterem představuje dané studium k prohlubování odborné kvalifikace základní kurz, který má poskytnout nezbytné informace z oblasti speciální pedagogiky potřebné pro práci učitelky MŠ, učitele ZŠ a pedagogického či zdravotnického pracovníka školského nebo zdravotnického zařízení.

TEORETICKÉ ZÁKLADY SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKY

Jedinci se zdravotním postižením, výskyt, prevence. Speciální pedagogika jako vědní disciplína, terminologie. Norma a normalita, pojetí normality a abnormality. Speciálněpedagogická diagnostika a její zásady. Obory speciální pedagogiky, jejich cíle, úkoly. Integrace postižených do školy běžného typu.

LEGISLATIVA ZDRAVOTNĚ HANDICAPOVANÝCH

Postavení občanů se zdravotním postižením v právním systému ČR. Vybrané instituty práva ústavního, pracovního, rodinného, občanského a zejména práva sociálního zabezpečení.

ZÁKLADY PSYCHOPEDIE

Pojmové vymezení, klasifikace. Školy a zařízení pro mentálně postižené. Etiologie mentální retardace, diagnostika a diferenciální diagnostika. Osobnost jedince s mentálním postižením. Alternativní přístupy k výchově a vzdělávání mentálně postižených u nás a v zahraničí.

ZÁKLADY LOGOPEDIE

Terminologie a teoretická východiska v rámci 10 okruhů narušené komunikační schopnosti. Fylogeneze a ontogeneze řeči. Organizace a stav logopedické péče.

ZÁKLADY SURDOPEDIE

Základy a východiska pro práci se sluchově postiženými jedinci. Metody intervence s jedinci, u nichž se k primárnímu poškození sluchu přidružuje postižení zraku, intelektu nebo mobility.

ZÁKLADY SOMATOPEDIE

Etiologie, klasifikace, popis základních poruch mobility. Systém speciálních institucí pro jedince s poruchou hybnosti, specifická výchovná a vzdělávací práce u jedinců s tělesným postižením, s nemocí a se zdravotním oslabením.

ZÁKLADY TYFLOPEDIE

Pojmové vymezení, klasifikace osob se zrakovým postižením. Základy práce s těmito jedinci. Nejnovější teoretické i praktické poznatky.

ZÁKLADY ETOPEDIE

Terminologické vymezení, hodnotová východiska. Rozbor disociálních, asociálních a antisociálních poruch chování, možnosti intervence, vliv základní školy a poruchy chování. Struktura etopedických zařízení pro výkon ústavní a ochranné péče. Problematika romského etnika.

ZÁKLADY SPECIFICKÝCH PORUCH UČENÍ

Terminologie, klasifikace a typologie. Etiologie a diagnostika, principy intervence a metodika hodnocení. Legislativní opatření. Přístrojové a materiální vybavení. Sekundární důsledky specifických poruch učení.

TERAPEUTICKÉ METODY VE SPECIÁLNÍ VÝCHOVĚ

Vymezení, teoretická východiska, terminologie a metodologie arteterapie a některých dalších vybraných psychoterapeutických metod. Možnosti praktického využití technik jednotlivých terapií (uměleckých, činnostních, terapií hrou, terapií s využitím zvířat apod.) při práci s dětmi a mládeží se specifickými potřebami.

OSOBY S MULTIHANDICAPEM

Problematika edukace nositelů kombinovaných vad, nárůst počtu osob, základní problematika. Postižení sluchu a zraku: kombinace s dalším postižením, charakteristika, etiologie, syndromy, soubory. Vzdělavatelnost a vychovatelnost. Legislativní prostředí. Teoretická východiska k výchově a vzdělávání. Speciálněpedagogická a sociální práce. Narušený komunikační systém, příčiny, možnosti kompenzace. Základy výchovy, vnitřní podmínky pro výchovu, vnější podmínky pro výchovu a jejich možné úpravy. Výstavba komunikace alternativními cestami. Teorie orientace v prostoru a samostatný pohyb. Teorie tvorby individuálního vzdělávacího programu.³⁵

³⁵ CCV PdF UP. *Programy celoživotního vzdělávání*. [online] 2015 [2015-01-18] Dostupné z: <http://ccv.upol.cz/cz/rubriky/programy-celozivotniho-vzdelavani/>

Příloha č. 36:

Program – Speciální pedagogika pro učitele, vychovatele a výchovné poradce

SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKA PRO UČITELE, VYCHOVATELE A VÝCHOVNÉ PORADCE studium podle § 10 vyhlášky č. 317/2005 Sb. k prohlubování odborné kvalifikace	
Pracoviště garantující progr. CŽV odborně	Ústav speciálněpedagogických studií PdF UP v Olomouci
Odborný garant	doc. PhDr. Eva Souralová, Ph.D. – ředitelka ústavu
Manager	doc. Mgr. Dita Finková, Ph.D.
Akreditace	42917/2013-1-1030
Program CŽV určen pro	pedagogické pracovníky a výchovné poradce, kteří se při své práci setkávají se speciálněpedagogickou problematikou
Požadavky k přijetí	• správně vyplněná a podaná elektronická nebo písemná interní přihláška ke vzdělávání v programu CŽV (viz web CCV – http://www.ccv.upol.cz/ – oddíl „Přihlášky“) • ověřená kopie dokladů o získání způsobilosti • strukturovaný životopis • zaplacení administrativního poplatku ve výši 300,-
Délka / frekv. setkání	1 rok / přibližně jednou za 2 týdny (pátek nebo sobota)
Uplatnění absolventa	prohloubení znalostí a vědomostí z oblasti speciálněpedagogické problematiky výchovy a vzdělávání, specializace na řešení elementárních odborných otázek a úkolů v oblasti speciální pedagogiky
Počet účastníků	min. 6, max. 30
Použité formy práce	kombinace prezenčního a distančního studia s využitím on-line nebo off-line aktivit prostřednictvím webových stránek, proto je nezbytné, aby účastníci programu CŽV měli přístup k počítači s připojením k internetu
Způsob ukončení	pohovor a obhajoba závěrečné práce
Doklad o absolvování	osvědčení o absolvování studia podle § 10 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů

Poznámka	Ve výši poplatku za účast v tomto programu ČŽV je zahrnut mimo nákladů souvisejících s výukou i přístup do e-learningového prostředí Unifor, ve kterém může probíhat administrace programu ČŽV (včetně přihlašování ke zkouškám, odevzdávání úkolů a samostatných prací) a komunikace s vyučujícími (tutory) a v němž mohou být účastníkům programů ČŽV zpřístupňovány materiály v elektronické podobě. Ve výši poplatku za účast v programu ČŽV nejsou zahrnuty případné náklady na nadstandardní činnosti a služby (opakované konzultace; kurzy a soustředění, které nejsou v učebním plánu; exkurze; praxe; materiální pomůcky; opravné závěrečné zkoušky; opravné obhajoby závěrečné písemné práce apod.).
----------	--

VZDĚLÁVACÍ PLÁN

1.ročník										
Studijní předmět	Kredity	Zkratky předmětů	Počet hodin						Ukončení	
			Z			L			Z	L
			pv	ola	px	pv	ola	px		
Teoretické základy speciální pedagogiky	6	USS/WWSPZ	16	0	0	0	0	0	Zp	-
Patopsychologie	7	KPS/WWPAT	8	0	0	0	0	0	Zp	-
Legislativa zdravotně handicapovaných	7	USS/WWLHA	8	0	0	0	0	0	Zp	-
Základy psychopedie	5	USS/WWZPS	8	2	0	0	0	0	Zp	-
Základy logopedie	5	USS/WWZLO	8	2	0	0	0	0	Zp	-
Základy surdopedie	5	USS/WWZSU	8	2	0	0	0	0	Zp	-
Základy somatopedie	5	USS/WWZSO	8	2	0	0	0	0	Zp	-
Základy tyflopédie	5	USS/WWZTY	0	0	0	8	2	0	-	Zp
Základy etopedie	5	USS/WWZET	0	0	0	8	2	0	-	Zp
Základy specifických poruch učení	5	USS/WWSPU	0	0	0	8	0	0	-	Zp
Specifika vzdělávání žáků a studentů s SVP	5	USS/WWTME	0	0	0	8	0	0	-	Zp
CELKEM	60	108	64	8	0	32	4	0	7Zp	4Zp
Z – zimní semestr; L – letní semestr; pv – prezenční výuka; ola – on-line nebo off-line aktivity; px – praxe; Zp – zápočet; Ko – kolokvium; Zk – zkouška; ZZk – závěrečná zkouška										

ANOTACE VZDĚLÁVACÍCH PŘEDMĚTŮ

Svým charakterem představuje dané studium k prohlubování odborné kvalifikace základní kurz, který má poskytnout nezbytné informace z oblasti speciální pedagogiky potřebné pro práci učitelky MŠ, učitele ZŠ, pedagogického či zdravotnického pracovníka školského nebo zdravotnického zařízení.

TEORETICKÉ ZÁKLADY SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKY

Jedinci se zdravotním postižením, výskyt, prevence. Speciální pedagogika jako vědní disciplína, terminologie. Norma a normalita, pojetí normality a abnormality. Speciálněpedagogická diagnostika a její zásady. Obory speciální pedagogiky, jejich cíle, úkoly. Integrace postižených do škol běžného typu.

PATOPSYCHOLOGIE

Přehled poruch psychického vývoje a vybraných psychopatologických projevů u školáků. Problémové dítě ve škole. Normalita a patologie, diagnostika psychopatologických jevů, psychická deprivace, neurotický vývoj. Poruchy učení a chování ve vazbě na trvalejší postižení (LMD, ADHD). Disharmonický vývoj, psychické zvláštnosti dětí postižených smyslově, rozumově a tělesně.

LEGISLATIVA ZDRAVOTNĚ HANDICAPOVANÝCH

Postavení občanů se zdravotním postižením v právním systému ČR. Vybrané instituty práva ústavního, pracovního, rodinného, občanského a zejména práva sociálního zabezpečení.

ZÁKLADY PSYCHOPEDIE

Pojmové vymezení, klasifikace. Školy a zařízení pro mentálně postižené. Etiologie mentální retardace, diagnostika a diferenciální diagnostika. Osobnost jedince s mentálním postižením. Alternativní přístupy k výchově a vzdělávání mentálně postižených u nás a v zahraničí.

ZÁKLADY LOGOPEDIE

Terminologie a teoretická východiska v rámci 10 okruhů narušené komunikační schopnosti. Fylogeneze a ontogeneze řeči. Organizace a stav logopedické péče.

ZÁKLADY SURDOPEDIE

Základy a východiska pro práci se sluchově postiženými jedinci. Metody intervence s jedinci, u nichž se k primárnímu poškození sluchu přidružuje postižení zraku, intelektu nebo mobility.

ZÁKLADY SOMATOPEDIE

Etiologie, klasifikace, popis základních poruch mobility. Systém speciálních institucí pro jedince s poruchou hybnosti, specifická výchovná a vzdělávací práce u jedinců s tělesným postižením, s nemocí a se zdravotním oslabením.

ZÁKLADY TYFLOPEDIE

Pojmové vymezení, klasifikace osob se zrakovým postižením. Základy práce s těmito jedinci. Nejnovější teoretické i praktické poznatky.

ZÁKLADY ETOPEDIE

Terminologické vymezení, hodnotová východiska. Rozbor disociálních, asociálních a antisociálních poruch chování, možnosti intervence, vliv základní školy a poruchy chování. Struktura etopedických zařízení pro výkon ústavní a ochranné péče. Problematika romského etnika.

ZÁKLADY SPECIFICKÝCH PORUCH UČENÍ

Terminologie, klasifikace a typologie. Etiologie a diagnostika, principy intervence a metodika hodnocení. Legislativní opatření. Přístrojové a materiální vybavení. Sekundární důsledky specifických poruch učení.

SPECIFIKA VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ A STUDENTŮ SE SVP

Cílem předmětu je seznámit posluchače se specifiky a teoretickými východisky, terminologií ve vzdělávání žáků a studentů se SVP. S možnostmi uplatnění v kontextu eliminace negativních dopadů profesní adjustace a vymezení motivačních kritérií pro celoživotní učení cílové skupiny při práci s žáky a studenty se specifickými potřebami.³⁶

³⁶ CCV PdF UP. *Programy celoživotního vzdělávání*. [online] 2015 [2015-01-18] Dostupné z: <http://ccv.upol.cz/cz/rubriky/programy-celozivotniho-vzdelavani/>

Příloha č. 37: Program – Asistent pedagoga

ASISTENT PEDAGOGA studium podle § 4 vyhlášky č. 317/2005 Sb. studium pro asistenty pedagoga	
Pracoviště garantující progr. ČŽV odborně	Ústav speciálněpedagogických studií PdF UP v Olomouci
Odborný garant	doc. PhDr. Eva Souralová, Ph.D. – ředitelka ústavu
Manager	doc. Mgr. Dita Finková, Ph.D.
Akreditace	10710/2014-1-399
Program určen pro	zájemce s ukončením základním vzděláním.
Požadavky k přijetí	- správně vyplněná a podaná elektronická nebo písemná interní přihláška ke vzdělávání v programu ČŽV (viz web CCV – http://www.ccv.upol.cz/ – oddíl „Přihlášky“) - ověřená kopie dokladů o nejvyšším dosaženém vzdělání - strukturovaný životopis - příjem uchazečů bude probíhat podle data z elektronické přihlášky - vyplněné potvrzení pro získání nároku na dotaci - zajištěná instituce / zařízení pro výkon praxe
Délka / frekv. setkání	1 rok / přibližně dvakrát za měsíc (výuka bude probíhat v letním semestru, zimní semestr je určen pro konzultace k závěrečné práci; dokončení závěrečné písemné práce; opakované zápisy nesplněných studijních povinností; příprava na závěrečnou zkoušku s obhajobou závěrečné písemné práce).
Uplatnění absolventa	- absolvent se základním vzděláním získá kvalifikaci k výkonu přímé pedagogické činnosti spočívající v pomocných výchovných pracích ve škole, ve školském zařízení pro zájmové vzdělávání, ve školském výchovném a ubytovacím zařízení, ve školském zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo ve školském zařízení pro preventivně výchovnou péči - absolvent se středním vzděláním získá kvalifikaci k výkonu přímé pedagogické činnosti ve třídě, ve které se vzdělávají děti nebo žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, nebo ve škole zajišťující vzdělávání dětí a žáků formou individuální integrace
Počet účastníků	min. 6, max. 25
Použité formy práce	prezenční studium

Způsob ukončení	závěrečná zkouška z předmětů: • Speciální pedagogika • Podpora žáka • Základy didaktiky a výchovné činnosti obhajoba závěrečné písemné práce
Doklad o absolvování	osvědčení o absolvování studia podle § 4 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů

VZDĚLÁVACÍ PLÁN

1. ročník										
Studijní předmět	Kredity	Zkratky předmětů	Počet hodin						Ukončení	
			Z			L			Z	L
			pv	ola	px	pv	ola	px		
Základy didaktiky a výchovné činnosti	2	USS/WIADI	0	0	0	6	0	0	-	Zp
Základy speciální pedagogiky mentální postižení 7 hod. sociální znevýhodnění 9 hod. zrakové postižení 6 hod. sluchové postižení 6 hod. tělesné postižení 6 hod. poruchy autistického spektra 6 hod. teoretická východiska speciální pedagogiky 6 hod.	20	USS/WIASP	0	0	0	46	0	0	-	Zk
Psychohygiena učení	2	USS/WIAPH	0	0	0	4	0	0	-	Zp
Legislativa osob se zdravotním postižením	3	USS/WIALG	0	0	0	4	0	0	-	Ko
Osobnostní a sociální výchova	2	USS/WIAOS	0	0	0	4	0	0	-	Zp
Sociální patologie	3	USS/WIASO	0	0	0	4	0	0	-	Ko
Systém vzdělávacích programů	3	USS/WIAVP	0	0	0	4	0	0	-	Ko
Podpora žáka	3	USS/WIATM	0	0	0	8	0	0	-	Zp
Odborná praxe	20	USS/WIAXP	40	0	0	0	0	0	Zp	-
Úvod do studia a seminář k závěrečné práci	2	USS/WIAZP	0	0	0	2	0	0	-	Zp
CELKEM	60	122	40	0	0	82	0	0	1Zp	5Zp, 3Ko, 1Zk

ANOTACE VZDĚLÁVACÍCH PŘEDMĚTŮ

ZÁKLADY DIDAKTIKY A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI

Základní pedagogické pojmy. Základy didaktické a výchovné činnosti. Škola jako systém (včetně organizace školního roku). Formy a metody podpory žáka při výuce a přípravě na vyučování. Vědní obor pedagogika. Výchova jako předmět pedagogické vědy. Faktory rozvoje lidského jedince. Cíl a obsah výchovy. Prostředky výchovy. Výchovný proces. Osobnost

učitele a žáka střední školy. Rodina a její funkce. Volný čas a jeho pedagogické využití. Klima školy. Školské soustavy, výchovné a vzdělávací instituce.

ZÁKLADY SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKY

Základní speciálněpedagogické pojmy, speciální vzdělávací potřeby. Základní principy integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Specifika práce se žáky ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. Specifika práce se žáky se zdravotním postižením. Teoretická východiska speciální pedagogiky. Jedinci se speciálními vzdělávacími potřebami, etiologie, výskyt, prevence postižení. Norma a abnormalita, pojetí normality a abnormality. Socializace a její stupně, resocializace a sociabilita postižených osob. Problematice integrace, výchovná problematika postižených dětí, mládeže a dospělých. Nejčastější typy postižení v jednotlivých skupinách jedinců se specifickými potřebami. Pedagogické, psychologické a sociální aspekty výchovy. Základy problematiky mentálního, zrakového, sluchového, tělesného postižení, poruch autistického spektra a sociálního znevýhodnění.

PSYCHOHYGIENA UČENÍ

Základy psychohygieny učení. Podpora kooperace mezi žáky a vytváření inkluzivního prostředí třídy. Úvod do systému hodnocení žákovské práce a chování žáka. Psychologie pedagogická a sociální. Základní poruchy, druhy učení, zákony a teorie učení. Dovednost a individuální zvláštnosti učení (leváctví a vývojové poruchy učení). Utváření a poznávání sociálního klimatu školní třídy a osobnost učitele.

LEGISLATIVA OSOB SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Základní právní předpisy (zákony, vyhlášky, metodické pokyny atd., které ovlivňují činnost asistenta pedagoga). Spolupráce škol a školských poradenských zařízení s pracovníky pomáhajících profesí a s Policií ČR. Práva a povinnosti asistenta pedagoga, jeho odpovědnost, spolupráce s pedagogem a pedagogickým sborem. Průřez právní úpravou postavení občanů se zdravotním postižením v ČR. Historicko-právní postavení občanů ČR, vybrané oblasti sociálního zabezpečení, školské legislativy, oblasti podpory zaměstnanosti vázané na postavení občana se zdravotním postižením či obdobným znevýhodněním.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Možnosti pomoci při upevňování hygienických a pracovních návyků, prosociálního chování žáků. Komunikační dovednosti asistenta pedagoga (strategie vedení rozhovoru, komunikační techniky, struktura rozhovoru atd.). Systém péče o žáka (působení a možnosti školy, školských poradenských zařízení, léčebné péče, sociálních služeb, krizové intervence, nestátních neziskových organizací).

Osobnost a její dimenze v psychologii. Východiska, zdroje a metody poznávání osobnosti jedince. Vztahový a obsahový rozbor osobnosti, jednotlivé stránky osobnosti, projevy a přístupy k jejich utváření. Teoretická pojetí osobnosti, srovnání a vymezení, uplatnění v praktickém životě, především v práci s osobami s postižením či znevýhodněním. Problematika subjektivního prožívání smysluplnosti života. Praktické ukázky metod ke zkoumání osobnosti, příklady z výzkumů a praxe.

SOCIÁLNÍ PATOLOGIE

Problematika zohledňování kulturních odlišností v práci se žáky z odlišného kulturního prostředí a její odraz ve vzdělávání. Základní znalosti řešení výchovných problémů. Historická periodizace vývoje sociologie a sociální patologie, základní paradigmaty, terminologie. Sociální skupiny a kritéria jejich klasifikace. Malá sociální skupina a její zvláštnosti. Problémy současné rodiny. Sociální deviace – klasifikace, týmová kooperace se speciální pedagogikou. Základní rozdělení sociologického výzkumu: kvantitativní a kvalitativní.

SYSTÉM VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ

Základní orientace ve struktuře vzdělávacích programů. Rámcový vzdělávací program, klíčové kompetence RVP (orientace v požadavcích školy na žáka (MŠ, ZŠ, SŠ). Školní vzdělávací programy, učební plány, vzdělávací oblasti, průřezová témata. Školní vzdělávací programy ZŠ praktické a ZŠ speciální. Alternativní programy. Individuální práce. Práce s IVP.

PODPORA ŽÁKA

Základní techniky cíleného pozorování zaměřeného na potřeby žáka a základní techniky pedagogické diagnostiky. Možnosti mediace mezi školou, rodinou a žáky. Teoretická východiska, terminologie a metodologie přístupů využitelných v oblasti speciální pedagogiky. Možnosti praktického využití základních technik při práci s dětmi, mládeží a osobami se specifickými vzdělávacími potřebami.

ODBORNÁ PRAXE

Seznámení se speciálněpedagogickou institucí v celém spektru nabídky péče a (re)habilitace osob se speciálními vzdělávacími potřebami. Sledována je obsahová i organizační struktura, aplikace aktuálních metod a postupů v rámci pedagogického procesu, materiálně technická vybavenost, pedagogická dokumentace. Týmová spolupráce v oblasti ucelené (re)habilitace. Aplikace teoretických poznatků studia speciálněpedagogické problematiky v praxi zařízení pro osoby se speciálními potřebami.

ÚVOD DO STUDIA A SEMINÁŘ K ZÁVĚREČNÉ PRÁCI

Předmět seznamuje s metodikou a formální úpravou podoby závěrečné práce, cílem je vytvoření teoretického i organizačního zázemí pro práci studenta především na teoretické části závěrečné práce. Formy odborných textů. Volba tématu, vytyčení problému. Konzultant práce. Sběr informací. Strategie psaní práce. Struktura práce. Formální úprava textu. Administrativní zadání práce. Oponentský posudek. Příprava na obhajobu.³⁷

³⁷ CCV PdF UP. *Programy celoživotního vzdělávání*. [online] 2015 [2015-01-18] Dostupné z: <http://ccv.upol.cz/cz/rubriky/programy-celozivotniho-vzdelavani/>

Příloha č. 38: Program – Speciální pedagog

SPECIÁLNÍ PEDAGOG studium podle § 6a odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 317/2005 Sb. ve znění vyhlášky č. 329/2013 Sb., doplňující studium k rozšíření odborné kvalifikace	
Pracoviště garantující progr. CŽV odborně	Ústav speciálněpedagogických studií PdF UP v Olomouci
Odborný garant	doc. PhDr. Eva Souralová, Ph.D. – ředitelka ústavu
Manager	Mgr. Zdeňka Kozáková, Ph.D.
Akreditace	38795/2014-1-1035
Program CŽV určen pro	absolventy s vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném magisterském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na: • pedagogiku předškolního věku • přípravu učitelů 1. stupně ZŠ • přípravu učitelů 2. stupně ZŠ • přípravu učitelů všeobecně-vzdělávacích předmětů střední školy • přípravu vychovatelů • absolventy studijního oboru pedagogika
Požadavky k přijetí	• správně vyplněná a podaná elektronická nebo písemná interní přihláška ke vzdělávání v programu CŽV (viz web CCV – http://www.ccv.upol.cz/ – oddíl „Přihlášky“) • ověřená kopie dokladů o získání způsobilosti • strukturovaný životopis • zajištěná praxe • zaplacení administrativního poplatku ve výši 300,-
Délka / frekv. setkání	6 semestrů / cca jednou až dvakrát za měsíc (pátek nebo sobota)
Uplatnění absolventa	Získání kvalifikace speciálního pedagoga podle § 18 písm. b) nebo c) zákona č. 563/2004 Sb. Speciální pedagog působí zejména v PPP (pedagogicko-psychologické poradně) a v SPC (speciálně-pedagogickém centru).
Počet účastníků	min. 6, max. 30
Použité formy práce	prezenční výuka (287 hodin) a odborná praxe (70 hodin)

Způsob ukončení	Závěrečná zkouška z povinných předmětů: • Speciální pedagogika (část obecná a část specializační), • Speciálněpedagogické poradenství a intervence (logopedie, surdopedie psychopedie, somatopedie, oftalmopedie v předškolním a školním věku), závěrečná práce (odpovídá požadavkům kladeným na magisterské diplomové práce v souladu s předpisy příslušné vysoké školy). závěrečná zkouška z volitelných předmětů: • Poradenství a intervence ve specifických poruchách učení a chování, • Poradenství a intervence v etopedii. obhajoba závěrečné písemné práce.
Doklad o absolvování	osvědčení o absolvování studia podle § 6a odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.
Poznámka	Ve výši poplatku za účast v tomto programu CŽV je zahrnut mimo nákladů souvisejících s výukou i přístup do e-learningového prostředí Unifor, ve kterém může probíhat administrace programu CŽV (včetně přihlašování ke zkouškám, odevzdávání úkolů a samostatných prací) a komunikace s vyučujícími (tutory) a v němž mohou být účastníkům programů CŽV zpřístupňovány materiály v elektronické podobě. Ve výši poplatku za účast v programu CŽV nejsou zahrnuty případné náklady na nadstandardní činnosti a služby (opakované konzultace; kurzy a soustředění, které nejsou v učebním plánu; exkurze; praxe; materiální pomůcky; opravné závěrečné zkoušky; opravné obhajoby závěrečné písemné práce apod.).
Volitelné předměty	Každý volitelný předmět je realizován za výše uvedených podmínek pouze v případě, že si jej zvolí nejméně 5 účastníků tohoto programu CŽV.
Volba pedíí	Každý účastník si na konci prvního ročníku zvolí 2 povinně volitelné pedie.

VZDĚLÁVACÍ PLÁN

1. až 3. ročník										
Studijní předmět	Kredity	Zkratka předmětu	Počet hodin						Ukončení	
			Z			L				
			pv	ola	px	pv	ola	px	Z	L
1. ročník – společný pro všechny specializace										
Úvod do studia	1	USS/WEUVO	0	0	0	0	0	0	Zp	-
Speciální pedagogika	6	USS/WESPP	8	0	0	0	0	0	Zp, Zk	-
Metodologie výzkumu	2	USS/WEMET	4	0	0	0	0	0	Zp	-
Psychometrie ve speciální pedagogice	2	USS/WEPMET	4	0	0	0	0	0	Zp	-
Patopsychologie	6	USS/WEPPS	8	0	0	0	0	0	Zp, Zk	-
Somatopatologie	2	USS/WESMP	4	0	0	0	0	0	Zp	-
Pediatric	2	USS/WEPED	0	0	0	4	0	0	-	Zp
Právo pro speciální pedagogy	6	USS/WEPPRA	0	0	0	8	0	0	-	Zp, Zk
Speciálněpedagogická diagnostika	2	USS/WEDDI	4	0	0	0	0	0	Zp	-
Speciálněpedagogická diagnostika logopedická	4	USS/WEDLO	0	0	0	6	0	0	-	Ko
Speciálněpedagogická diagnostika surdopedická	4	USS/WEDSU	6	0	0	0	0	0	Ko	-
Speciálněpedagogická diagnostika tyflopeditká	4	USS/WEDTY	0	0	0	6	0	0	-	Ko
Speciálněpedagogická diagnostika psychopedická	4	USS/WEDPS	6	0	0	0	0	0	Ko	-
Speciálněpedagogická diagnostika SPU	4	USS/WEDPU	0	0	0	6	0	0	-	Ko
Speciálněpedagogické poradenství 1	2	USS/WEPO1	4	0	0	0	0	0	Zp	-
Speciálněpedagogické poradenství 2	6	USS/WEPO2	0	0	0	7	0	0	-	Zp, Zk
Speciálněpedagogické intervence 1	3	USS/WETE1	0	0	0	8	0	0	-	Zp
1. ročník – celkem	60	93	48	0	0	45	0	0	2 Zk	2 Zk
Z – zimní semestr; L – letní semestr; pv – prezenční výuka; ola – on-line nebo off-line aktivity; px – praxe; Zp – zápočet; Ko – kolokvium; Zk – zkouška										

1. až 3. ročník										
Studijní předmět	Kredity	Zkratka předmětu	Počet hodin						Ukončení	
			Z			L				
			pv	ola	px	pv	ola	px	Z	L
2. ročník										
Oftalmologie pro tyflopedy Ortopedie a speciální neurologie pro somatopedy Otorinolaryngologie a audiologie pro surdopedy Otorinolaryngologie a foniatrie pro logopedy Speciální psychiatrie pro etopedy Speciální psychiatrie pro psychopedy*	2	USS/WEOFT								
		USS/WEORT	6	0	0	0	0	0	Zp	-
		USS/WEAUD								
	2	USS/WEORL								
		USS/WEPOSE	6	0	0	0	0	0	Zp	-
		USS/WEPS1								
Etopedie 1 Logopedie 1 Psychopedie 1 Somatopedie 1 Surdopedie 1 Tyflopédie 1 **	2	USS/WEET1								
		USS/WELO1	6	0	0	0	0	0	Zp	-
		USS/WEPS1								
	2	USS/WESO1								
		USS/WESU1	6	0	0	0	0	0	Zp	-
		USS/WETY1								
Etopedie 2 Logopedie 2 Psychopedie 2 Somatopedie 2 Surdopedie 2 Tyflopédie 2 **	6	USS/WEET2								
		USS/WELO2	0	0	0	7	0	0	-	Zp, Zk
		USS/WEPS2								
	6	USS/WESO2								
		USS/WESU2	0	0	0	7	0	0	-	Zp, Zk
		USS/WETY2								
Etopedie nevýběrová Logopedie nevýběrová Psychopedie nevýběrová Somatopedie nevýběrová Surdopedie nevýběrová Tyflopédie nevýběrová***	1	USS/WEETN	0	0	0	4	0	0	-	Zp
		USS/WELON								
	1	USS/WEPSN	0	0	0	4	0	0	-	Zp
		USS/WESON	0	0	0	4	0	0	-	Zp
	1	USS/WESUN	0	0	0	4	0	0	-	Zp
		USS/WETYN	0	0	0	4	0	0	-	Zp
Speciálněpedagogická diagnostika somatopedická	4	USS/WEDSO	0	0	0	6	0	0	-	Ko
Strategie vzdělávání jedinců s těžkým a vícenásobným postižením	6	USS/WEVVP	0	0	0	8	0	0	-	Zp, Zk
Speciálněpedagogická diagnostika etopedická	4	USS/WEDET	0	0	0	6	0	0	-	Ko
Speciálněpedagogická diagnostika sociálně znevýhodněných	4	USS/WEDSZ	4	0	0	0	0	0	Ko	-
Výchova a vzdělávání jedinců se sociálním znevýhodněním	6	USS/WEVSZ	8	0	0	0	0	0	Zp, Zk	-
Speciálněpedagogické intervence 2	6	USS/WETE2	8	0	0	0	0	0	Zp, Zk	-
Seminář k závěrečné práci	1	USS/WESZP	4	0	0	0	0	0	Zp	-
Odborná praxe 1 ****	5	USS/WEOX1	0	0	0	0	0	35	-	Zp
2. ročník celkem	60	133	48	0	0	50	0	35	2 Zk	3 Zk
* V průběhu 2. ročníku student absolvuje medicínskou propedeutiku ke dvěma zvoleným specializacím. ** Student si v průběhu studia volí 2 specializace („pedie“). *** V průběhu druhého ročníku student absolvuje 4 nevýběrové „pedie“. **** Odborná praxe 1 se vztahuje k 1. zvolené specializaci („pedii“). Odborná praxe 2 se vztahuje ke 2. zvolené specializaci („pedii“).										

1. až 3. ročník										
Studijní předmět	Kredity	Zkratka předmětu	Počet hodin						Ukončení	
			Z			L				
			pv	ola	px	Pv	ola	px	Z	L
3. ročník										
Strategie vzdělávání nadaných jedinců	6	USS/WEVNA	8	0	0	0	0	0	Zp, Zk	-
Práce s jedinci se speciálními vzdělávacími potřebami v prostředí tzv. běžné školy	4	USS/WEPBS	8	0	0	0	0	0	Ko	-
Podpůrná opatření	2	USS/WEPOO	6	0	0	0	0	0	Zp	-
Tvorba IVP	4	USS/WEIVP	8	0	0	0	0	0	Ko	-
Etopedie 3 Logopedie 3 Psychopedie 3 Somatopedie 3 Surdopedie 3 Tyflopédie 3 **	7	USS/WEET3	7	0	0	0	0	0	Zp, Zk	-
		USS/WELO3								
		USS/WEPS3								
		7	USS/WESO3	7	0	0	0	0	0	Zp, Zk
	USS/WESU3									
		USS/WETY3								
Speciálněpedagogická diagnostika PAS	4	USS/WEDPA	6	0	0	0	0	0	Ko	-
Strategie vzdělávání jedinců s PAS	6	USS/WEVPA	8	0	0	0	0	0	Zp, Zk	-
Kazuistický seminář	5	USS*WEKAZ	0	0	0	8	0	0	-	Ko
Speciálněpedagogická intervence v náročných a specifických situacích*****	2	USS/WESIN	6	0	0	0	0	0	Zp	-
Alternativní a augmentativní komunikace*****	2	USS/WEAAK	6	0	0	0	0	0	Zp	-
Komunikace s jedinci se sluchovým postižením*****	2	USS/WEKSP	0	0	0	6	0	0	-	Zp
Komunikace s jedinci se zrakovým postižením*****	2	USS/WEKZP	0	0	0	6	0	0	-	Zp
Speciálněpedagogický výzkum*****	2	USS/WEVYZ	0	0	0	6	0	0	-	Zp
Management poradenství a poradenské práce*****	2	USS/WEMAN	0	0	0	6	0	0	-	Zp
Plánování a organizace poradenských aktivit*****	2	USS/WEPLA	0	0	0	6	0	0	-	Zp
Expresivní terapie*****	2	USS/WEEXT	6	0	0	0	0	0	Zp	-
Komunikace se školou, s pedagogem, s asistentem a s rodinou dítěte *****	2	USS/WEKOM	0	0	0	6	0	0	-	Zp
Etika v práci speciálního pedagoga*****	2	USS/WEETI	0	0	0	6	0	0	-	Zp
Odborná praxe 2 ****	5	USS/WE0X2	0	0	35	0	0	0	Zp	-
3. ročník – celkem	60	131	52	0	35	44	0	0	4 Zk	0 Zk
CELKEM	180	357							8 Zk	5 Zk

** Student si v průběhu studia volí 2 specializace („pedie“).

**** Odborná praxe 1 se vztahuje k 1. zvolené specializaci („pedii“). Odborná praxe 2 se vztahuje ke 2. zvolené specializaci („pedii“).

***** Student si volí minimálně 5 předmětů z uvedené nabídky profilových předmětů.

ANOTACE VZDĚLÁVACÍCH PŘEDMĚTŮ

ÚVOD DO STUDIA

Cílem předmětu Úvod do studia je seznámit účastníky se studijním programem Speciální pedagog realizovaným v rámci celoživotního vzdělávání Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Hlavním záměrem předmětu je přiblížit účastníkům podobu a strukturu studia, náplň jednotlivých disciplín a zejména způsob volby „pedií“ a závěrečné práce. Zároveň také objasnit průběh celé organizace studia, zapisování se na zkoušky, kreditový

systém, prováděcí normy PdF UP v Olomouci, přístup do systému STAG a UNIFOR a organizaci odborných praxí a závěrečné zkoušky.

SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKA

Cílem předmětu Speciální pedagogika je vybavit účastníky základními znalostmi z oblasti speciální pedagogiky s akcentem na odbornou terminologii oboru, teoretické vymezení, mezioborové vazby a základní historický vývoj. Součástí výuky budou soudobé trendy v podpoře jedinců se speciálními vzdělávacími potřebami v mezinárodním kontextu speciální pedagogiky. Dalšími z témat bude současné paradigma české speciální pedagogiky, problematika procesu transformace ve speciální pedagogice, integrace a inkluze studentů se speciálními vzdělávacími potřebami, přístupy k edukaci a další moderní trendy.

METODOLOGIE VÝZKUMU

Cílem předmětu Metodologie výzkumu je vybavit účastníky základními znalostmi a zkušenostmi z oblasti kvalitativního a kvantitativního výzkumu ve speciální pedagogice. Výuka bude sledovat propojení teorie s praxí, příklady budou reflektovat speciálněpedagogickou realitu. Zjištěné poznatky budou sloužit zejména k realizaci vlastního speciálněpedagogického výzkumu, který účastníci mohou zpracovávat v rámci svých závěrečných prací. Hlavním cílem výuky bude připravit absolventa k řízení a realizaci vlastního, samostatně zvládnutého vědeckého výzkumu.

PSYCHOMETRIE VE SPECIÁLNÍ PEDAGOGICE

Cílem předmětu Psychometrie ve speciální pedagogice je navázat na předmět Metodologie výzkumu a seznámit účastníky se základními poznatky z oblasti psychometrie a statistiky a přiblížit možnosti jejich využití v praxi práce speciálního pedagoga.

PATOPSYCHOLOGIE

Předmět Patopsychologie poskytuje frekventantům utříděný přehled o jednotlivých diagnostických kategoriích patopsychologie a psychopatologie, seznamuje s obecnými náhledy na lidskou „normalitu“ z hlediska psychologické kategorie. Účastníci budou v rámci předmětu seznámeni se specifiky psychických stavů, procesů a vlastností u jedinců s různým druhem speciálních vzdělávacích potřeb, se specifiky u nejfrekventovanějších druhů postižení včetně psychologie nemocného, projevů neurotického jedince, deprivace a syndromu hyperaktivity a nepozornosti.

SOMATOPATOLOGIE

Cílem předmětu Somatopatologie je osvojení základních poznatků, které jsou nezbytné pro studium navazujících disciplín. Jedná se zejména o seznámení účastníků se základy genetiky člověka, s problematikou nemoci, která je studovaná z hlediska změn vzhledu a funkce v organismu a také z hlediska příčin a zákonitostí vzniku a vývoje nemoci.

PEDIATRIE

Předmět Pediatrie navazuje a vychází ze znalostí získaných v rámci předmětu Somatopatologie a ze znalosti anatomie a fyziologie člověka. Cílem předmětu je seznámit účastníky se základními poznatky z oblasti anamnestických postupů a fyzikálních vyšetření, s průběhem jednotlivých vyšetření dítěte (růst a psychomotorický vývoj – percentilové grafy), s nejčastějšími patologickými stavy jednotlivých vývojových období dítěte, s novorozeneckým screeningem, s dětskou mozkovou obrnou a s nejčastějšími genetickými syndromy. Dále je cílem seznámit účastníky se zásadami spolupráce speciálního pedagoga s lékařem.

PRÁVO PRO SPECIÁLNÍ PEDAGOGY

Předmět Právo pro speciální pedagogy podává základní přehled o právní problematice, vybavuje účastníky základním minimem pro poradenskou činnost v oblasti péče o osoby se speciálními vzdělávacími potřebami. Seznamuje účastníky s právní úpravou postavení občanů se zdravotním postižením v České republice. Součástí výuky jsou vybrané instituty práva rodinného, správního, občanského, trestního, pracovního a práva sociálního zabezpečení ve vztahu k občanům se zdravotním postižením či obdobným znevýhodněním.

SPECIÁLNĚPEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA

Cílem předmětu Speciálněpedagogická diagnostika je seznámit účastníky s obecným základem a poznatky z diagnostiky SVP jako obligatorního předpokladu školní úspěšnosti dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením. Po absolvování disciplíny bude účastník schopen pochopit význam diagnostiky SVP v kontextu vzdělávání žáků se zdravotním postižením a bude znát rozdíly mezi běžnou speciálněpedagogickou diagnostikou a diagnostikou SVP. Bude se orientovat v činnostech v systému ŠPZ obecně a speciálně v systému SPC.

SPECIÁLNĚPEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA LOGOPEDICKÁ

Předmět Speciálněpedagogická diagnostika logopedická navazuje a vychází z poznatků získaných v rámci předmětu Speciálněpedagogická diagnostika. Konkrétně se zaměřuje na procedurální stránku posuzování SVP, na jednotlivé diagnostické domény, nástroje, kompetence a znalosti potřebné pro logopedickou diagnostiku. Cílem předmětu je seznámit účastníky se základním souborem poznatků a dovedností z logopedické diagnostiky jako obligatorního předpokladu školní úspěšnosti dětí, žáků a studentů s narušenou komunikační schopností.

SPECIÁLNĚPEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA SURDOPEDICKÁ

Předmět Speciálněpedagogická diagnostika surdopedická navazuje a vychází z poznatků získaných v rámci předmětu Speciálněpedagogická diagnostika. Konkrétně se zaměřuje na procedurální stránku posuzování SVP, na jednotlivé diagnostické domény, nástroje, kompetence a znalosti potřebné pro surdopedickou diagnostiku. Cílem předmětu je seznámit účastníky se základním souborem poznatků a dovedností ze surdopedické diagnostiky jako obligatorního předpokladu školní úspěšnosti dětí, žáků a studentů se sluchovým postižením.

SPECIÁLNĚPEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA TYFLOPEDICKÁ

Předmět Speciálněpedagogická diagnostika tyflopeditická navazuje a vychází z poznatků získaných v rámci předmětu Speciálněpedagogická diagnostika. Konkrétně se zaměřuje na procedurální stránku posuzování SVP, na jednotlivé diagnostické domény, nástroje, kompetence a znalosti potřebné pro tyflopeditickou diagnostiku. Cílem předmětu je seznámit účastníky se základním souborem poznatků a dovedností z tyflopeditické diagnostiky jako obligatorního předpokladu školní úspěšnosti dětí, žáků a studentů se zrakovým postižením.

SPECIÁLNĚPEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA PSYCHOPEDICKÁ

Předmět Speciálněpedagogická diagnostika psychopedická navazuje a vychází z poznatků získaných v rámci předmětu Speciálněpedagogická diagnostika. Konkrétně se zaměřuje na procedurální stránku posuzování SVP, na jednotlivé diagnostické domény, nástroje, kompetence a znalosti potřebné pro psychopedickou diagnostiku. Cílem předmětu je seznámit účastníky se základním souborem poznatků a dovedností z psychopedické diagnostiky jako obligatorního předpokladu školní úspěšnosti dětí, žáků a studentů s mentálním postižením a s jinou duševní poruchou.

SPECIÁLNĚPEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA SPU

Předmět Speciálněpedagogická diagnostika SPU navazuje a vychází z poznatků získaných v rámci předmětu Speciálněpedagogická diagnostika. Konkrétně se zaměřuje na procedurální stránku posuzování SVP, na jednotlivé diagnostické domény, nástroje, kompetence a znalosti potřebné pro diagnostiku SPU. Cílem předmětu je seznámit účastníky se základním souborem poznatků a dovedností z diagnostiky SPU jako obligatorního předpokladu školní úspěšnosti dětí, žáků a studentů s SPU.

SPECIÁLNĚPEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA SOMATOPEDICKÁ

Předmět Speciálněpedagogická diagnostika somatopedická navazuje a vychází z poznatků získaných v rámci předmětu Speciálněpedagogická diagnostika. Konkrétně se zaměřuje na procedurální stránku posuzování SVP, na jednotlivé diagnostické domény, nástroje, kompetence a znalosti potřebné pro somatopedickou diagnostiku. Cílem předmětu je seznámit

účastníky se základním souborem poznatků a dovedností ze somatopedické diagnostiky jako obligatorního předpokladu školní úspěšnosti dětí, žáků a studentů se somatickým postižením.

SPECIÁLNĚPEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA ETOPEDICKÁ

Předmět Speciálněpedagogická diagnostika etopedická navazuje a vychází z poznatků získaných v rámci předmětu Speciálněpedagogická diagnostika. Konkrétně se zaměřuje na procedurální stránku posuzování SVP, na jednotlivé diagnostické domény, nástroje, kompetence a znalosti potřebné pro etopedickou diagnostiku. Cílem předmětu je seznámit účastníky se základním souborem poznatků a dovedností z etopedické diagnostiky jako obligatorního předpokladu školní úspěšnosti dětí, žáků a studentů s poruchami chování a s psychosociálním ohrožením.

SPECIÁLNĚPEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA SOCIÁLNĚ ZNEVÝHODNĚNÝCH

Předmět Speciálněpedagogická diagnostika sociálně znevýhodněných navazuje a vychází z poznatků získaných v rámci předmětu Speciálněpedagogická diagnostika. Konkrétně se zaměřuje na procedurální stránku posuzování SVP, na jednotlivé diagnostické domény, nástroje, kompetence a znalosti potřebné pro diagnostiku sociálně znevýhodněných. Cílem předmětu je seznámit účastníky se základním souborem poznatků a dovedností z diagnostiky sociálně znevýhodněných jako obligatorního předpokladu školní úspěšnosti těchto dětí, žáků a studentů.

SPECIÁLNĚPEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA PAS

Předmět Speciálněpedagogická diagnostika PAS navazuje a vychází z poznatků získaných v rámci předmětu Speciálněpedagogická diagnostika. Konkrétně se zaměřuje na procedurální stránku posuzování SVP, na jednotlivé diagnostické domény, nástroje, kompetence a znalosti potřebné pro diagnostiku PAS. Cílem předmětu je seznámit účastníky se základním souborem poznatků a dovedností z diagnostiky PAS jako obligatorního předpokladu školní úspěšnosti těchto dětí, žáků a studentů.

SPECIÁLNĚPEDAGOGICKÉ PORADENSTVÍ 1

Cílem předmětu Speciálněpedagogické poradenství 1 je poskytnout účastníkům úvod do dané problematiky, seznámit je se základními východisky, cíli a formami poradenství, s aspekty poradenského procesu a jeho průběhu. Předmět se dále zabývá metodami poradenství a důležitými zásadami podporujícími efektivitu poradenského procesu. Závěr výuky se zaměřuje na vnější a vnitřní determinanty poradenského procesu, tj. na podmínky prostředí a osobnost poradce.

SPECIÁLNĚPEDAGOGICKÉ PORADENSTVÍ 2

Cílem předmětu Speciálněpedagogické poradenství 2 je navázat na problematiku řešenou v rámci předmětu Speciálněpedagogické poradenství 1 a seznámit účastníky již s konkrétními službami a opatřeními poskytovanými poradenskými institucemi a zařízeními v resortech, které na komplexní péči o jedince s postižením participují, tj. resort zdravotnictví, školství a sociálních věcí v kontextu specifik jednotlivých cílových skupin – oblast logopedická, surdopedická, tyflopeditická, etopedická, psychopedická a somatopedická.

SPECIÁLNĚPEDAGOGICKÉ TERAPIE 1

Cílem předmětu Speciálněpedagogické terapie 1 je seznámit účastníky se základními principy a technikami přístupu v praxi speciálněpedagogické intervence (logopedické, surdopedické a tyflopeditické). Součástí výuky je i problematika komunikace s dítětem, se školou, s pedagogem, s asistentem a s rodinou (s důrazem na školní a předškolní věk dítěte).

SPECIÁLNĚPEDAGOGICKÉ TERAPIE 2

Cílem předmětu Speciálněpedagogické terapie 2 je seznámit účastníky se základními principy a technikami přístupu v praxi speciálněpedagogické intervence (psychopedické, etopedické a somatopedické). Součástí výuky je i problematika komunikace s dítětem, se školou, s pedagogem, s asistentem a s rodinou (s důrazem na školní a předškolní věk dítěte).

ORTOPEDIE A SPECIÁLNÍ NEUROLOGIE PRO SOMATOPEDY

Předmět Ortopedie a speciální neurologie pro somatopedy podává základní informace o jednotlivých medicínských disciplínách vzhledem k potřebám somatopedické teorie a praxe, znalosti biologických a fyzikálních zákonitostí lidského pohybu a jeho patologie od narození do dospělosti. Aktuální stavy ohrožující děti školního věku, jejich léčba a prevence. Etiopatogeneze a klinický obraz nejdůležitějších frekventních nemocí. Základní léčebné postupy, demonstrace i použití ortopedických přístrojů a pomůcek. Orientace v odborné dokumentaci v relaci s uvažovanou speciálněpedagogickou somatopedickou praxí.

SPECIÁLNÍ PSYCHIATRIE PRO ETOPEDY

Cílem předmětu Speciální psychiatrie pro etopedy je předat účastníkům poznatky z oboru psychiatrie s ohledem k předpokládaným potřebám budoucího povolání účastníků. Předmět podává bazální přehled v oblasti psychiatrie, vymezuje základní terminologii. Následně se zaměřuje na osoby s psychiatrickou diagnózou vztahující se k oblasti etopedie, zaměřuje se na práci s osobami psychosociálně ohroženými. Akcentována je týmová spolupráce psychiatra a speciálního pedagoga.

SPECIÁLNÍ PSYCHIATRIE PRO PSYCHOPEDY

Cílem předmětu Speciální psychiatrie pro psychopedy je předat studentům poznatky z oboru psychiatrie s ohledem k předpokládaným potřebám budoucího povolání posluchačů. Předmět podává bazální přehled v oblasti psychiatrie, vymezuje základní terminologii. Následně se zaměřuje na osoby s psychiatrickou diagnózou vztahující se k oblasti psychopedie, zaměřuje se na práci s osobami se specifickými potřebami vyvěrajícími z mentálního postižení. Akcentována je týmová spolupráce psychiatra a speciálního pedagoga.

OTORINOLARYNGOLOGIE A FONIATRIE PRO LOGOPEDY

Cílem předmětu ORL a foniatrie pro logopedy je seznámit účastníky se základní anatomickou stavbou respiračního, fonačního a artikulačního systému z hlediska fyziologického i patologického. Součástí výuky je základní odborné terminologické vymezení v oblasti otorinolaryngologie s důrazem na praktické využití získaných teoretických poznatků v rámci aplikace kooperativního interdisciplinárního přístupu v rámci diagnostiky i terapie. Obsahovou náplň tvoří okruhy zaměřené především na prevenci onemocnění a traumatických stavů a na podporu fyziologického vývoje hlasového projevu. Orientace v odborné dokumentaci v relaci s uvažovanou speciálněpedagogickou logopedickou praxí.

OFTALMOLOGIE PRO TYFLOPEDY

Předmět Oftalmologie pro tyflopedy seznamuje účastníky se základní terminologií, funkcí a patologií zrakového analyzátoru, nejzávažnějšími diagnózami, jejich projevy a důsledky pro osoby s postižením všech věkových kategorií, stejně jako s možností jejich úpravy a kompenzace. Současně představuje možnosti preventivního působení ve směru předcházení vadám zraku, zejména pak ve vazbě k dětskému věku. Závěr předmětu je věnován orientaci v odborné dokumentaci v relaci s uvažovanou speciálněpedagogickou tyflopeditickou praxí.

OTORINOLARYNGOLOGIE A AUDIOLOGIE PRO SURDOPEDY

Předmět ORL a audiologie pro surdopedy seznamuje účastníky s přehledem anatomie, fyziologie a patologie sluchového analyzátoru, se základními diagnostickými metodami zjišťujícími typ a stupeň sluchové vady, s etiologií sluchových vad. Dále podává základní informace o možnosti využití kochleárních implantátů, individuálních sluchadel a elektronických kompenzačních pomůcek. Součástí výuky je také základní odborné terminologické vymezení v oblasti otorinolaryngologie s důrazem na praktické využití získaných teoretických poznatků v rámci aplikace kooperativního interdisciplinárního přístupu v oblasti diagnostiky i terapie. Závěr předmětu je věnován orientaci v odborné dokumentaci v relaci s uvažovanou speciálněpedagogickou surdopedickou praxí.

LOGOPEDIE 1

Předmět Logopedie 1 seznamuje účastníky s problematikou logopedie jako vědní disciplíny, je zaměřen na základní teoretické vymezení logopedie jako vědního a studijního oboru a na její postavení v systému věd. Dále objasňuje historický přehled oboru včetně významných osobností. Rovněž je v rámci výuky věnován prostor základním pojmům z oblasti komunikace, jazyka a řeči, fylogenezi a ontogenezi řeči a v neposlední řadě také organizaci logopedické péče.

LOGOPEDIE 2

Cílem předmětu Logopedie 2 je seznámit účastníky s problematikou diagnostiky a intervence, laterality a komunikace včetně terminologického vymezení typů a stupňů laterality. Dále je prostor věnován diagnostice laterality a metodickým postupům pro práci s dětmi preferujícími levou ruku. Záměrem předmětu je také přiblížit možnosti logopedické prevence a osvěty společně s etickými aspekty logopedické práce.

LOGOPEDIE 3

Předmět Logopedie 3 je zaměřen na problematiku výchovy a vzdělávání, diagnostiky narušené komunikační schopnosti. Seznamuje frekventanty se specifiky logopedické diagnostiky, interdisciplinární a transdisciplinární spoluprací. Rovněž je věnován prostor oblasti poruch hlasu, anatomii a fyziologii fonace včetně etiologie, symptomatologie, klasifikace a intervence. Závěr předmětu se zaměřuje na alternativní a augmentativní komunikace osob s narušenou komunikační schopností, logopedickými pomůckami a technikou.

SURDOPEDIE 1

Předmět Surdopedie 1 je zaměřen na základní teoretické vymezení, uvádí posluchače do základní problematiky oblasti surdopedie, představuje surdopedii jako vědní obor, zařazuje ji do systému věd a přibližuje historický vývoj. Dále předmět seznamuje účastníky se surdopedickou terminologií, s problematikou sluchu a sluchového vnímání, včetně patologie sluchového analyzátoru. Prostor je zde věnován také klasifikaci sluchových vad a poruch a historickému pojetí výchovy a vzdělávání dětí a žáků s vadami sluchu.

SURDOPEDIE 2

Cílem předmětu Surdopedie 2 je seznámit posluchače s problematikou diagnostiky a intervence, s diagnostikou a diferenciální diagnostikou v surdopedii, dále přiblížit specifika komunikace osob se sluchovým postižením, vizuálně motorické komunikační systémy a v neposlední řadě znakový jazyk a přístupy k výchově a vzdělávání.

SURDOPEDIE 3

Cílem předmětu Surdopedie 3 je přiblížit posluchačům problematiku výchovy a vzdělávání a podpory poskytované jedincům se sluchovým postižením. Od rané intervence, jejího pojetí, cílů a legislativního vymezení. Dále je ve výuce věnován prostor koncepci péče o děti se sluchovým postižením v předškolním věku, specifikům artikulace u osob se sluchovým postižením a profesní orientaci osob se sluchovým postižením.

PSYCHOPEDIE 1

Předmět Psychopedie 1 je zaměřen na základní teoretické vymezení, na objasnění východisek psychopedie jako speciálněpedagogického oboru, na psychopedickou terminologii a základní pojmy jako například mentální postižení, mentální retardace, sociálně podmíněné mentální postižení, demence. Dále přibližuje klasifikaci, etiologii, specifika osobnostní struktury jedince s mentálním postižením a problematiku rodiny a výchovy dítěte s mentálním postižením v rodině.

PSYCHOPEDIE 2

Cílem předmětu Psychopedie 2 je přiblížit účastníkům zákonitosti psychopedické diagnostiky a intervence, představit jednotlivé diagnostické metody a nástroje. Prostor je věnován také diagnostickým katalogům speciálněpedagogických center pro osoby s mentálním postižením. Část výuky je zaměřena na poradenství a profesní etiku v psychopedii.

PSYCHOPEDIE 3

Cílem předmětu Psychopedie 3 je seznámit účastníky s problematikou výchovy a vzdělávání jedinců s mentálním postižením a se současným stavem komplexní péče. V rámci toho přiblížit specifika edukačního procesu a profesní přípravy, psychopedické andragogiky a gerontagogiky, oblast pracovního uplatnění, podporovaného zaměstnávání a tranzitních programů. Prostor je věnován také problematice poruch autistického spektra (PAS), strukturovanému učení a dalším metodám využitelným u osob s PAS.

SOMATOPEDIE 1

Cílem předmětu Somatopedie 1 je seznámit účastníky se základními poznatky z oblasti somatopedie, s jejím teoretickým vymezením. Pozornost je věnována především vývoji a současnému pojetí somatopedie v ČR a v zahraničí, postavení somatopedie v soustavě věd, výzkumným metodám, odborné terminologii, somatopedické histografii a jednotlivým oborům ortopedické protetiky. Záměrem předmětu je také přiblížit účastníkům psychomotorický vývoj dítěte a jeho patologie a problematiku dětské mozkové obrny.

SOMATOPEDIE 2

Cílem předmětu Somatopedie 2 je seznámit účastníky s problematikou diagnostiky a intervence, diferenciální diagnostiky, s problematikou nemoci, vrozených a získaných postižení motoriky, s procesem vyrovnávání se s postižením či závažnou nemocí. Prostor je zde věnován také problematice komplexní rehabilitace osob s postižením motoriky v somatopedii, mezinárodnímu pojetí komplexní (re)habilitace osob s postižením motoriky, včetně terminologie, legislativy a léčebné rehabilitace. Dále se předmět věnuje psychosociální problematice – potřebám osob s omezením hybnosti, jejich rodinám a také rehabilitaci – aktuální terminologii, legislativě, rehabilitaci v jednotlivých rezortech a léčebné (re)habilitaci (fyzioterapie, kinezioterapie, ergoterapie, psychoterapie) ve vztahu k somatopedii.

SOMATOPEDIE 3

Cílem předmětu Somatopedie 3 je přiblížit problematiku výchovy a vzdělávání, objasnit proces (re)socializace osob s tělesným postižením, vývoj stavu integrace a inkluze, příklady úspěšně (re)socializovaných osobností s tělesným postižením v mezinárodním měřítku. Velká část výuky je věnována oblasti edukace osob s tělesným postižením. Účastníkům budou předneseny informace z oblasti rané péče, předškolního, základního a středního vzdělávání, včetně individuálního vzdělávacího plánu. Dále se bude předmět zabývat komunikací u osob s tělesným postižením, sociální (re)habilitací osob s postižením motoriky a jejich rodin (služby a programy), společenskými organizacemi a sdruženími osob s tělesným postižením.

TYFLOPEDIE 1

Cílem předmětu Tyflopédie 1 (oftalmopedie) je seznámit účastníky se základním teoretickým vymezením a se základními poznatky v oblasti tyflopédie (oftalmopedie), s charakteristikou oboru, s jejím postavením v soustavě věd a s historiografií péče o osoby se zrakovým postižením. Dále aplikovat poznatky z oftalmologie v tyflopédické praxi. Stěžejní část výuky je zaměřena na terminologii a klasifikaci osob se zrakovým postižením. Prostor je rovněž věnován možnostem rozvoje a využití zraku u jednotlivých kategorií osob se zrakovým postižením a problematice zrakové stimulace.

TYFLOPEDIE 2

Cílem předmětu Tyflopédie 2 (oftalmopedie) je seznámit frekventanty s problematikou diagnostiky a intervence, objasnit komplexní péči o osoby se zrakovým postižením, seznámit posluchače s pojetím komplexních služeb včetně služeb dle jednotlivých resortů. Prostor je v rámci výuky vyhrazen problematice diagnostiky a depistáže osob se zrakovým postižením a rovněž oblasti rané intervence. Dále se předmět zabývá úlohou rodiny v životě osoby se zrakovým postižením, kompenzačními činiteli a jejich uplatnitelností a rozvojem u osob se zrakovým postižením.

TYFLOPEDIE 3

Cílem předmětu Tyflopédie 3 (oftalmopedie) je problematika výchovy a vzdělávání, příprava na práci s osobami se zrakovým postižením v celé šíři nejrozličnějších typů a stupňů zrakového postižení všech věkových kategorií. Dále seznámení s problematikou jedinců se zrakovým postižením od klasifikace postižení po možnosti odborného poradenství, tyfлотechniky, vzdělávací didaktiky a metodiky včetně psaní Braillovým písmem – vše v kontextu moderních zahraničních trendů v dané oblasti. Předmět postihuje také integrační a segregáčnÍ jevy v procesu edukace a rehabilitace osob se zrakovým postižením, priority v předškolní výchově dětí se zrakovým postižením, vývoj a stávající systém školské péče o osoby se zrakovým postižením, současné pojetí služeb ve sféře tyfloandragogiky a stávající celosvětové trendy v koncepci služeb pro osoby se zrakovým postižením.

ETOPEDIE 1

Cílem předmětu Etopedie 1 je seznámit účastníky s teoretickými základy oboru (vymezení, cíle, předmět, základní terminologie, interdisciplinární přesahy, historie, osobnosti, východiska, systém a organizace péče, evaluace, výzkum), charakteristikou cílových skupin, koncepcí, trendy a výzkumy. Dále také s problematikou morálky, morálního vývoje a jednání, hodnot, kázně a nekázně, s poruchami chování, s rizikovým a problémovým chováním, s hyperkinetickými poruchami, s terminologickým vymezením, kritérii poruch chování dle jednotlivých klasifikačních systémů, a se systémem a organizací zařízení pro osoby cílové skupiny, základními legislativními východisky oboru.

ETOPEDIE 2

Cílem předmětu Etopedie 2 je seznámit účastníky s problematikou diagnostiky a intervence, s klasifikací a terminologií poruch chování, specifických poruch chování, se specifiky výchovných přístupů k těmto jedincům, s psychologickými, biologickými a sociologickými aspekty vzniku poruch chování. Dále s prevencí a řešením šikany, s problematikou migrantů, menšin a cizinců v ČR, problematikou uprchlictví, dětí z řad cizinců v české škole, kulturou a kulturními odlišnostmi, subkulturami. Dále také aplikovat teoretické poznatky v praktických dovednostech (preventivní, terapeutické, reedukační techniky a metody působení u těchto osob).

ETOPEDIE 3

Cílem předmětu Etopedie 3 je seznámit účastníky s problematikou výchovy a vzdělávání, diagnostiky a prevence rizikového chování, prevence a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, s oblastí problémového chování, poruch chování, specifických poruch chování a s nápadnostmi v chování. V rámci předmětu si účastníci osvojí znalosti týkající se problematiky sociokulturního znevýhodnění, sociálního vyloučení a intervenčních programů týkajících se této oblasti. Další část výuky bude zaměřena na projevy problémového chování

a poruch chování jako důsledku sociálního znevýhodnění žáka, na emoční či jiné psychické poruchy či psychické deprivace žáka.

LOGOPEDIE NEVÝBĚROVÁ

Cílem předmětu Logopedie nevýběrová je navázat na poznatky z předmětu Speciální pedagogika. Prostor je věnován především oblasti okruhů narušené komunikační schopnosti, v rámci které se frekventanti seznámí s vymezením a jednotlivými typy narušené komunikační schopnosti včetně terminologie, klasifikace, etiologie, symptomatologie a intervence. Nedílnou součástí výuky tvoří oblast teorie, diagnostiky a intervence a výchovy a vzdělávání.

SURDOPEDIE NEVÝBĚROVÁ

Surdopedie nevýběrová navazuje na předmět Speciální pedagogika. Cílem je rozšířit informace a poznatky účastníků z oblasti surdopedie. Předmět se zabývá problematikou surdopedie jako vědní disciplíny, rozebírá jednotlivé surdopedické zásady a terminologii. Prostor je věnován klasifikaci jednotlivých sluchových vad a poruch a systému výchovně-vzdělávací péče osob se sluchovým postižením. Nedílnou součástí výuky tvoří oblast teorie, diagnostiky a intervence, výchovy a vzdělávání.

PSYCHOPEDIE NEVÝBĚROVÁ

Předmět Psychopedie nevýběrová navazuje na předmět Speciální pedagogika. Cílem předmětu je přiblížit účastníkům pojetí psychopedie jako vědní disciplíny, její postavení v systému věd, objasnit psychopedickou terminologii, etiologii, klasifikaci a prevenci. Nedílnou součástí výuky tvoří oblast teorie, diagnostiky a intervence, výchovy a vzdělávání.

SOMATOPEDIE NEVÝBĚROVÁ

Cílem předmětu Somatopedie nevýběrová je prohloubit znalosti a vědomosti účastníků, které získali v rámci předmětu Speciální pedagogika. Cílem předmětu je seznámit posluchače s koncepcí a pojetím somatopedie, postavením v soustavě věd, včetně odborné terminologie. V rámci výuky je věnován prostor problematice dětské mozkové obrny, vrozeným a získaným tělesným postižením a v neposlední řadě také oblasti rehabilitace. Nedílnou součástí výuky tvoří oblast teorie, diagnostiky a intervence, výchovy a vzdělávání.

TYFLOPEDIE NEVÝBĚROVÁ

Cílem předmětu Tyflopédie nevýběrová je navázat na poznatky z předmětu Speciální pedagogika a prohloubit znalosti z oblasti tyflopédie. V rámci výuky se posluchači seznámí se základními poznatky z oblasti tyflopédie a s její terminologií. Prostor je věnován také komplexním službám pro osoby se zrakovým postižením dle jednotlivých resortů a také

kompenzačním pomůckám. Nedílnou součástí výuky tvoří oblast teorie, diagnostiky a intervence, výchovy a vzdělávání.

ETOPEDIE NEVÝBĚROVÁ

Cílem předmětu Etopedie nevýběrová je přiblížit posluchačům koncepci a pojetí etopedie, včetně jejího systému a organizace zařízení pro osoby cílových skupin. Dále seznamuje účastníky s problematikou poruch chování, hyperkinetických poruch chování, agresivních a neagresivních poruch chování, představuje koncepci prevence a řešení šikany. Dále se zaměřuje na závislosti, na děti v krizové situaci – týrané, deprivované, sexuálně zneužívané, zanedbávané, emoční poruchy, deprese, disharmonický vývoj osobnosti, suicidální chování a v neposlední řadě také na systém prevence společensky nežádoucích jevů. Zaměřuje se také na prevenci rizikového chování, primární, sekundární a terciární prevenci, metodické pokyny MŠMT, minimální preventivní program školy, práci se třídou a se skupinou, zážitkovou pedagogiku. Nedílnou součástí výuky tvoří oblast teorie, diagnostiky a intervence, výchovy a vzdělávání.

STRATEGIE VZDĚLÁVÁNÍ JEDINCŮ S TĚŽKÝM A VÍCENÁSOBNÝM POSTIŽENÍM

Cílem předmětu Strategie vzdělávání jedinců s těžkým a vícenásobným postižením je přiblížit účastníkům předmětu specifika osobnosti, problematiku psychosociálních potřeb, edukačního potenciálu a různých způsobů intervence (edukační, terapeutické, poradenské, sociálně rehabilitační) u osob s těžkým a kombinovaným (vícenásobným) postižením. Nedílnou součástí výuky tvoří oblast teorie, diagnostiky a intervence, výchovy a vzdělávání.

VÝCHOVA A VZDĚLÁVÁNÍ JEDINCŮ SE SOCIÁLNÍM ZNEVÝHODNĚNÍM

Cílem předmětu Výchova a vzdělávání jedinců se sociálním znevýhodněním je seznámit účastníky s problematikou vzdělávání dětí se sociálním znevýhodněním. Součástí výuky je i seznámení se základními legislativními normami, které vzdělávání těchto dětí upravují. Pedagogická činnost s danou cílovou skupinou je velmi náročná. Vyžaduje vysokou míru odbornosti a zároveň sebereflexe pedagoga. V průběhu výuky budou účastníci seznámeni s využitím nových forem práce, které jsou při vzdělávání takových žáků efektivní. Nedílnou součástí výuky tvoří oblast teorie, diagnostiky a intervence, výchovy a vzdělávání.

STRATEGIE VZDĚLÁVÁNÍ NADANÝCH JEDINCŮ

Cílem předmětu Strategie vzdělávání nadaných jedinců je seznámit účastníky s problematikou talentovaných dětí školního věku jako specifickou diferencovanou societou nárokuje si adekvátní výchovně-vzdělávací přístupy pedagogů, s důrazem na explicitní evaluaci a exploraci intelektového potenciálu při maximálním zohlednění individuality žáků, jejich

vysoké kreativity, akcentů na netradiční postupy a alternativní řešení problémů, s přihlédnutím k eventuálnímu nerovnoměrnému vývoji v některých oblastech celkového vývoje. Terminologické vymezení a identifikace pojmů talent a nadání. Kvantifikace intelektových schopností. Vzdělávání talentovaných a nadaných ve světě a v České republice. Sociální a psychologické aspekty výchovy a vzdělávání talentovaných a nadaných. Edukační procesy a vzdělávací programy v relaci k výchově talentovaných a nadaných. Preferované edukační strategie. Reflexe pedeutologie ve vztahu k výchově a vzdělávání talentovaných a nadaných. Instituce, společnosti a sdružení zabývající se teorií výchovy a vzdělávání talentovaných a nadaných. Nedílnou součástí výuky tvoří i oblast diagnostiky a intervence.

STRATEGIE VZDĚLÁVÁNÍ JEDINCŮ S PAS

Cílem předmětu Strategie vzdělávání jedinců s PAS je podat základní informace o symptomatice autistických poruch, chování žáků s autismem a o specifických metodách využíváných při vzdělávání těchto žáků. Dílčí obsahový cíl sleduje možnosti zařazení i vzdělávání žáků s autismem, realizaci podpůrných opatření při jejich vzdělávání, řešení problémových situací a eliminaci možných negativních dopadů integrace. Nedílnou součástí výuky tvoří oblast teorie, diagnostiky a intervence, výchovy a vzdělávání.

EXPRESIVNÍ TERAPIE

Cílem předmětu Expresivní terapie je seznámit účastníky nejdříve s teoretickými východisky, terminologií a metodologií terapeutických přístupů využitelných v oblasti speciální pedagogiky. Následně s možnostmi praktického využití technik jednotlivých terapií při práci s dětmi, mládeží a osobami se specifickými vzdělávacími potřebami. Součástí je i metodologie terapeutických přístupů využitelných v oblasti speciální pedagogiky.

PRÁCE S JEDINCI SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI V PROSTŘEDÍ TZV. BĚŽNÉ ŠKOLY

V rámci předmětu Práce s jedinci se speciálními vzdělávacími potřebami v prostředí tzv. běžné školy budou účastníci programu seznámeni s principy a možnostmi vzdělávání dětí, žáků a studentů s potřebou podpůrných opatření v mateřských, základních, středních a vyšších odborných školách, které nejsou samostatně zřízeny pro žáky se zdravotním postižením. Důraz bude kladen na problematiku heterogenity třídního kolektivu a vytvoření takového klimatu, které umožní optimální prostředí pro vzdělávání všech žáků ve třídě (inkluzivní vyučování, inkluzivní didaktika). Účastníci budou seznámeni se základními principy a podmínkami, které doprovázejí společné vzdělávání žáků intaktních a žáků s vymezeným zdravotním či sociálním znevýhodněním.

TVORBA IVP

Předmět Tvorba IVP seznamuje účastníky s legislativními normami upravujícími tvorbu a aplikaci IVP ve vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Seznamuje se základní charakteristikou dopadů zdravotního postižení (zdravotního a sociálního znevýhodnění) do vzdělávání a podává konkrétní návody, jak do IVP zapracovat požadavky spojené se speciálními vzdělávacími potřebami těchto žáků. Seznamuje rovněž účastníky s problematikou průběžného a závěrečného vyhodnocování IVP.

PODPŮRNÁ OPATŘENÍ

Cílem předmětu Podpůrná opatření je seznámit účastníky s novou filosofií posuzování speciálních vzdělávacích potřeb v kontextu aktuálních změn v české legislativě. Záměrem předmětu je vysvětlit účastníkům změny v pojetí naplňování vzdělávacích potřeb dětí, žáků a studentů (dále jen žáků) se zdravotním postižením, přehled normativních, organizačních a metodických norem, které zavádění podpůrných opatření v českém školství zajišťují. Vzdělávacím cílem je zajistit zvýšení vědomostí a znalostí účastníků o novém prvku speciálněpedagogické podpory žáků u nás a naučit je rozpoznat úkoly, které z nového modelu podpory vyplývají pro školy, školská poradenská zařízení a pedagogické pracovníky škol. Samostatná část bude věnována pojetí vertikálního posuzování míry SVP (pět stupňů podpůrných opatření). Účastníci budou seznámeni a na příkladech z praxe poučeni, jak realizovat možná podpůrná opatření u žáků se zdravotním postižením.

ALTERNATIVNÍ A AUGMENTATIVNÍ KOMUNIKACE

V rámci předmětu Alternativní a augmentativní komunikace budou účastníci seznámeni s prostředky a systémy AAK využitelnými u osob s postižením. Jejich cílem je zejména minimalizovat možnost vzniku komunikačního deficitu a vytvořit nový podpůrný či náhradní komunikační kanál, jenž umožní jedincům s postižením a současně s těžce narušenou komunikační schopností stát se rovnocennými komunikačními partnery. Nejdříve budou účastníkům vysvětleny obecné principy aplikace systémů alternativní a augmentativní komunikace do praxe, a to včetně definování jejich významu pro samotné jedince. Následně budou seznámeni s hledisky a východisky při volbě optimálního komunikačního systému pro konkrétního jedince a aspekty využití AAK v praxi. Účastníci získají přehled o jednotlivých systémech alternativní a augmentativní komunikace (piktogramy, systém Bliss, Makaton a Znak do řeči).

KOMUNIKACE S JEDINCI SE SLUCHOVÝM POSTIŽENÍM

V rámci předmětu Komunikace s jedinci se sluchovým postižením se účastníci seznámí se specifiky komunikace osob s různými typy sluchového postižení. Nejdříve prostřednictvím mluvené řeči za pomoci odezírání, prstové abecedy (v jednoruční i dvouruční verzi) a poté za pomoci různých technických a kompenzačních pomůcek, které pomáhají jedinci

se sluchovým postižením vnímat mluvenou řeč (sluchadla, skupinové zesilovače, pomůcky zviditelňující mluvenou řeč, kochleární implantát). V rámci předmětu budou dále prezentována specifika orální komunikace osob s nedoslýchavostí, osob s těžšími stupni sluchového postižení a osob ohluchlých v pozdějším věku a poté i komunikace prostřednictvím vizuálněmotorických komunikačních systémů. Účastníkům budou rovněž doporučeny zásady komunikace s osobami se sluchovým postižením (tzv. desatero komunikace).

KOMUNIKACE S JEDINCI SE ZRAKOVÝM POSTIŽENÍM

V rámci předmětu Komunikace s jedinci se zrakovým postižením se účastníci seznámí s konkrétními faktory a aspekty zrakových funkcí a dalšími okolnostmi, které mají vliv na komunikaci osob s postižením zraku a jejich jednotlivých kategorií (např. osoby nevidomé, se zbytky zraku, slabozraké, osoby s narušením zorného pole, zrakové ostrosti, barvocitu, zpracování zrakových podnětů a osoby s poruchou mobility oka), protože každá ze jmenovaných cílových skupin osob se zrakovým postižením má během komunikace, ať již písemné nebo ústní, určité požadavky na úpravy a specifika. Poté se účastníci seznámí se zásadami komunikace s lidmi s jednotlivými stupni zrakového postižení pomocí mluvené řeči. Součástí výuky budou i principy, doporučení, konkrétní rady a pravidla, která je třeba dodržovat pro zajištění efektivní komunikace. Další část výuky bude věnována písemné komunikaci s lidmi se zrakovým postižením, zvláště pak Braillovu bodovému písmu. V závěru účastníci získají poznatky z tyflotechniky a vyzkouší si práci s technickými pomůckami, které usnadňují osobám se zrakovým postižením komunikaci (Pichtův psací stroj, Pražská tabulka, digitální čtecí zařízení pro nevidomé, braillovský zobrazovač aj.).

SPECIÁLNĚPEDAGOGICKÝ VÝZKUM

Cílem předmětu Speciálněpedagogický výzkum je seznámit účastníky se současnými trendy v oblasti speciálněpedagogického výzkumu. Záměrem je, aby byl absolvent schopný provést základní speciálněpedagogický výzkum, vybrat jeho vhodné metody, orientovat se rovněž v metodách sběru dat, ve stanovení hypotéz a zvládat užití základních statistických a statistických testových metod vedoucích k ověření těchto hypotéz. Edumetrické poznatky by měl být schopen následně i kvalitativně interpretovat.

MANAGEMENT PORADENSTVÍ A PORADENSKÉ PRÁCE

Účastníci budou v rámci předmětu Management poradenství a poradenské práce seznámeni s procesem jednorázového a dlouhodobého vedení klienta poradenských služeb, s mechanismem přijetí (odmítnutí) zakázky a se zásadními partnery, kteří zasahují do poradenského procesu (rodina, škola, spolupracující organizace), a se základní a doporučenou dokumentací školského poradenského zařízení.

PLÁNOVÁNÍ A ORGANIZACE PORADENSKÝCH AKTIVIT

Účastníci budou v rámci předmětu Plánování a organizace poradenských aktivit seznámeni s procesem plánování a realizace poradenské intervence s důrazem na práva klientů, etiku poradenské práce a formální zpracování výstupů poradenského procesu. Zvláštní důraz bude kladen na získání praktických dovedností při vedení povinné a doporučené dokumentace spisu klienta (žádost o službu, informovaný souhlas, zpráva z vyšetření, doporučení vzdělávání, zpráva z poradenské intervence...).

SPECIÁLNĚPEDAGOGICKÁ INTERVENCE V NÁROČNÝCH A SPECIFICKÝCH SITUACÍCH

Cílem předmětu Speciálněpedagogická intervence v náročných a specifických situacích je naučit účastníky řešit krizové situace, se kterými se mohou v rámci své praxe setkat. Intervence může probíhat po telefonu nebo v přímém kontaktu. Cílem intervence je ohraničení akutního krizového stavu, zeslabení intenzity krize a zklidnění. Z dlouhodobé perspektivy je cílem funkční obnovení psychického stavu na úroveň před započítím krizového stavu.

KOMUNIKACE SE ŠKOLOU, S PEDAGOGEM, S ASISTENTEM A S RODINOU DÍTĚTE

Předmět Komunikace se školou, s pedagogem, s asistentem a s rodinou dítěte seznámí frekventanty s dalšími účastníky poradenských služeb, jejichž spolupráce významně ovlivňuje úspěšnost poradenského procesu. Jeho náplní jsou základní principy (práva a povinnosti) ve spolupráci se rodinou žáka, problematika poradenství pro žáky v ústavní péči a žáky žijících v neuspořádaných rodinných poměrech. Další oblastí je spolupráce se školou žáka na úrovni managementu školy, učitele žáka, ostatních vyučujících, výchovného poradce, asistenta pedagoga. Účastníci obdrží rovněž základní informace o spolupracujících (neškolských) organizacích, které mohou ovlivňovat vzdělávání žáka se SVP. Zvláštní důraz bude kladen na nácvik praktických komunikačních dovedností s výše uvedenými účastníky poradenského procesu.

ETIKA V PRÁCI SPECIÁLNÍHO PEDAGOGA

V rámci předmětu Etika v práci speciálního pedagoga budou účastníci seznámeni s etickými kodexy školských poradenských zařízení a školních poradenských pracovišť a na jejich základě budou formulovány základní osobnostní a odborné kompetence žádoucí u poradenských pracovníků.

KAZUISTICKÝ SEMINÁŘ

Obsahem předmětu Kazuistický seminář je rozbor ilustrativního poradenského problému fiktivního klienta a jeho zpracování od okamžiku přijetí zakázky přes zpracování základní

dokumentace klienta a jeho diagnostiky po intervenci, která ovlivní naplnění jeho vzdělávacích potřeb. Součástí bude i rozbor situací, které nastanou v případě potřeby komunikace s klientem, jeho rodinou a školou (případně dalšími účastníky zasahujícími do poradenského procesu).

SEMINÁŘ K ZÁVĚREČNÉ PRÁCI

V rámci předmětu Seminář k závěrečné práci jde o seznámení s administrativou zadání, zásadami zpracování a strategiemi psaní závěrečné práce, formální úpravou textu, sběrem odborných informací, metodami speciálněpedagogického výzkumu aj. Následně – na individuálních konzultacích s vedoucím závěrečné práce – je pak řešena konkrétní metodologická, obsahová a formální stránka závěrečné práce v souladu s protokolem o zadání práce.

ODBORNÁ PRAXE 1

Cílem Odborné praxe 1 je aplikovat teoretické poznatky studia speciálněpedagogické problematiky v praxi školského poradenského zařízení pro osoby se SVP. Odbornou praxi 1 si účastník volí ve školském poradenském zařízení se zaměřením na své první zvolené výběrové specializace („pedie“). V průběhu praxe se seznamuje s obsahovou i organizační strukturou poradenské a diagnostické práce, s jednotlivými nástroji a s dokumentací. Praxi účastník absolvuje v rozsahu 35 hodin. Účastník, který je zaměstnancem školského poradenského zařízení, jehož specifikace je v souladu se zvolenou specializací, předkládá metodikovi potvrzení vedoucího pracovníka svého současného pracoviště.

ODBORNÁ PRAXE 2

Cílem Odborné praxe 2 je aplikovat teoretické poznatky studia speciálněpedagogické problematiky v praxi školského poradenského zařízení pro osoby se SVP. Odbornou praxi 2 si účastník volí ve školském poradenském zařízení se zaměřením na své druhé zvolené výběrové specializace („pedie“). V průběhu praxe se seznamuje s obsahovou i organizační strukturou poradenské a diagnostické práce, s jednotlivými nástroji a s dokumentací. Praxi účastník absolvuje v rozsahu 35 hodin. Účastník, který je zaměstnancem školského poradenského zařízení, jehož specifikace je v souladu se zvolenou specializací, předkládá metodikovi potvrzení vedoucího pracovníka svého současného pracoviště.³⁸

³⁸ CCV PdF UP. *Programy celoživotního vzdělávání*. [online] 2015 [2015-01-18] Dostupné z: <http://ccv.upol.cz/cz/rubriky/programy-celozivotniho-vzdelavani/>

Příloha č. 39:

Rozdíl mezi programem Speciální pedagogika x Speciální pedagog

Vyjádření k **programu Speciální pedagogika – 2,5 roku**. Studium podle § 2 vyhlášky č. 317/2005 Sb., ke splnění kvalifikačních předpokladů v oblasti speciálněpedagogických věd.

Program je určen pro pedagogické pracovníky s magisterským vzděláním, kteří získají znalosti a dovednosti pro práci ve třídě, škole nebo v zařízení pro osoby se speciálními vzdělávacími potřebami (pracovník ve třídě, škole nebo v zařízení pro jedince se speciálními vzdělávacími potřebami v souladu s předcházející odbornou kvalifikací). Nezáskávají funkci speciálního pedagoga.

Každý pedagogický pracovník (učitel ve třídě nebo ve škole zřízené pro žáky se SVP nebo vychovatel ve školském výchovném a ubytovacím zařízení nebo v jeho oddělení zřízeném pro děti a žáky se SVP, ve školském zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy nebo ve školském zařízení pro preventivně výchovnou péči) získává kvalifikaci vzděláním pro učitele běžné školy nebo vychovatele v běžných zařízeních a studiem speciální pedagogiky v programu CŽV na VŠ v rozsahu minimálně 250 hodin. Bez tohoto vzdělání zaměřeného na speciální pedagogiku nemůže danou funkci kvalifikovaně vykonávat.

Vyjádření k **programu Speciální pedagog – 3 roky**. Studium podle § 18 zákona č. 563/2004 Sb.

Speciální pedagog působí zejména v PPP (pedagogicko-psychologická poradna) a v SPC (speciálněpedagogické centrum). Kvalifikaci získá vzděláním v magisterském studijním programu zaměřeném na speciální pedagogiku anebo vzděláním v magisterském studijním programu Pedagogika předškolního věku, Učitelství pro ZŠ, Učitelství VVP na SŠ nebo vzděláním v oboru Pedagogika a vzděláním v programu CŽV, které je zaměřené na speciální pedagogiku v rozsahu minimálně 350 hodin.

Mezi oběma programy je zásadní rozdíl v získané kvalifikaci.

INFORMACE K ZÍSKÁNÍ KVALIFIKACE SPECIÁLNÍHO PEDAGOGA

I. Speciální pedagogové, kteří na tuto pozici nastoupili před účinností zákona (do 31. 12. 2004), tj. v době, kdy nebyli pedagogickými, ale odbornými pracovníky a získali vzdělání v magisterském studijním programu v oblasti pedagogických věd a absolvovali rozdílové studium speciální pedagogiky, jsou posuzováni jako kvalifikovaní speciální pedagogové.

II. Obory Učitelství pro školy pro mládež vyžadující zvláštní péči a Vychovatelství pro školy vyžadující zvláštní péči se posuzují jako obory speciální pedagogiky.

III. Speciální pedagogové, kteří pracovní poměr na tuto pozici uzavřeli již v době účinnosti zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících (tzn. od 1. ledna 2005), mohou odbornou kvalifikaci získat pouze vzděláním stanoveným v § 18 zákona:

1) vzděláním v **magisterském studijním oboru**, který je akreditován v **programu Speciální pedagogika**.

2) od 1. 9. 2012 (na základě novely zákona) také vzděláním v programu ČŽV na VŠ v doplňujícím studiu k rozšíření odborné kvalifikace – studium je popsáno v § 6a vyhl. č. 317/2005 Sb. ve znění vyhlášky č. 272/2014 Sb. (novela vyhlášky bude ve Sbírce zákonů zveřejněna v následujících týdnech). Vzděláním v programu ČŽV mohou kvalifikaci získat pouze absolventi magisterských studijních oborů:

- Pedagogika;
- Předškolní pedagogika (Učitelství pro MŠ);
- Učitelství pro 1. st. ZŠ;
- Učitelství pro 2. st. ZŠ;
- Učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro SŠ;
- Vychovatelství.

Program ČŽV, kterým lze kvalifikaci speciálního pedagoga získat, zatím žádná VŠ neuskutečňovala. V programu ČŽV na VŠ bylo dosud možné absolvovat studium speciální pedagogiky:

- Podle § 2 vyhlášky, kterým například absolvent magisterského oboru učitelství pro 1. st. ZŠ získal kvalifikaci učitele 1. st. ZŠ zřízené pro žáky se SVP, kvalifikaci speciálního pedagoga nikoliv.
- Podle § 6 vyhlášky studium k rozšíření odborné kvalifikace zaměřené na jednotlivé pedie (jde o jiný druh studia než doplňující studium k rozšíření odborné kvalifikace).
- Podle § 10 vyhlášky – průběžné vzdělávání.

Podle § 18 zákona č. 563/2004 Sb.

Speciální pedagog získává odbornou kvalifikaci vysokoškolským vzděláním, získaným studiem v akreditovaném magisterském studijním programu v oblasti pedagogických věd

- a) zaměřené na speciální pedagogiku;
- b) zaměřené na pedagogiku předškolního věku nebo na přípravu učitelů základní školy nebo na přípravu učitelů všeobecněvzdělávacích předmětů střední školy nebo na přípravu vychovatelů a doplňujícím studiem k rozšíření odborné kvalifikace, uskutečňovaném vysokou školou;
- c) studijního oboru pedagogika a doplňujícím studiem k rozšíření odborné kvalifikace, uskutečňovaném vysokou školou.

§ 6a vyhlášky č. 317/2005 Sb. ve znění vyhl. č. 272/2014 Sb.

Doplňující studium k rozšíření odborné kvalifikace

(1) Doplňujícím studiem k rozšíření odborné kvalifikace získává jeho absolvent

- a) způsobilost vykonávat přímou pedagogickou činnost na jiném druhu školy nebo na jiném stupni školy
- b) způsobilost vykonávat činnost speciálního pedagoga.

- (2) Studium podle odstavce 1 písm. a) se uskutečňuje v programu celoživotního vzdělávání na vysoké škole v délce trvání nejméně 60 vyučovacích hodin.
- (3) Studium podle odstavce 1 písm. b) se uskutečňuje v programu celoživotního vzdělávání na vysoké škole v délce trvání nejméně 350 vyučovacích hodin.
- (4) Studium se ukončuje obhajobou závěrečné písemné práce a závěrečnou zkouškou před komisí. Po jejím úspěšném složení získává absolvent osvědčení.

Příloha č. 40:

Přihláška k závěrečné zkoušce

Univerzita Palackého v Olomouci
Pedagogická fakulta, Žižkovo nám. 5, 771 40 Olomouc

Přihláška k závěrečné zkoušce v celoživotním vzdělávání³⁹

Termín závěrečné zkoušky: *jarní 20. . .*

podzimní 20. . .

Studijní obor

Jméno, příjmení, titul

Rodné příjmení

Datum a místo narození

Adresa bydliště..... PSČ

Název závěrečné práce (čitelně)

.....

.....

Práce zadaná na katedře

Vedoucí závěrečné práce

studium speciální pedagogiky – výběrová pedie

datum

podpis

³⁹ Zdroj: CCV PdF UP. *Přihláška k závěrečné zkoušce v celoživotním vzdělávání*. [online] 2015 [cit. 2014-12-14]
Dostupné z: <http://ccv.upol.cz/cz/rubriky/dokumenty/ucastnik/formulare/>

Příloha č. 41:

Tematické okruhy k závěrečné zkoušce z předmětu Speciální pedagogika

Název předmětu:	Speciální pedagogika
Komise:	Předseda: doc. Mgr. Dita Finková, Ph.D. Členové: PhDr. Vojtech Regec, Ph.D. Mgr. Lucia Pastieriková, Ph.D. Mgr. Kristýna Krahulcová
Okruhy:	1. Definice a specifikace oboru speciální pedagogika. Základní terminologie a klasifikace z pohledu speciální pedagogiky. Spolupráce s jinými vědními disciplínami. 2. Integrace a inkluze. Inkluzivní vzdělávání a legislativní podpora. Žák se speciálními vzdělávacími potřebami. 3. Podpůrná a vyrovnávací opatření (IVP, asistent pedagoga, poradenské služby, pomůcky, metody a prostředky podpory...). 4. Rodina dítěte se zdravotním postižením. Fáze přijetí zdravotního postižení dítěte. 5. Dítě/žák s poruchou autistického spektra (charakteristika, specifika výchovy a vzdělávání žáka s PAS). 6. Dítě/žák s mentálním postižením (charakteristika, specifika výchovy a vzdělávání žáka s mentálním postižením). 7. Dítě/žák se sluchovým postižením (charakteristika, specifika výchovy a vzdělávání žáka se sluchovým postižením). 8. Dítě/žák se zrakovým postižením (charakteristika, specifika výchovy a vzdělávání žáka se zrakovým postižením). 9. Dítě/žák s tělesným postižením (charakteristika, specifika výchovy a vzdělávání žáka s tělesným postižením). 10. Dítě/žák s poruchou chování (charakteristika, specifika výchovy a vzdělávání žáka s poruchou chování). 11. Zásady komunikace s osobami s jednotlivými typy zdravotního postižení či znevýhodnění. 12. Využití kompenzačních pomůcek u osob s jednotlivými typy zdravotního postižení či znevýhodnění. 13. Asistent pedagoga ve výchovně-vzdělávacím procesu. 14. Podpůrné terapeutické přístupy při práci s dětmi/žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Literatura a podklady k závěrečné zkoušce:	- STUDIJNÍ OPORY V SYSTÉMU LMS UNIFOR 01-04 Úvod do speciální pedagogiky 01-05 Školská integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami - Zápisky z jednotlivých přednášek. Rozšiřující literatura: - Aktuální legislativní normy a předpisy. - BENDO VÁ, P., JEŘÁBKOVÁ, K., STOKLASOVÁ, V. <i>Kompenzační pomůcky pro osoby se specifickými potřebami</i>. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006. ISBN 80-244-1436-8. - HÁJKOVÁ, V., STRNADOVÁ, I. <i>Inkluzivní vzdělávání</i>. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3070-7. - KOLEKTIV AUTORŮ. <i>1000 pojmů ze speciální pedagogiky</i>. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2012. ISBN 978-80-244-3218-2. - LECHTA, V. (ed.) <i>Základy inkluzivní pedagogiky</i>. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-679-7. - NOVOSAD, L. <i>Poradenství pro osoby se zdravotním a sociálním znevýhodněním</i>. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-509-7. - RENOTIEROVÁ, M., LUDÍKOVÁ, L. <i>Speciální pedagogika</i>. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2003. ISBN 80-244-0646-2. - REGEČ, V., STEJSKALOVÁ, K. et al. <i>Komunikace a lidé se specifickými potřebami</i>. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2012. ISBN 978-80-244-3203-8. - SLOWÍK, J. <i>Speciální pedagogika</i>. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1733-3. - VÁŠEK, Š. <i>Základy špeciálnej pedagogiky</i>. Bratislava: Sapiencia, 2003. ISBN 80-968797-0-7.
---	---

Příloha č. 42:

Osvědčení o absolvování kurzu

ČESKÁ REPUBLIKA
UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Žižkovo nám. 5, 771 40 Olomouc, IČ: 61989592

Akreditace instituce v systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků:
č. j. MŠMT – xxxx/2012-201

č. 1541/XXX/2012 – CCV

OSVĚDČENÍ

o absolvování kurzu celoživotního vzdělávání mimo rámec studijních programů podle § 60 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

XXX XXX
narozen/a XXXXXX

absolvoval/a kurz podle § 10 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávací kurz byl akreditován v systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků č. j. MŠMT – xxxx /2013-201.

Žáci s psychiatrickým onemocněním ve vzdělávání

Vzdělávací kurz v rozsahu 8 hodin byl zahájen dne x. 2014 a ukončen dne y. 2014.

L. S.

Prof. Mgr. Jaroslav Miller, M.A., Ph.D. Doc. Ing. Čestmír Serafín, Dr. Ing-Paed IGIP

rektor

děkan

V Olomouci dne

Příloha č. 43:

Zadání závěrečné práce

Vysoká škola: **Univerzita Palackého v Olomouci**

Fakulta: **Pedagogická**

Katedra:

Akademický rok:

ZADÁNÍ ZÁVĚREČNÉ PRÁCE v rámci celoživotního vzdělávání

Jméno a příjmení:

Studijní obor:

Název tématu:

.....
.....

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Seznam odborné literatury:

Vedoucí závěrečné práce:

.....
podpis vedoucího práce

Datum zadání závěrečné práce:

Termín odevzdání závěrečné práce:

.....
podpis vedoucího katedry

V dne⁴⁰

⁴⁰ Zdroj: CCV PdF UP. *Zadání závěrečné práce*. [online] 2014 [cit. 2014-11-12] Dostupné z: <http://ccv.upol.cz/cz/rubriky/dokumenty/ucastnik/formulare/>

Příloha č. 44:

Posudek závěrečné práce

HODNOCENÍ ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Autor závěrečné práce:

Název práce:

Vedoucí závěrečné práce:

(hodnocení: zvolenou kategorii hodnocení označte x)

1. Cíl – záměr práce	jasně stanoven, konkrétní	vymezen obecně a vágně				cíl a záměr nestanoven	
2. Náročnost tématu na		vysoká		střední		nízká	
zpracování teoretických poznatků							
aplikaci použitých metod							
zpracování empirických dat							
3. Kritéria hodnocení práce		stupeň hodnocení					
		A	B	C	D	E	F
stupeň splnění cíle práce							
adekvátnost použitých metod							
hloubka analýzy ve vztahu k tématu							
logická stavba práce							
stylistická úroveň							
práce s literaturou, včetně citací							
úprava práce (text, grafy, tabulky)							
samostatnost při zpracování							
4. Vztah k oborovému zaměření		značně		dostatečně		nedostatečně	
rozvíjí základní zaměření profilu absolventa							
rozvíjí dílčí část formování profilu absolventa							
5. Hodnotící kategorie specifické pro obor							

6. Připomínky a otázky k obhajobě:

Závěr:

Práce je – není doporučena k obhajobě.

Navržený klasifikační stupeň:

V Olomouci dne

vedoucí závěrečné práce⁴¹

⁴¹ Zdroj: CCV PdF UP. *Hodnocení závěrečné práce*. [online] 2014 [cit. 2014-11-12] Dostupné z: <http://ccv.upol.cz/cz/rubriky/dokumenty/odborny-garant-a-manazer/formulare/>

Příloha č. 45:

Evaluační dotazník pro účastníky

Název projektu: Systémová podpora inkluzivního vzdělávání v ČR
Registrační číslo: CZ.1.07/1.2.00/43.0003

EVALUAČNÍ DOTAZNÍK PRO ÚČASTNÍKY

Program: Asistent pedagoga

Předmět:

Datum: Místo konání:

Vážení účastníci, chtěli bychom Vás požádat o vyplnění následujícího dotazníku. K jednotlivým položkám dotazníku přiřadte body ze stupnice 1 až 7, které nejlépe odpovídají Vašemu názoru, přičemž hodnotíme jako ve škole, **nejvyšší hodnocení číslo 1 a nejnižší hodnocení představuje číslo 7.** (tedy číslo 4 znamená „průměru“). V rámci slovního komentáře můžete vyjádřit odůvodnění, doporučení lektorovi či organizátorům. Vaše odpovědi využijeme k dalšímu zlepšování kvality vzdělávání.

Jste:

- ☐ muž
- ☐ žena

Vaše nejvyšší dosažené vzdělání:

- ☐ základní vzdělání
- ☐ vyučen/a
- ☐ středoškolské s maturitou
- ☐ vyšší odborné (Dis.)
- ☐ vysokoškolské 1. stupně (Bc.)
- ☐ vysokoškolské 2. stupně (Mgr., Mg.A., Ing.)
- ☐ vysokoškolské 3. stupně (Ph.D.)

Pocházíte z kraje:

- ☐ Jihočeský
- ☐ Jihomoravský
- ☐ Středočeský
- ☐ Liberecký
- ☐ Ústecký

- ☐ Karlovarský
- ☐ Plzeňský
- ☐ Vysočina
- ☐ Olomoucký
- ☐ Zlínský
- ☐ Moravskoslezský
- ☐ Pardubický
- ☐ Královéhradecký
- ☐ Praha

HODNOCENÍ LEKTORA/LEKTORKY KURZU

1. Podařilo se lektorovi/rce podat odborné téma **srozumitelnou formou**?

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

2. Vyjádřete míru jeho/jejích **komunikativních a rétorických dovedností**.

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

3. Byl/a lektor/ka skutečným **odborníkem na dané téma**?

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

4. Navštívil byste i **další přednášku** tohoto/této lektora/lektorky?

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

HODNOCENÍ KURZU Z HLEDISKA PŘÍNOSU

5. **Téma kurzu** odpovídalo potřebám pedagogických pracovníků v dnešní době.

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

6. **Využijete vědomosti** a dovednosti z kurzu Vy sám/sama **ve své praxi**?

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

7. Z hlediska zastoupení teoretických a praktických informací byl **kurz spíše teoretický** (volte 1), **vyvážený** (volte 4) nebo **prakticky orientovaný** (volte 7)

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

HODNOCENÍ KURZU CELKEM

8. Do jaké míry splnil kurz Vaše **očekávání**? Vyjádřete míru spokojenosti s kurzem.

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

9. Do jaké míry byl podle Vás naplněn **cíl a obsah** kurzu?

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

10. Vyjádřete míru **spokojenosti s obsahovým uspořádáním** kurzu (*např. řazení témat, střídání praktické a teoretické části, zařazení přestávek...*)

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

11. Vyjádřete míru spokojenosti s **organizačním zajištěním** kurzu (*např. pozvánky, administrativní aspekty, komunikace s organizátory...*).

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

12. Vyjádřete míru spokojenosti s **výukovými materiály**

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

13. Vyjádřete Váš názor na **celkovou úroveň** kurzu.

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

14. Nejužitečnějším tématem pro Vás bylo:

--

15. Téma, které považujete za zbytečné:

--

16. Prostor pro Vaše shrnující připomínky a postřehy ke kurzu:

--

17. Jaké informace jste na kurzu postrádali?

--

Děkujeme za Váš čas a vyjádřené názory.

Příloha č. 46:

Evaluační dotazník pro lektora

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název projektu: Systémová podpora inkluzivního vzdělávání v ČR

Registrační číslo: CZ.1.07/1.2.00/43.0003

EVALUAČNÍ DOTAZNÍK PRO LEKTORA

Kurz:

Datum: Místo konání:

Vážení lektori, zdvořile Vás žádáme o vyplnění následujícího dotazníku. K jednotlivým položkám přiřadte body ze stupnice 1 až 7, které nejlépe odpovídají Vašemu názoru, přičemž **nejnižší hodnocení představuje číslo 1 (zcela nevyhovující) a nejvyšší hodnocení číslo 7 (zcela vyhovující)**. V rámci slovního komentáře můžete vyjádřit odůvodnění, doporučení organizátorům či připomínky. Vašich odpovědí využijeme k dalšímu zlepšování kvality vzdělávání.

ČASOVÉ PODMÍNKY:

Kurz se dá stihnout ve vymezeném čase

(Bylo probráno vše; něco nad rámec, příp. se nestihlo něco probrat a proč...)

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

Prostor pro komentář:

OBSAHOVÉ PODMÍNKY:

Kurz odpovídá potřebám účastníků

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

Prostor pro komentář:

Spolupráce, zájem účastníků (pasivita x aktivita)

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

Prostor pro komentář:

Navržené aktivity v kurzu

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

(Pokud ne, uveďte, co a jak byste upravili)

Prostor pro komentář:

Pracovní a učební materiály

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

(S čím se vám dobře pracovalo, zda dostali účastníci materiál, byla jim doporučena literatura apod.)

Prostor pro komentář:

ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ KURZU:

(Ubytování, strava, školící prostory, technické vybavení, komunikace s organizátory...)

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

Prostor pro komentář:

CELKOVÉ HODNOCENÍ KURZU:

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

Prostor pro komentář:

Děkujeme za vyplnění!

Veronika Machowská,
Lucia Pastieriková,
Dita Finková a kolektiv

Metodika tvorby kurikul a realizace kurzů DVPP zaměřených na inkluzivní vzdělávání

Výkonná redaktorka prof. PaedDr. Libuše Ludíková, CSc.
Odpovědná redaktorka Mgr. Jana Kopečková
Technická redakce VUP
Návrh obálky Zdenka Plocrová
Grafické zpracování obálky Jiří Jurečka

Vydala a vytiskla Univerzita Palackého v Olomouci
Křížkovského 8, 771 47 Olomouc
www.vydavatelstvi.upol.cz
www.e-shop.upol.cz
vup@upol.cz

1. vydání

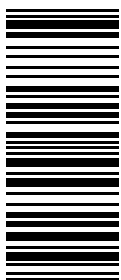
Olomouc 2015

Ediční řada – Ostatní odborné publikace

ISBN 978-80-244-4720-9 (tištěná verze)
ISBN 978-80-244-4807-7 (elektronická verze)

Neprodejná publikace

VUP 2015/0403

ISBN 978-80-244-4720-9

Nositel projektu:
UNIVERZITA PALACKÉHO
V OLOMOUCI

Partner projektu:
ČLOVĚK V TÍSNI
O.P.S.

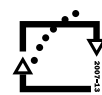
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ